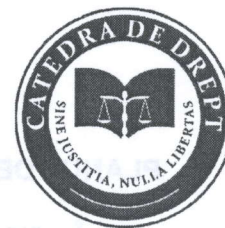

EST RES SANCTISSIMA CIVILIS SAPIENTIA
ȘTIINȚA DREPTULUI ESTE UN LUCRU DIN CELE MAI SFINTE
ЗАКОНЪ ПРАВА - НАСЧУИШЕШЕШЕШЕ ДРАО

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
CATEDRA DE DREPT

Manualul programului de studii

Specialitatea: 0421.1 Drept

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 042 Drept

Numărul total de credite de studiu: 120 credite

Forma de învățământ: *învățământ cu frecvență și învățământ cu frecvență redusă*

APROBAT	Ședința Consiliului facultății, proces-verbal nr. 1 din 29.09.2020	DECAN	conf. univ., dr. RUSU Vitalie
APROBAT	Ședința Catedrei de drept, proces-verbal nr. 1 din 25.08.2020	ȘEFA Catedrei de drept	conf. univ., dr. ODINOKAIA Ina

Bălți, 2020

CUPRINS:

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDII	3
<i>Învățământ cu frecvență</i>	<i>3</i>
PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDII	5
<i>Învățământ cu frecvență redusă</i>	<i>5</i>
FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS / MODULELOR.....	10
DESCRIEREA FINALITĂȚILOR DE STUDII ȘI A COMPETENȚELOR.....	95
FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE STUDII EXPRIMATE PRIN COMPETENȚELE PROFESIONALE ȘI COMPETENȚELE TRANSVERSALE	119
NOTĂ EXPLICATIVĂ.....	121
<i>Generalități.....</i>	<i>121</i>
<i>Concepția formării specialistului</i>	<i>121</i>
<i>Termenul de studii și structura anilor de studii.....</i>	<i>121</i>
<i>Teza de an</i>	<i>122</i>
<i>Organizarea practicii studenților</i>	<i>122</i>
<i>Evaluarea studenților.....</i>	<i>123</i>
<i>Teza de licență</i>	<i>123</i>
Creditele.....	123

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDII
Învățământ cu frecvență

Anul I, semestrul 1									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.01.O.001	Teoria generală a dreptului	180	90	90	44	46	-	E	6
F.01.O.002	Drept constituțional și instituții politice	180	90	90	44	46	-	E	6
F.01.O.003	Drept privat roman	120	60	60	30	30	-	E	4
F.01.O.004	Istoria dreptului	120	60	60	30	30	-	E	4
F.01.O.005	Modul: 1. Filosofia. Probleme filosofice ale domeniului 2. Logica juridică	180	60	60	30	30	-	E	6
G.01.O.006	Limba engleză / franceză / germană I	120	60	60	-	-	60	E	4
Total ore:		900	450	450	192	198	60	6	30
G.01.O.007	Educația fizică I	60	30	30	-	2	-	C	
Anul I, semestrul 2									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.02.O.008	Introducere în dreptul civil	180	90	90	44	46	-	E	6
F.02.O.009	Drept penal - partea generală I	150	75	75	45	30	-	E	5
S.02.O.110	Drept instituțional al Uniunii Europene	90	45	45	30	15	-	E	3
S.02.A.111 / S.02.A.112	Drept constituțional comparat / Mari sisteme contemporane de drept	120	60	60	30	30	-	E	4
U.02.A.013 / U.02.A.014	Construcție europeană / Civilizație europeană	120	60	60	30	30	-	E	4
G.02.O.015	Tehnologii informaționale și comunicaționale	120	60	60	14	-	46	E	4
G.02.O.016	Limba engleză / franceză / germană II	120	60	60	-	-	60	E	4
Total ore:		900	450	450	193	151	106	7	30
G.02.O.017	Educația fizică II	60	30	30	-	30	-	C	
Anul II, semestrul 3									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.03.O.018	Drept civil. Drepturile reale	120	60	60	30	30	-	E	4
F.03.O.019	Drept penal - partea generală II	150	75	75	45	30	-	E	5
F.03.O.020	Drept administrativ	150	75	75	45	30	-	E	5
S.03.O.121	Drept internațional public	150	75	75	45	30	-	E	5
S.03.A.122 / S.03.A.123	Drept vamal / Dreptul vamal comunitar	90	45	45	30	15	-	E	3
S.03.A.124 / S.03.A.125	Criminologia / Sociologia crimei și criminalității	120	60	60	30	30	-	E	4
S.03.A.126 / S.03.A.127	Dreptul informațional / Reglementarea juridică a INTERNET-ului	120	60	60	30	30	-	E	4
Total ore:		900	450	450	255	195	-	7	30

Anul II, semestrul 4									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.04.O.028	Drept civil. Teoria generală a obligațiilor	150	75	75	45	30	-	E	5
F.04.O.029	Drept procesual penal I	150	75	75	45	30	-	E	5
F.04.O.030	Drept penal - partea specială I	150	75	75	45	30	-	E	5
S.04.A.131/ S.04.A.132	Drept financiar și fiscal / Drept financiar și fiscal al UE	150	75	75	45	30	-	E	5
U.04.A.033/ U.04.A.034	Protecția juridică a drepturilor omului / Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului	120	60	60	30	30	-	E	4
U.04.A.035/ U.04.A.036	Principiile economiei de piață / Managementul proiectelor	120	60	60	30	30	-	E	4
G.04.O.037	Etica și deontologia profesională	60	30	30	14	16	-	E	2
Total ore:		900	450	450	254	196	-	7	30
					450				

Anul III, semestrul 5									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.05.O.038	Drept procesual civil I	150	75	75	45	30	-	E	5
F.05.O.039	Drept civil. Contracte	150	75	75	45	30	-	E	5
F.05.O.040	Drept penal - partea specială II	120	60	60	30	30	-	E	4
S.05.O.141	Dreptul muncii	120	60	60	30	30	-	E	4
S.05.O.142	Drept procesual penal II	120	60	60	30	30	-	E	4
S.05.O.143	Dreptul familiei	120	60	60	30	30	-	E	4
S.05.A.144 / S.05.A.145	Dreptul protecției sociale / Dreptul protecției sociale în Uniunea Europeană	120	60	60	30	30	-	E	4
Total ore:		900	450	450	240	210	-	7	30
					450				

Anul III, semestrul 6									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.06.O.046	Drept procesual civil II	120	60	60	30	30	-	E	4
S.06.O.147	Drept civil. Succesiuni	120	60	60	30	30	-	E	4
S.06.O.148	Criminalistica	120	60	60	30	30	-	E	4
S.06.O.149	Modul: 1. Drept execuțional penal 2. Drept execuțional civil	120	30 30	30 30	16 16	14 14	- -	E	4
S.06.A.150 / S.06.A.151	Drept funciar / Protecția drepturilor consumatorilor	90	45	45	30	15	-	E	3
S.06.A.152 / S.06.A.153	Drept contravențional / Drept ecologic	90	45	45	30	15	-	E	3
	Practica de inițiere în specialitate (4 săptămâni x 6 ore / zi = 120 ore de contact direct)	240	120	120	-	-	-	E	8
Total ore:		900	450	450	182	148	-	7	30
					330				

* Teza de an este parte componentă a unei unități de curs fundamentale sau de specialitate din semestrele 5-6.

Anul IV, semestrul 7

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.07.O.154	Drept internațional privat	120	60	60	30	30	-	E	4
S.07.A.155	Drept comercial	120	60	60	30	30	-	E	4
S.07.O.156	Dreptul comerțului internațional	90	45	45	30	15	-	E	3
S.07.A.057 / S.07.A.058	Dreptul proprietății intelectuale / Dreptul proprietății intelectuale al Uniunii Europene	90	45	45	30	15	-	E	3
	Practica de specialitate (de producție) (8 săptămâni x 6 ore / zi = 240 ore de contact direct)	480	240	240	-	-	-	E	16
Total ore:		900	450	450	120	90	-	5	30
					210				

Anul IV, semestrul 8

Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.08.A.159 / S.08.A.160	Drept bancar / Reglementarea juridică a activității de întreprinzător	120	60	60	30	30	-	E	4
S.08.A.161 / S.08.A.162	Dreptul organizațiilor internaționale / Drept diplomatic și consular	90	45	45	30	15	-	E	3
S.08.A.163 / S.08.A.164	Drept european al afacerilor / Dreptul transporturilor	90	45	45	30	15	-	E	3
S.08.A.165 / S.08.A.166	Insolvabilitatea / Dreptul concurenței	90	45	45	30	15	-	E	3
S.08.A.167 / S.08.A.168	Reglementarea juridică a profesiunilor liberale / Procedura de soluționare a litigiilor de muncă	90	45	45	30	15	-	E	3
	Practica de cercetare	240	120	120	-	-	-	E	14
	Teza de licență	180	90	90	-	-	-	E	
Total ore:		900	450	450	150	90	-	7	30
					240				

Stagiile de practică

Nr. crt.	Stagiile de practică	Sem.	Durata nr. săpt./ore	Perioada	Număr de credite
1.	Practica de inițiere în specialitate (4 săptămâni x 6 ore / zi = 120 ore de contact direct)	VI	4 / 120	Mai	8
2.	Practica de specialitate (de producție) (8 săptămâni x 6 ore / zi = 240 ore de contact direct)	VII	8 / 240	Noiembrie - Decembrie	16
Total:					24

Teza de licență

Nr. crt.	Denumirea activității	Sem.	Durata nr. săpt./ore	Perioada	Număr de credite	
1.	Elaborarea și susținerea tezei de licență: documentare, investigare, cercetare, experimentare, redactare, elaborarea prezentării, susținere publică	Practica de cercetare	VIII	13 / 240	Februarie - Mai (8 ore/săpt.)	8
		Susținerea tezei de licență	VIII	3 / 180	Iunie	6
Total:					14	

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDII învățământ cu frecvență redusă

Anul I, semestrul 1									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.01.O.001	Teoria generală a dreptului	180	36	144	30	6	-	E	6
F.01.O.002	Drept privat roman	120	24	96	20	4	-	E	4
F.01.O.003	Istoria dreptului	120	24	96	20	4	-	E	4
F.01.O.004	Modul: 1. Filosofia. Probleme filosofice ale domeniului 2. Logica juridică	180	24	96	12	12	-	E	6
			12	48	10	2	-		
G.01.O.005	Limba engleză / franceză / germană I	120	24	96	-	-	24	E	4
Total ore:		720	144	576	92	28	24	5	24
					144				
Anul I, semestrul 2									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.02.O.006	Drept constituțional și instituții politice	180	36	144	30	6	-	E	6
F.02.O.007	Introducere în dreptul civil	180	36	144	30	6	-	E	6
U.02.A.008 / U.02.A.009	Construcție europeană / Civilizație europeană	120	24	96	12	12	-	E	4
G.02.O.010	Tehnologii informaționale și comunicaționale	120	24	96	6	-	18	E	4
G.02.O.011	Limba engleză / franceză / germană II	120	24	96	-	-	24	E	4
Total ore:		720	144	576	78	24	42	5	24
					144				
Anul II, semestrul 3									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.03.O.012	Drept penal - partea generală I	150	30	120	24	6	-	E	5
F.03.O.013	Drept administrativ	150	30	120	24	6	-	E	5
F.03.O.014	Drept civil. Drepturile reale	120	24	96	20	4	-	E	4
S.03.O.115	Drept instituțional al Uniunii Europene	90	18	72	14	4	-	E	3
S.03.A.116 / S.03.A.117	Drept constituțional comparat / Mari sisteme contemporane de drept	120	24	96	20	4	-	E	4
S.03.A.118 / S.03.A.119	Drept vamal / Dreptul vamal comunitar	90	18	72	14	4	-	E	3
Total ore:		720	144	576	116	28	-	6	24
					144				

Anul II, semestrul 4									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.04.O.020	Drept civil. Teoria generală a obligațiilor	150	30	120	24	6	-	E	5
F.04.O.021	Drept penal - partea generală II	150	30	120	24	6	-	E	5
S.04.O.122	Drept internațional public	150	30	120	24	6	-	E	5
U.04.A.023 / U.04.A.024	Principiile economiei de piață / Managementul proiectelor	120	24	96	12	12	-	E	4
S.04.A.125 / S.04.A.126	Criminologia / Sociologia crimei și criminalității	120	24	96	20	4	-	E	4
Total ore:		690	138	552	104	34	-	5	23
					138				
Anul III, semestrul 5									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.05.O.027	Drept civil. Contracte	150	30	120	24	6	-	E	5
F.05.O.028	Drept penal - partea specială I	150	30	120	24	6	-	E	5
F.05.O.029	Drept procesual penal I	150	30	120	24	6	-	E	5
S.05.O.130	Dreptul familiei	120	24	96	20	4	-	E	4
S.05.A.131 / S.05.A.132	Dreptul informațional/ Reglementarea juridică a INTERNET-ului	120	24	96	20	4	-	E	4
Total ore:		690	138	552	112	26	-	5	23
					138				
Anul III, semestrul 6									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.06.O.033	Drept procesual civil I	150	30	120	24	6	-	E	5
F.06.O.034	Drept penal - partea specială II	120	24	96	20	4	-	E	4
S.06.O.135	Drept procesual penal II	120	24	96	20	4	-	E	4
S.06.O.136	Drept civil. Succesiuni	120	24	96	20	4	-	E	4
S.06.A.137 / S.06.A.138	Drept financiar și fiscal / Drept financiar și fiscal al UE	150	30	120	24	6	-	E	5
G.06.O.039	Etica și deontologia profesională	60	12	48	6	6	-	E	2
Total ore:		720	144	576	114	30	-	6	24
					144				

Anul IV, semestrul 7									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
F.07.O.040	Drept procesual civil II	120	24	96	20	4	-	E	4
S.07.O.141	Dreptul muncii	120	24	96	20	4	-	E	4
S.07.O.142	Criminalistica	120	24	96	20	4	-	E	4
S.07.O.143	Modul: 1. Drept execuțional penal 2. Drept execuțional civil	120	24	96	20	4	-	E	4
U.07.A.044 / U.07.A.045	Protecția juridică a drepturilor omului / Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului	120	24	96	20	4	-	E	4
S.07.A.146 / S.07.A.147	Drept funciar / Protecția drepturilor consumatorilor	90	18	72	14	4	-	E	3
Total ore:		690	138	552	114	24	-	6	23
					138				
Anul IV, semestrul 8									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.08.O.148	Drept internațional privat	120	24	96	20	4	-	E	4
S.08.A.149	Drept comercial	120	24	96	20	4	-	E	4
S.08.A.150 / S.08.A.151	Dreptul protecției sociale / Dreptul protecției sociale în Uniunea Europeană	120	24	96	20	4	-	E	4
S.08.A.152/ S.08.A.153	Dreptul proprietății intelectuale / Dreptul proprietății intelectuale al Uniunii Europene	90	18	72	14	4	-	E	3
S.08.A.154 / S.08.A.155	Drept contravențional / Drept ecologic	90	18	72	14	4	-	E	3
	Practica de inițiere specialitate (4 săptămâni X 6 ore / zi = 120 ore de contact direct)	240	120	120	-	-	-	E	8
Total ore:		780	228	552	88	20	-	6	26
					108				
**Teza de an este parte componentă a unei unități de curs fundamentale sau de specialitate din semestrele 7- 8.									

Anul V, semestrul 9									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
S.09.O.156	Dreptul comerțului internațional	90	18	72	14	4	-	E	3
S.09.A.157 / S.09.A.158	Reglementarea juridică a profesiunilor liberale / Procedura de soluționare a litigiilor de muncă	90	18	72	14	4	-	E	3
S.09.A.159 / S.09.A.160	Drept bancar / Reglementarea juridică a activității de întreprinzător	120	24	96	20	4	-	E	4
S.09.A.161 / S.09.A.162	Dreptul organizațiilor internaționale / Drept diplomatic și consular	90	18	72	14	4	-	E	3
S.09.A.163 / S.09.A.164	Drept european al afacerilor / Dreptul transporturilor	90	18	72	14	4	-	E	3
S.09.A.165 / S.09.A.166	Insolvabilitatea / Dreptul concurenței	90	18	72	14	4	-	E	3
Total ore:		570	114	456	90	24		6	19
					114				

Anul V, semestrul 10									
Cod	Denumirea unității de curs / modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	Curs	Seminar	Laborator		
	Practica de specialitate (de producție) (8 săptămâni X 6 ore / zi = 240 ore de contact direct)	480	240	240	-	-	-	E	16
	Practica de cercetare	240	120	120	-	-	-	E	14
	Teza de licență	180	90	90	-	-	-	E	
Total ore:		900	450	450				3	30

Stagiile de practică					
Nr. crt.	Stagiile de practică	Sem.	Durata nr. săpt./ore	Perioada	Număr de credite
1.	Practica de inițiere specialitate (4 săptămâni X 6 ore / zi = 120 ore de contact direct)	8	4 / 120	Februarie - Martie	8
2.	Practica de specialitate (de producție) (8 săptămâni X 6 ore / zi = 240 ore de contact direct)	9	8 / 240	Februarie - Martie	16
Total:					24

Teza de licență						
Nr. crt.	Denumirea activității	Sem.	Durata nr. săpt./ore	Perioada	Număr de credite	
1.	Elaborarea și susținerea tezei de licență: documentare, investigare, cercetare, experimentare, redactare, elaborarea prezentării, susținere publică	Practica de cercetare	10	13/240	Februarie - Mai (8 ore/săpt.)	8
		Susținerea tezei de licență	10	3/180	Iunie	6
Total:					14	

FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS / MODULELOR

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Teoria generală a dreptului</i>
Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.001 - învățământ cu frecvență/ frecvență redusă
Codul și denumirea domeniului general de studii: 042 Drept
Codul și denumirea specialității: 0421.1 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 6
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență/ frecvență redusă - anul 1, semestrul 1
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. <i>Teoria generală a dreptului</i> este nucleul sistemului științei dreptului, ca unitate de curs fundamentală se axează pe realitatea juridică a societății în funcție de conștiință juridică a societății, sistemul dreptului, raporturi juridice, practică juridică. <i>Teoria generală a dreptului</i> este suportul cognitiv și metodologic al tuturor științelor juridice ramurale și auxiliare, cercetate în cadrul unităților de specialitate.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> - să recunoască fenomenul juridic al societății în toate componentele sale; - să distingă accepțiunile noțiunii „drept”; - să identifice dreptul ca știință și ca tehnică; - să definească categoriile juridice elementare; - să efectueze analiza comparativă a textelor de legi, - să valorizeze principiile generale ale dreptului; - să valorifice cunoștințele achiziționate în cadrul disciplinelor juridice de specialitate; - să avanseze la nivel de conștiință juridică în curs de formare profesională; - să fie capabili să aplice normele juridice la stări de fapt; - să utilizeze adecvat terminologia juridică.
Competențe prelabile: Studentul trebuie să știe formele concrete de manifestare a statului și dreptului, atestate pe parcursul evoluției societății, cunoștințe acumulate din cursul de <i>Istorie</i> (antică, medievală, modernă și contemporană), studiată la etapa preuniversitară. Așadar, cunoștințele despre societatea prestatală, premisele apariției statului, baza metodologică a științelor istorice sunt indispensabile pentru studierea unității de curs <i>Teoria generală a dreptului</i> . În același timp, studentul anului I trebuie să demonstreze competențe: - de analiză și sinteză a formelor și tipurilor de stat; - de evaluare a evenimentelor sociale, politice, economice, culturale într-un context istoric determinat; - de identificare a cauzelor și efectelor evenimentelor istorice; - de utilizare a calculatorului.
Unități de învățare: 1. Sistemul științelor juridice (- noțiunea de sistem al științei; - sistemul științelor sociale; - sistemul științelor juridice; -subsistemele sistemului științelor juridice; -locul și rolul Teoriei Generale a Dreptului în cadrul sistemului științelor juridice). 2. Obiectul și metodele de cercetare științifică a dreptului (- noțiunea de obiect al științei; -noțiunea de metodă a științei; - obiectul Teoriei Generale a Dreptului; - metodele Teoriei Generale a Dreptului; corelația obiect și metode ale Teoriei Generale a Dreptului). 3. Conceptul dreptului (- accepțiunile noțiunii de drept; -factorii de configurare a dreptului; - tipologia dreptului). 4. Principiile dreptului (- noțiunea și sistemul principiilor dreptului; - principiile generale ale dreptului;pricipiile ramurale ale dreptului; - principiile instituțiilor juridice). 5. Funcțiile dreptului (- noțiunea de funcție a dreptului; - funcția de reglementare juridică a relațiilor sociale; funcția de conservare și protecție juridică a valorilor sociale; -finalitățile dreptului; -corelația dintre funcțiile și finalitățile dreptului). 6. Conceptul statului (- noțiunea de stat; - semnele definitorii ale statului;- mecanismul statului; - funcțiile statului; - formele statului; - conceptul statului de drept) 7. Conceptul de norma juridică (- noțiunea și semnele normei juridice; - structura logică a normei juridice; - dispoziția normei juridice; - ipoteza normei juridice; - sancțiunea normei juridice; - clasificarea normelor juridice). 8. Sistemul dreptului (- noțiunea și elementele constitutive ale sistemului dreptului: norma juridică, instituția juridică, ramura dreptului; - ramurile sistemului de drept al R. Moldova; - diviziunea dreptului: drept public și drept privat). 9. Dreptul și sistemul normelor din societate (- noțiunea și semnele normelor sociale; - normele moralei, religiei, obiceiurilor, normele corporative, normele tehnice; - locul și rolul dreptului în cadrul sistemului normativ social). 10. Izvoarele dreptului (- accepțiunile noțiunii „izvor de drept”; - izvoarele formale ale dreptului: obiceiul juridic, precedentul judiciar, contractul normativ, actul normativ). 11. Sistemul legislației (- noțiunea de sistem al legislației; - clasificarea actelor normative; - noțiunea și categoriile de legi; - noțiunea de act subordonat legii). 12. Tehnica elaborării actelor normative (- noțiunile de tehnica elaborării actelor normative, tehnica legislativă și legiferare; - principiile elaborării actelor normative (principiile legiferării); - etapele elaborării actelor normative (etapele legiferării); - părțile componente și structura actului normativ (legii); - limbajul și stilul actului normativ juridic; - modalitățile de expunere a normelor juridice în cadrul actelor normative, - noțiunea și formele de sistematizare a legislației)

<p>13. Acțiunea actelor normative (- acțiunea actelor normative în timp; - intrarea în vigoare a actelor normative; - ieșirea din vigoare a actelor normative: abrogarea; - acțiunea actelor normative în spațiu ; - acțiunea actelor normative față de persoane).</p> <p>14. Interpretarea juridică (- conceptul de interpretare juridică; - obiectul, subiecții și scopul interpretării juridice; - formele interpretării normelor juridice; - metodele interpretării normelor juridice; - principiile interpretării normelor juridice).</p> <p>15. Realizarea normelor juridice (- noțiunea de realizare a dreptului; - formele realizării normelor juridice; - etapele aplicării dreptului de către organele competente ale statului; - noțiunea și particularitățile actului de aplicare a dreptului; - lacunele dreptului).</p> <p>16. Raportul juridic (- noțiunea și trăsăturile raportului juridic; - premisele raportului juridic; - noțiunea și modalitățile faptului juridic; - structura raportului juridic; - subiectele raportului juridic; - conținutul raportului juridic; - obiectul raportului juridic; - clasificarea raporturilor juridice)</p> <p>17. Răspunderea juridică (- noțiunea și trăsăturile răspunderii juridice; - condițiile răspunderii juridice; - formele răspunderii juridice; - principiile răspunderii juridice; - finalitățile răspunderii juridice).</p> <p>18. Conștiința juridică (- noțiunea și conținutul conștiinței juridice; - funcțiile conștiinței juridice; - conceptul de cultură juridică).</p>
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, portofolii, lucrări de control.</p>
<p>Bibliografie:</p>
<p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994, cu modificări și completări ulterioare. 2. Codul penal al Republicii Moldova. Legea nr. 985-XV din 18.04.2002 // <i>Monitorul Oficial al R.Moldova</i> nr.128-129/1012 din 13.09.2002. 3. Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative // <i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova</i>, 12.01.2018, nr. 7-17. 4. AVORNIC, GH. <i>Teoria generală a dreptului</i>. Manual. Chișinău: editura Cartier juridic, 2004. 656 p. 5. AVORNIC, GH. <i>Tratat de teoria generală a statului și dreptului</i>: în 2 volume. USM, Chișinău, 2009. Vol. I. 460 p. 6. BALTAG, D. <i>Teoria generală a dreptului</i>. Curs universitar / Dumitru Baltag; recenzenți: Andrei Smochină, Boris Negru; red.: Angela Levința [et al.]. Chișinău, 2013. 536 p. 7. BOTNARI, E. <i>Introducere în studiul dreptului: Teoria generală a dreptului</i>. Note de curs, Bălți, 2011. 214 p. 8. DOGARU, I.; DĂNIȘOR, D.C.; DĂNIȘOR, GH. <i>Teoria generală a dreptului</i>. București: Editura științifică, 1999. 466 p. 9. <i>Общая теория государства и права. Академический курс в 2-х т.</i> Под ред. М.Н.Марченко. Т 2. Теория права. Москва: Изд-во Зерцало, 1998. 656 с. 10. ФЕДОРОВ, Г.К. <i>Теория государства и права</i>: Учебник. Кишинев: Концерн Пресса, 1998. 531 с. <p>Suplimentară:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. DJUVARA, M. <i>Teoria generală a dreptului: enciclopedia juridică; Drept rațional, izvoare și drept pozitiv</i>. București: Editura All, 1995. 608 p. 2. MIHAL, GH. <i>Fundamentele dreptului: argumentare și interpretare în drept</i>. București: Editura Lumina lex, 2000. 383 p. 3. NEGRU, B.; NEGRU A. <i>Teoria generală a dreptului și statului: curs universitar</i>. Chișinău: editura Bons offices, 2006. 520 p. 4. POPA, N. <i>Teoria generală a dreptului</i>. București: Editura Actami, 1996. 334 p. 5. POPESCU, S. <i>Teoria generală a dreptului</i>. București: Editura Lumina lex, 2002. 366 p. 6. БЕРЖЕЛЬ, Ж.Л. <i>Общая теория права</i> / Под.ред. В.И. Даниленко. Москва: Nota bene, 2000. 574 с. 7. НАЗАРЕНКО, Г.В. <i>Общая теория права и государства: учебный курс для вузов</i>. Москва: Изд-во Ось 89, 2001. 176 с.

<p>FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Drept constituțional și instituții politice</i></p>
<p>Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.002 - învățământ cu frecvență F.02.O.006 - învățământ cu frecvență redusă</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale</p>
<p>Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 6</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 1 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 2</p>
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. <i>Dreptul constituțional</i>, se prezintă ca o disciplină fundamentală a dreptului, necesară a fi cunoscută de toți cei care studiază dreptul, indiferent de domeniul în care se specializează, precum și de cei care se specializează în domeniul organizării și funcționării autorităților publice din diferite instituții ale statului și a autorităților publice locale. Această disciplină juridică are ca scop aducerea la cunoștință studenților, ramura principală a sistemului dreptului, nucleul căreia este Constituția, legea cu forță juridică superioară celorlalte legi, care reglementează în mod sistematic atât principiile structurii social-economice, cât și cele ale organizării statului bazat pe aceasta, garantează material asigurarea drepturilor fundamentale cetățenești. Știința Dreptului constituțional invită la formarea, încă de la începutul studiilor universitare, a unei atitudini</p>

științifice cu privire la instituțiile politice și juridice, ce va contribui la formarea de juriști în spiritul celor mai democratice concepții privind rolul, funcțiile și mecanismele guvernării, ca și cerința impunerii primatului legii.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să stabilească gradul de interacțiune dintre diferite elemente ale raporturilor de drept constituțional;
- să realizeze studierea competențelor organelor autorității publice centrale;
- să soluționeze corect problemele de ordin practic ce țin de principiile dreptului constituțional.

Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază studiate în cadrul unităților de curs: Teoria generală a dreptului, filozofia dreptului, istoria statului și dreptului.

Teme de bază:

1. Dreptul constituțional ca ramură de drept
2. Teoria generală a constituției.
3. Curtea Constituțională a Republicii Moldova.
4. Dezvoltarea constituționalismului în Republica Moldova.
5. Cetățenia – capacitate a omului și instituție juridică.
6. Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale. Garanții.
7. Structura de stat. Forma de guvernământ. Regim politic.
8. Puterea de stat. Separația puterilor în stat.
9. Bazele regimului constituțional în Republica Moldova.
10. Sisteme electorale.
11. Dreptul parlamentar.
12. Instituția șefului statului.
13. Guvernul Republicii Moldova.
14. Autonomie și descentralizare administrativă.

Strategii de predare – învățare: Prelegerea, explicația, dezbateră, problematizarea, simularea de situații, metode interactive de lucru, metode de dezvoltare a gândirii independente, studiul actelor normativ - juridice etc.

Strategii de evaluare:

Evaluarea curentă se va efectua prin teste de evaluare curentă, referate, răspunsuri verbale la tema respectivă, studii de caz ș.a.

Evaluarea finală - examen în formă scrisă, constând în rezolvarea testului de examinare finală.

Bibliografie:

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994.
2. Alexandru Arseni, Ion Creangă, Corneliu Gurin, Boris Negru, Pavel Barbălat, Mihai Cotorobai, Gheorghe Susarenco: *Constituția Republicii Moldova comentată articol cu articol*. Editura CIVITAS, Chișinău, 2000.
3. Boris Negru, Nicolae Osmochescu, Andrei Smochină, Corneliu Gurin, Ion Creangă, Victor Popa, Sergiu Cobăneanu, Veaceslav Zaporojan, Sergiu Țurcan, Valeria Șterbeț, Alexandru Armeanic, Dumitru Pulbere, *Constituția Republicii Moldova. Comentariu*., Editura Arc, Chișinău, 2012.
4. Gheorghe Costachi, Ion Guceac I. *Fenomenul constituționalismului în evoluția Republicii Moldova spre statul de drept*, Chișinău, Tipografia Centrală, 2003.
5. Ioan Muraru, Simina Tănăsescu: *Drept constituțional și instituții politice*, Editura Lumina Lex, București, 2001.
6. Ioan Muraru: *Drept constituțional și instituții politice*, Editura ACTAMI, București, 1995, vol. I-II
7. Ion Deleanu: *Drept constituțional și instituții politice*, Editura: Europa Nova, București, 1996, vol. I-II.
8. Ion Guceac, *Curs elementar de drept constituțional*, Chișinău 2004, V. I-II.
9. Teodor Cîrnaț, *Drept constituțional*, Reclama, Chișinău 2004.
10. Victor Duculescu, Consanța Călinoiu, *Drept constituțional și instituții politice*, Editura: Lumina Lex, București, 2010,
11. Victor Popa, *Dreptul public*, Chișinău, 1998.
12. Victor Guțuleac, *Drept administrative*, Editura, Î.S. F.E.-P, "Tipografia centrală", Chișinău 2013.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Drept privat roman</i>
Codul cursului în programul de studii: F.01.O.003 - învățământ cu frecvență F.01.O.002 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 1 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 1
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: În sistemul de învățământ studierea dreptului și educarea conștiinței juridice ocupă un loc independent: fiecare tânăr trebuie să cunoască mecanismele de bază de reglementare a vieții juridice a societății, drepturile, libertățile și obligațiile sale, organele la care să se adreseze în caz de violare a intereselor legitime, să aibă o imagine clară despre corelația dintre drept și putere, despre necesitatea creării statului de drept. Cercetarea fenomenului juridic roman este necesară întrucât problema formării și evoluției dreptului nostru reprezintă unul din aspectele procesului de formare a însuși poporului român, în condițiile fuziunii ce s-a realizat pe plan etnic și instituțional după ocuparea Daciei de romani. Problema importanței <i>dreptului roman</i> a intrat în preocupările romaniștilor din toate timpurile. Aceste preocupări își au explicația în faptul că dreptul roman nu a rămas un simplu document arheologic, așa cum este cazul altor legislații din antichitate ci a trăit o viață proprie, a depășit sub aspectul formei sale limitele societății care l-a generat și a exercitat o influență hotărâtoare asupra dreptului de mai târziu. Multe din conceptele și categoriile juridice actuale își au originea în dreptul roman, care a reușit să le dea o asemenea elaborare, încât să poată fi utilizată pe scară universală. Amintim în acest sens, conceptul de obligație contractuală, obligație delictuală, transferul sau stingerea obligațiilor, contractul, termenul, condiția și nenumăratele altele. Romanii au reușit asemenea performanțe în elaborarea unor contracte, încât au rămas aproape neschimbate, sub aspectul modului de formare, elementelor sau efectelor. Tot așa numeroase principii pe care romanii le-au formulat, în special în materia bunurilor și obligațiilor au rămas valabile și în prezent.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> - să determine conținutul dreptului privat și al dreptului public; - să aplice metode de analiză, sinteză și gândire logică la dezbaterile unor probleme de drept; - să compare soluțiile practice cu cele doctrinare, propuse de știința dreptului roman; - să ia decizii în situații contradictorii de drept; - să stabilească rolul dreptului roman în formarea viitorului jurist. - să aprecieze influența dreptului roman asupra sistemelor actuale de drept. - să elaboreze comentarii asupra reglementărilor diferitelor instituții în dreptul roman. - să elaboreze proiecte de cercetare științifică în domeniul dreptului roman.
Competențe prealabile: Studentul trebuie să știe formele concrete de manifestare a statului și dreptului, atestate pe parcursul evoluției societății, cunoștințe acumulate din cursul de <i>Istorie</i> (antică, medievală, modernă și contemporană), studiată la etapa preuniversitară. În același timp, studentul anului I trebuie să demonstreze competențe: - de analiză și sinteză a formelor și tipurilor de stat; - de evaluare a evenimentelor sociale, politice, economice, culturale într-un context istoric determinat; - de identificare a cauzelor și efectelor evenimentelor istorice; - de utilizare a calculatorului.
Teme de bază: 1. Izvoarele dreptului roman 2. Procedura de judecată 3. Persoanele 4. Drepturile reale 5. Succesiunile 6. Obligațiile 7. Contractele formale 8. Contractele reale 9. Contractele consensuale 10. Contractele nenumite. Pactele 11. Obligații născute din delict. Obligații născute ex variis causarum figuris. 12. Efectele obligațiilor 13. Stingerea obligațiilor. Transferul obligațiilor 14. Garanții personale și reale

15. Obiectul și metodele de cercetare științifică a dreptului
Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, portofolii, lucrări de control.
Bibliografie selectivă:
Obligatorie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hanga V., Bocșan M.-D. Curs De Drept Privat Roman, București, 2005. 2. Ciucă V. M. Lecții De Drept Roman, Vol. I-IV, Iași, 1998-2001. 3. Molcuț E. Drept Privat Roman, Universul Juridic, București, 2004. 4. Molcuț E. Dan Oancea, Drept Privat Roman, București, 1995. 5. Jacotă M. V. Drept Roman, Voi. I-II, Iași, 1993. 6. Cicoș Șt. Drept Roman, București, 2000. 7. Cicoș Șt., Toma M., Toma Gh., Breviar terminologic te drept Roman, București, 2001. 8. Hidro R., Mișuțiu O. Drept Roman, Partea I, Cluj-Napoca, 1996. 9. Sâmbrian T. Drept Roman, Principii, Instituții Și Texte Comentate, București, 1995. 10. Sâmbrian T. Principii, instituții și texte celebre, Șansa, București, 1994. 11. Cătuneanu I. C. Izvoare de drept roman și formule de acțiuni, Cartea Românească, București, 1923.
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Anghel Ion M. Dreptul roman, București, 2000. 2. Hanga VI. Instituțiile lui Iustinian, trad. de, LuminaLex, București, 2000. 3. Hanga VI. Adagii juridice latinești, Lumina Lex, București 1998. 4. Gaius, Instituțiunile, trad. Rom. Aurel Popescu, București, 1982. 5. Bohîltea F., Olariu C. Instituții romane. Dicționar de termeni, București, 2000. 6. Дождев Д. В. Римское частное право, Москва, 1997. 7. Новицкий И. Б. Римское право, Москва, 1998. 8. Тархов В.А. Римское частное право, Москва, 1996.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Istoria dreptului</i>
Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.004 - învățământ cu frecvență F.01.O.003 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 1 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 1
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. <i>Istoria statului și dreptului</i> , fiind un curs universitar interdisciplinar, oferă viitorilor specialiști în domeniul jurisprudenței: concepte teoretice vizând procesul de constituire și evoluție a structurilor fundamentale ale vieții juridice; sinteze privind legitățile general-istorice conform cărora a avut loc emergența și evoluția instituțiilor de stat și a normelor de drept din antichitate până în prezent; posibilitatea identificării și analizei factorilor care au influențat în timp geneza reglementării relațiilor din societate și au determinat într-un final formarea statului de drept. Istoria statului și dreptului urmărește fenomenele juridice în evoluție pe axa verticală a timpului și axa orizontală a spațiului geografic și reprezintă doar una din componentele fundamentale de cercetare integrală a societății, axându-se pe studierea istoriei proceselor politico-juridice a sistemului instituțiilor de stat și juridice care s-au manifestat în diferite țări. Analiza corectă a istoriei dreptului în concordanță cu valorile contemporane, ajută la prognozarea evoluției ulterioare a dreptului și dezvoltă abilități de implementare a cunoștințelor teoretice în practică. Cunoașterea trecutului permite stabilirea celor mai acceptabile și eficiente modalități în vederea dezvoltării statului de drept.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:
Competențe profesionale:
CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.
Competențe transversale:
CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.
CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.
CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice transformările generale și cele specifice care s-au manifestat pe parcursul evoluției statului și dreptului în epoci: antică, medievală, modernă, contemporană; - să compare sistemul juridic anglo-saxon cu cel continental; - să identifice factorii care au determinat schimbările în domeniul organizării statului și dreptului din cele mai vechi timpuri până în prezent; - să argumenteze deosebirile principiilor de funcționare a legilor în diferite etape istorice;

<ul style="list-style-type: none"> - să explice cauzele constituirii și evoluției statului și dreptului; - să argumenteze rolul legilor în sistemele istorice de reglementare a relațiilor dintre oameni; - să elaboreze scheme tematice de sinteză a materialului informațional; - să formuleze discursuri argumentate privind aspectele generale și specifice a fenomenelor juridice în epocile: antică, medievală, modernă, contemporană.
<p>Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază studiate în cadrul unităților de curs: Teoria generală a dreptului, filozofia dreptului.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <p>Locul Istoriei dreptului în sistemul științelor juridice. Geneza statului și dreptului; Dreptul în Orientul Antic: Principii de organizare politică în Orientul antic; Statul și dreptul egiptean. (Caracteristică generală); Statul babilonian. Codul de legi Hammurabi; Evoluția statului și dreptului în Grecia antică: Etapele evoluției organizării politice în Grecia antică; Constituirea și evoluția democrației în Atena; Principiile de organizare și funcționare a statului spartan; Trăsături specifice și generale în dreptul grecesc. Evoluția statului și dreptului în Roma antică: Etapele evoluției statului și dreptului roman; Izvoarele dreptului roman; Principiile dreptului roman. Dreptul medieval în Europa occidentală: Geneza statului și dreptului medieval în Europa de vest; Statul francilor. Lex Salica; Dreptul medieval francez; Dreptul Angliei medievale. Geneza și evoluția dreptului medieval românesc: Evoluția statalității medievale românești; Principiile juridice conform Legii Țării. Sistemul juridic Jus Valachicum; Consecințele juridice ale instaurării suzeranității otomane; Legiuiri speciale în sec. XVIII; Constituirea și evoluția dreptului modern: Revoluțiile din sec. XVII-XVIII și rolul lor în formarea dreptului modern; Constituirea familiilor anglo-saxone și continentale de drept; Evoluția dreptului modern în Anglia, SUA, Franța. Codificările napoleoniene: Cauzele elaborării codurilor moderne de legi; Codul civil; Codul penal; Codul comercial. Statul și dreptul românesc în secolul al XIX-lea; Organizarea de stat în condițiile protectoratului rusesc. Regulamentele Organice; Încercări de modernizare a dreptului. Codificarea; Constituirea sistemului de drept modern. Principalele modificări în domeniul dreptului în epoca contemporană.</p>
<p>Strategii de predare – învățare: Studentul va rezolva 4 Fișe de evaluare indicate în Curriculum-ul unității de curs.</p>
<p>Strategii de evaluare: Prelegerea, explicația, dezbaterea, studiul de caz, problematizarea, simularea de situații, studiul bibliografiei.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aramă E., Istoria dreptului românesc, Chișinău, 2020; 2. Cernea E., Molcuț E., Istoria statului și dreptului românesc, București, 2013 3. Guștiuc A., Chirtoacă L., Roșca V. Istoria universală a statului și dreptului, V. I - IV Chișinău, 2001 4. Pădureac L., Istoria dreptului. Prelegeri, documente, laboratoare, Bălți, 2008; 5. Pădureac L., Istoria dreptului: fișe didactice (pentru studenții anului I, specialitatea Drept /recenzenți: dr. conf. univ. Gheorghe Neagu, dr., conf.univ. T-T. Marșalcovschi, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Catedra de științe socioumane și asistență socială. – Bălți: [s. n.], 2017. - 67 p. /format tipărit înr. cu nr. 1317433 electronic/ http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/padureac/fise_didactice.pdf 6. Smochină A., Istoria universală a statului și dreptului, V I – II, Chișinău 2002 7. Черниловский М., Всеобщая история государства и права, Москва, 1995 8. http://file.ucdc.ro/cursuri/D_1_N19_Istoria_statului_si_dreptului_romanesc_Negoita_Florin.pdf.

FIȘA MODULULUI
1. Filosofia. Probleme filosofice ale domeniului 2. Logica juridică
<p>Codul unității de curs în programul de studii: F.01.O.005 - învățământ cu frecvență F.01.O.004 - învățământ cu frecvență redusă</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale</p>
<p>Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 6</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 1 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 1</p>
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.</p> <p><i>Filosofia; Problemele filosofice ale domeniului</i> este un curs universitar cu caracter interdisciplinar, în formă de modul, ce conține două părți (Filosofia 15 P/15 S ore și Probleme filosofice ale domeniului 15 P/15 S ore). Modulul nr. II, Filosofia domeniului, este centrat pe problemele filosofice ale Dreptului, având o contribuție însemnată la dezvoltarea laturii formative a studenților juriști, prin îmbogățirea orizontului cunoștințelor filosofice ale acestora și a capacității de înțelegere a realității juridice, sub aspectul ei universal. Ideea de bază constă în aceea că o viziune generală asupra dreptului, realizată pe baza metodologiei sistemice permite să prezentăm esența filosofică a dreptului într-o concepție unitară despre acest sistem normativ specific care contribuie efectiv la organizarea vieții sociale, de rând cu alte sisteme de norme – etice, religioase, tehnice ș.a.</p> <p><i>Logica juridică</i> este un curs universitar cu caracter interdisciplinar, în formă de modul (15 P/15 S ore). Logica juridică este o disciplină teoretică fundamentală ce inițiază studenții în domeniul gândirii abstracte și comunicării rezonabile prin studierea formelor logice (noțiunilor, judecăților, raționamentelor ș. a), principiilor, legilor, regulilor ce asigură gândirii corectitudine, fundamentare, iar conținutului discursului – credibilitate, capacitate de convingere. Ea este o disciplină didactică normativă, complementară altor discipline, cum sunt hermeneutica juridică (teoria interpretării textelor juridice), psihologia juridică ș.a. ce întregesc sistemul raționalității juridice. Logica juridică are un anumit statut în raport cu științele juridice. Ea servește drept bază rațională pentru disciplinele de specialitate (teoria generală a dreptului, ramurile dreptului etc.) și activitatea practică a viitorilor juriști. Există multiple rațiuni ce justifică aplicarea logicii în domeniul Dreptului:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ caracterul rațional al normelor juridice;

<ul style="list-style-type: none"> ▪ caracterul logic al elaborării legii; ▪ orientarea activității legislative în conformitate cu un model rațional; <p>caracterul logic al activității de aplicare a normelor juridice</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs.</p> <p><i>La finele cursului Filosofia; Problemele filosofice ale domeniului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să-și formeze componentă filosofice durabile în cadrul conștiinței juridice, concepției științifice contemporane despre lume; - să-și orienteze gândirea și activitatea practică în problemele concrete ale profesiei spre sistemicitate, dinamism, interacțiune, integralitate, consecvență, critică constructivă a dreptului pozitiv, în raport cu dreptul natural (ideea universală despre Drept); - să distingă, în cadrul problemelor de specialitate, aspectele ontice și gnoseologice, obiective și subiective, inclusiv, a conceperii adevărului juridic în calitate de adevăr-justețe (ca îmbinare organică a varia tipuri de adevăr: material, normativ, formal, subiectiv); - să se orienteze spre aplicarea metodei dialectico-sistemice în soluționarea legală (prin tehnici juridice) a problemelor globale ale contemporaneității (demografice, energetice, ecologice, globalismului politic, a terorismului internațional etc.). <p><i>La finele cursului Logica juridică studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să exprime anumite idei din domeniul Dreptului clar, coerent, consecvent; - să definească termenii juridici în conformitate cu principiile și regulile logice; - să clasifice corect anumiți termeni de specialitate (adevăr, justețe, dreptate, libertate, vinovăție, răspundere, infracțiune, pedeapsă etc.); - să formuleze corect anumite concluzii în bază regulilor raționamentelor imediate, silogistice, cu propoziții compuse; - să convingă că anumite idei (teze, presupoziții etc.) sunt adevărate, deoarece ele decurg cu necesitate din date factologice, norme ale dreptului și în conformitate cu principiile, legile și regulile logice.
<p>Pre-rechizite Pentru a însuși cu succes cursul <i>Filosofia Dreptului</i>, studenții trebuie să înțeleagă textele filosofice și științifice, să fie capabili a folosi anumite metode și operații mintale de prelucrare a informației (comparația, analiza, sinteza, abstractizarea, generalizarea, specificarea, definirea, clasificarea, deducția, inducția etc.).</p> <p>Însușirea cursului <i>Logica juridică</i> presupune că studenții au anumite cunoștințe și aptitudini: au însușit noțiunile fundamentale din filosofie (realitate obiectivă și subiectivă, spațiu, timp, cauzalitate, adevăr, valoare, libertate, dreptate ș.a.), Teoria generală a dreptului, istoria dreptului; posedă capacități elementare de gândire abstractă (exprimarea corectă a unei idei, definirea unei noțiuni, operarea cu clase de obiecte ce au conținut general ș.a.).</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <p>1. Filosofia. Probleme filosofice ale domeniului</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Filosofia Dreptului, obiectul și probleme ei; 2. Scurt istoric al filosofiei Dreptului; 3. Ontologia juridică; 4. Gnoseologia și epistemologia juridică; 5. Axiologia juridică; 6. Elemente de antropologie juridică. <p>2. Logica juridică</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectul și importanța logicii juridice; 2. Principiile logice (identității, noncontradicției, terțului exclus, rațiunii suficiente); 3. Noțiunea – formă logică fundamentală. Specificul termenilor juridici; 4. Propoziția logică (judecata); 5. Inferența (raționamentul); 6. Fundamentele logice ale argumentării.
<p>Strategii de predare – învățare: Studentul va rezolva 4 Fișe de evaluare indicate în Curriculum-ul unității de curs.</p>
<p>Strategii de evaluare:</p> <p>Prelegerea, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, simularea de situații, studiul bibliografiei.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p style="text-align: center;">1. Filosofia. Probleme filosofice ale domeniului</p> <p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Capcelea, V., <i>Filosofia dreptului: Man. pentru inst. de înv. sup.</i> Chișinău: ARC, 2004. 2. Mihai, Gh., Motica, R., <i>Fundamentele dreptului. Teoria și filosofia dreptului.</i> București: ALL, 1997. 3. Del Vecchio, Giorgio del, <i>Lecții de filosofie juridică.</i> București: Europa nova, 1995. <p>Opțională:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Djuvara, M., <i>Eseuri de filozofie a dreptului.</i> București: TREI, 1997. 2. Mohorea, E., Botnari, E., Eșanu, R., <i>Dreptul ca sistem și sistemul Dreptului: Studiu teoretic,</i> Bălți: Presa

Universitară Bălțeană, 2009.

3. Stroe, C., *Reflecții asupra dreptului*. București: Lumina Lex, 1998.
4. Ильин, И. А., *О сущности правосознания*. М.: Парогъ, 1993.

2. Logica juridică

Obligatorie:

1. Botezatu, P. *Introducere în logică*. Ediția II-a. Iași, 1997.
2. Mohorea, E. *Introducere în logică*. Bălți, 2000.
3. Mohorea, E. *Introducere în logică*. Chișinău, 2003.

Opțională:

1. Enescu, Gh., *Fundamentele logice ale gândirii*. București, 1980.
2. Enescu Gh., *Tratat de logică*. București, 1997.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Limba engleză I	
Codul unității de curs în programul de studii:	G.01.O.006 - învățământ cu frecvență G.01.O.005 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs:	0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs:	Facultatea de Litere
Catedra responsabilă de unitatea de curs:	Limba filologie engleză și germană
Număr de credite ECTS:	4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:	învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 1 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 1
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.	Cursul practic de <i>Limba engleză I</i> face parte din setul de discipline obligatorii pentru studenții anului I, facultatea Drept și Științe sociale, specialitatea <i>Drept</i> . Scopul cursului este de a dezvolta la studenți abilități de comunicare, scriere, ascultare și înțelegere prin utilizarea lexicului general și profesional juridic englez în contexte relevante pentru activitatea profesională. Studentilor li se oferă o varietate stimulativă de materiale video, audio, texte juridice autentice și adaptate, însoțite de exerciții lexicale și gramaticale, pentru a-i încuraja să dezvolte capacitatea de înțelegere a mesajelor, să testeze abilitatea de a surprinde detalii semnificative, precum și să utilizeze lexicul profesional juridic ce vizează satisfacerea nevoilor profesionale concrete.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:	Competențe profesionale: CP1. Operarea în activitatea profesională cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în limba engleză. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs.	La finele cursului studentul va fi capabil: să redacteze un paragraf cu caracter descriptiv folosind normele gramaticale și ortografice; să producă noi unități discursive, aplicând vocabularul și structurile gramaticale studiate; să demonstreze abilități de comunicare profesională în situații tipice, utilizând terminologia, expresiile idiomatice și realitățile; să abordeze prin dezbateri problematica expusă, utilizând strategiile asimilate de menținere a dialogului, referindu-se la texte de specialitate, citite anterior.
Pre-rechizite:	Pentru a se înscrie la unitatea de curs <i>Limba engleza I</i> studenții trebuie să posede cunoștințe de limba engleza nivelul B1 conform CEFR.
Teme de bază:	<ol style="list-style-type: none">1. The Legal Profession. Making a claim in civil court. Areas of law. Solicitors and barristers.2. The Language of Banking. A new bank account. Working in a bank. Loans.3. Contract Law. An email from a bank. A contract Case. The elements of a contract. The end of an offer. Contract and statute. Going to court. Offer and acceptance.4. Employment Law. Acting for an employer. Acting for an employee. An employment tribunal. An employment claim.5. The Law of Tort. Types of torts. Tortious liability. A famous case in English Law.6. Understanding Contracts. Types of Contracts. Parts of contracts. Written contracts. The style of contracts. Parties and recitals. Delivery of goods.7. Business Law. Sole traders. Partnership agreement. Limited Liability Partnerships. Public and private companies.8. Company Law. Areas of company law. Directors. Company meetings. Company finance. Closing a company. Insolvent companies. Who gets the assets?9. Modern letter writing. Layout. Dates. Salutations. Complementary close. References. The body of the letter. The register of letter writing. Common mistakes in letter writing.10. Applying for a job. Writing a CV. Motivation letter. Preparing for an interview. Common mistakes in interviews.
Strategii de predare – învățare:	

Conversația, discuția, explicația, dezbateră cu oponent, modelarea juridică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor juridice și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, aplicații practice, role-play; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual etc.

Strategii de evaluare: prezentări orale și în format electronic, teste, portofoliul, referatul.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. Mason Catherine, *The Lawyer's English Language Coursebook*, Global Legal English LCD, 2011, 453 p.
2. Walenn, Jeremy. *English for Law in Higher Education Studies, Course Book*, Garnet Publishing LTD, 2009, 136 p.
3. Wyatt, Rawdon. *Check Your English Vocabulary for Law*, A&C Black, 2016, 81 p.

Opțională:

Stevenson D.K., *American Life and Institutions*, Klet Publishers, 2008, 230p

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Limba franceză I

Codul unității de curs în programul de studii: G.01.O.006 - învățământ cu frecvență
G.01.O.005 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Litere

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Limba română și filologie romanică

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 1

învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 1

Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii

Scopul esențial al acestei discipline este de a-i ajuta pe studenți să-și formeze competențe de comunicare în limba franceză, pentru a fi apti să întrețină conversații pe subiecte legate de domeniul de specializare.

Dezvoltarea competențelor comunicative în domeniul administrației publice și cunoașterea actelor de comunicare specifice acestuia sînt obiective fidel urmărite de profesor în predarea limbilor moderne.

Disciplina limba franceză I are ca scop familiarizarea studentului cu normele de bază de comunicare orală și scrisă în limba franceză; pregătirea studenților să corespundă standardelor internaționale corespunzătoare nivelului B1. Cursul dat pune accent pe aptitudinea de a citi, a audia texte specializate în limba franceză însoțite de seturi de exerciții lexicale, de pronunție și gramaticale pentru a dezvolta abilitățile de exprimare orală și scrisă. La finele cursului studentul va fi capabil de a alcătui un text organizat, de a utiliza vocabularul studiat în situații care țin de domeniul de specializare și de a utiliza corect timpurile și structurile gramaticale elementare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului :

Competențe profesionale:

CP1. Operarea în activitatea profesională cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în limba franceză.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

- să înțeleagă conținutul unui text de specialitate
- să recunoască structurile gramaticale și lexicale ale unui text de specialitate în limba franceză
- să identifice organizarea corectă a unui text de specialitate în limba franceză
- să formuleze corect întrebări pentru a extrage informația necesară
- să transforme vorbirea dialogată în monolog
- să aplice regulile de citire
- să aplice vocabularul achiziționat în situații de comunicare ce țin de domeniul administrației publice
- să utilizeze corect structurile gramaticale în contextul de specialitate
- să generalizeze informația percepută din texte de specialitate
- să redea conținutul succint al unui text de specialitate, respectînd normele gramaticale și ortografice
- să producă noi unități, aplicînd vocabularul și structurile gramaticale studiate specifice domeniului nominalizat.

Pre-rechizite:

Cunoașterea limbii franceze la nivel A2.

Teme de bază:

Unitate I: Qu'est-ce que la diplomatie? (Le réseau diplomatique et consulaire)

Unitate II: La carrière diplomatique (La formation et la sélection; Les concours et la carrière; Les ambassadeurs; Les collaborateurs; Le début et fin de mission; Les consuls et les postes consulaires; Commission consulaire et Exequatur. Les zones d'activité; La vie du diplomate au statut. Convention de Vienne.)

Unitate III: La vie du diplomate : particularités. (Convention de Vienne.; L'immunités et privilèges; Les passeports diplomatiques et de service; Levée de l'immunité diplomatique; Les particularités liées à la personne; Le réception à la résidence et étiquette).

Strategii de predare-învățare: explicația, conversația, dialogul; exercițiul, analiza, descoperirea, învățarea prin cooperare, problematizarea, cercetarea individuală.

Strategii de evaluare:

Teste lexico-gramaticale, examen oral.

Bibliografie**Obligatorie:**

1. Botnaru R., *Cours pratique de grammaire française*, Chișinău: Prut Internațional, 2000.
2. Guțu A., Guțu I., *Le français en exercices et tests de grammaire*, Chișinău, 1997.
3. Ionița M., *Grammaire française*, Chișinău : Editura Lumina, 1991.
4. Лиштованная Т. В., Серебренникова Е. Ф. *Французский язык для юристов*. Сборник упражнений. Часть 1: Учебное пособие по специальности «Юриспруденция». – Иркутск: Изд-во ИГУ, 2004.
<https://www.twirpx.com/file/330157/>
5. Borodoulina, N.You., Goulayeva, E.A., *Le français professionnel: economie et droit*, Edition Utet, Tambou, 2007. (<https://www.twirpx.com/file/60914/grant/>)
6. Popova I.N., Kasakova G. A., *Cours pratique de grammaire française*. Moscou, 2008.

Suplimentară:

1. Ionița M., Banaru V., *L'article français. Significations et valeurs*. Chișinău: Știința, 1985.
2. Marianne Gautier, *Collection.com-activités*, Paris, 2004.
3. www.diplomatie.com
4. <http://grammaire.reverso.net/>

FIȘA UNITĂȚII DE CURS**Limba germană I**

Codul unității de curs în programul de studii: G.01.O.006 - învățământ cu frecvență
G.01.O.005 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Litere

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Limba filologie engleză și germană

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 1

învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 1

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Cursul practic de *Limba germană I* face parte din setul de discipline obligatorii pentru studenții anului I, facultatea Drept și Științe sociale, specialitatea *Drept*. Scopul cursului este de a dezvolta la studenți abilități de comunicare, scriere, ascultare și înțelegere prin utilizarea lexicului general și profesional juridic german în contexte relevante pentru activitatea profesională. Studenților li se oferă o varietate stimulativă de materiale video, audio, texte juridice autentice și adaptate, însoțite de exerciții lexicale și gramaticale, pentru a-i încuraja să dezvolte capacitatea de înțelegere a mesajelor, să testeze abilitatea de a surprinde detalii semnificative, precum și să utilizeze lexicul profesional juridic ce vizează satisfacerea nevoilor profesionale concrete.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea în activitatea profesională cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în limba germană.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil

- să producă noi unități discursive, aplicând vocabularul și structurile gramaticale studiate;
- să demonstreze abilități de comunicare profesională în situații tipice, utilizând terminologia, expresiile idiomatice și realiile;

să abordeze prin dezbateri problematica expusă, utilizând strategiile asimilate de menținere a dialogului, referindu-se la texte de specialitate, citite anterior.

Pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs *Limba germană I* studenții trebuie să posede cunoștințe de limba germană nivelul A1 conform CEFR.

Teme de bază:

1. Bekanntschaft, Vorstellung: Grussformeln. Das deutsche Alphabet. Ausspracheregeln: Vokale;
2. Bekanntschaft, Vorstellung: Dialoge bilden; Übungen zum Präsens der schwachen Verben und zur Wortfolge;
3. Staat und Staatsorgane
4. Die politischen Parteien in Deutschland
5. Wahlen in der BRD
6. Der Deutsche Bundestag
7. Der Bundesrat
8. Die Bundesregierung
9. Das Bundesverfassungsgericht
10. Recht und Rechtspflege
11. Die Quellen des deutschen Rechts

<p>12. Aufbau und Normen eines Gesetzes 13. Das Staatsoberhaupt der BRD 14. Wesen und Bedeutung des Rechts 15. Zusammenfassung: Wiederholende Übungen, Festigung.</p>
<p>Strategii de predare – învățare: Conversația, discuția, explicația, dezbateră cu oponent, modelarea juridică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor juridice și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, aplicații practice, role-play; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: Cursul dat are un caracter practic. Pe parcurs se vor propune <i>teste, mini-teste, dictărilor completă, exerciții de interacțiune</i>. Forma de evaluare finală este examenul care se va realiza oral.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aufderstraße H., Bock H., Gerdes M. u.a. Themen aktuell. Kursbuch. Ismaning: Hueber Verlag, 2007. 2. Bunn Lothar, Kacik Gabriel. Deutsch als Fremdsprache für Juristen Lehr- und Lernmaterialien zum Zivilrecht. Münster, Waxmann, 2019. 3. Müller M., Rusch P., Scherling Th. u. a. Optimal A1 Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Langenscheidt, 2008. 112 S.// http://crl.u-paris2.fr/polelangues/documents/alld/2009-L2-Begleitheft.pdf 4. Кравченко А. П. Немецкий язык для юристов, Издатель: Издательский центр "МарТ", 2004. 5. Левитан, К. М. Немецкий язык для юристов : учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / К. М. Левитан. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2017. 6. Листвин Д.А. Современный немецкий. Практический курс для начинающих. Москва: АСТ, 2013, 318с.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Educația fizică I
Codul unității de curs / modulului în programul de studii: G.01.O.008
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de curs: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte Catedra responsabilă de curs: Catedra de științe ale educației
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul I
Descriere succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii Promovarea educației fizice la nivelul învățământului universitar asigură un nivel de dezvoltare fizică, pregătire motrică și funcțională a studenților, reieșind din cerințele actuale ale societății, când majoritatea activităților profesionale din toate domeniile sunt automatizate, computerizate, iar omul este lipsit de posibilitatea de a mai face efort fizic, acesta fiind absolut necesar pentru organismul uman.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: <ul style="list-style-type: none"> - formarea unor concepte și valori fundamentale privind activitatea motrică și influența anatomo - fiziologică a acestora asupra organismului uman; - dezvoltarea calităților motrice de bază, funcționale, aplicative, volitive și estetice prin intermediul exercițiilor fizice; - formarea calităților de personalitate, comportament civilizată, deprinderilor comunicative și de interacțiune socială; - dezvoltarea competențelor studenților de a practica independent, sistematic și conștient exercițiul fizic, sportul.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele studierii cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - să explice aspectele teoretice și metodologice ale domeniului educație fizică și sport; - să identifice probleme ce țin de domeniul educației fizice și sportului; - să utilizeze eficient principiile, mijloacele și metodele de promovare a unui mod sănătos de viață; - să respecte regulile de securitate și normele de igienă în cadrul practicării sportului; - să reproducă comenzi și mișcări locomotorii specifice tipului de sport; - să coordoneze abilitățile intelectuale, psihomotrice și comportamentale în procesul aplicării mijloacelor sportive; - să argumenteze beneficiile practicării modului sănătos de viață din perspectiva dezvoltării personale și profesionale.
Teme de bază:
Modulul 1. Aspecte teoretice privind educația fizică. Beneficiile activităților motrice asupra formării personalității umane. Valori ale performanțelor sportive. Corpul uman și mișcarea Activitatea fizică și metabolismul. Energia necesară efortului fizic. Noțiuni teoretice cu referire la componentele condiției fizice, hipodinamie și sedentarism. Modulul 2. Atletism. Alergări. Sărituri. Aruncări. Modulul 3. Joc sportiv. Baschet. Fotbal. Volei. Modulul 4. Joc sportiv individual. Tenis de masa. Badminton. Șah. Joc de dame. Modulul 5. Probă sportivă recreativă. Fitness/Aerobică. Turism pedestru.
Strategii: expunerea orală, demonstrarea, exercițiul de dezvoltare fizică generală, exerciții aplicative, elemente acrobatice, mișcări sincronice, elemente la aparatele de gimnastică, problematizarea, jocul motric, teste de diagnosticare a nivelului de dezvoltare și pregătire fizică și funcțională, jocuri sportive: Volei; Baschet; Fotbal; Badminton; Tenis de masă etc.
Resurse disponibile: 2 săli de sport, sală de forță, sală de lupte, 2 săli medical-curative, manej athletic, inventar sportiv,

uniformă sportivă.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. BOGUȘ, B., ZABULICA, M. *Educația fizică. Curriculum universitar: Suport didactic*. Chișinău: CEP USM, 2012.
2. TRIBOI, V. *Teoria și metodologia antrenamentului sportiv. Curs universitar*. București: VSEFS, 2010.

Opțională:

3. BIZIM, A. *Metodica educației fizice în învățământul superior*. București: Editura Universității București, 1994.
4. CIORBĂ, C ș.a. *Jocuri sportive, ghid metodic*. Chișinău: Valinex, 2016. 1
5. CIORBĂ, C. *Baschet, pregătirea fizică*. Chișinău: Garamond-Studio, 2016.
6. CONOHOVA, T., PĂCURARU, A. *Teoria și metodică jocului de volei*. Iași: Prim, 2014.
7. MOCROUSOV, E., MOISESCU, P. *Tehnica, tactica și metodică tenisului de masă*. Ghid metodic. Chișinău: Valinex, 2017.
8. SÎRGHI, S. *Fotbal, pregătirea fizică diferențiată. Monografie*. Chișinău: Valinex, 2017.
9. TABÎRȚA, V., BRAGARENCO, N., GROSUL, V. *Badminton, curs de lecții*. Chișinău, USEFS, 2009.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Introducere în dreptul civil

Codul cursului în programul de studii: F.02.O.008 - învățământ cu frecvență

F.02.O.007 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 6

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2

învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 2

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu în programul de studii:

Cursul „Introducere în dreptul civil” pentru anul I constituie, fără îndoială, punctul de plecare pentru studiul Dreptului privat, dar el constituie totodată și punctul obligatoriu de trecere – *conditio sine qua non* – pentru studiul dreptului, în general, în toată complexitatea acestuia, cu toate ramurile și disciplinele lui, în eternă multiplicare și variate transformări. Dreptul civil se caracterizează printr-un stil sobru, precis, expresie a unei deosebite prudențe, din această cauză cel ce se apleacă asupra studiului acestuia, trebuie să știe că nici un fapt, sau act, nici o împrejurare, nici o calificare, nici o noțiune nu trebuie exprimată cu aproximație, ci într-un mod care să nu lase urmă de îndoială. Pentru studentul în drept, dreptul civil reprezintă una din materiile fundamentale de studiu predată studenților din anul I. Datorită poziției pe care o ocupă dreptul civil în sistemul nostru de drept, precum și datorită funcției acestuia de „drept comun”, credem că nici nu mai este necesar să scoatem în evidență de ce în planul de studii unitatea de curs „Introducere în dreptul civil” este fundamentală.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să posede cunoștințe teoretice temeinice privind reglementarea legală a instituțiilor dreptului civil;
- să poată realiza corelația dintre doctrina și practica judiciară în materia instituțiilor dreptului civil;
- să interpreteze corect normele juridice civile ce reglementează instituțiile părții generale ale dreptului civil;
- să aplice cunoștințele teoretice și reglementările legale la situații concrete din practică;
- să stabilească corelația între aspectele teoretice și practic-aplicative în domeniul părții generale a dreptului civil;
- să scoată în relief carențele cadrului normativ de reglementare a instituțiilor din partea generală a codului civil și să elaboreze propuneri de lege ferenda privind înlăturarea acestor carențe legislative.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască fundamentele teoretice ale dreptului, în general; să cunoască temeinic și să opereze cu terminologia juridică; să aplice tehnici și instrumente specifice domeniului științelor juridice; să aibă capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; să cunoască principalele concepte din Teoria generală a dreptului; să califice corect situațiile conform legislației naționale; să interpreteze, să coreleze și să compare dreptul civil cu instituțiile specifice studiate în cadrul cursurilor de Drept roman, Istoria dreptului, Teoria generală a dreptului etc.

Teme de bază:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica generală a dreptului civil 2. Raportul juridic civil 3. Persoana fizică – subiect al raportului juridic civil 4. Persoana juridică – subiect al raportului juridic civil 5. Conținutul raportului juridic civil 6. Apărarea drepturilor personale 7. Obiectul raportului juridic civil 8. Temeiurile nașterii, modificării sau stingerii raporturilor juridice civile 9. Condițiile de validitate ale actului juridic civil 10. Modalitățile actului juridic civil 11. Efectele actului juridic civil 12. Nulitatea actului juridic civil 13. Reprezentarea în dreptul civil 14. Termenele în dreptul civil 15. Prescripția extinctivă
Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: este de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, portofolii, lucrări de control, rezolvarea spețelor, studii de caz, etc.
Bibliografie selectivă:
Obligatorie:
Acte normative:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 18 august 1994, Nr.1. 2. Codul civil al Republicii Moldova Nr.1107-XV din 6 iunie 2002, intrat în vigoare la 12 iunie 2003. Republicat în temeiul Legii nr.133 din 15.11.2018 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 467-479, art.784. 3. Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali Nr. 220 din 19.10.2007 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 184-187 din 30.11.2007.
Manuale, monografii, note de curs:
<ol style="list-style-type: none"> 4. Baieș S., Roșca N. <i>Drept civil. Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică</i>. Ediția a V-a. Chișinău: [S. n.], 2014. 5. Boroș G., Anghelescu C.A. <i>Curs de drept civil: partea generală</i>. București: Editura Hamangiu, 2012. 6. Boroș G. <i>Drept civil: Partea generală: Persoanele</i>. București: Editura Hamangiu, 2008. 7. Boroș G., Stănculescu L. <i>Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod civil</i>. București: Editura Hamangiu, 2012.
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cantacuzino M.B. <i>Elemente de drept civil</i>. București: Editura ALL, 1998; 2. Ciochina D. <i>Drept civil. Introducere în dreptul civil</i>. București: Editura Universul Juridic, 2012; 3. <i>Comentariul Codului civil al Republicii Moldova / Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N., Volumul I și II</i>. Chișinău: Editura ARC, 2005; 4. Farcaș N., Farcaș A. <i>Drept civil. Persoanele</i>. București: Editura Universul Juridic, 2012; 5. Ungureanu O., Munteanu C. <i>Drept civil. Partea generală</i>. București: Editura Universul Juridic, 2013; 6. Тархов В.А. Римское частное право, Москва, 1996.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
<i>Drept penal – partea generală I</i>
Codul unității de curs în programul de studii: F.02.O.009 – învățământ cu frecvență F.03.O.013 – învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: anul I, semestrul 2 – învățământ cu frecvență; anul II, semestrul 3 – învățământ cu frecvență redusă.
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Existența unei societăți civilizate nu poate fi percepută fără securitatea deplină a sistemului de valori precum viața și sănătatea persoanei, integritatea și inviolabilitatea teritorială a statului, care stau la baza oricărui stat de drept. Republica Moldova, fiind un stat de drept, prin legislația penală apără astfel de valori sociale de la atentatele criminale. În acest context, studierea <i>Dreptului penal – partea generală I</i> se impune ca necesară, deoarece cursul propus se axează pe studierea legislației și doctrinei naționale în materia dreptului penal, astfel studentul familiarizându-se cu principiile dreptului penal, tipicul legii penale (Codul penal al RM), raportul juridic penal, cu noțiunea de infracțiune și componența a infracțiunii, cu etapele activității infracționale, etc. Totodată, dreptul penal ca materie de bază din ramura dreptului public, influențează aptitudinea de cunoaștere și înțelegere în continuare cel puțin a următoarelor discipline: drept penal - partea generală II, drept penal partea specială, criminalistica, criminologia, dreptul procesual penal, drept execuțional penal, etc.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:
Competențe profesionale:
CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice raporturile juridice de drept penal;
- să cunoască metodele de soluționare a conflictelor de legi în timp și spațiu;
- să analizeze legislația în vigoare în materia dreptului penal;
- să evidențieze lacunele existente în legislația Republicii Moldova în materia dreptului penal și să propună inițiative de modificare a acestora;
- să soluționeze spețe în domeniul dreptului penal aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
- să aplice cunoștințele obținute în urma audierii cursului *Drept penal – partea generală I* în cadrul altor unități de curs.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să identifice izvoarele juridice aplicabile fiecărei ramuri de drept; să opereze cu noțiunile de: normă juridică, lege, raport juridic, subiect de drept, democrație, ș.a.; să diferețieze persoana fizică de persoana juridică; să interpreteze legislația în vigoare raportată la situațiile juridice, să le încadreze corect din punct de vedere juridic și să propună soluții concrete de sancționare.

Unități de învățare:

Abordări generale privind dreptul penal: Noțiunea, obiectul, scopul și sarcinile dreptului penal. Știința dreptului penal. Școli și curente de politică penală. Legătura dreptului penal cu alte ramuri de drept

Principiile și izvoarele dreptului penal: Principiile generale ale dreptului penal. Principiile speciale ale dreptului penal. Izvoarele dreptului penal

Legea penală: noțiune și categorii: Noțiunea și categoriile legilor penale. Scopul legii penale. Norma penală: noțiune și structură. Noțiunea, importanța și formele interpretării legii penale

Aplicarea legii penale în spațiu: Principiile aplicării legii penale în spațiu. Extrădarea: noțiune și condiții.

Aplicarea legii penale în timp: Principiul aplicării legii penale în timp. Extractivitatea legii penale

Raportul juridic penal: Caracteristica generală a raportului juridic penal. Structura raportului juridic penal. Nașterea, modificarea și stingerea raportului juridic penal

Noțiunea de infracțiune și trăsăturile acesteia: Caracteristica generală a infracțiunii. Trăsăturile esențiale ale infracțiunii. Clasificarea infracțiunilor. Delimitarea infracțiunilor de alte încălcări de lege

Componența de infracțiune: Caracteristica generală a componenței de infracțiune. Importanța componenței de infracțiune. Structura componenței de infracțiune. Clasificarea componenței de infracțiune. Coraportul dintre infracțiune și componența infracțiunii

Obiectul infracțiunii: Noțiunea și importanța obiectului infracțiunii. Categoriile obiectului infracțiunii

Subiectul infracțiunii: Caracteristica generală a subiectului infracțiunii. Categoriile de subiecți ai infracțiunii

Latura obiectivă a infracțiunii: Noțiunea și importanța laturii obiective. Structura laturii obiective. Trăsăturile facultative ale laturii obiective

Latura subiectivă a infracțiunii: Noțiunea și importanța laturii subiective. Vinovăția și formele ei. Motivul și scopul infracțiunii

Etapele activității infracționale: Caracteristica generală a etapelor activității infracționale. Pregătirea de infracțiune. Tentativa de infracțiune. Infracțiunea fapt consumat. Infracțiunea fapt epuizat

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, probe de evaluări curente, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

1. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002.
2. Codul penal al Republicii Moldova. Comentariu /Sub red. A. Barbăneagră. - Chișinău: Centrul de Drept al Avocaților, 2003.
3. Antoniu G. ș.a. Explicațiile noului Cod penal, Vol. 1 articolele 1-52. Universul Juridic, București, 2015.
4. Boroș Al. Drept penal. Partea Generală. București, 2010.
5. Botnaru S., Răspunderea penală a persoanelor juridice în dreptul penal al Republicii Moldova // Analele Facultății de Drept, 2002.
6. Grama M., Botnaru S., Șavga A. ș.a. Drept penal. Partea Generală. Vol.I. Chișinău, 2012.
7. Grama M., Botnaru S., Șavga A., Martin D. Drept penal (partea generală), vol. II, Tipografia centrală, Chișinău, 2016.
8. Lefterache L. Drept penal. Partea generală. Editia a 2-a. Curs pentru studenții anului II. Editura Hamangiu, București, 2018.
9. Pasca V. Studii de drept penal. București, 2011.
10. Pascu I. ș. a., Drept penal. Partea generală, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2016.
11. Spataru M. Culegere de teste la unitatea de curs *DREPT PENAL – PARTEA GENERALĂ I*. Lucrare metodică.

Bălți: Indigou Color, 2021, ISBN 978-9975-3490-7-9.

12. Stanila M.L. Drept penal. Partea generala. Caiet de seminar. Editia a III-a, revizuita si adaugita. Universul Juridic, București, 2018.
13. Капинус О. Уголовное право России. Общая часть. Учебник. Юрайт, Москва. 2018.
14. Лопашенко Н. Общая часть уголовного права. Состояние законодательства и научной мысли. Санкт-Петербург, 2011.
15. Наумов А. В., Кибальник А. Г. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть. Юрайт, Москва. 2018.
16. Рарог А. Уголовное право Российской Федерации. Общая часть. Практикум. Москва. 2018.
17. Тогель С. Курс уголовной политики. О связи с уголовной социо-логией. Москва, 2010.
18. Шерстнева О. Краткий курс по уголовному праву. Общая часть. Москва, 2011.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept instituțional al Uniunii Europene
Codul unității de curs / modulului în programul de studii: S.02.O.110 - învățământ cu frecvență S.03.O.115 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 3 credite
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 3
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Drept instituțional al Uniunii Europene în calitate de unitate de curs studiază ansamblul normelor juridice care reglementează înființarea Comunităților Europene și a Uniunii Europene (UE), structura instituțiilor, organelor Uniunii Europene și funcționarea acestora. Această unitate de curs se prezintă a fi una de o importanță și actualitate deosebită, ținând cont de faptul că Republica Moldova și-a declarat intenția de integrare europeană, de a deveni membru al Uniunii Europene. Integrarea europeană este o noțiune apărută în vocabularul politicianilor din Republica Moldova imediat după proclamarea independenței statului moldovenesc. Luând în considerare criteriile istorice, politice, culturale și geografice, aceasta apare ca un lucru destul de firesc. Mai mult, propunându-și în calitate de obiectiv strategic crearea unui stat de drept, bazat pe valorile democratice, aspirația Republicii Moldova de a se integra în această structură este destul de întemeiată, deoarece Uniunea Europeană este un exemplu al democrației, stabilității politice, bunăstării sociale și economice. După liberalizarea regimului de vize cu Uniunea Europeană și semnarea la 27 iunie 2014 a Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, printre obiectivele prioritare ale Guvernului Republicii Moldova se înscriu armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene, consolidarea cadrului legal și instituțional necesar pentru promovarea integrării europene la nivel de guvern și la fiecare minister în parte, astfel încât procesul de integrare europeană să fie prioritate majoră, obiective prin care se are în vedere transformarea Republicii Moldova într-un stat european cu o perspectivă reală de aderare la Uniunea Europeană. În contextul celor relatate, unitatea de curs "Drept instituțional al Uniunii Europene" se axează pe studierea celor mai importante subiecte de drept instituțional al Uniunii Europene și a documentelor de importanță considerabilă ce guvernează această materie. Conceput ca un ansamblu de cunoștințe, deprinderi și competențe, acesta trebuie să asigure pregătirea temeinică pentru orice specialist în domeniul dreptului, precum și pentru cei care se vor lansa în viața politică, socială, economică a statului Republica Moldova.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La nivel de cunoaștere și înțelegere</i> - să definească și să explice geneza și natura dreptului instituțional al Uniunii Europene; - să opereze cu aparatul epistemologic al disciplinei; - să facă distincția dintre dreptului instituțional al Uniunii Europene și dreptul internațional public; - să cunoască etapele creării Uniunii Europene; - să delimiteze izvoarele dreptului Uniunii Europene, specificitatea și modul de creare a lor; - să cunoască modul de creare, structura și competențele instituțiilor Uniunii Europene; - să se familiarizeze cu aspectele evolutiv-juridice ale construcției Uniunii Europene și ale activității organelor Uniunii Europene; - să distingă instituțiile Uniunii Europene de organele acesteia; - să facă analiza juridică a principiilor instituționale.

<p><i>La nivel de aplicare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să distingă și să aplice normele tratatelor de constituire a Uniunii Europene; - să analizeze premisele înființării Comunităților Europene și istoricul constituirii acestora; - să analizeze structura și atribuțiile instituțiilor Uniunii Europene, și să argumenteze importanța fiecărei instituții și organ al Uniunii Europene; - să analizeze nivelul respectării prevederilor legale ale Uniunii Europene privind organizarea și funcționarea instituțiilor acesteia; - să distingă și să analizeze relațiile dintre diferite instituții ale Uniunii Europene; - să explice și să analizeze funcțiile asumate de Uniunea Europeană; - să-și formuleze propriile concluzii privind modul actual de funcționare a Uniunii Europene; - să analizeze modul de integrare a dreptului Uniunii Europene în ordinea juridică internă a statelor – membre ale Uniunii Europene; - să aprecieze rolul Uniunii Europene în cadrul societății internaționale contemporane. <p><i>La nivel de integrare</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze cunoștințele obținute în practică, deoarece necesitatea studierii unității de curs „Drept instituțional al Uniunii Europene” în Republica Moldova este condiționată de cererea de avansare a culturii de drept a juriștilor, care constă în cunoașterea concepțiilor principale referitoare la geneza și activitatea Uniunii Europene; - să înțeleagă importanța politicilor instituțiilor Uniunii Europene în dezvoltarea politicii sale externe, precum și în dezvoltarea relațiilor cu Republica Moldova la momentul actual; - să elaboreze lucrări de cercetare științifică (teze de an, teze de licență și de master) în domeniul dreptului instituțional al Uniunii Europene și să identifice lacunele existente în materie; - să prezinte problemele actuale ale dreptului instituțional al Uniunii Europene și rezolvarea lor prin aplicarea soluțiilor din practica internațională a statelor și a organizațiilor internaționale; - să perceapă sensul și direcțiile de armonizare a dreptului Republicii Moldova cu normele dreptului Uniunii Europene; - să formuleze propuneri <i>de lege ferenda</i> în vederea racordării legislației interne la standardele internaționale și europene.
<p>Competențe prelabile: Studentul trebuie să: utilizeze adecvat conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile din domeniul administrației publice; recunoască fenomenul juridic al societății în toate componentele sale; aplice tehnicile și instrumentele specifice domeniului administrației publice; utilizeze eficient resursele de comunicare și sursele de informare.</p>
<p style="text-align: center;">Unități de învățare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Crearea Comunităților Europene 2. Uniunea Europeană – noul cadru al politicii europene 3. Sistemul instituțional al Uniunii Europene 4. Funcționalitatea ansamblului de instituții ale Uniunii Europene 5. Sistemul juridic al Uniunii Europene 6. Contenciosul Uniunii Europene 7. Relațiile Uniunii Europene cu Republica Moldova
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie: Obligatorie:</p> <p>Țarălungă V. Drept instituțional al Uniunii Europene (curs universitar). Bălți, 2014.</p> <p style="text-align: center;">Suplimentară:</p> <p>Fuerea A. Manualul Uniunii Europene. Ediția a V-a, revăzută și adăugită după Tratatul de la Lisabona (2007/2009). București: Editura Universul Juridic, 2011.</p> <p>Fábián G. Drept instituțional al Uniunii Europene. București, Editura Hamangiu, 2012.</p> <p>Voicu M. Uniunea Europeană înainte și după Tratatul de la Lisabona. București: Universul Juridic, 2009</p> <p>Алисиевич Е.С., Бордунов В. Д., Долинская В.В. Право Европейского Союза. Учебник для вузов. Москва: Издательство Юрайт-Издат, 2013.</p>

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept constituțional comparat
<p>Codul unității de curs în programul de studii: S.02.A.111- învățământ cu frecvență S.03.A.116 - învățământ cu frecvență redusă</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale</p>
<p>Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 4</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 3</p>
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Dreptul constituțional comparat reprezintă o disciplină juridică care vine să completeze cunoștințele obținute la disciplina Drept constituțional și instituții politice, având ca scop aducerea la cunoștință și înțelegerea de către studenți a fundamentelor dreptului statelor străine, în general, și a dreptului constituțional a statelor, în special. Viitorul specialist</p>

capătă deprinderi reale de a aprecia valoarea teoretică și practică a regimului constituțional ca idee și aplicarea ei la realitate, prin această prismă se văd reliefat plusurile și scăpările sistemului constituțional al propriei țări.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să determine legătura dreptului constituțional comparat cu dreptul constituțional și instituții politice, cu teoria generală a dreptului, dreptul administrativ și alte ramuri de drept;
- să identifice și să distingă noțiunile și termenii din dreptul constituțional;
- să recunoască problemele teoretice ce țin de supremația constituției și modurile de asigurare a ei în diverse sisteme constituționale;
- să identifice și să poată explica mecanismele și modalitățile prin care se creează autoritatea legislativă, șeful de stat, guvernul, în diverse sisteme constituționale;
- să cunoască sistemele de partide ce s-au impus în diverse state și importanța lor la aprecierea vieții politice din aceste state;
- să evidențieze particularitățile construcției puterii de stat, principiile în baza cărora se organizează activitatea autorităților prin care se exercită, distribuția de funcții și competențe în diverse sisteme constituționale prin studii științifice comparate, conjugate cu rigoare doctrinară;
- să estimeze rolul practicilor constituționale ale altor state în perfecționarea legislației naționale;
- să efectueze studiul comparativ al sistemului constituțional al Republicii Moldova cu cel al altor state și să înainteze proiecte de perfecționare a legislației constituționale;
- să înainteze propuneri de modificare a legislației constituționale a Republicii Moldova în vederea compatibilizării ei cu prevederile actelor internaționale.

Competențe prelabile: Studentul trebuie să fie deja inițiat în studiul dreptului printr-o serie de discipline juridice obligatorii ca Teoria generală a dreptului, Dreptul roman, Istoria dreptului, Construcție europeană, Drept instituțional al Uniunii Europene și nu în ultimul rând Drept Constituțional și instituții politice. Cunoștințele acumulate la aceste discipline vor facilita identificarea și înțelegerea instituțiilor politice ale statelor.

Unități de învățare:

1. **Dreptul constituțional comparat. Noțiuni generale.**(Locul dreptului constituțional comparat în sistemul dreptului. Obiectul și metodele dreptului constituțional comparat. Subiectele raporturilor de drept constituțional comparat. Izvoarele dreptului constituțional comparat)
2. **Teoria constituției. Forme de guvernare. Sisteme electorale.** (Noțiunea de constituție. Criteriile de definire a constituției. Formele constituțiilor. Apariția și difuzarea constituției. Funcțiile constituției. Revizuirea (modificarea) constituțiilor. Noțiunea de formă de guvernare și regim statal. Monarhia și formele ei. Republica și formele ei. Sistemul electoral majoritar. Sistemul electoral proporțional de listă)
3. **Sistemul constituțional al SUA** (Caracteristica Constituției americane. Documente care au stat la baza Constituției SUA. Congresul SUA. Structura, mod de formare, atribuții. Președintele SUA. Mod de alegere, atribuții, procedura de impeachment. Partide politice americane, rolul lor în viața politică americană. Federația americană, dreptul statelor federate. Sistemul judecătoresc al SUA)
4. **Sistemul constituțional al Federației Ruse** (Caracteristica Constituției Federației Ruse. Președintele Rusiei. Mod de alegere, atribuții și rolul lui politic. Adunarea federală a Rusiei. Structura, mod de formare, atribuții, particularitățile sistemului de alegeri ruse. Guvernul Federației Ruse. Federația, dreptul subiectelor federației în cadrul Federației Ruse. Sistemul judecătoresc al Federației Ruse).
5. **Sistemul constituțional al Franței** (Caracteristica Constituției Franței. Președintele Franței. Mod de alegere, atribuții și rolul lui politic. Parlamentul Franței. Structura, mod de formare, atribuții ale Senatului și ale Adunării Naționale. Guvernul Franței. Sistemul de partide francez, principalele mișcări politice din sistemul politic francez. Sistemul judecătoresc al Franței).
6. **Sistemul constituțional al României** (Caracteristica Constituției României. Președintele României. Mod de alegere, atribuții și rolul lui politic. Parlamentul României. Structura, mod de formare, atribuții ale Senatului și ale Camerei Deputaților. Guvernul României. Sistemul judecătoresc al României).
7. **Sistemul constituțional al Republicii Federative Germane** (Caracteristica Constituției Republicii Federative Germane (RFG). Particularitățile puterii legislative a RFG. Bundestag și Bundesrat. Guvernul federal și cancelarul federal. Președintele RFG. Mod de alegere, atribuții și rolul lui politic. Federația Germană. Dreptul statelor federate. Sistemul judecătoresc al RFG. Curtea Constituțională federală germană).
8. **Sistemul constituțional al Republicii Italia** (Caracteristica Constituției Italiei. Parlamentul Italiei. Structura, mod de formare, atribuții. Guvernul Italiei. Instituția primului ministru. Președintele Italiei. Mod de alegere, atribuții și rolul lui politic. Particularitățile organizării administrativ teritoriale a Italiei. Sistemul judecătoresc al Italiei).
9. **Sistemul constituțional al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord** (Particularitățile dreptului constituțional britanic și Constituția Marii Britanii. Principalele acte constituționale britanice. Parlamentul britanic: mod de formare, atribuții și rolul lui politic. Guvernul britanic. Instituția primului ministru. Monarhul Marii Britanii, rolul lui în Comunitatea britanică. Sistemul de partide britanic. Sistemul judecătoresc al Marii Britanii).
10. **Sistemul constituțional al Japoniei** (Particularitățile dreptului constituțional japonez și Japoniei. Parlamentul

<p>japonez: mod de formare, atribuții și rolul lui politic. Guvernul japonez. Instituția primului ministru. Monarhul Japoniei. Sistemul judecătoresc al Japoniei).</p> <p>11. Sistemul constituțional al Republicii Populare Chineze (Caracteristica Constituției Republicii Populare Chineze (RPC). Adunarea Populară a Chinei – organul suprem al puterii de stat al Chinei. Modul de formare, atribuții, structură. Comitetul permanent al Adunării populare. Președintele Republicii Populare Chineze. Rolul Partidului Comunist Chinez. Particularitățile organizării administrativ-teritoriale a Chinei. Sistemul judecătoresc al RPC).</p> <p>12. Dreptul constituțional al țărilor arabe (Factori ce determină sistemul constituțional al țărilor arabe. Monarhia absolută în Arabia Saudită și Oman. Monarhii constituționale).</p>
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, instruire asistată de calculator pe platforma moodle etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, studii de caz etc.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arseni Alexandu., Ivanov V., Suholitco Leontie., <i>Drept constituțional comparat</i>, CE USM, Chișinău 2003. 2. Drăganu Tudor, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, Editura: Lumina Lex, București, 1998, vol. I-II. 3. Duculescu Victor, Calinoiu Constanta, Duculescu Georgeta, <i>Drept constituțional comparat</i>, Editura Lumina Lex, București, 2010 4. Duculescu Victor, <i>Drept constituțional comparat</i>, Lumina Lex, București 2018. . 5. Leș Ioan, <i>Organizarea sistemului judiciar în dreptul comparat</i>, Editura ALL Beck, București, 2005. 6. <i>Конституционное право зарубежных стран: Учебник для вузов / Под ред. М. В. Баглая. – Москва, НОРМА, 2001.</i> 7. <i>Конституционное право зарубежных стран: Под ред. Чиркина В.Е. Москва, 2016.</i> 8. <i>Конституционное право зарубежных стран – вопросы и ответы. Под ред. Алебастрова И.А., Москва, 2000.</i> <p>Suplimentară:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deleanu Ion, <i>Instituții și proceduri constituționale</i>, Editura Servo-Sat, Arad 2001. 2. Ionescu Cristian, <i>Tratat de drept constituțional contemporan</i>, Editura C.H. BECK, București, 2008. 3. <i>Конституционное право, Энциклопедический словарь. Под ред. Авакяна С.А., Москва, 2001.</i>

FIȘA UNITĂȚII DE CURS / MODULULUI Mari sisteme contemporane de drept
<p>Codul unității de curs în programul de studii: S.02.A.112- învățământ cu frecvență S.03.A.117 - învățământ cu frecvență redusă</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale</p>
<p>Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 4</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 3</p>
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Disciplina <i>Mari sisteme contemporane de drept</i>, este un curs la alegere din programul de învățământ, ce pune la dispoziția studenților posibilitatea acumulării de cunoștințe privind dreptul comparat și metodele comparate, analiza marilor familii de drept și principalele sisteme de drept ale acestor familii, compatibilitatea și comparabilitatea lor. Prin compararea marilor sisteme contemporane de drept permite evidențierea formelor de coexistență a sistemelor de drept contemporan și de influență reciprocă. Această disciplină are ca scop aducerea la cunoștință studenților modalitățile de apariție, formare și dezvoltare a familiilor de drept (romano-germană, anglo-saxonă, tradiționalist religioasă care include sistemul musulman de drept, sistemul hindus de drept, sistemul mozaic, sistemul chinez vechi, sistemul japonez vechi, sistemul Africii și Madagascarului, sistemul de drept socialist) și adaptarea sistemelor religioase la lumea contemporană.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să aprecieze just fenomenele socio-politice care au loc în țară și peste hotare care sunt generate, sau trebuie să fie generate, prin acțiunile autorităților publice antrenate în exercitarea puterii de stat; - să explice, consulte pe cei interesați în problemele ce țin de organizarea și funcționarea dreptului; - să identifice greșelile și erorile care se produc uneori, atât intenționat, cât și din lipsă de cunoștințe din acest

<p>domeniu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - să identifice construcția dreptului în diferite sisteme de drept, izvoarele diferitor sisteme ale dreptului, modalități de interacțiune ale sistemelor contemporane de drept, împrumuturile reciproce ce contribuie la o apropiere a sistemelor contemporane de drept; - să dețină cunoștințe profunde din domeniul construcției dreptului la nivel global; - să selecteze și să analizeze sursele bibliografice; - să facă investigații la o temă anumită, utilizând metode adecvate de cercetare științifică.
<p>Competențe prelabile: Studentul trebuie să:</p> <p>Studentul trebuie să cunoască și să utilizeze conceptele de bază (drept; izvoare de drept; acte normative; jurisprudență; cutumă; precedent judecătoresc; autorități publice; etc.) studiate în cadrul unităților de curs: Teoria generală a dreptului; Drept constituțional și instituții politice; Drept internațional public</p>
<p style="text-align: center;">Unități de învățare:</p> <p>Introducere în studiul marilor sisteme de drept. Diversitatea sistemelor contemporane de drept. (Obiectul de studiu; Necesitatea studierii sistemelor contemporane de drept; Metodele studierii sistemelor contemporane de drept; Clasificarea sistemelor de drept în familii de drept; Reflectarea sistemelor de drept în familii de drept conform tendințelor doctrinare ; Trăsăturile specifice fiecărei familii de drept)</p> <p>Familia de drept romano-germană (Caracteristicile familiei de drept romano-germane; Istoricul formării familiei de drept romano-germane; Izvoarele familiei de drept romano-germane; Perioada dreptului cutumiar; Perioada legislativă. Jurisprudența. Doctrina. Structura și noțiunea normei de drept; Sisteme de drept europene ale familiei de drept romano-germane; Sisteme de drept neeuropene ale familiei de drept romano-germane;)</p> <p>Familia de drept anglo-saxon. Common Law. Dreptul englez. (Istoria dreptului englez; Perioada până la cucerirea normandă.; Perioada medievală 1066-1485. Rivalitatea cu equity 1485-1832. Evoluția dreptului englez începând cu sec. XIX; Structura dreptului englez. Organizarea judiciară. Regula precedentului. Trustul și habeas corpus, statute law. Izvoarele dreptului englez.)</p> <p>Familia de drept anglo-saxon. Common Law. Dreptul SUA. (Istoria dreptului SUA; Particularitățile specifice datorate federalismului; Structura dreptului federal și dreptul statelor federate; Izvoarele dreptului SUA)</p> <p>Sisteme de drept religioase. Dreptul islamic (Bazele dreptului islamic. Izvoarele originale. Izvoarele secundare; Conținutul dreptului musulman; Acomodarea dreptului musulman la constituțiile contemporane.; Raportul între islam și stat; Dreptul statelor musulmane)</p> <p>Sisteme de drept religioase. Dreptul hindus (Dreptul clasic din India; Izvoarele dreptului hindus/brahmanic; Evoluția structurii juridice indiene; Dreptul islamic alături de cel hindus; Common-law alături de dreptul indo-islamic; Dreptul Indiei astăzi)</p> <p>Sisteme de drept din Extremul Orient. Dreptul chinez tradițional. Dreptul japonez tradițional. (Dreptul tradițional în China; Influențarea confucianismului; Codificarea; Constiuția; Dezvoltarea pe cale socialistă; Occidentalizarea dreptului chinez)</p> <p>Dreptul japonez traditional (Dreptul tradițional în Japonia; Dezvoltarea istorică a dreptului japonez; Occidentalizarea dreptului japonez)</p> <p>Sisteme de drept al Africii și Madagascarului.(Baza dreptului cutumiar/consuetudină african; Fragmentarismul și constanța regulilor din societățile africane; Sacralitatea consuetudinilor africane; Dreptul consuetudină în perioada colonizării și în perioada statelor independente ; Adaptarea drepturilor occidentale la consuetudinile africane).</p>
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p style="text-align: center;">Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bădescu Mihai, Concepte fundamentale în drept. Familii și tipuri de drept. București, 2012, v.II. 2. Zlătescu Victor Dan, Mari sisteme de drept contemporan, București, 2016. 3. Gatt Lucilla, Studii de drept privat comparat, București, 2008. 4. Hesselink Matinh, Studii de drept privat comparat, București, 2008. 5. Losano Mario G., Marile sisteme juridice. Introducere în dreptul european și extraeuropean, Editura ALL Beck, București, 2005. 6. Zlătescu Victor Dan Drept privat comparat: teoria generală a comparației drepturilor. Geografia juridică , Editura Oscar Print, București, 2015. <p style="text-align: center;">Suplimentară:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Constantinesco Leontin-Jean, Tratat de drept comparat, București, 1997, v.I-III. 2. Duvara Mircea; Teoria generală a dreptului (enciclopedia juridică). Drept rațional, izvoare și drept pozitiv, Editura ALL, București, 1995. 3. Hanga Vladimir, Iustiniani Institutiones. Instituțiile lui Iustinian, Editura Lumina Lex, București, 2002. 4. Lijphart Arend, Democrații. Modele de guvernare majoritară și consensuală în douăzeci și una de țări, Sigma IG, Chișinău, 1999. 5. Malaurie Philippe, Antologia gândirii juridice, Editura Humanitas, București, 1997. 6. Mohorea Efim, Botnari Elena, Eșanu Roman, Dreptul ca sistem și sistemul Dreptului, Presa Universitară Bălțeană, Bălți, 2009. 7. Montesquieu, Despre spiritul legilor, Editura Lumina Lex, București, 1997 8. Vălimărescu Alexandru, Tratat de enciclopedia dreptului, Editura Lumina Lex, București, 1999. 9. Zlătescu Victor Dan, Panorama marilor sisteme contemporane de drept, Editura Continent XXI, București, 1999. 10. Zlătescu Victor Dan, Geografie juridică contemporană, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1981.

11. Рене Давид Камиль Жофре Спинози, Основные правовые системы современности, Москва, 1999.
 12. Сравнительное правоведение, Бехруз Хашматулина, Москва, Транслист, 2008

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Construcție europeană
Codul unității de curs în programul de studii: U.02.A.013 - învățământ cu frecvență U.02.A.008 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de Științe socioumane și asistență socială
Număr de credite CTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 2
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii:</p> <p>Construcția europeană, fiind un curs universitar de orientare socioumană, oferă viitorilor specialiști:</p> <ul style="list-style-type: none"> - concepte teoretice vizând procesul de constituire și evoluție a construcției europene; - sinteze privind impactul trecutului istoric asupra uniformizării spirituale, culturale, politice a continentului european; - posibilitatea identificării și analizei factorilor care au influențat în timp geneza și evoluția construcției europene; - raționamente privind procesul de integrare europeană a Republicii Moldova; - posibilitatea aprecierii argumentate a evenimentelor, proceselor, fenomenelor ce au loc în prezent pe continentul european. <p>Construcția Europeană în calitate de disciplină universitară ar putea contribui efectiv la o mai bună cunoaștere de către tineretul studios a realităților Uniunii Europene contemporane, a rigorilor, standardelor și normelor ce prezidează această comunitate, a avantajelor, dar și riscurilor unei eventuale integrări a Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Astfel, dacă avantajele apartenenței Republicii Moldova la spațiul comunitar european țin de domeniul certitudinii (accesul la programele comunitare și la fondurile corespunzătoare acestora, cu efecte directe asupra modernizării economiei și a dezvoltării infrastructurii informaționale, dezvoltarea cooperării cu mari firme occidentale, posibilități de creștere a investițiilor de capital și a volumului de credite acordate etc.), atunci riscurile acestei integrări – cu efecte sociale, economice, culturale și de altă natură sunt mai greu de cuantificat. Prezenta disciplină va urmări, să contribuie la promovarea și conștientizarea valorilor europene în vederea consolidării societății civile și a statului de drept în Republica Moldova. Cunoscând și apreciind argumentat trecutul construcției europene tinerii vor percepe apartenența Republicii Moldova la spațiul cultural și valoric european.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalitățile unității de curs: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să identifice factorii și cauzele care au influențat procesele integraționiste pe continentul european; - să compare situația politică, socială, culturală a statelor europene în diferite perioade istorice; - să argumenteze rolul principiilor de funcționare a instituțiilor UE; - să explice cauzele constituirii UE; - să argumenteze rolul sistemului axiologic în consolidarea structurilor UE; - să explice cauzele și consecințele creării euroregiunilor în Republica Moldova; - să caracterizeze politica Republicii Moldova față de Uniunea Europeană; - să elaboreze scheme tematice de sinteză a materialului informațional; - să formuleze discursuri argumentate privind construcția europeană.
<p>Pre-rechizite: - istoria universală – noțiuni și subiecte: epocă, stat; civilizație greacă; civilizație romană; religie creștină; formele de organizare politică, regimuri politice, structuri sociale, lume bipolară, război rece, democrație. - istoria românilor – noțiuni și subiecte: stat modern român; independența Republicii Moldova.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <p>Geneza conceptului european. Evoluția conceptului european până în sec. XX. Europa în prima jumătate a secolului XX. Începuturile construcției europene (1951-1961). Caracteristica generală a instituțiilor Uniunii Europene. Etapele extinderii Uniunii Europene (1961-1995). Problemele extinderii Uniunii Europene spre Est. Problemele Tratatului Constituțional European. Tratatul de la Lisabona. Politica Uniunii Europene privind dezvoltarea regională. Politica Europeană de Vecinătate. Geopolitica europeană. Experiența de cooperare transfrontalieră a Republicii Moldova. Generalități asupra procesului de construcție europeană. Politici comunitare de solidaritate și acțiune comună: dezvoltarea regională, politica socială.</p>
Strategii de predare-învățare:

Expunerea euristică, conversația, studiul de caz, demonstrația, exercițiul, dezbaterile.

Strategii de evaluare:

Evaluarea curentă se efectuează la seminare prin realizarea unui proiect de cercetare la temele propuse; un test și aprecierea sistematică a cunoștințelor și competențelor. Evaluarea finală se promovează sub forma unui test (examen). Formula de evaluare 60 % sem. + 40% ex.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Berstein Serge, Milza Pierre. Istoria secolului XX. Vol.2: Lumea între război și pace (1945 – 1973). – 482p.; Vol.3: În căutarea unei noi lumi (1973 până în zilele noastre). – 256 p. – București: Editura BIC ALL, 1998.
2. Bîrzea Cezar. Politicile și instituțiile Uniunii Europene.- București: Editura Corint, 2001
3. Ecobescu Nicolae. Manualul Consiliului Europei.- București: Biroul de Informare al Consiliului Europei la București, 2013.- 551p.
4. Enciu Nicolae, Construcție europeană, Chișinău, Civitas, 2008
5. Neagu Cornelia, Istoria construcției europene, 2014.

Opțională:

1. Bari Ioan. Globalizarea economiei.- București: Editura Economică, 2005.- 562p.
2. Bodinier Jean-Louis, Breteau Jean. Fundamentele culturale ale lumii occidentale. Traducere de Bogdan Geangalău.- Iași: Institutul European, 2000.- 79p.
3. Brădescu Faust. Europa unită: trei conferințe. Ediție și note: Radu-Dan Vlad.- București: Majadahonda, 2013.- 95p.
4. Charles Riccq, Manual de cooperare transfrontalieră pentru uzul colectivităților locale și regionale în Europa, ediția a 3-a, București, 2000
6. Cum funcționează Uniunea Europeană: Instituțiile Uniunii Europene; Ghidul cetățeanului din spațiul european.- Kiev: Delegația Comisiei Europene pentru Ucraina, Moldova și Belarus, 2004.- 48p.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Civilizație europeană

Codul unității de curs în programul de studii: U.02.A.014 - învățământ cu frecvență
U.02.A.009 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe socioumane și asistență socială

Număr de credite CTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2

învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 2

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii:

Dezvoltarea societății umane în timp istoric și spațiu geografic s-a realizat cu intensitate diferită, creând focare și centre de civilizație, componentele căreia s-au modificat odată cu geneza și evoluția sistemelor axiologice. Unitatea de curs Civilizație europeană va ajuta viitorul specialist în domeniul administrației publice să dețină reperle conceptuale referitoare la evoluția și caracteristicile civilizației pe continentul european, selectând trăsăturile comune și cele selecte care s-au manifestat la popoarele europene. Conținutul noțiunii „civilizație” a suportat importante transformări pe parcursul timpului. Caracteristicile atribuite unei comunități civilizate în antichitate sunt altele decât cele pentru evul mediu, cele medievale sunt diferite de epoca modernă, însă pentru toate epocile este specific a considera „civilizație” complexul de fenomene, procese, aflate mai avansat în comparație cu restul omenirii, fapt care putea fi atins prin acumularea culturii materiale și spirituale. Civilizația s-a constituit în antichitate, s-a modificat în evul mediu, s-a consolidat în epoca modernă, fiind preluată și consolidată de societatea contemporană. Republica Moldova face parte din spațiul geografic cultural european și își declară dorința de a se integra multiaspectual în spațiul unic european. Un domeniu important de integrare este învățământul. În instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova au fost elaborate și implementate discipline axate pe studiile europene. Una din acestea este *Civilizație europeană – disciplină care studiază geneza și evoluția civilizației europene din cele mai vechi timpuri până în prezent*, contribuind la orientarea studenților în sistemul de valori europene constituit pe parcursul timpului, la crearea atitudinilor argumentate față de fenomenele europene.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalitățile unității de curs:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să explice cauzele care au influențat geneza civilizației pe continentul european;
- să analizeze caracteristicile civilizației europene în epocile: antică, medievală, modernă și contemporană;
- să identifice trăsăturile specifice ale civilizației în Spațiul Românesc din cele mai vechi timpuri până în prezent;
- să argumenteze rolul personalităților în evoluția civilizației europene;

<ul style="list-style-type: none"> - să explice factorii care au influențat evoluția civilizației europene; - să identifice procese, fenomene, evenimente istorice care au influențat negativ evoluția civilizației europene; - să explice și să caracterizeze procesul de constituire și evoluție a Uniunii Europene; - să formuleze discursuri argumentate privind constituirea sistemului de valori europene și evoluția civilizației europene.
<p>Pre-rechizite: - istoria universală – noțiuni și subiecte: epocă, stat; civilizație greacă; civilizație romană; religie creștină; formele de organizare politică, regimuri politice, structuri sociale, lume bipolară, război rece, democrație. - istoria românilor – noțiuni și subiecte: stat modern român; independența Republicii Moldova.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <p>Constituirea primelor focare de civilizație: Geneza și evoluția civilizației antice grecești. Geneza și evoluția civilizației antice romane. Civilizația geto-dacă. Formarea civilizației medievale europene. Civilizația și cultura bizantină. Civilizația și cultura Europei de Vest în sec. IX-XV. Impactul bisericii creștine asupra civilizației și culturii europene. Renașterea și Iluminismul european. Civilizația și cultura medievală în Spațiul Românesc. Valorile politice, sociale, culturale ale epocii moderne. Europa în timpul lui Napoleon. Impactul revoluțiilor și războaielor din epoca modernă asupra civilizației și culturii europene. Spațiul românesc – parte componentă a civilizației moderne europene. Afirmarea culturii moderne românești. Influența factorului politic și militar asupra civilizației și culturii europene în prima jumătate a secolului XX. Dimensiunea culturală a integrării europene. Particularitățile vieții culturale în Republica Moldova. Formarea și consolidarea Uniunii Europene. Civilizația și cultura europeană în condițiile globalizării. Realizări și perspective în civilizația și cultura europeană la începutul sec. al XXI-lea.</p>
<p>Strategii de predare-învățare: Expunerea euristică, conversația, studiul de caz, demonstrația, exercițiul, dezbaterile.</p>
<p>Strategii de evaluare: Evaluarea curentă se efectuează la seminare prin realizarea unui proiect de cercetare la temele propuse; un test și aprecierea sistematică a cunoștințelor și competențelor. Evaluarea finală se promovează sub forma unui test (examen). Formula de evaluare 60 % sem. + 40% ex.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barber John R. Istoria Europei moderne.- București: Editura Lider, 1993; 2. Berstein Serge, Milza Pierre. Istoria Europei. Vol.1: Moștenirea Antichității / Trad. de I. Bița; Ed. îngr., note și coment. de N. Zugravu.- Iași: Institutul European, 1997.- 373p.; Vol.2: De la Imperiul Roman la Europa (sec. 5-9) / Trad. de S. Dănăilă; Ed. îngr., note și coment. de A. Platon.- Iași: Institutul European, 1997.- 271p.; 3. Carpentier J., Lebrun F., Istoria Europei, București, 1997; 4. Gaillard Jean-Michel, Rowley Anthony. Istoria continentului european. De la 1850 până la sfârșitul secolului al XX-lea. Trad. din I.fr. de Em. Galaicu-Păun.- Chișinău: Editura Cartier, 2013.- 672p.; <p style="text-align: center;">Opțională:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chamoux François. Civilizația greacă în epocile arhaică și clasică. Traducere de Mihai Gramatopol. Vol.I.- 375p.; Vol.II.- 180p.- București: Editura Meridiane, 1985. 2. Culegere de texte pentru istoria universală. Epoca modernă, V. I., (1640-1848), alc. C. Mureșan, E. Csetri, B 3. Drîmba Ovidiu, Istoria culturii și civilizației, București, 1998 4. Duverger Maurice. Europa de la Atlantic la Delta Dunării. Trad. din I.fr. de Paul Miclău.- București: Omega-pres, 1991.- 176p. 5. Ferrari Anna. Dicționar de mitologie greacă și romană. Traducere de Dragoș Cojocaru, Emanuela Stoleriu, Dana Zămosteanu.- Iași: Polirom, 2003.- 999p. 6. Hen Christian, Léonard Jacques. Europa. Trad. din I.fr. Iulia Trăistaru.- București: Humanitas, 1992.- 161p. 7. Husar Al. Ideea europeană, sau Noi și Europa: (istorie, cultură, civilizație).- Iași: Institutul European; Chișinău: Editura Hyperion, 1993.- 390p. 8. Matei Horia C. Civilizația lumii antice.- București: Editura Eminescu, 1983. 9. Matei Horia C., Neagu Silviu, Nicolae Ion, Radu Caterina. Enciclopedia Europei. Cuvânt înainte: Acad. Mircea Malița.- București: Editura Meronia, 2001.- 382p. 10. Mică enciclopedie de politologie. Coord. științifici dr. Ovidiu Trăsnea, dr. Nicolae Kallós.- București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.- 493. 11. Pădureac L., Istoria dreptului. Prelegeri, documente, laboratoare, Bălți, 2006 12. Ле Гофф Жак. История Европы, рассказанная детям. Пер. с фр. Н.Кудряковой.- М.: Текст, 1998.- 142с.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Tehnologii informaționale și comunicaționale
Codul unității de curs în programul de studii: G.02.O.015 - învățământ cu frecvență G.01.O.010 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de curs: Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra responsabilă de curs: Catedra de matematică și informatică
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 2
<p style="text-align: center;">Descriere succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii.</p> <p>Împreună cu dezvoltarea tehnicii de calcul a apărut necesitatea studierii tehnologiilor informaționale la diverse nivele ale activității umane, inclusiv și în instituțiile de învățământ atât preuniversitare cât și universitare. <i>Tehnologii informaționale și comunicaționale</i>, abreviat TIC, sunt tehnologii necesare pentru colectarea, stocarea, prelucrarea, căutarea, transmiterea, prezentarea datelor, textelor, imaginilor și sunetelor, utilizând calculatoarele electronice.</p>

<p>Unitatea de curs <i>Tehnologii informaționale și comunicaționale</i> este constituită din două compartimente:</p> <p>I. Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul;</p> <p>II. Tehnologiile informaționale și comunicaționale aplicate.</p> <p>La rândul său, compartimentul <i>Tehnologii informaționale și comunicaționale aplicate</i> constă din 5 module practice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utilizarea sistemului de operare; 2. Utilizarea rețelelor de calculatoare și servicii electronice on-line; 3. Procesarea documentelor; 4. Procesarea tabelor; 5. Procesarea prezentărilor. <p>Această unitate de curs este obligatorie la toate specialitățile neinformatică din cadrul facultăților Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți, având drept scop formarea la studenți a competențelor digitale în domeniul profesional.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază din domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale în activitatea profesională.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului:</p> <p><i>La finalizarea studierii unității de curs, studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să gestioneze datele și să adapteze mediul sistemului de operare pentru necesitățile utilizatorului, utilizând instrumentele existente ale acestuia; - să gestioneze informația, utilizând resursele Internet; - să elaboreze documente de diferită complexitate, utilizând un procesor de texte; - să efectueze calcul tabelar și să creeze diagrame, utilizând un procesor tabelar; - să elaboreze prezentări electronice conform cerințelor propuse, utilizând un procesor de prezentări.
<p>Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază ale din cadrul disciplinei școlare <i>Informatica</i>.</p>
<p>Teme de bază: Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul. Utilizarea sistemului de operare. Utilizarea rețelelor de calculatoare și servicii electronice on-line în domeniul profesional. Procesarea documentelor. Procesarea tabelor. Procesarea prezentărilor.</p>
<p>Strategii de predare-învățare: Demonstrația, explicația, conversația euristică, lucrări de laborator și de control, lucru în echipă, problematizarea.</p>
<p>Strategii de evaluare: Un test de evaluare curentă la fiecare unitate de învățare și un test de evaluare finală cu itemi de diferite tipuri, în variantă electronică.</p>
<p>Bibliografie</p> <p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. POPOV, L., EVDOCHIMOV, R., Note de curs <i>Tehnologii informaționale și comunicaționale. Modulul Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul</i> pentru specialitățile Drept, Administrație publică și Asistență socială din cadrul facultății de Drept Științe Sociale, Presa universitară bălțeană. Bălți, 2017, 160 p. 2. COZNIUC, O., <i>Tehnologii informaționale și comunicaționale</i>, Note de curs, Tipografia din Bălți SRL, Bălți, 2010, 72 p. 3. EVDOCHIMOV, R., <i>Conceptele de bază ale tehnologiei informației și sistemului de calcul</i>, Note de curs (pentru specialitățile neinformatică), Presa universitară bălțeană, Bălți, 2011, 73 p. 4. POPOV, L., <i>Tehnologii informaționale, Modulul Sistemul de operare Microsoft Windows 7</i>, Indicații metodice cu aplicații și însărcinări practice, Presa universitară bălțeană, Bălți, 2013, 208 p. 5. POPOV, L., OLARU, I., <i>Tehnologii informaționale, Modulul Procesorul de texte Microsoft Word 2007</i>, Ghid metodic, Presa universitară bălțeană, Bălți, 2014, 288 p. 6. POPOV, L., <i>Tehnologii informaționale de comunicare</i>, Indicații metodice cu aplicații și însărcinări practice pentru lucrări de laborator, <i>Modulul Procesorul tabelar Microsoft Excel</i>, Presa universitară bălțeană, Bălți, 2008, 160 p. 7. POPOV, L., <i>Tehnologii informaționale de comunicare</i>, Note de curs (pentru studenții Facultăților Economie și Științe ale Naturii și Agroecologie), Presa universitară bălțeană, Bălți, 2006, 100 p. 8. СЕРГЕЕВ, А. П., <i>Microsoft Office 2007</i>, Самоучитель. Издательство Вильямс, 2007, 432 с. 9. СПИРИДОНОВ, О., <i>Microsoft Office 2007 для пользователя</i>. Часть I, Издательство МИЭМП, 2010, 455 с.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Limba engleză II
Codul unității de curs în programul de studii: G.02.O.016 - învățământ cu frecvență G.02.O.011 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Litere
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Limba filologie engleză și germană
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 2

<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.</p> <p>Cursul practic de <i>Limba engleză II</i> face parte din setul de discipline obligatorii pentru studenții anului I, facultatea Drept și Științe sociale, specialitatea <i>Drept</i>. Scopul cursului este de a dezvolta la studenți abilități de comunicare, scriere, ascultare și înțelegere prin utilizarea lexicului general și profesional juridic englez în contexte relevante pentru activitatea profesională. Studenților li se oferă o varietate stimulativă de materiale video, audio, texte juridice autentice și adaptate, însoțite de exerciții lexicale și gramaticale, pentru a-i încuraja să dezvolte capacitatea de înțelegere a mesajelor, să testeze abilitatea de a surprinde detalii semnificative, precum și să utilizeze lexicul profesional juridic ce vizează satisfacerea nevoilor profesionale concrete.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea în activitatea profesională cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în limba engleză.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii..</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs.</p> <p>La finele cursului studentul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să redacteze un paragraf cu caracter descriptiv folosind normele gramaticale și ortografice; - să producă noi unități discursive, aplicând vocabularul și structurile gramaticale studiate; - să demonstreze abilități de comunicare profesională în situații tipice, utilizând terminologia, expresiile idiomatice și realitățile; - să abordeze prin dezbateri problematica expusă, utilizând strategiile asimilate de menținere a dialogului, referindu-se la texte de specialitate, citite anterior.
<p>Pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs <i>Limba engleza II</i> studenții trebuie: să posede cunoștințe de limba engleza nivelul B2 conform CEFR.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Law and order. Branches of Law. Key features of law. 2. Landmarks in Law. Historical landmarks in the development of law. Lord Denning and 20th century English Law. Judicial precedent. 3. Crimes and civil wrongs. Tort versus crime. Criminal and civil courts. Trespass to the person. 4. Computers in Law. Types of legal information available on the web. 5. Theft 1: the Theft Act. Components of theft. Important case law. 6. Theft 2: appropriation. Owners consent. Difference between burglary, aggravated burglary and robbery. 7. Contract Law 1. Definition of contract. Doctrine of consideration. Judicial interpretation. 8. Contract law 2. Misinterpretation. Fraudulent, negligent, wholly innocent misinterpretation. 9. Employment law. Fair, unfair, and wrongful dismissal. 10. Homicide. Types of homicide. Defenses to homicide. Murder vs. manslaughter. 11. International law. Origins of international law. Influences of international law on domestic law. 12. Human Rights Law. UN Charter of Human rights. UN Convention on the Rights of the Child.
<p>Strategii de predare – învățare:</p> <p>Conversația, discuția, explicația, dezbaterile cu oponent, modelarea juridică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor juridice și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, aplicații practice, role-play; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: prezentări orale și în format electronic, teste, portofoliul, referatul</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mason Catherine, <i>The Lawyer's English Language Coursebook</i>, Global Legal English LCD, 2011, 453 p. 2. Walenn, Jeremy. <i>English for Law in Higher Education Studies, Course Book</i>, Garnet Publishing LTD, 2009, 136 p. 3. Wyat, Rawdon. <i>Check Your English Vocabulary for Law</i>, A&C Black, 2016, 81 p. <p>Opțională:</p> <p><i>Stevenson D.K., American Life and Institutions, Klet Publishers, 2008, 230p</i></p>

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Limba franceză II
Codul cursului în programul de studii: G.02.O.016 - învățământ cu frecvență G.02.O.011 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Litere
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 2
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii

<p>Scopul esențial al acestei discipline este de a-i ajuta pe studenți să-și formeze competențe de comunicare în limba franceză, pentru a fi apti să întrețină conversații pe subiecte legate de domeniul de specializare.</p> <p>Dezvoltarea competențelor comunicative în domeniul administrației publice și cunoașterea actelor de comunicare specifice acestuia sînt obiective fidel urmărite de profesor în predarea limbilor moderne.</p> <p>Disciplina limba franceză II are ca scop familiarizarea studentului cu normele de bază de comunicare orală și scrisă în limba franceză; pregătirea studenților să corespundă standardelor internaționale corespunzătoare nivelului B1. Cursul dat pune accent pe aptitudinea de a citi, a audia texte specializate în limba franceză însoțite de seturi de exerciții lexicale, de pronunție și gramaticale pentru a dezvolta abilitățile de exprimare orală și scrisă. La finele cursului studentul va fi capabil de a alcătui un text organizat, de a utiliza vocabularul studiat în situații care țin de domeniul de specializare și de a utiliza corect timpurile și structurile gramaticale elementare.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului :</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea în activitatea profesională cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în limba franceză.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să înțeleagă conținutul unui text de specialitate - să recunoască structurile gramaticale și lexicale ale unui text de specialitate în limba franceză - să identifice organizarea corectă a unui text de specialitate în limba franceză - să formuleze corect întrebări pentru a extrage informația necesară - să transforme vorbirea dialogată în monolog - să aplice regulile de citire - să aplice vocabularul achiziționat în situații de comunicare ce țin de domeniul administrației publice - să utilizeze corect structurile gramaticale în contextul de specialitate - să generalizeze informația percepută din texte de specialitate - să redea conținutul succint al unui text de specialitate, respectînd normele gramaticale și ortografice - să producă noi unități, aplicînd vocabularul și structurile gramaticale studiate specifice domeniului nominalizat.
<p>Pre-rechizite: Cunoașterea limbii franceze la nivel A2.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <p>Unite IV: Les domaines d'intervention et le MAE. (Les domaines d'action; L'action économique, financière et commerciale; La coopération internationale; Le ministère des Affaires étrangères. La structure et grandes directions; L'organisations. La direction générale des Affaires politiques et de Sécurité; La direction générale de la coopération internationale et du développement. La direction des Affaires économiques et financières; La direction des Français à l'étranger et des étrangers en France. Les directions transversales; La communication du réseau diplomatique. La correspondance et télégrammes; La valise diplomatique.)</p> <p>Unite V: Les missions diplomatiques. (Représenter, informer et protéger; Les attributions consulaires; Les négociation et traités).</p>
<p>Strategii de predare-învățare: explicația, conversația, dialogul; exercițiul, analiza, descoperirea, învățarea prin cooperare, problematizarea, cercetarea individuală.</p>
<p>Strategii de evaluare: Teste lexico-gramaticale, examen oral.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie</p> <p>Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Botnaru R., <i>Cours pratique de grammaire française</i>, Chișinău: Prut Internațional, 2000. 2. Guțu A., Guțu I., <i>Le français en exercices et tests de grammaire</i>, Chișinău, 1997. 3. Ionița M., <i>Grammaire française</i>, Chișinău : Editura Lumina, 1991. 4. Лиштованная Т. В., Серебренникова Е. Ф. <i>Французский язык для юристов</i>. Сборник упражнений. Часть 1: Учебное пособие по специальности «Юриспруденция». – Иркутск: Изд-во ИГУ, 2004. https://www.twirpx.com/file/330157/ 5. Borodoulina, N.You., Goulayeva, E.A., <i>Le français professionnel: economie et droit</i>, Edition Utet, Tambou, 2007. (https://www.twirpx.com/file/60914/grant/) 6. Popova I.N., Kasakova G. A., <i>Cours pratique de grammaire française</i>. Moscou, 2008. <p>Suplimentară:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ioniță M., Banaru V., <i>L'article français. Significations et valeurs</i>. Chișinău: Știința, 1985. 2. Marianne Gautier, <i>Collection.com-activités</i>, Paris, 2004. 3. www.diplomatie.com 4. http://grammaire.reverso.net/

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Limba germană II
Codul unității de curs în programul de studii: G.02.O.016 - învățământ cu frecvență G.02.O.011 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Litere Catedra responsabilă de unitatea de curs: Limba filologie engleză și germană</p>
<p>Număr de credite ECTS: 4</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul I, semestrul 2 învățământ cu frecvență redusă - anul I, semestrul 2</p>
<p>Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Cursul <i>practic de limbă germană</i> are ca scop familiarizarea studentului la nivel începător cu normele de bază de comunicare scrisă și orală în limba engleză. Cursul face parte din setul de discipline obligatorii și este o condiție esențială pentru urmarea traseului de discipline la specialitatea „Administrație publică”. Scopul cursului este de a pregăti studenții să corespundă standardelor internaționale corespunzătoare nivelului A1 –A2. Cursul dat pune accent pe aptitudinea de a citi, a asculta, a vorbi, a scrie. Conform standardelor internaționale, vorbitorul de limbă la nivelul A2 poate percepe și poate produce scris și oral tipuri simple de texte și să îndeplinească următoarele funcții: să completeze formulare, să scrie scrisori standard, să întrețină corespondență personală (mesaje text, email) să scrie mesaje ce țin de viața de zi cu zi (liste, scurte notițe) să descrie evenimente, planuri și activități, să ofere sugestii și să-și exprime preferințele, să-și descrie familia și condițiile de trai, să relateze experiențe personale. Cursul se bazează pe studierea textelor autentice germane, însoțite de seturi de exerciții lexicale, de pronunție și gramaticale pentru a dezvolta abilitățile necesare de: scriere/ vorbire corectă și fluentă, relatarea unui eveniment, expunerea opiniei proprii, redarea succintă a unui mesaj, alcătuirea unui text organizat, cererea de ajutor/ asistență, facerea unei propuneri, oferirea informației personale sau cererea ei, utilizarea vocabularului, la nivel elementar, în situații care apar în viața de zi cu zi, utilizarea corectă a timpurilor și structurilor gramaticale.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea în activitatea profesională cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în limba germană.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs. La finele cursului studentul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice unele principii, reguli de bază pentru a înțelege un text scris / oral, respective pentru a se exprima în scris / oral într-o manieră adecvată, ținând cont de totalitatea elementelor implicate (lingvistice, socio-lingvistice, stilistice, semantice); - să producă noi unități discursive, aplicând vocabularul și structurile gramaticale studiate; - să demonstreze abilități de comunicare profesională în situații tipice, utilizând terminologia, expresiile idiomatice și realitățile; - să abordeze prin dezbateri problematica expusă, utilizând strategiile asimilate de menținere a dialogului, referindu-se la texte de specialitate, citite anterior.
<p>Pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs <i>Limba germană II</i> studenții trebuie: să posede cunoștințe de limba germană nivelul A2 conform CEFR.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Juristische Grundlagen: Gewaltenteilung, Gesetzgebungskompetenz 2. und Gesetzgebungsverfahren 3. Die Struktur von Rechtsnormen und deren sprachliche Entsprechung 4. Die Gerichtsbarkeit in Deutschland 5. Einführung in das Bürgerliche Gesetzbuch (BGB) 6. Der Vertragsschluss und die Anfechtung 7. Das Recht der Stellvertretung 8. Sprachliche Übungen 9. Die Struktur von Rechtsnormen und deren sprachliche Entsprechung 10. Verpflichtungs- und Verfügungsgeschäfte 11. Sprachübungen zur Nominalisierung und Verbalisierung <p>Die Willenserklärung</p>
<p>Strategii de predare – învățare: abordările: abordarea comunicativ-cognitivă, axiologică și prin competențe, instruirea axată pe cel ce învață, învățarea individuală; metode: comunicativ și profesional orientate, problematizate; formele de lucru: activități frontale, individuale, lucrul în grup, lucrul în perechi, discuții etc</p>
<p>Strategii de evaluare: Cursul dat are un caracter practic. Pe parcurs se vor propune <i>teste, mini-teste, dictărilor completă, exerciții de interacțiune</i>. Forma de evaluare finală este examenul care se va realiza oral.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aufderstraße H., Bock H., Gerdes M. u.a. <i>Themen aktuell</i>. Kursbuch. Ismaning: Hueber Verlag, 2007. 2. Bunn Lothar, Kacic Gabriel. <i>Deutsch als Fremdsprache für Juristen Lehr- und Lernmaterialien zum Zivilrecht</i>. Münster, Waxmann, 2019. 3. Müller M., Rusch P., Scherling Th. u. a. <i>Optimal A1 Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache</i>. Berlin:

Langenscheidt, 2008. 112 S.

4. <http://crl.u-paris2.fr/polelangues/documents/alld/2009-L2-Begleitheft.pdf>
5. Кравченко А. П. *Немецкий язык для юристов*, Издатель: Издательский центр "МарТ", 2004.
6. Левитан, К. М. *Немецкий язык для юристов : учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры* / К. М. Левитан. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2017.
7. Листвин Д.А. *Современный немецкий. Практический курс для начинающих*. Москва: АСТ, 2013, 318с.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Educația fizică II

Codul unității de curs / modulului în programul de studii: G.01.O.017

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de curs: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra responsabilă de curs: Catedra de științe ale educației

Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul 2

Descriere succintă a corelării/integrării cursului cu/în programul de studii

Promovarea educației fizice la nivelul învățământului universitar asigură un nivel de dezvoltare fizică, pregătire motrică și funcțională a studenților, reieșind din cerințele actuale ale societății, când majoritatea activităților profesionale din toate domeniile sunt automatizate, computerizate, iar omul este lipsit de posibilitatea de a mai face efort fizic, acesta fiind absolut necesar pentru organismul uman.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

- formarea unor concepte și valori fundamentale privind activitatea motrică și influența anatomo - fiziologică a acesteia asupra organismului uman;
- dezvoltarea calităților motrice de bază, funcționale, aplicative, volitive și estetice prin intermediul exercițiilor fizice;
- formarea calităților de personalitate, comportament civilizată, deprinderilor comunicative și de interacțiune socială.
- dezvoltarea competențelor studenților de a practica independent, sistematic și conștient exercițiul fizic, sportul.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele studierii cursului studentul va fi capabil:

- să explice aspectele teoretice și metodologice ale nutriției corporale, rației alimentare zilnice;
- să argumenteze rolul genelor în transmiterea caracterelor ereditare și performanța sportive.
- să utilizeze eficient principiile, mijloacele și metodele de promovare a unui mod sănătos de viață;
- să respecte regulile de securitate și normele de igienă în cadrul practicării sportului;
- să reproducă comenzi și mișcări locomotorii specifice tipului de sport;
- să coordoneze abilitățile intelectuale, psihomotrice și comportamentale în procesul aplicării mijloacelor sportive;
- să argumenteze beneficiile practicării modului sănătos de viață din perspectiva dezvoltării personale și profesionale.

Teme de bază:

Modulul 1. Aspecte teoretice privind educația fizică. Nutriția corporală. Rația alimentară zilnică. Rolul genelor în transmiterea caracterelor ereditare și performanța sportive. Activitățile motrice ca factor ce influențează longevitatea.

Modulul 2. Atletism. Alergări. Sărituri. Aruncări.

Modulul 3. Joc sportiv. Baschet. Fotbal. Volei.

Modulul 4. Joc sportiv individual. Tenis de masa. Badminton. Șah. Joc de dame.

Modulul 5. Probă sportivă recreativă. Fitness/Aerobică. Turism pedestru.

Strategii:

expunerea orală, demonstrarea, exercițiul de dezvoltare fizică generală, exerciții aplicative, elemente acrobatice, mișcări sincronice, elemente la aparatele de gimnastică, problematizarea, jocul motric, teste de diagnosticare a nivelului de dezvoltare și pregătire fizică și funcțională, jocuri sportive: Volei; Baschet; Fotbal; Badminton; Tenis de masă etc.

Resurse disponibile: 2 săli de sport, sală de forță, sală de lupte, 2 săli medical-curative, manej athletic, inventar sportiv, uniformă sportivă.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. BOGUȘ, B., ZABULICA, M. *Educația fizică. Curriculum universitar: Suport didactic*. Chișinău: CEP USM, 2012.
2. TRIBOI, V. *Teoria și metodologia antrenamentului sportiv. Curs universitar*. București: VSEFS, 2010.

Opțională:

1. BIZIM, A. *Metodica educației fizice în învățământul superior*. București: Editura Universității București, 1994.
2. CIORBĂ, C ș.a. *Jocuri sportive, ghid metodic*. Chișinău: Valinex, 2016. 1
3. CIORBĂ, C. *Baschet, pregătirea fizică*. Chișinău: Garamond-Studio, 2016.
4. CONOHOVA, T., PĂCURARU, A. *Teoria și metodica jocului de volei*. Iași: Prim, 2014.
5. MOCROUSOV, E., MOISESCU, P. *Tehnica, tactica și metodica tenisului de masă*. Ghid metodic. Chișinău: Valinex, 2017.
6. SÎRGHI, S. *Fotbal, pregătirea fizică diferențiată. Monografie*. Chișinău: Valinex, 2017.
7. TABÎRȚA, V., BRAGARENCO, N., GROSUL, V. *Badminton, curs de lecții*. Chișinău, USEFS, 2009.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Drept civil. Drepturi reale</i>
Codul cursului în programul de studii: F.03.O.018 - - învățământ cu frecvență F.03.O.014 - - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 3 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 3
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: <i>Drept civil. Drepturile reale</i> este o unitate de curs de specialitate predată studenților anului II ce vine ca o continuare a studierii instituțiilor dreptului civil începută în anul întâi în cadrul cursului „Introducere în dreptul civil”. Unitatea de curs „Drept civil. Drepturile reale” în sistemul științelor juridice ocupă un loc foarte important, inițiază studenții în domeniul drepturilor subiective civile în general, iar în particular, în cel al drepturilor reale. În cadrul acestui obiect de studiu sunt analizate următoarele instituții: patrimoniul, dreptul de proprietate, dobândirea și pierderea dreptului de proprietate, modalitățile și dezmembărările dreptului de proprietate, apărarea dreptului de proprietate, posesia, publicitatea imobiliară etc., instituții a căror cunoaștere este indispensabilă formării unui jurist calificat.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice cunoștințele obținute în cadrul unităților de curs pentru soluționarea juridică a problemelor teoretice și practice, în domeniul dreptului privat, aplicând metoda studiului de caz; - să formuleze analize critice ale teoriilor și concepțiilor juridice, a prevederilor actelor normative în domeniul dreptului privat, evidențiind imperfecțiunile dreptului pozitiv, în vederea formulării propunerilor de lege ferenda; - să manifeste creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă; - să demonstreze abilități de comunicare și de relaționare în grup, în vederea identificării soluțiilor și luării deciziilor motivate privind problemele în aplicarea legislației din domeniul dreptului privat; - să aplice în activitatea profesională cunoștințele acumulate, fiind capabili să interpreteze și aplice prevederile cadrului normativ din domeniul dreptului privat la situații de fapt; - să dezvolte la ciclul III, studii superioare de doctorat, competențele achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență și ciclul II, studii superioare de master.
Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască fundamentele teoretice ale dreptului, în general și, ale dreptului privat, în particular; să cunoască temeinic și operarea cu terminologia juridică; să aplice tehnicile și instrumentele specifice domeniului științelor juridice; să dețină capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; să cunoască principalele concepte și instituții ale dreptului privat; să califice corect situațiilor conform legislației naționale; să interpreteze, să coreleze și să compare dreptul civil cu instituțiile specifice studiate în cadrul cursurilor de Drept roman, Istoria dreptului, Teoria generală a dreptului etc.
Teme de bază: <ol style="list-style-type: none"> 1. Patrimoniul și drepturile patrimoniale 2. Posesiunea 3. Definiția și conținutul dreptului de proprietate 4. Formele dreptului de proprietate 5. Modalitățile juridice ale dreptului de proprietate 6. Modurile generale de dobândire a dreptului de proprietate 7. Dezmembărările dreptului de proprietate 8. Apărarea dreptului de proprietate și a celorlalte drepturi reale 9. Limitele exercitării dreptului de proprietate 10. Publicitatea imobiliară
Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, probe de evaluări curente, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:**Obligatorie:**

1. Codul civil al Republicii Moldova Nr.1107-XV din 6 iunie 2002, intrat în vigoare la 12 iunie 2003. Republicat în temeiul Legii nr.133 din 15.11.2018 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 467-479, art.784;
2. Baieș S., Roșca N. Drept civil. Drepturile reale principale. Chișinău: Editura Tipografiei Centrale, 2005;
3. Baieș S., Băieșu A., Cebotari V., Crețu I., Volcinschi V. Drept civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor. Chișinău: Editura Cartier Juridic, 2005;
4. Bîrsan C. Drept civil. Drepturile reale principale. București: Editura Hamangiu, 2020.

Opțională:

1. Legea privind delimitarea proprietății publice Nr.29 din 05.04.2018 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr.142-148 din 04.05.2018;
2. Baias F.A. Chelaru E. Constantinovici R. Macovei I. (coord.). Noul Cod civil. Comentariu pe articole. București: Editura C.H. Beck, 2012;
3. Comentariul Codului civil al Republicii Moldova / Coordonatori: Buruiiană M., Efrim O., Eșanu N., Volumul I și II. Chișinău: Editura ARC, 2005;
4. Chelaru E. Drept civil. Drepturile reale principale. București: Editura C.H.Beck, 2019;
5. Duțu A. Patrimoniul și drepturile reale principale. București: Editura Universul Juridic, 2018;
6. Pop L. Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale. București: Editura Lumina Lex, 2000;
7. Pop L. Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale. București: Editura „Lumina Lex”, 1996;
8. Stoica V. Drept civil. Drepturile reale principale, București: Editura C.H.Beck, 2017;
9. Urs, I.R., Ispas P.-E. Drept civil. Teoria drepturilor reale. București: Editura Hamangiu, 2015.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS**Drept penal – partea generală II**

Codul unității de curs în programul de studii: F.03.O.019 – învățământ cu frecvență
F.04.O.021 – învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 5

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

anul II, semestrul 3 – învățământ cu frecvență

anul II, semestrul 4 – învățământ cu frecvență redusă

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Este bine cunoscut faptul că normele dreptului penal asigură protejarea în modul cel mai eficace a ordinii de drept și a ordinii sociale în ansamblu, prin urmare această ramură a dreptului fiind recunoscută, în cadrul sistemului unitar, mijlocul principal de apărare a celor mai importante valori sociale.

Cursul universitar *Drept penal – partea generală II* este consacrat studiului amplu al normelor juridice penale cu caracter declarativ și determinativ ce alcătuiesc partea generală a Codului penal al Republicii Moldova, studentul familiarizându-se cu noțiunea de pedeapsă penală și tipurile pedepsei penale, cu răspunderea penală, cazurile de înlăturare a caracterului penal al faptei și al răspunderii penale, aplicarea pedepsei penale, etc.

Știința penală de astăzi deseori este în vădit dezacord cu normele în vigoare, ceea ce determină interpretarea multiaspectuală nu doar a doctrinei naționale și internaționale, ci și a practicii judiciare relevante pentru a veni cu soluții de completare și modificare a lacunelor existente.

Studierea materiei date, va influența aptitudinea de cunoaștere și înțelegere în continuare a următoarelor discipline: drept penal partea specială, criminalistica, criminologia, dreptul procesual penal, drep execuțional penal, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:**Competențe profesionale:**

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să determine instituțiile dreptului penal;
- să analizeze legislația în vigoare în materia dreptului penal;
- să stabilească ce efecte produc hotărârile judecătorești de condamnare;
- să evidențieze lacunele existente în legislația Republicii Moldova în materia dreptului penal și să propună inițiative de modificare a acestora;
- să soluționeze spețe în domeniul dreptului penal aplicând metoda studiului de caz, argumentând răspunsul;
- să aplice cunoștințele obținute în urma audierii cursului *Drept penal – partea generală II* în cadrul altor unități de curs.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să identifice izvoarele juridice aplicabile fiecărei ramuri de drept; să opereze

cu noțiunile de: normă juridică penală, raport juridic penal, infracțiune, subiect al infracțiunii, ș.a.; să utilizeze adecvat conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile din domeniul juridic; să interpreteze legislația în vigoare raportată la situațiile juridice, să le încadreze corect din punct de vedere juridic și să propună soluții concrete de sancționare.

Unități de învățare:

Unitatea și pluralitatea de infracțiune: Noțiunea și modalitățile unității de infracțiune. Noțiunea și modalitățile pluralității de infracțiune.

Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei: Noțiunea de cauză care înlătură caracterul penal al faptei. Legitima apărare. Starea de extremă necesitate. Reținerea infractorului. Constrângerea fizică sau psihică. Riscul întemeiat.

Participația la infracțiune: Noțiunea și condițiile participației. Categoriile de participanți la infracțiune. Formele participației. Excesul de autor. Implicarea la infracțiune.

Răspunderea penală: Noțiunea de răspundere penală. Temeiul răspunderii penale. Principiile răspunderii penale.

Liberarea de răspundere penală: Noțiunea și temeiul liberării de răspundere penală. Modalitățile liberării de răspundere penală.

Pedeapsa penală: Noțiunea de pedeapsă penală. Semnele pedepsei penale. Scopul pedepsei penale. Funcțiile pedepsei penale.

Sistemul și categoriile pedepsei penale: Clasificarea pedepselor penale. Categoriile de pedepse aplicabile persoanelor fizice. Categoriile de pedepse aplicabile persoanelor juridice care desfășoară activitate de întreprinzător.

Individualizarea pedepselor: Noțiunea de individualizare a pedepselor. Formele de individualizare a pedepselor. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante. Aplicarea pedepsei penale.

Măsurile de siguranță: Noțiunea și importanța măsurilor de siguranță. Clasificarea măsurilor de siguranță. Măsurile de constrângere cu caracter medical. Măsurile de constrângere cu caracter educativ. Expulzarea. Confiscarea specială. Confiscarea extinsă.

Liberarea de pedeapsă penală: Noțiunea de liberare de pedeapsă penală. Categoriile liberării de pedeapsă penală.

Cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării: Noțiunea și scopul cauzelor care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării. Amnistia. Grațierea. Împăcarea părților. Stingerea antecedentelor penale. Reabilitarea judecătorească.

Calificarea infracțiunilor: Noțiunea de calificare a infracțiunilor. Modalitățile de calificare a infracțiunilor.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, probe de evaluări curente, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

1. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002.
2. Boroi Al. Drept penal. Partea Generală. București, 2010.
3. Botnaru S. Răspunderea penală a persoanelor juridice în dreptul penal al Republicii Moldova // Analele Facultății de Drept, 2002.
4. Grama M., Botnaru S., Șavga A. ș.a. Drept penal. Partea Generală. Vol.I. Chișinău, 2012.
5. Grama M., Botnaru S., Șavga A., Martin D. Drept penal (partea generală), vol. II, Tipografia centrală, Chișinău, 2016.
6. Lefterache L. Drept penal. Partea generala. Editia a 2-a. Curs pentru studentii anului II. Editura Hamangiu, București, 2018.
7. Pasca V. Studii de drept penal. București, 2011.
8. Pascu I. ș. a., Drept penal. Partea generală, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2016.
9. Racu A. Individualizarea executării pedepsei penale privative de libertate: realități și perspective. Chișinău, 2015.
10. Stanila M.L. Drept penal. Partea generala. Caiet de seminar. Editia a III-a, revizuita si adaugita. Universul Juridic, București, 2018.
11. Spataru M., Nedelcu Vi. Unele particularități ale măsurilor de constrângere, reglementate de legea penală a Statelor Unite ale Americii și a Marii Britanii. În: Revista științifico-practică „Legea și viața”, nr.3 (303), 2017, martie, p.12-17.
12. Spataru M., Nedelcu Vi. Unele aspecte interpretative privind formele constrângerii în dreptul penal. În: Revista științifico-practică „Legea și viața”, nr.2 (314), 2018, februarie, p.55-58.
13. Spataru M. Drept penal partea generală – II. Indicații metodice. Bălți: Tipografia din Bălți, 2017.
14. Капинус О. Уголовное право России. Общая часть. Учебник. Юрайт, Москва. 2018.
15. Лопашенко Н. Общая часть уголовного права. Состояние законодательства и научной мысли. Санкт-Петербург, 2011.
16. Наумов А. В., Кибальник А. Г. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть. Юрайт, Москва. 2018.
17. Рарог А. Уголовное право Российской Федерации. Общая часть. Практикум. Москва. 2018.
18. Тогель С. Курс уголовной политики. О связи с уголовной социо-логией. Москва, 2010.
19. Шерстнева О. Краткий курс по уголовному праву. Общая часть. Москва, 2011.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Drept administrativ

Codul unității de curs în programul de studii: F.03.O.020 - învățământ cu frecvență
F.03.O.013 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 5

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență – anul II, semestrul 3;
învățământ cu frecvență redusă – anul II, semestrul 3

Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.

Dreptul administrativ, fiind o ramură a sistemului de drept, este studiat ca disciplină juridică în cadrul specialităților *Drept*. Această disciplină are ca sarcină familiarizarea și formarea deprinderilor studenților de la aceste specialități cu mecanismele juridice de organizare și funcționare a sistemului administrației publice și a puterii executive în stat.

Administrația publică este într-un proces continuu de modernizare. Organizarea și funcționarea administrației publice, precum și modernizarea acesteia sunt reglementate, în principal, de normele Dreptului administrativ. Prin urmare, și Dreptul administrativ este într-o permanentă modernizare, pentru a asigura o bună calitate a guvernării, aceasta fiind o sarcină prioritară a oricărui stat. Realizarea acestei sarcini, la rândul său, depinde, în mare măsură, de calitatea procesului de instruire în cadrul instituțiilor de învățământ superior, de conținutul planurilor de învățământ și ale curriculum-urilor, de calitatea infrastructurii, de metodica predării și formarea deprinderilor practice, precum și de utilizarea mijloacelor moderne de evaluare a cunoștințelor. Toate acestea sunt dictate de necesitatea de a accentua caracterul competitiv al studiilor, caracteristic spațiului european al învățământului superior, în așa fel, încât absolvenții facultăților să dobândească cunoștințele necesare, cerute de angajator.

În acest context, curriculumul la disciplina „Drept administrativ” va deveni un suport important în atingerea obiectivelor expuse mai sus.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să însușească limbajul juridic specific dreptului administrativ;
- să argumenteze opiniile doctrinare din domeniul dreptului administrativ;
- să formuleze și să interpreteze principiile juridice specifice dreptului administrativ;
- să identifice raporturile juridice de drept administrativ;
- să identifice și să poată utiliza normele, conceptele și noțiunile specifice dreptului administrativ;
- să cunoască metodele de soluționare a conflictelor de legi în timp și spațiu;
- să determine instituțiile dreptului administrativ;
- să aplice în practică prevederile normelor de drept administrativ;
- să stabilească ce efecte produc abrogarea sau anularea actelor administrative;
- să perceapă direcțiile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele de drept european în acest domeniu;
- să identifice problemele de cercetare în domeniul jurisprudenței
- să înțeleagă conceptele, principiile și normele aplicabile instituției contenciosului administrativ;
- să rezolve de studii de caz (spețe)

Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază studiate la teoria generală a dreptului, filosofie, drept constituțional și instituții politice, drept constituțional comparat, drept instituțional al UE etc.

Teme de bază:

Conceptul de administrație publică. Dreptul administrativ ca ramură a dreptului public. Sistemul administrației publice din Republica Moldova. Funcția publică și statutul funcționarului public. Teoria actelor administrative. Regimul juridic al bunurilor și al serviciilor publice. Mecanisme de control ale administrației publice. Răspunderea în dreptul administrativ. Contenciosul administrativ (Justiția administrativă) în Republica Moldova. Administrația publică și integrarea europeană.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire, studii de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie:

Acte normative

1. Acordul de asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, semnat la 27.06. 2014. [On-line]: <http://www.mfa.gov.md/img/docs/Acordul-de-Asociere-RM-UE.pdf>.
2. Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1253-XIII din 16.07.1997. În: Ediția oficială „Tratate internaționale”, Vol. 14, 1999.
3. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1 din 12.08.1994.
4. Legea cu privire la Guvern nr. 136 din 07.07.2017. În: Monitorul Oficial nr.252/412 din 19.07.2017.
5. Legea Republicii Moldova cu privire la administrația publică centrală de specialitate, nr.98 din 04.05.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.160-164, 03.08.2012.

6. Legea privind transparența în procesul decizional Nr.239 din 13.11.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.215-217 din 05.12.2008.
7. Legea cu privire la parteneriatul public-privat nr. 179 din 10.07.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 165-166/605 din 02.09.2008.
8. Legea Republicii Moldova privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 32-35/116 din 09.03.2007.

Manuale, monografii

1. Ioan Alexandru, *Administrația publică, Teorii, realități, perspective*, Ediția a IV-a revăzută și adăugată, Editura Lumina Lex, București, 2007
2. Ioan Alexandru, *Drept administrativ european*, Ediția a II-a revizuită și adăugată, Editura Universul Juridic, București, 2010
3. Creangă Ion, *Curs de drept administrativ*, Vol. I, Chișinău: Editura EPIGRAF. 2003, Vol. II, Chișinău: Editura EPIGRAF. 2005
4. Iordan Nicola, *Drept administrativ*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007
5. Maria Orlov, *Drept administrativ*, Ch.: Epigraf, 2001
6. Maria Orlov, Stefan Belecciu, *Drept administrativ*, Ch.: „Elena V.I.”, 2005
7. Maria Orlov, *Curs de contencios administrativ*, Ch.: „Elena V.I.”, 2009

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept internațional public
Codul cursului în programul de studii: S.03.O.121 - învățământ cu frecvență S.04.O.122 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 3 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 4
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:</p> <p>Unitatea de curs "Drept internațional public" ca disciplină academică a Facultății de Drept și Științe Sociale a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți a căpătat interes de proporții, devenind una de profil în pregătirea studenților.</p> <p>În contextul prezentei comunități internaționale și a relațiilor internaționale actuale care sunt în plină schimbare și de o mare complexitate, dreptul internațional public se află în plin proces de înnoire și de accentuare a caracterului său umanitar. El apare ca o garanție specifică a păcii și securității internaționale, a colaborării între state și popoare și a stimulării progresului lor. În condițiile în care relațiile internaționale ale Republicii Moldova cunosc o amplă desfășurare, însușirea problemelor multiple, complexe și nu rareori dificile pe care le comportă materia dreptului internațional prezintă o importanță de netăgăduit pentru toți cei interesați în cunoașterea acestei discipline.</p> <p>Cunoștințele obținute în materia principiilor fundamentale ale dreptului internațional public, dreptului internațional al drepturilor omului, dreptului diplomatic și consular, dreptului tratatelor internaționale, jurisdicției internaționale, răspunderii internaționale etc. le va permite studenților să dea o apreciere juridică unei situații concrete din domeniul dreptului internațional public, iar în baza abordărilor conceptuale să elaboreze și argumenteze punctul său de vedere asupra problemei în cauză, și într – un șir de cazuri să formuleze propuneri privind perfecționarea mijloacelor și metodelor de reglementare a raporturilor juridice internaționale.</p> <p>Unitatea de curs "Drept internațional public" oferă cunoștințe temeinice pentru orice specialist care se va lansa în viața politică, socială, economică a statului Republica Moldova, de aceea obiectivul esențial al unității de curs rezidă în formarea unei viziuni cât mai largi cu privire la activitatea internațională contemporană și rolul fiecărui stat în parte în dezvoltarea societății internaționale contemporane.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să analizeze legislația în vigoare în materia dreptului penal; - să cunoască și să aplice normele dreptului internațional public cuprinse în tratatele internaționale, normele cutumiare, rezoluțiile organizațiilor internaționale; - să studieze și să recurgă la doctrină și jurisprudența internațională în calitate de mijloace de interpretare a normelor internaționale în cazul analizei unei probleme de drept internațional; - să analizeze conduita subiectelor dreptului internațional în relațiile internaționale; - să evalueze analitic funcțiile dreptului internațional, precum și modul concret în care acesta își îndeplinește rolul de ordonare a societății în raport de nivelul de cunoaștere și interesele globale și regionale ale puterilor dominante la un anumit moment dat;

<ul style="list-style-type: none"> - să definească și să interpreteze normele juridice internaționale, precum și modul în care se stabilesc raporturile juridice și se angajează răspunderea juridică a statelor; - să analizeze comparativ dreptul intern și cel internațional.
<p>Competențe prealabile: Studentul trebuie să definească și să explice geneza și natura dreptului internațional; să opereze cu aparatul epistemologic al disciplinei; să determine relațiile care constituie obiect de reglementare al dreptului internațional public; să înțeleagă principiile fundamentale ale dreptului internațional public, să delimiteze izvoarele dreptului internațional public, specificitatea și modul de creare a lor; să asimileze mecanismele de elaborare și respectare a actelor normative internaționale; să reflecte normele internaționale în dreptul intern.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica generală a dreptului internațional public 2. Izvoarele dreptului internațional 3. Principiile fundamentale ale dreptului internațional 4. Subiectele dreptului internațional 5. Teritoriul în dreptul internațional 6. Populația în dreptul internațional 7. Dreptul organizațiilor internaționale 8. Reglementarea pașnică a diferendelor internaționale 9. Dreptul internațional al drepturilor omului 10. Dreptul diplomatic și consular 11. Dreptul tratatelor 12. Dreptul internațional umanitar 13. Dreptul securității internaționale 14. Dreptul răspunderii internaționale 15. Dreptul internațional maritim 16. Dreptul internațional aerian 17. Dreptul internațional spațial 18. Dreptul internațional economic
<p>Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, probe de evaluări curente, rezolvarea spețelor.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <p style="text-align: center;">Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Burian A., Balan O., et al. Drept internațional public. Ediția a V-a (revăzută și adăugită). Chișinău, 2021. 2. Țarălungă V. Drept internațional public (curs universitar). Bălți, 2014. <p style="text-align: center;">Opțională:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bolintineanu A., Năstase A. Dreptul internațional contemporan. București, 2000 2. Geamănu, G., Dreptul internațional contemporan, București: Editura didactică și pedagogică, 2 volume. 1975/1981 3. Mazilu D. Dreptul internațional public. vol.1 și vol. 2, Ediția a V-a. București: Editura Lumina Lex, 2010. 4. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть. Москва, 2000 5. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть. 3-е изд., Москва: 2005. 6. Ушаков Н. А., Международное право. Учебник. Москва: Юрист, 2003.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Dreptul vamal</i>
<p>Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.122 - învățământ cu frecvență S.03.A.118 - învățământ cu frecvență redusă</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 3</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 3 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 3</p>
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Față de sistemul dreptului vamal și codificarea acestuia sunt înaintate cerințe avansate datorită faptului că activitatea vamală constituie o sursă de bază a venitului bugetului de stat. Concepția strategică a cursului de Drept vamal presupune cunoașterea principiilor generale de organizare a sistemului vamal, a reglementării tarifare a activității economice externe, drepturilor de import/export, originea mărfii, evaluarea vamală, măsurile netarifare de reglementare a activității economice externe, procedura de vămuire și perfectarea actelor vamale, regimurile (destinațiile) vamale și colaborarea internațională în domeniul vamal. Cunoașterea acestora va permite crearea unei concepții transparente privind Dreptul vamal și o aplicare practică a cunoștințelor obținute. Întru realizarea scopului propus, în cadrul orelor de Drept vamal, se vor utiliza cunoștințele acumulate de către studenți în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drept constituțional, drept contravențional, etc.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a structurilor administrative în scopul transpunerii ulterioare a acestora în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.</p>

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să analizeze modificările legislative și să le aprecieze din punct de vedere a conformării cu politica vamală a Republicii Moldova;
- să aplice cunoștințele teoretice față de situațiile din practica judiciară;
- să aprecieze tendințele legislației în ceea ce privește reglementarea statutului juridic al participanților la raporturile juridice vamale;
- să cunoască orientarea politicii de stat în domeniul dreptului vamal;
- să delimiteze raporturile juridice ale dreptului vamal de alte categorii de raporturi juridice;
- să evalueze problemele existente în ceea ce privește formele, metodele și alte mecanisme juridice de realizare a activității statale în domeniul vamal;
- să perceapă direcțiile de armonizare a legislației RM cu normele comunitare în domeniu;
- să prezinte soluții sau calificări corecte a fraudelor vamale;
- să propună inițiative în vederea perfecționării legislației în domeniul dreptului vamal;
- să propună noi metode de perfecționare și simplificare a procedurii vamale;
- să recomande măsuri concrete de îmbunătățire a calității predării disciplinei „Drept vamal”, etc..

Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (normă juridică, principiu, izvor de drept, sistem juridic, interpretare, răspundere juridică, personalitate juridică, tratat internațional etc.) studiate în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drept constituțional, drept contravențional, etc.

Teme de bază:

1. Activitatea vamală a Republicii Moldova
2. Dreptul vamal – ramura de drept și disciplina de studiu
3. Sistemul, izvoarele și subiecții dreptului vamal
4. Norma juridică vamală și raportul juridic vamal
5. Sistemul organelor vamale ale Republicii Moldova
6. Serviciul vamal, birourile și posturile vamale ale Republicii Moldova
7. Serviciul în organele vamale
8. Transportarea mărfurilor peste frontiera vamală
9. Drepturile de import și drepturile de export
10. Răspunderea juridică pentru fraude vamale

Strategii de predare-învățare: învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

1. Codul Vamal al Republicii Moldova. Legea N 1149 XIV din 20.07.2000 // Monitorul Oficial 160-162 din 23.12.2000
2. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008 // Monitorul Oficial nr.3-6/15 din 16.01.2009.
3. Codul Fiscal. Titlul III „Taxa pe valoare Adăugată” Legea N 1415 XIII din 17.12.1997, // Monitorul Oficial N 40-41 din 07.05.1998, Titlul IV „Accizele” Legea N 1053 XIV din 16.06.2000, // Monitorul Oficial N 139-140 din 02.11.2000
4. Codul penal. Legea N 985 XV din 18.04.2002, // Monitorul Oficial N 128-129 din 19.09.2002
5. Legea Republicii Moldova „Cu privire la tariful vamal” N 1380 din 20.11.97 // Monitorul Oficial N 040 din 07.05.98
6. Legea Republicii Moldova „Serviciului în organele vamale” N. 1150 din 20.07.2000 // Monitorul Oficial N 106 din 24.08.2000
7. Legea Republicii Moldova „Cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice” N 1569 din 20.12.2002 // Monitorul Oficial N 185 din 31.12.2002
8. Legea privind reglementarea valutară nr. 62-XVI din 21.03.2008
9. Legea Republicii Moldova „Cu privire la Frontiera de Stat a Republicii Moldova” N 108-XIII din 17.05.1994, // Monitorul Oficial N 12 din 03.11.1994
10. BALACCI, Veaceslav Controlul originii mărfurilor la import. In: *Vama*. 2008. nr. 4. pp. 35-37.
11. CÎRNAȚ, Teodor, OCTAVIAN, Ciobanu. Controlul vamal al mărfurilor și mijloacelor de transport. In: *Revista națională de drept*. 2015. nr. 5. pp. 11-15.
12. *Dreptul vamal în sistemul de drept al RM* [on-line]. Disponibil: <http://ru.scribd.com/doc/88502649/Drept-Vamal#scribd>.
13. PALI, Natalia. *Recomandări metodice pentru seminare la disciplina „Tehnici vamale”* : teme, întrebări pentru discuții și teste de evaluare. Ch., 2009. 70 p. ISBN 978-9975-75-447-7.
14. PASAT, Octavian. Analiza juridico-vamală a contravențiilor, infracțiunilor vamale comise pe teritoriul vamal al Republicii Moldova în conformitate cu Codul vamal din 2000. In: *Revista națională de drept*. 2014. nr. 1. pp. 66-71.
15. PASCALU, Inna, BUJOR, Veronica. *Note de curs. Drept vamal*. Chișinău, 2014. [on-line] [accesat 18.02.2016]. Disponibil: http://www.usem.md/uploads/files/Note_de_curs_drept_ciclul_1/068_-_Dreptul_vamal.pdf
16. ȚURCAN, Pavel. Conceptul de tarif vamal ca instrument principal de realizare a reglementării tarifare. In: *Revista națională de drept*. 2015. nr. 4. pp. 77-80.

19. ȚURCANU, Radu, DABIJA, Lilia. Amendamente recente la legislația vamală. In: *Contabilitate și audit*. 2015. nr. 6. pp. 54-59.
20. ДРАГАНОВ, В.Г., РАССОЛОВ, М.М., ЭРИАШВИЛИ, Н.Д. Таможенное право : *Общая и особенная части* : Учеб. пособие для вузов. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001 (ФГУП ИПК "Ульяновский Дом печати"). 640 p. ISBN 5-238-00272-6.
21. ТИМОШЕНКО, Иван Владимирович. *Таможенное право России*. СПб. : Изд. Р. Асланова, 2006. 391 p. ISBN 5-94201-443-4.
22. ХАЛИПОВ, Сергей Васильевич. *Таможенное право : Учебник для вузов*. М., 2004. 344 p. ISBN 5-94373-096-6.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Drept vamal comunitar</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.123 - învățământ cu frecvență S.03.A.119 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 3
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 3 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 3
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Față de sistemul dreptului vamal și codificarea acestuia sunt înaintate cerințe avansate datorită faptului că activitatea vamală constituie o sursă de bază a venitului bugetului de stat. Concepția strategică a cursului de Drept vamal comunitar presupune cunoașterea principiilor generale de organizare a sistemului vamal comunitar, a reglementării tarifare a activității economice externe, drepturilor de import/export, originea mărfii, evaluarea vamală, măsurile netarifare de reglementare a activității economice externe, procedura de vămuire și perfectarea actelor vamale, regimurile (destinațiile) vamale și colaborarea internațională în domeniul vamal. Cunoașterea acestora va permite crearea unei concepții transparente privind Dreptul vamal național și o aplicare practică a cunoștințelor obținute. Întru realizarea scopului propus, în cadrul orelor, se vor utiliza cunoștințele acumulate de către studenți în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drept constituțional, drept contravențional, etc.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - să definească conceptele: drept vamal comunitar, uniune vamală, ; - să identifice obiectul de studiu al dreptului vamal comunitar; - să determine rolul reglementărilor de drept vamal comunitar în contextul Uniunii Europene ; - să clasifice izvoarele dreptului vamal comunitar; - să recunoască raporturile de drept vamal comunitar; - să determine drepturile și obligațiile declaranților și organelor vamale în contextul reglementărilor de drept vamal comunitar; - să prezinte soluții sau calificări corecte a unor cauze de încălcare a normelor de drept vamal comunitar; - să prezinte propuneri de <i>lege ferenda</i> în vederea armonizării legislației autohtone cu reglementările de drept vamal comunitar ; - să evalueze rolul taxelor vamale în funcționarea Uniunii Europene; - să manifeste flexibilitate și dinamism în perceperea relațiilor de drept vamal comunitar.
Competențe prelabile: La etapa de începere a studiilor studentul trebuie să identifice obiectul și metoda de studiu al dreptului vamal; să definească dreptul vamal ca ramura independentă de drept; să cunoască care sunt izvoarele aplicabile dreptului vamal; să clasifice izvoarele dreptului vamal; să se familiarizeze cu instituțiile de bază ale dreptului vamal; să descrie elementele fraudei vamale și a infracțiunii vamale; să determine sistemul și modul de activitate a autorităților împuternicite să examineze cauzele de atacare a deciziilor organelor vamale; să reproducă și să efectueze analiza juridică a componentelor contravențiilor vamale din Codul Contravențional al RM și a infracțiunilor vamale din partea specială a codului penal al RM; să interpreteze dispozițiile prevăzute în legea vamală, să modeleze diferite situații de caz, să argumenteze concluziile realizate, etc.

Teme de bază:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dreptul vamal comunitar: concept, conținut, principii 2. Codul Vamal Comunitar – considerații generale 3. Drepturile și obligațiile persoanelor cu privire la reglementările vamale 4. Taxa vamală în dreptul vamal comunitar 5. Tariful vamal al comunităților europene 6. Clasificarea tarifară a mărfurilor 7. Originea mărfurilor 8. Valoarea mărfurilor în vamă 9. Măsuri netarifare de reglementare a activității economice externe 10. Regimurile vamale 11. Datoria vamală
Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.
Bibliografie:
Obligatorie <ol style="list-style-type: none"> 1. Radu Gh., <i>Drept vamal comunitar : curs universitar</i>. Chișinău, 2001. 2. Țurcan P., Clasificarea taxelor vamale. In: <i>Revista națională de drept</i>. 2015. nr. 5. pp. 66-70. 3. Ursu, V., Canțer, O., Magu, I. <i>Schițe de contribuție la monografia de drept vamal</i>. Chișinău : S.n. 2006. Suplimentară: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Armonizarea legislației în sectorul vamal și accizelor</i>. Tacis; Uniunea Europeană și RM; Implementarea Acordului de Parteneriat și Cooperare. Chișinău, 2000. 2. Caraiani, Gh., <i>Manualul pentru declaranții și experții vamali</i>. București : Lumina Lex, 2001. 3. Caraiani Gh., <i>Reglementări interne și internaționale privind vămuirea mărfurilor</i>. București : Ed. Lumina Lex 1997.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Criminologia</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.124 - învățământ cu frecvență S.04.A.125 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 3 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 4
Descriere succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Criminalitatea, în toată complexitatea ei, indiferent de forma de manifestare, reprezintă astăzi un fenomen tot mai agresiv, astfel încât societatea umană este amenințată atât la bazele ei morale, cât și în structurile pe care este întemeiată. În acord cu actualele curente criminologice, autorii extind analiza crimei de la infracțiune la devianță, pentru a oferi o mai bună înțelegere a fenomenului și, implicit, a predicției și a profilaxiei sale. În acest sens, criminologia ca știință este condiționată de necesitățile sociale ce țin de asigurarea teoretică a măsurilor de contracarare a criminalității. Având un caracter multidisciplinar, criminologia implică o vastă cercetare științifică în planul crimei, al personalității criminalului și a criminalității în general. Eficacitatea măsurilor de control asupra criminalității constă în rezolvarea oportună a problemelor referitoare la cunoașterea esenței fenomenului 3K (crimă, criminal, criminalitate), la justa apreciere a stării și tendințelor acestuia în Republica Moldova, la descoperirea cauzelor și condițiilor, a factorilor și împrejurărilor ce favorizează săvârșirea infracțiunilor, pronosticarea criminalității și a altor devianțe sociale, elaborarea măsurilor eficiente de prevenire și de combatere. Știința și domeniul de cunoaștere care are drept scop asigurarea științifică și informațional analitică a activității anticrima este criminologia. Scopul acestui curs este de a realiza studiul științific al criminalității și al profilaxiei acesteia prin prisma reacției sociale la fenomenul infracțional. Pe lângă capitolele tradiționale ale disciplinei criminologie – definiție, clasificările criminologiei, obiectul de studiu, metode și tehnici de cercetare și teoriile ce explică din perspectiva biologică, psihologică sau sociologică comportamentul infracțional – disciplina abordează și criminologia judiciară – evoluția principiilor de drept și a pedepsei, principalele categorii de infracționalitate – delincvența juvenilă, criminalitatea feminină, infracțiunile legate de traficul și consumul de droguri, criminalitatea organizată – victimologia și prevenirea comportamentului infracțional.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului:
Competențe profesionale:
CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.
Competențe transversale:
CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și

profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să analizeze codificările antice;
- să explice esența doctrinelor privind fenomenul criminalității în diverse etape ale evoluției civilizației umane;
- să selecteze date referitoare la starea, structura și dinamica criminalității;
- să utilizeze terminologia criminologică în expunerea principalelor probleme criminologice teoretice și practice;
- să investigheze cauzalitatea criminalității și principalii ei indicatori (calitativi și cantitativi);
- să argumenteze influența alienării, frustrării, inadaptării și învățării în formarea personalității infractorului;
- să interpreteze și să aplice prevederile legislației în vigoare;
- să compare experiența practică și doctrinală în vederea prevenirii și combaterii criminalității;
- să stabilească rolul și locul criminologiei în contextul altor științe sociale și juridice;
- să aprecieze importanța criminologiei în evoluția științelor de drept;
- să stabilească corelația dintre criminologia generală și specială;
- să determine interdependența dintre particularitățile stării, structurii, dinamicii criminalității și specificul evoluției social-economice a perioadei istorice concrete;
- să aprecieze rolul personalității în promovarea ideilor despre educare și corectare la realizarea procesului de resocializare.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să posede bazele criminologiei; să identifice metodele și tehnicile de cercetare criminologică; să determine fenomenul de crimă, criminal și criminalitate, conținutul și tehnologia realizării procesului de criminalizare în diverse etape istorice; să definească teoriile fundamentale ale criminologiei; să cunoască structura și principiile activității organelor statale și organelor de ocrotire a normelor de drept (MAI, Ministerul Justiției, Procuratura); să explice cauzalitatea criminalității; să identifice bazele reacției sociale antiinfracționale; să descrie modele de prevenire și combatere a criminalității..

Teme de bază:

1. Obiectul, scopul, funcțiile, legăturile și metodologia cercetării criminologice
2. Concepții și teorii clasice asupra criminalității.
3. Teorii, curente, școli criminologice contemporane asupra criminalității
4. Fenomenologia criminalității
5. Personalitatea infractorului
6. Victima infracțiunii
7. Reacția socială față de infracționism.
8. Criminologia preventivă
9. Instituții și strategii actuale de luptă împotriva criminalității.
10. Resocializarea infractorului
11. Tipuri de criminalitate
12. Criminalitatea în Republica Moldova și mun. Bălți

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă, analiza studiilor de caz, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002.
2. Ciobanu I. Criminologie. Chișinău, 2011.

Opțională:

1. Капинус О. Уголовное право России. Общая часть. Учебник. Юрайт, Москва. 2018.
2. Gladchi Gh. Criminologie generală Chișinău: Muzeum, 2001.
3. Rotari O. Criminologie. Chișinău, 2011
4. Долговой А. И. Криминология. Москва: ИНФРА-М-НОРМА, 1999.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Sociologia crimei și criminalității

Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.125 - învățământ cu frecvență

S.04.A.126 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de științe socioumanistice și asistență socială

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 3

învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 4

<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii.</p> <p><i>Sociologia crimei și criminalității</i> este o unitate de curs opțională corelată strâns cu unitatea de curs Criminologie, dar și cu alte științele juridice. Având în vedere importanța deosebită a prevenirii și combaterii criminalității se impune imperios un studiu amplu și multiaspectual al acestui fenomen indezirabil</p> <p>Scopul principal al cursului „Sociologia crimei și criminalității ” îl constituie completarea dimensiunii juridice (penală) a criminalității care este reduționistă și nu poate furniza detalii suplimentare despre specificul social și cultural al fenomenului și nici despre „coloratura” specific fiecărui tip de infracțiune, cu identificarea și explicarea contextului social și cultural în care apar și se manifestă diferite tipuri de crime, cât și interpretarea cauzelor și condițiilor care generează sau potentează criminalitatea în diferite arii geografice și culturale.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p style="text-align: center;">Cometențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională..</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului:</p> <p><i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să conceapă fenomenul crimei și criminalității din perspectivă pluridisciplinară, inclusiv sociologică; - să identifice locul și funcțiile sistemului de control social în cadrul sistemului social global, a multiplexelor relații de intercondiționare dintre normele sociale și de drept și celelalte componente ale vieții sociale; - să cunoască temeinic condiționarea socială a crimei și criminalității prin capacitatea de a realiza analize critice ale raportului dintre normele sociale și de drept și acțiunea socială, inclusiv cea infracțională; - să elaboreze proiecte de prevenire și diminuare a criminalității din perspectiva neutralizării cauzelor și condițiilor care generează și potentează acest fenomen indezirabil; - să demonstreze eficiența modului de învățare prin intermediul unui proiect de cercetare sociologică empirică a criminalității atât ca fenomen de grup, cât și ca manifestare specifică a comportamentului individual.
<p>Competențe prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea temeinică a științelor penale; - capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; - aplicarea principiilor, metodelor, tehnicilor și procedurilor fundamentale din dreptul public și privat; - capacitatea de evaluare adecvată a evenimentelor social-politice, economice, ideologice, culturale.
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Semnificația socială și culturală a devianței și criminalității; 2. Paradigme teoretice principale în domeniul sociologiei devianței și criminalității; 3. Trăsăturile și dimensiunile fenomenului de criminalitate; 4. Etiologia crimei și criminalității; 5. Estimarea și evaluarea fenomenului de criminalitate; 6. Criminalitatea violentă, corupția și crima organizată; 7. Politici penale de apărare socială și de prevenire a crimei și criminalității; 8. Modalități și forme de tratament și de resocializare a indivizilor delincvenți.
<p>Strategii de predare-învățare: prelegerea, prelegerea participativă, explicația, problematizarea, studii de caz, conversația euristică, dezbaterile, eseul, referatul, comparația, modelarea, proiectul investigației empirice etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, evaluarea proiectelor de cercetare sociologică empirică, lucrări de control, bilete de examinare.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rădulescu, Sorin, Banciu, Dan. Sociologia crimei și criminalității. Bucurșeri: Editra „Șansa” S.R.L, 1996; 2. Rădulescu, Sorin, M. Sociologia devianței și a problemelor sociale. București: Lumina lex, 2010; 3. Florian, Gheorghe. Prevenirea criminalității. Teorie și practică. București: „OSCAR PRINT”, 2005; 4. Reintegrarea socială a persoanelor liberate din locurile de detenție. Ghid practic (coordonator: Vladimir Cojocaru). IRP, Chișinău: cartier, 2007; 5. REDPATH, JEAN Francoise. Victimizarea și gestionarea fenomenului infracționalității n Republica Moldova. Chișinău, 2021, soros.md/files/publications/documents/Raport_RO_FINAL_compressed.pdf; 5. Гишинский И.Я. Девиантология: социология преступности, наркотизма, проституции, самоубийств и других «отклонений». СПб, Изд-во « Юридический центр Пресс», 2004; 6. Бачинин В.А. основы социологии права и преступности, Изд-во Санкт-петербургского Университета, 2001, 7. Neagu, Gh. The Phenomen of Drug Dependance of Drug in the Republic of Moldova//The COLLAGE, International Youth Magazine Winter 2000 number 11 ; 8. 9. Criminologie generală: man./Octavian Pop, Gheorghe Neagu. Ch.: Angela Levința, 2005 (Tipog. Elena V.I.)

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept informațional
Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.126 - învățământ cu frecvență S.05.A.131 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 3

învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 5

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

În conformitate cu Declarația de intenții, semnată la Ljubljana în anul 2002 de către țările-membre ale Pactului de stabilitate pentru Europa de Sud-Est, Moldova și-a asumat responsabilitatea de a edifica o societate informațională, orientată spre interesele cetățenilor întregii societăți, bazată pe principiile consfințite în Statutul ONU, în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în **Carta edificării societății informaționale globale de la Okinawa 2000.**

Edificarea societății informaționale, una din direcțiile strategice ale dezvoltării mondiale, se bazează pe implementarea largă a tehnologiilor informaționale și de comunicații (în continuare - TIC).

Societatea informațională este o formă nouă, mult mai perfectă, a societății contemporane, în care accesul egal la informație, în corelație cu o infrastructură informațională și de comunicații dezvoltată, contribuie la o dezvoltare social-economică durabilă, reducerea gradului de sărăcie, îmbunătățirea calității vieții, la integrarea informațională globală.

Dreptul informațional reprezintă fundamentul juridic al societății informaționale.

Scopul unității de curs drept informațional îl constituie însușirea bazelor dreptului informațional, a conținutului legislației informaționale în vigoare.

Cursul de față subscie, prin structură și fundamentare, dezideratului realizării adecvate, accesibile maselor largi ale populației, a educației în materie.

Studentii au posibilitatea de a releva și a valorifica importanța studierii raporturilor sociale informaționale; tipologia informației după gradul de acces; structura și componența societății informaționale; protecția datelor cu caracter personal în cazul prelucrării automatizate; semnătura digitală și documentul electronic; circulația electronică a documentelor; reglementarea juridică a rețelelor și a numelor de domen; securitatea informațională, răspunderea juridică în sfera informațională etc.

Cursul oferă posibilitatea de a dezvolta o gândire juridică profundă, necesară însușirii și respectării stricte a legislației informaționale în spiritul societății informaționale.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniul juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să cunoască principalele instituții ale dreptului informațional și anume: societatea informațională vs societate industrială;
- să expună succint procesul de edificare a societății informaționale în Republica Moldova;
- să descrie structura sferei informaționale și elementele obiectului informațional;
- să analizeze ciclul de viață a informației;
- să definească informatizarea ca proces și principalele resurse informaționale de stat;
- să identifice bazele normativ-juridice ale documentului electronic și a semnăturii digitale;
- să cunoască comerțul electronic, contractul electronic și moneda electronică;
- să descrie dreptul de autor în societatea informațională, cultura informațională și igiena intelectuală informațională;
- să relateze fenomenul de securitate informațională națională, internațională și personală și să enumere principalele forme de răspundere juridică în sfera informațională (civilă, contravențională și penală).
-

Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază: sferă informațională, informatizare și resurse informaționale de stat, comerț electronic, contract electronic, securitate informațională, ciclul de viață al informației studiate în cadrul unităților de curs: *Tehnologii informaționale, Bazele culturii informaționale, Teoria generală a dreptului.*

Teme de bază:

1. Dreptul informațional – noțiuni introductive
2. Informația – obiect al raportului juridic. Ciclul de viață a informației. Obiectul informațional
3. Infrastructura informațională națională: sfera informațională, resursele, tehnologiile, spațiul informațional, rețelele informaționale
4. Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat
5. Dreptul informațional - probleme actuale: edificarea și dezvoltarea societății informaționale „Moldova electronică/Moldova digitală 2020”
6. Sistemul dreptului informațional – partea generală și partea specială. Drept informațional public și Drept informațional privat
7. Dreptul la informație, libertatea opiniei și a exprimării, libertatea presei, accesul la informație. Procesele

<p>informaționale</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Datele cu caracter personal și prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. 9. Regimul juridic al documentului electronic. Concepția sistemului integrat de circulație a documentelor electronice 10. Regimul juridic al semnăturii digitale, normele tehnice în domeniul semnăturii digitale și ordinea aplicării semnăturii digitale în documentele electronice ale autorităților publice. Soluționarea litigiilor privind aplicarea semnăturii digitale. Semnătura mobilă 11. Particularitățile juridice ale comerțului electronic. Contractul electronic și comunicare electronică 12. Practica internațională în domeniul dreptului informațional: reglementări constituționale și prevederi ale documentelor internaționale 13. Practica Curții Europene privind garantarea drepturilor în sfera informațională 14. Reglementarea juridică a Internetului în Moldova (domeniul *.md, pagina oficială a RM în rețeaua Internet), SUA, Rusia, UE 15. Comunicațiile electronice și mass-media. Reglementarea juridică a publicității 16. Reglementarea juridică a asigurării securității informaționale 17. Răspunderea juridică în domeniul dreptului informațional: civilă, penală, contravențională.
<p>Strategii de predare – învățare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Învățarea prin colaborare la efectuarea proiectelor în grup, prezentărilor Power Point, dezvoltarea gândirii critice, ameliorarea relațiilor interpersonale; dezvoltarea competențelor cognitive și sociale; dezvoltarea competențelor de comunicare; 2. confruntarea ideilor; 3. asumarea și interpretarea unor roluri variate în cadrul grupului; 4. participarea activă, implicarea în realizarea sarcinilor de învățare (auto)propușe.
<p>Strategii de evaluare:</p> <p>Pentru evaluarea cunoștințelor vor fi utilizate următoarele metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produse soft de autoevaluare/evaluare clasice și interactive/on-line; – teste grilă transmise direct sau prin e-mail, referate; – teste off-line/on-line (preponderent site-urile http://cursuri.fd.md; http://forum.fd.md) <p>Opțional pot fi incluse chestionarul pentru evaluarea finală, mostre de test, bilete etc.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p style="text-align: center;">Acte normative</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Acord din 21.10.94 privind schimbul de informație juridică // <i>Tratate internaționale</i> 17/241, 1999 2. Carta edificării societății informaționale globale de la Okinawa 2000. 3. Legea privind comerțul electronic nr. 284/22.07.2004 // <i>Monitorul Oficial</i> 138-146/741, 13.08.2004 4. Legea cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat nr. 467/21.11.2003 // <i>Monitorul Oficial</i> 6-12/44, 01.01.2004 5. Hotărârea cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat nr. 562/22.05.2006 // <i>Monitorul Oficial</i> 79-82/591, 26.05.2006 6. Hotărârea privind ratificarea Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal nr. 483/02.07.99 // <i>Monitorul Oficial</i> 80-82/383, 29.07.1999 <p style="text-align: center;">Tratate, cursuri, monografii, articole din reviste</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. S. Smirnov Securitatea informațională. Asigurarea tehnologică și juridică // <i>Zakon i pravo</i> 3/3, 2005 8. Lepehin Infracțiuni contra securității informaționale: aspecte juridice // <i>Sudovy vestnik</i> 1/57, 2006 9. Iu. Gasnaș Caracterul deschis și neutru al Internetului. Aspecte de reglementare // <i>Legea și viața</i> 2/39, 2013 10. I. Șciurova Cu privire la asigurarea uniformității practicii judiciare în cazul litigiilor privind dreptul exclusiv asupra numelui de domeniu în Internet // <i>Rossiysky sudya</i> 2/19, 2010

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Reglementarea juridică a INTERNET-ului
Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.127 - învățământ cu frecvență S.05.A.132 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 3 învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 5
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. Unitatea de curs „Reglementarea juridică a INTERNET-ului” reprezintă un conținut structurat specializat și complex destinat studenților la specialitatea Drept. Scopul principal a unității de curs este diseminarea conținuturilor formative de natură juridică în sfera informațională/rețeaua globală. Contribuția cursului în realizarea competențelor formulate în profilul specialității se rezumă la însușirea de cunoștințe, priceperi și atitudini profesionale în activitatea ulterioară pe dimensiunea specialității. Unitatea de curs „Reglementarea juridică a INTERNET-ului” corelează cu unitățile de curs cum sunt: Drept constituțional, Teoria generală a dreptului, Tehnologii informaționale și comunicaționale, Drept civil/procedură civilă, Drept penal/procedură penală, Drept comercial, Drept vamal.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului

juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.
CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.
CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.
CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice componenta socială a internetului prin prisma lumii virtuale și a conținuturilor informaționale;
- să evidențieze principalele trăsături definitorii raportului juridic INTERNET;
- să explice temeiurile necesare pentru încadrarea juridică a INTERNET-ului: subiect, obiect, resurse informaționale, proprietate intelectuală, comerț electronic;
- să generalizeze practica judiciară națională și internațională în soluționarea litigiilor INTERNET.

Pre-rechizite: Studentul trebuie să utilizeze adecvat conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile din domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale, drept civil, drept penal. Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice sferei informaționale/on-line. Cunoașterea teoriei privind noțiunile „nume de domen”, „circulație electronică a documentelor”, „date personale”, „comerț electronic”, „litigiu informațional”, „intermediar informațional”. Capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului INTERNET și a actelor de aplicare a dreptului INTERNET.

Teme de bază:

1. INTERNET-ul o nouă realitate juridică
2. Raportul juridic și INTERNET-ul
3. INTERNET-ul în dreptul internațional
4. Teritoriul, populația și suveranitatea „INTERNET-ului”
5. Regimul juridic al paginilor web
6. Telemunca, munca la domiciliu
7. Guvernarea electronică – realități și perspective
8. Regimul juridic al serviciilor de poștă electronică și spam-ul
9. Proprietatea intelectuală și individualizarea on-line
10. Comerțul electronic (ebay, amazon, aliexpress, joom etc.)
11. Blockchain, cryptoactive și cryptovaluta: aspecte juridice
12. Bioetica comunicațiilor electronice (telefonie, Messenger, chat, bot etc.)
13. AI – inteligența artificială
14. Arbitrajul internațional on-line (lex arbitri, UDRP, ICANN)
18. Criminalitatea cibernetică

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. Allam Z. On smart contracts and organisational performance: A review of smart contracts through the blockchain technology // Review of Economic and Business Studies. 2018. Vol. 11. N 2. P. 137 - 156.
2. Правовое регулирование экономических отношений в современных условиях развития цифровой экономики: монография / А.В. Белицкая, В.С. Бельх, О.А. Беляева и др.; отв. ред. В.А. Вайпан, М.А. Егорова. М.: Юстицинформ, 2019. 376 с.
3. Кожемякин Д.В. Доменное имя в системе объектов гражданских прав: монография. М.: Проспект, 2019. 152 с.
4. Богданова Е.Е. Понятие, правовая природа и проблемы применения смарт-контрактов в гражданском обороте. Цифровое право: учебник. М., 2020.
5. Бухт Р., Хикс Р. Определение, концепция и измерение цифровой экономики // Вестник международных организаций. 2018. Т. 13. N 2. С. 147.
6. Юрга В. Можно ли передать по наследству аккаунт в Facebook или "ВКонтакте"? [Электронный ресурс]. URL: https://zakon.ru/discussion/2015/4/13/mozhno_li_peredat_po_nasledstvu_akkaunt_v_facebook_ili_vkontakte.

Suplimentară:

1. Ammous S. Can cryptocurrencies fulfil the functions of money? // The Quarterly Review of Economics and Finance, 2018. Vol. 70. P. 38 - 51.
2. Aru I. The Fundamental Principles of Utility Tokens in the Blockchain Ecosystem. 2020. [On-line]. URL: <https://www.ccn.com/fundamental-principles-utility-tokens-blockchain-ecosystem/>.
3. Davydov V., Gazaryan A., Madhwal Y., Yanovich, Y. Token Standard for Heterogeneous Assets Digitization into Commodity // Proceedings of the 2019 2nd International Conference on Blockchain Technology and Applications, 2019. P. 43 - 47.
4. Gibilaro L., Mattarocci G. Crowdfunding REITs: a new asset class for the real estate industry? // Journal of Property Investment & Finance, 2020. [on-line]. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JPIF-08-2019-0112/full/html?skipTracking=true>.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept civil. Teoria generală a obligațiilor
Codul cursului în programul de studii: F.04.O.028 - învățământ cu frecvență F.04.O.020 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 4 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 4
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: <i>Teoria generală a obligațiilor</i> este o disciplină fundamentală predată studenților anului II, semestrul 4, și vine ca o continuare a studierii instituțiilor dreptului civil începută în semestrele precedente prin cursurile „Introducere în dreptul civil” și „Drepturile reale”. În sistemul științelor juridice „Teoria generală a obligațiilor”, ca materie de studiu, ocupă un loc foarte important deoarece inițiază studenții în domeniul obligațiilor civile în general, iar în particular, în cel al izvoarelor obligațiilor. În cadrul acestui obiect de studiu sunt analizate următoarele instituții: contractul ca izvor de obligații, actul juridic unilateral ca izvor de obligații, faptele juridice ca izvoare de obligații, răspunderea civilă delictuală și contractuală, statica, dinamica și stingerea obligațiilor etc., instituții a căror cunoaștere sunt indispensabile formării unui jurist calificat.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - să cunoască instituțiile fundamentale ale acestei subramuri ale dreptului civil, cum ar fi: contractul ca izvor de obligații, actul juridic unilateral ca izvor de obligații, faptele juridice ca izvoare de obligații, răspunderea civilă delictuală și contractuală, statica, dinamica și stingerea obligațiilor etc.; - să cunoască reglementarea legală, dar și analiza doctrinară a instituțiilor din cadrul disciplinei „Teoria generală a obligațiilor” în diferite țări; - să identifice particularitățile nașterii, existenței și stingerii obligațiilor civile, în general; - să aplice noile reglementări din cadrul teoriei generale a obligațiilor în contextul apariției și dezvoltării lor istorice și în concordanță cu reformele judiciare; - să stabilească corelația între aspectele teoretice și practic-aplicative în domeniul teoriei generale a obligațiilor; - să scoată în relief carențele cadrului normativ de reglementare a obligațiilor civile și să elaboreze propuneri de lege ferenda privind înlăturarea acestor carențe legislative.
Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască fundamentele teoretice ale dreptului, în general și, ale dreptului privat, în particular; să cunoască temeinic și operarea cu terminologia juridică; să aplice tehnicile și instrumentele specifice domeniului științelor juridice; să dețină capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; să cunoască principalele concepte și instituții ale dreptului privat; să califice corect situațiilor conform legislației naționale; să interpreteze, să coreleze și să compare dreptul civil cu instituțiile specifice studiate în cadrul cursurilor de Drept roman, Istoria dreptului, Teoria generală a dreptului etc.
Teme de bază: <ol style="list-style-type: none"> 1. Considerații generale cu privire la obligațiile civile 2. Contractul ca izvor de obligații 3. Încheierea contractului 4. Efectele contractului 5. Actul juridic unilateral – izvor de obligații 6. Faptul juridic licit – izvor de obligații 7. Răspunderea juridică civilă – izvor de obligații 8. Răspunderea civilă delictuală 9. Răspunderea civilă contractuală 10. Cauzele care exclud existența răspunderii civile 11. Obligațiile afectate de modalități 12. Garantarea executării obligațiilor 13. Dinamica obligațiilor 14. Stingerea obligațiilor

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, probe de evaluări curente, rezolvarea spețelor.
Bibliografie selectivă:
Obligatorie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Codul civil al Republicii Moldova Nr.1107-XV din 6 iunie 2002, intrat în vigoare la 12 iunie 2003. Republicat în temeiul Legii nr.133 din 15.11.2018 – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 467-479, art.784; 2. Baieș S., Băieșu A., Cebotari V., Crețu I., Volcinschi V. Drept civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor. Chișinău: Editura Cartier Juridic, 2005; 3. Pop L. Drept civil. Obligațiile. Ediția a II-a, revizuită și adăugită. București: Universul Juridic, 2020.
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adam A.R. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor. București: Editura C.H. Beck, 2017. 2. Almășan A. Drept civil. Dinamica obligațiilor. București: Editura Hamangiu, 2019. 3. Comentariul Codului civil al Republicii Moldova / Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N., Volumul I și II, Editura ARC, Chișinău, 2005 4. Ioan A. Tratat de drept civil. Obligațiile. Vol. I. Contractul. București: Editura C.H. Beck, 2017. 5. Stătescu C., Bîrsan C. Drept civil. Teoria generală a obligațiilor. București: Editura Hamangiu, 2008.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
<i>Drept procesual penal I</i>
Codul cursului în programul de studii: F.04.O.029 - învățământ cu frecvență F.05.O.029 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 4 învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 5
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: În rezultatul reformei judiciare și de drept, legislația procesual-penală a înregistrat schimbări de esență. După obținerea independenței în Republica Moldova au avut loc multiple transformări democratice, s-a creat o societate nouă, bazată pe principiile democratice ale statului de drept. Organele supreme de stat au început să atragă o atenție deosebită stabilirii noilor principii ale statalității Moldovei, elaborînd în acest scop noi reglementări care se sprijină pe niște repere valorice calitativ noi, pe principiile democratice ale statului de drept nou format. Angajamentele internaționale ale Republicii Moldova, aderarea țării noastre la acte internaționale de mare însemnătate, transformările radicale din societate generează profunde implicații și asupra reglementărilor procesual-penale. După elaborarea noului Cod de Procedură Penală (în vigoare începînd cu anul 2003), deosebită semnificație capătă sistematizarea normelor de drept, conținutul și structura lor. În șirul acestor chestiuni deosebit de importante ale procesului de elaborare și perfecționare a normelor de drept, au căpătat o însemnătate exclusivă așa momente, precum selectarea decisivă a legislației procesual-penale de particularitățile excedente, caracteristicile anilor precedenți, orientarea exactă a soluțiilor legislative la o evidență strictă a necesităților vitale de protecție a intereselor societății, statului, persoanei, claritatea și certitudinea formulilor normative, ce exceptează ambiguitatea și posibilitatea neunivocității la interpretarea lor în activitatea de aplicare a legilor. Una din condițiile necesare funcționării normale a procesului penal o constituie reglementarea univocă a acestuia, fapt ce necesită imperativ o apreciere științifică și practică modernă, în special acum, după adoptarea noului Cod de procedură penală al Republicii Moldova. Aceasta ar duce în mod unic, complet și lipsit de contradicții la soluționarea multor probleme de ordin teoretic și practic din cadrul procesului penal. Momentul corespunde necesităților vieții sociale contemporane și cerințelor statului de drept spre care tindem.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului:
Competențe profesionale:
CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.
CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.
CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.
CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.
CP6. Asigurarea aplicării corespunzătoare a reglementărilor naționale și internaționale în materie procesual-penală.
Competențe transversale:
CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.
CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - să delimiteze dreptul procesual penal de alte științe juridice (ramuri de drept); - să perceapă legătura acestuia cu alte discipline juridice (ramuri de drept); - să sesizeze sarcinile și scopurile dreptului procesual penal, atât cele imediate, cît și cele de perspectivă;

- să perceapă direcțiile prioritare de dezvoltare a dreptului procesual penal la etapa actuală;
- să aplice cunoștințele teoretice acumulate în activitatea practică a organelor judiciare;
- să perceapă specificul și aspectul reglementării realizării justiției penale la diverse etape ale activității procesual-penale;
- să-și fortifice competențele obținute în cadrul unității de curs prin programe specializate și ciclul II, studii superioare de master.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să utilizeze adecvat conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile din domeniul juridic; să aplice tehnici și instrumente specifice domeniului juridic; să realizeze sarcinile profesionale în mod eficient, responsabil și în conformitate cu regulile deontologice specifice; să aplice tehnicile de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate); să utilizeze eficient resurselor de comunicare, a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională; să coreleze și să compare instituțiile dreptului procesual penal cu instituțiile specifice altor ramuri de drept; să încadreze corect, din punct de vedere practic, stările factice din domeniul vizat și deținerea abilităților teoretico-practice în vederea soluționării lor.

Teme de bază:

1. Noțiuni generale privind procesul penal și dreptul procesual penal
2. Izvoarele dreptului procesual penal
3. Principiile procesului penal
4. Subiecții procesului penal
5. Probele și mijloacele de probă
6. Procedeele probatorii
7. Măsurile procesual-penale de constrângere
8. Reținerea
9. Măsurile preventive
10. Măsuri de păstrare a confidențialității, măsuri de protecție și alte măsuri procedurale penale
11. Termenele procedurale și actele procedurale comune
12. Acțiunea civilă în procesul penal
13. Cheltuielile judiciare

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă, analiza studiilor de caz, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948.
2. Pactul Internațional „Cu privire la drepturile civile și politice”. Adoptat prin Rezoluția Nr. 2200 (XXI), a Adunării Generale a ONU la 16 decembrie 1966.
3. Convenția Europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante din 26 noiembrie 1987.
4. Principiile directe pentru apărarea tuturor persoanelor supuse reținerii sau privării de libertate. Adoptate prin Rezoluția 43/173 a Adunării Generale a ONU la 9 decembrie 1988.
5. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994.
6. Codul de procedură penală al Republicii Moldova Nr. 122-XIV din 14 martie 2003.
7. Legea Republicii Moldova „Privind organizarea judecătorească”. Nr. 134-XVI din 6 iulie 1996.
8. Legea Republicii Moldova „Cu privire la statutul judecătorului” Nr. 149-XVI din 19 iulie 1996.
9. Legea Republicii Moldova „Privind drepturile copilului”. Nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994.
10. Legea Republicii Moldova „Cu privire la protecția de stat a părții vătămate, a martorilor și a altor persoane, care acordă ajutor în procesul penal”. Nr. 1458 – XIII din 28 ianuarie 2008.
11. Legea Republicii Moldova „Cu privire la expertiza judiciară”. Nr. 1086-XIV din 23 iunie 2000.
12. Legea Republicii Moldova „Cu privire la avocatură”. Nr. 1260-XV din 19 iulie 2002.
13. Legea Republicii Moldova „Cu privire la asistența juridică garantată de stat”, nr. 198-XVI din 26.07.2007. // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 157-160/614 din 05.10.2007.

Opțională:

1. Antoniu G, Volonciu N, Zaharia N. Dicționar de procedură penală. Ed. Științifică și Enciclopedică. București, 1988.
2. Apetrei Mihai. Drept procesual penal. București, Editura Academiei, 2001.
3. Avornic, Gheorghe. Organizarea și activitatea avocaturii în Republica Moldova: Autoreferatul tezei de doctor în drept / USM; Gheoghe Avornic. – Chișinău, 1996.
4. Bîrsan C. Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentariu pe articole. Ediția 2. București: Editura C. H. BECK, 2010.
5. Boroș Alexandru. Drept procesual penal. București, ALL BECK, 2002.
6. Crișu, A. Drept procesual penal. Partea generală. Ed. A 2-a. București: Ed. C. H. BECK, 2007.
7. Brînză S., Stati V. Drept penal. Partea specială. Chișinău, Vol. I, 2011
8. Barbăneagră A., Alecu Gh., Berliba V., Budeci V., Carpov T., Cușnir V., Cojocaru R., Mariș A., Popovic T., Ulianovsehi Gh., Ulianovsehi X., Ursu N., Volcinschi V. Cod penal al Republicii Moldova. Comentariu, Chișinău, 2009.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Drept penal – partea specială I

Codul cursului în programul de studii: F.04.O.030- învățământ cu frecvență

F.05.O.028 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 4 învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 5
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Problema asigurării calității învățământului devine în sistemul nostru educațional una prioritară. Elementele principale de care depinde calitatea procesului de învățământ sunt conținutul planurilor de învățământ și ale curriculum-urilor, calitatea infrastructurii, metodică predării, formarea deprinderilor practice, precum și evaluarea cunoștințelor. Toate acestea sunt dictate de necesitatea de a crește caracterul competitiv al studiilor care trebuie să fie echilibrate cu obiectivele de îmbunătățire a caracteristicilor sociale în domeniul spațiului european de învățământ superior. Unitatea de curs „Drept penal - partea specială I” oferă cunoștințe teoretico-practice în care studentul să poată efectua calificarea faptelor infracționale și încadrarea lor juridică în conformitate cu legislația penală în vigoare precum și cercetarea naturii juridice a diverselor fapte infracționale. În acest sens este important nu doar ideea de acumulare a cunoștințelor teoretice, dar și celei de formare a abilităților tipice domeniului de activitate, adică capacități de a transfera cunoștințele teoretice și abilitățile practice în situații inedite. Scopul de bază al acestei unități de curs este a scoate în evidență particularitățile infracțiunilor prevăzute la Capitolele I-IX din partea specială a Codului penal al Republicii Moldova, în contextul noilor modificări legale. Pentru a oferi studenților o percepere a infracțiunilor prevăzute la Capitolele I-IX din partea specială a Codului penal RM, urmează a fi analizate elementele obiective și subiective ale componenței de infracțiune prin prisma prevederilor legale și abordărilor doctrinare. Totodată sunt expuse spețe pentru rezolvare, fapt ce va dezvolta competențe de calificare a infracțiunilor, spiritul critic și analitic al viitorilor juriști.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent. <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> • să clasifice infracțiunile conform unor criterii fundamentate științific; • să realizeze studierea comparativă a infracțiunilor adiacente; • să argumenteze necesitatea includerii în sfera ilicitului penal a anumitor fapte; • să soluționeze corect problemele de ordin practic ce țin de materia Părții Speciale a dreptului penal; • să utilizeze metodele specifice dreptului penal în procesul de analiză juridică a unei componențe de infracțiune; • să stabilească legături între normele Părții Speciale a legii penale și normele Părții Generale a legii penale, precum și cu normele de referință din actele normative extrapenale; • să organizeze într-un mod eficient procesul de studiere a unei componențe de infracțiune concrete; • să dialogheze în permanență cu colegii și cu alte persoane în ce privește soluționarea diverselor probleme ce țin de Partea Specială a dreptului penal; • să formuleze propuneri de armonizare a prevederilor normelor penale speciale autohtone cu prevederile legislației europene; • să estimeze eficiența normelor care alcătuiesc Partea Specială a legislației penale a Republicii Moldova; • să recomande măsuri concrete de îmbunătățire a calității predării unității de curs „Drept penal. Partea Specială I”; • să programeze un algoritm de calificare în cazul fiecărei infracțiuni; • să influențeze, prin intermediul studiilor de specialitate, asupra procesului de creare, interpretare și aplicare a normelor penale special; • să identifice raporturile juridice de drept penal; • să cunoască metodele de calificare a infracțiunilor; • să efectueze analiza juridică a componențelor de infracțiune; • să aplice în practică prevederile Codului Penal. <p>Competențe prealabile: Studentul trebuie să utilizeze adecvat conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile din domeniul juridic; să aplice tehnici și instrumente specifice domeniului juridic; să realizeze sarcinile profesionale în mod eficient, responsabil și în conformitate cu regulile deontologice specifice; să aplice tehnicile de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate); să utilizeze eficient resurselor de comunicare, a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională.</p>

Teme de bază:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiuni introductive 2. Infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiuni de război 3. Infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei 4. Infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei 5. Infracțiunile privind viața sexuală 6. Infracțiuni contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor 7. Infracțiuni contra patrimoniului 8. Infracțiuni contra familiei și minorilor 9. Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale 10. Infracțiuni ecologice
Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă, analiza studiilor de caz, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.
Bibliografie selectivă:
Obligatorie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002. 2. Brînză S, Stati V. Tratat de drept penal. Partea specială. Chișinău., Vol. I, 2015 3. Brînză S., Stati V. Drept penal. Partea specială. Chișinău, Vol. I, 2011 4. Barbăneagră A., Alecu Gh., Berliba V., Budeci V., Carпов T., Cușnir V., Cojocaru R., Mariț A., Popovic T., Ulianovschi Gh., Ulianovsehi X., Ursu N., Volcinschi V. Cod penal al Republicii Moldova. Comentariu, Chișinău, 2009.
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brînză S, Stati V. Tratat de drept penal. Partea specială. Chișinău., Vol. I, 2015 2. Brînză S., Stati V. Drept penal. Partea specială. Chișinău, Vol. I, 2011 3. Barbăneagră A., Alecu Gh., Berliba V., Budeci V., Carпов T., Cușnir V., Cojocaru R., Mariț A., Popovic T., Ulianovschi Gh., Ulianovsehi X., Ursu N., Volcinschi V. Cod penal al Republicii Moldova. Comentariu, Chișinău, 2009.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Dreptul financiar și fiscal
Codul unității de curs în programul de studii: S.04.A.131 - învățământ cu frecvență; S.06.A.137 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 <i>Drept</i>
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență – anul II, semestrul 4; învățământ cu frecvență redusă – anul III, semestrul 6
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Unitatea de curs "Drept financiar și fiscal" presupune o echilibrare a planurilor și programelor de învățământ, obținerea unor rezultate adecvate cerințelor zilei de azi și tendințelor dezvoltării social-economice, determinarea acțiunii lor în concordanță cu mecanismele și legislația din domeniul financiar și fiscal, precum și pregătirea potrivit cu o anumită structură tematică a studenților într-un segment profesional de interes. În procesul studierii dreptului financiar și fiscal, studentul trebuie să conștientizeze importanța științei, să învețe a analiza, interpreta și a aplica corect normele dreptului financiar și fiscal. Formarea specialistului în domeniul dreptului, fără implicarea științei dreptului financiar și fiscal, este imposibilă. Aceasta se datorează și faptului că relațiile juridice financiare și fiscale sunt prezente în cele mai importante sfere ale vieții politice, sociale, economice. Conjugată cu disciplina dreptului administrativ, constituțional și alte discipline din cadrul specialității, disciplina dreptul financiar și fiscal oferă opțiunea unui studiu integrat, sistemic și complex al fenomenului finanțelor publice contemporane. În concluzie menționăm, că curriculum-ul universitar la disciplina „Drept financiar și fiscal”, ciclul I, reprezintă atât pentru studenți, cât și pentru profesor un program de activitate coerent și concret în acest domeniu.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:
Competențe profesionale:
CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.
CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.
CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.
Competențe transversale:
CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.
CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i>

<ul style="list-style-type: none"> - Să identifice componentele de bază ale sistemului financiar și fiscal al Republicii Moldova - Să descrie elementele bugetului public național - Să acumuleze cunoștințe în domeniul fiscalității - Să distingă competența organelor de control financiar și fiscal - Să dezvolte atitudine critică asupra lacunelor identificate în domeniu - Să interpreteze normele dreptului financiar-fiscal - Să evalueze rolul impozitelor în funcționarea statului; - Să manifeste conștiința apratenenței la categoria de contribuabili; - Să manifeste felexibilitate și dinamism în perceperea relațiilor financiare și fiscale; - Să manifeste atitudine favorabilă și optimistă față de eventualele schimbări în domeniul finanțelor publice și fiscalității.
<p>Pre-rechizite: Studentul trebuie să posede următoarele cunoștințe și abilități: cunoașterea conceptelor de bază ale sistemului juridic; cunoașterea domeniului teoriilor dreptului administrativ și constituțional; capacitate de gândire critică și creativitate; capacitate de analiză, sinteză, comparare; interpretarea normelor juridice și principiilor dreptului; cunoașterea și sistematizarea izvoarelor dreptului; să dea dovadă de gândire critică și creativitate; să cunoască conceptele de bază: drepturi și libertăți ale omului, îndatoriri, principii în materia drepturilor omului, organisme naționale și internaționale de protecție a drepturilor omului, tratate internaționale, etc.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dreptul financiar ca ramură de drept. 2. Raportul juridic de drept financiar 3. Teoria generală a bugetului 4. Dreptul bugetar și principiile aplicării lui 5. Sistemul finanțelor publice locale 6. Bugetul asigurărilor sociale de stat 7. Fondurile obligatorii de asistență medicală 8. Datoria publică în Republica Moldova 9. Controlul financiar în Republica Moldova 10. Dreptul fiscal – considerații generale 11. Raportul juridic de drept fiscal 12. Procedura fiscală în Republica Moldova 13. Controlul fiscal și răspunderea pentru încălcarea legislației fiscale 14. Particularitățile încasării impozitelor generale de stat în Republica Moldova 15. Particularitățile încasării impozitelor și taxelor locale în Republica Moldova.
<p>Strategii de predare – învățare: Metode clasice și moderne: expunerea, prelegerea, explicația, conversația, exercițiul, problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: răspunsurile la examen (evaluare finală); testarea periodică prin lucrări de control/teste; activități gen teme/referate/eseuri/proiecte.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985. 2. Tratatul model OECD din 1992 de eliminare a dublei impunerii. 3. Convenția între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Albania privind evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital din 6 decembrie 2002. 4. Convenția între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan pentru evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate din 27 noiembrie 1997. 5. Convenția între Republica Moldova și Republica Bulgaria privind evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate din 15 septembrie 1998. 6. Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Estonia privind evitarea dublei impunerii și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe capital din 23 februarie 1998. 7. Albuț C., Diaconu C. Drept financiar. București: Ed. Fundației „Chemarea”, 1998. 8. Angelescu C., Ciucur D., Dobrotă N. Economie. ed.V. București: Editura Economică, 2000. 9. Armeanic A. Drept financiar. Chișinău: Ed. ASEM, 2008. 10. Armeanic A., Codreanu A., Popovici E. Drept financiar. Chișinău: ASEM, 2013. 11. Barbu V. Fonduri publice: constituirea și utilizarea. Timișoara: Ed. Vest, 2001. 12. Băcescu M., Băcescu-Cărbunaru A. Macroeconomie și politici macroeconomice. București: Editura ALL Educational, 1998. 13. Bălan Em. Administrarea finanțelor publice locale. București: Ed. Lumina Lex, 1999. 14. Brezeanu P., Marinescu I. Finanțe publice și fiscalitate între teorie și practică. București: Ed. Fundației „România de mâine”, 1998. 15. Câmpeanu E. Finanțe publice: Sinteze teoretice, teste grilă și aplicații practice. București: Ed. Universitară, 2004.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
<i>Dreptul financiar și fiscal al UE</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.04.A.132 - învățământ cu frecvență; S.06.A.138 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență – anul II, semestrul 3;
învățământ cu frecvență redusă – anul II, semestrul 5

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Modulul "Drept financiar și fiscal al UE" își propune formarea gândirii juridice și economice la studenți, determinarea acțiunii lor în concordanță cu mecanismele și legislația din domeniul financiar și fiscal, reglementările UE în materia dreptului financiar și fiscal precum și pregătirea potrivit cu o anumită structură tematică a studenților într-un segment profesional de interes în economia de piață.

La nivel UE s-a dezvoltat un cadru normativ specific, care determină modul de derulare a relațiilor dintre state în legătură cu constituirea, gestionarea și controlul executării patrimoniului propriu al uniunii. Studiile aprofundate se impun în domeniul bugetar, fiscal, bancar, atât pe plan național, cât și internațional, în condițiile în care materia este complexă și cu un specific deosebit.

Formarea profesională a studenților în domeniul dreptului impune și necesitatea cunoașterii cadrului financiar propriu, cât și cel al Uniunii europene, care să cuprindă reglementările necesare constituirii, alocării și gestiunii resurselor financiare adecvate.

În esență, pe lângă o prezentare cu caracter introductiv privind organizarea bugetară în UE, se face referire în cadrul disciplinei date asupra conținutului, semnificației, exprimării și concretizării (metodologice și practice) a fiscalității. Pentru fiecare competență se propune un set de unități de conținut în măsură să conducă la atingerea competenței specifice respective.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

- CP1.** Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.
CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.
CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

Competențe transversale:

- CT1.** Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.
CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice componentele de bază ale sistemului financiar și fiscal al UE
- să descrie elementele sistemului finanțelor publice și fiscalității ale UE
- să acumuleze cunoștințe în domeniul fiscalității
- să argumenteze autonomia ramurii de drept financiar și fiscal al UE
- să dezvolte atitudine critică asupra lacunelor identificate în domeniu
- să interpreteze normele dreptului financiar-fiscal al UE
- să cunoască modul de constituire și utilizare a bugetului UE
- să identifice particularitățile constituirii și utilizării fondurilor instituțiilor UE
- să evalueze rolul impozitelor în funcționarea comunității europene;
- să manifeste conștiința apartenenței la categoria de contribuabili;
- să manifeste flexibilitate și dinamism în perceperea relațiilor financiare și fiscale;
- să identifice particularitățile politicii de armonizare fiscală la nivelul tuturor statelor UE.

Pre-rechizite:

- cunoașterea conceptelor de bază ale sistemului finanțelor publice și fiscalității;
- cunoașterea principalelor acte legislative ale UE; tratatelor constitutive ale UE;
- capacitate de gândire critică și creativitate;
- capacitate de analiză, sinteză, comparare;
- interpretarea normelor juridice și principiilor dreptului;
- cunoașterea domeniului teoriilor dreptului administrativ și constituțional
- cunoașterea și sistematizarea izvoarelor dreptului UE.

Teme de bază:

1. Dreptul financiar și fiscal al UE – ramură autonomă de drept.
2. Evoluția reglementărilor financiare și fiscale în spațiul comunitar
3. Izvoarele dreptului financiar și fiscal al UE
4. Izvoarele primare și derivate ale dreptului financiar și fiscal al UE
5. Izvoarele nescrise ale dreptului financiar și fiscal al UE
6. Dreptul bugetar al UE
7. Bugetul UE- noțiune și conținut
8. Procesul bugetar la nivelul UE
9. Sisteme de securitate socială în UE
10. Cadrul european de asigurări sociale de sănătate
11. Particularitățile constituirii și utilizării bugetelor locale în statele membre ale UE
12. Uniunea monetară europeană
13. Sistemul bancar european
14. Aspecte generale privind dreptul fiscal al UE
15. Procedura fiscală în UE
16. Impozitarea directă în UE

17. Impozitarea indirectă în UE
18. Măsuri de evitare a dublei impuneri în statele membre ale UE
19. Regimul fiscal al zonelor speciale în statele membre ale UE

Strategii de predare – învățare:

- metode clasice și moderne: expunerea, prelegerea, explicația, conversația, exercițiul, problematizarea,
- expunerea însoțită de mijloace tehnice,
- învățarea prin descoperire,
- studiul de caz,
- brainstorming-ul, lucrul în echipă,
- metoda hărților conceptuale,
- metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: răspunsurile la examen (evaluare finală); testarea periodică prin lucrări de control/teste; activități gen teme/referate/eseuri/proiecte.

I. Acte normative

1. Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985.
2. Tratatul model OECD din 1992 de eliminare a dublei impuneri.
3. Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi
4. Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE
5. Regulamentul nr. 1311/2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020
6. Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii
7. Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată în ceea ce privește aplicarea facultativă și temporară a mecanismului de taxare inversă în legătură cu furnizarea anumitor bunuri și servicii care prezintă risc de fraudă
8. Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului • Directiva 2011/16/UE în ceea ce privește schimbul automat obligatoriu de informații în domeniul fiscal
9. Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 282/2011 al Consiliului din 15 martie 2011 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată
10. Regulamentul (CE) nr. 1798/2003 al Consiliului din 7 octombrie 2003 privind cooperarea administrativă în domeniul taxei pe valoarea adăugată și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 218/92
11. Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24.04.1997 // [On-line]: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=120061&lang=ro#
12. Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, nr.181 din 25.07.2014 // [On-line]: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121242&lang=ro#
13. Legea bugetară anuală

II. Manuale, monografii, studii

1. Armeanic A. Organizarea bugetară în statele contemporane. În: Legea și Viața, nr. 5, mai, 2006, p. 11-15.
2. Armeanic A. Principiile procedurii bugetare. În: Legea și Viața. Chișinău: nr. 6, 2006, p. 16-19.
3. Costaș Cosmin Flavius. Drept financiar. București: Ed. Universul Juridic, 2016.
4. Covaliu M. Politica bugetară în economiile de tranziție prin prisma teoriilor economice contemporane. Chișinău, 1998.
5. Dobrotă N. Dicționar de economie. București: Editura Economică, 1999.
6. Gliga I. Drept financiar. București: Ed. Humanitas, 1998.
7. Gorcea C. Lexicon fiscal și bugetar. București: Ed. Economică, 1996.
8. Hîncu R. Finanțe publice. Chișinău: Ed. ASEM, 2005.
9. Iancu V., Neagu A. Drept financiar public. București: Ed. Natura Press, 2000.
10. Ionescu V.R., Gavrilă E. Elemente de macroeconomie. București: Editura Economică, 1999.
11. Manole T. Finanțele publice locale. Chișinău: Epigraf, 2003.
12. Mihalache L. Gestiunea finanțelor publice locale. Modelul francez. București: Ed. Economică, 2000.
13. Oneț Cristina. Drept financiar public. București: Ed. Hamangiu, 2015.
14. Popescu N. Finanțe publice: Finanțe. Bugete. Fiscalitate. București: Ed. Economică, 2002.
15. Șaguna Dan-Drosu. Drept financiar public. Ediția 6. București: Ed. CH Beck, 2017
16. Șaguna, Dan Drosu, Mihaela Tofan - Drept financiar și fiscal european, Editura CH Beck, București, 2010.
17. Secrieru A. Finanțele publice. Chișinău: Epigraf, 2004.
18. Văcărel Iulian ș.a. Finanțe publice. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2001.
19. Гирев В.Н. Финансовое право: практикум. Москва: Изд. Юриспруденция, 1999.
20. Никитина Л., Бэчой Л.Б., Чобану Н. Структурно-логические схемы и понятийный аппарат по дисциплине «Государственные финансы». Кишинёв: Издательство МЭА, 2002.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Protecția juridică a drepturilor omului

Codul unității de curs în programul de studii: U.04.A.033 - învățământ cu frecvență;
U.07.A.044 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 4</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență – anul II, semestrul 4; învățământ cu frecvență redusă – anul IV, semestrul 7</p>
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Scopul principal al unității de curs la libera alegere <i>Protecția juridică a drepturilor omului</i>, necesită a fi analizat prin integrarea lui în contextul universal al drepturilor omului. Studenții au posibilitatea de a releva și a valorifica importanța studierii drepturilor fundamentale ale ființei umane, promovate și protejate de către organismele internaționale universale, regionale și cele naționale; de a dezvolta o gândire profundă, necesară însușirii și respectării stricte a legislației; de a implementa în spiritul studentului conștiința și responsabilitatea de a-și putea îndeplini obligațiile sale față de societate, cât și de a-și apăra drepturile sale în viața cotidiană.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului <i>Protecția juridică a drepturilor omului</i> în cadrul altor unități de curs; - să utilizeze cunoștințele obținute în cadrul altor unități de curs și în activitatea profesională; - să analizeze și interpreteze legislația națională în materia drepturilor omului în raport cu reglementările internaționale și să formuleze propuneri de racordare a acestuia conform standardelor internaționale; - să realizeze analiza comparativă a legislației naționale în domeniul drepturilor omului cu legislația altor state; - să soluționeze spețe în materia drepturilor omului, prin aplicarea metodei studiului de caz și argumentării răspunsului; - să dezvolte competențele obținute prin cursul de <i>Protecția juridică a drepturilor omului</i> în cadrul programului la ciclul I, studii superioare de licență sau prin programe specializate la ciclul II, masterat.
<p>Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază: drepturi și libertăți ale omului, îndatoriri, principii în materia drepturilor omului, organisme naționale și internaționale de protecție a drepturilor omului, tratate internaționale, etc.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <p>Modulul I. Introducere în teoria drepturilor omului</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evoluția conceptelor politico-juridice privind drepturile omului. 2. Noțiunea și particularitățile protecției juridice a drepturilor omului. 3. Aspectele teoretice ale instituției drepturilor omului. 4. Izvoarele internaționale de consacrare și garantare a drepturilor omului. <p>Modulul II. Protecția internațională a drepturilor omului</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mecanisme și structuri internaționale universale de protecție a drepturilor omului. 2. Cadrul normativ universal al drepturilor omului. 3. Protecția drepturilor omului la nivel european. 4. Sistemul inter-american de protecție a drepturilor omului. 5. Sistemul African de protecție a drepturilor omului. 6. Alte sisteme regionale de protecție a drepturilor omului. <p>Modulul III. Asigurarea drepturilor omului în Republica Moldova</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cetățenia - factor principal în realizarea drepturilor și libertăților omului. 2. Mecanisme juridice naționale de consacrare și protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.</p>

Bibliografie selectivă:

1. Buruiană I. *Protecția europeană a drepturilor omului*. Chișinău: [Print-Caro](#), 2013.
2. Cârnaț, T.; Cârnaț M. *Protecția juridică a drepturilor omului*, Chișinău: Reclama, 2006.
3. Ceban, C., Haruța, A. *Protecția internațională a drepturilor omului*. Chișinău: USEM, 2013. [On-line] [http://www.usem.md/uploads/files/Note_de_curs_drept_ciclul_1/030 -
_Protecția_internațional%C4%83_a_drepturilor_omului.pdf](http://www.usem.md/uploads/files/Note_de_curs_drept_ciclul_1/030_-_Protecția_internațional%C4%83_a_drepturilor_omului.pdf)
4. Corlățean T. *Protecția europeană și internațională a drepturilor omului*. București: Univers juridic, 2012.
5. Munteanu A. ș.a. *Manualul funcționarului public în domeniul drepturilor omului*. Chișinău: Editura Arc, 2011.
6. Odinoaka I. *Sistemul universal de protecție a drepturilor omului: note de curs*, Bălți, 2020. [On-line] <https://classroom.google.com/u/0/w/NDlyMDMxMzY1MDAz/t/all>
7. Predescu O., Vladioiu N.M. *Drept european și internațional al drepturilor omului: note de curs*. București: Editura Hamagiu, 2014.
8. Voiculescu N. *Protecția internațională a drepturilor omului: note de curs*. București: Editura Renaissance, 2010.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS***Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului***

Codul unității de curs în programul de studii: U.04.A.034 - învățământ cu frecvență;
U.07.A.045 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 *Drept*

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență – anul II, semestrul 4;

învățământ cu frecvență redusă – anul IV, semestrul 7

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Cristalizarea și afirmarea conceptului de drepturi fundamentale ale omului constituie rezultatul unui îndelungat proces, în cursul căruia ideea respectului pentru drepturile omului și-a găsit în final consacarea, depășind concepțiile anacronice, elitiste sau totalitare, care se opuneau recunoașterii egalității oamenilor și ideii de respect al drepturilor omului. Actualitatea problemelor ridicate de respectarea imperioasă a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului astfel cum sunt enunțate în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, tendința și aspirația Republicii Moldova spre consolidarea tinerei democrații și implementarea idealurilor democratice degajate în cadrul Consiliului Europei, recunoașterea de către Republica Moldova a dreptului de recurs individual în cazul unei încălcări a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană și a jurisdicției obligatorii a Curții Europene a Drepturilor Omului, realizarea reformei mecanismului de control jurisdicțional instituită prin Protocolul nr.14 la Convenția Europeană, condiționează scopul acestei unități de curs.

Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului constituie un model de interpretare și aplicare a legii prin claritatea și coerența raționamentelor, prin consecvența și predictibilitatea interpretării normelor ce consacră drepturile și libertățile fundamentale pe care le are fiecare cetățean. Prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului și ale protocoalelor sale adiționale nu pot fi interpretate și aplicate corect decât prin raportare la jurisprudența Curții.

Republica Moldova a semnat și ratificat Convenția Europeană și Protocoalele sale adiționale, care sunt în vigoare pentru statul nostru din 12 septembrie 1997. Respectiv din această dată Convenția se atașează dreptului intern și trebuie cunoscută și respectată. Astfel, cunoașterea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului devine o obligație în primul rând pentru magistrați și avocați, pentru cadrele didactice și studenții facultăților cu profil juridic, pentru cei cu specializare în domeniul relațiilor internaționale, cercetători, pentru cei investiți cu atribuții în administrarea justiției și nu doar pentru aceștia.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să interpreteze și să întocmească comentarii asupra drepturilor protejate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Protocoalele sale;
- să aplice cunoștințele dobândite la soluționarea spețelor din domeniul respectiv;
- să utilizeze corect și adecvat jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie;
- să explice esența cauzelor de referință contra Moldovei examinate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului;
- să stabilească corelațiile dintre dreptul intern și cel al Convenției Europene a Drepturilor Omului;
- să determine prioritățile cercetării științifice în dependență de actualitatea și complexitatea problemelor ce țin de domeniul drepturilor omului;
- să demonstreze deschidere față de schimbările în sistemul dreptului european al drepturilor omului în concordanță cu ritmul schimbărilor din cadrul societății pan-europene;
- să dezvolte tehnici și deprinderi de aplicare în dreptul intern a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului;

- să propună modificări în legislația Republicii Moldova pentru o mai bună protecție a drepturilor fundamentale ale omului;
- să formuleze propuneri *de lege ferenda* în contextul aproximării legislației interne la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască evoluția conceptului de drepturi ale omului și să caracterizeze dimensiunea normativă și instituțională a drepturilor omului; să cunoască clasificarea drepturilor omului după diferite criterii; să determine rolul mecanismelor juridice internaționale de protecție a drepturilor omului; să cunoască principiile Convenției Europene a Drepturilor Omului; să determine obiectivele și conținutul dreptului material al Convenției Europene a Drepturilor Omului; să cunoască modul de organizare și funcționare a Curții Europene a Drepturilor Omului; să studieze diverse hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului care vizează drepturile consacrate în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în protocoalele sale adiționale; să cunoască legislația și practica judiciară națională cu privire la aplicarea Convenției Europene a Drepturilor Omului în sistemul de drept al Republicii Moldova.

Teme de bază:

1. Introducere în teoria drepturilor omului
2. Consiliul Europei – inițiator și principal cadru de promovare și apărare a drepturilor omului în spațiul european
3. Dreptul material și procedural al Convenției Europene a Drepturilor Omului
4. Drepturile fundamentale ale omului în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului
5. Republica Moldova în contextul sistemului european de protecție a drepturilor omului.

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, analiza studiilor de caz, rezolvarea spețelor, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Statutul Consiliului Europei semnat la Londra la 5 mai 1949.
2. Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale, Roma, 4 noiembrie 1950, amendată de Protocoalele nr.11, 14 și 15, completată de Protocoalele nr. 1, 4, 6, 7, 12, 13 și 16.
3. Regulamentul Curții Europene a Drepturilor Omului, în vigoare din 1 ianuarie 2020// https://echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf
4. Statutul Consiliului Europei semnat la Londra la 5 mai 1949// <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/30114>
5. Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale, Roma, 4 noiembrie 1950, amendată de Protocoalele nr.11, 14 și 15, completată de Protocoalele nr. 1, 4, 6, 7, 12, 13 și 16// https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf
6. Regulamentul Curții Europene a Drepturilor Omului, în vigoare din 1 ianuarie 2020// https://echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf
7. Statutul Consiliului Europei semnat la Londra la 5 mai 1949// <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/30114>
8. Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale, Roma, 4 noiembrie 1950, amendată de Protocoalele nr.11, 14 și 15, completată de Protocoalele nr. 1, 4, 6, 7, 12, 13 și 16// https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf
9. Regulamentul Curții Europene a Drepturilor Omului, în vigoare din 1 ianuarie 2020// https://echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf
10. Statutul Consiliului Europei semnat la Londra la 5 mai 1949// <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocumentAfis/30114>
11. Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale, Roma, 4 noiembrie 1950, amendată de Protocoalele nr.11, 14 și 15, completată de Protocoalele nr. 1, 4, 6, 7, 12, 13 și 16// https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf
12. Regulamentul Curții Europene a Drepturilor Omului, în vigoare din 1 ianuarie 2020// https://echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf

Opțională:

1. Chiriță R. Convenția europeană a drepturilor omului. Comentarii și explicații. București, Beck, 2008.
2. Dolea I., Zaharia V. Jurisprudența CtEDO și interesele copilului. Chișinău: Cartea Juridică, 2012.
3. Ghid practic cu privire la condițiile de admisibilitate (actualizat la 30 aprilie 2020)// https://www.echr.coe.int/documents/admissibility_guide_ron.pdf
4. Ghid practic cu privire la procedura de executare a hotărârilor și deciziilor emise de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, elaborat de Direcția general Agent Guvernamental// http://agent.gov.md/wp-content/uploads/2016/12/Ghid_exec_RO.pdf
5. Ghidul bunelor practici în privința remediilor naționale, adoptat de Comitetul de Miniștri la 18 septembrie 2013// <https://rm.coe.int/ghid-al-bunelor-practici-privind-remediile-interne/1680695aa9>
6. Ghid privind art. 5 din Convenția europeană a drepturilor omului - Dreptul la libertate și la siguranță. Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2022// https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_5_ROM.pdf

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Principiile economiei de piață

Codul unității de curs în programul de studii: U.04.O.035 - învățământ cu frecvență

U.04.O.023 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra științe economice
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 4 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 4
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. Principiile economiei de piață reprezintă un curs introductiv în sistemul științelor economice ce familiarizează studenții cu bazele funcționării și dezvoltării economiei de piață. Scopul principal al unității de curs constau în: înțelegerea mecanismelor de derulare a activității economice, a modului de luare a deciziilor, a comportamentelor individuale ale agenților economici, precum și a formalizării matematice a acestora; înțelegerea mecanismului pieței, a formării echilibrelor în diferite situații de concurență; analiza echilibrului general și parțial într-o economie cu producție, economie cu schimb, economie cu bunuri publice și externalități; analiza deciziilor intertemporale, în condiții de incertitudine și de risc.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> - să definească corect termenii economici; - să analizeze fenomenele și procesele micro-, macro- și monoeconomice; - să utilizeze cunoștințele în rezolvarea aplicațiilor practice; - să elaboreze proiecte de cercetare în baza cunoștințelor acumulate.
Pre-rechizite: Studenții trebuie să dețină competențe generale, specifice pentru absolvenții ciclului liceal.
Teme de bază:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectul și evoluția teoriei economice ca știință 2. Activitatea economică: conținutul funcțional și componentele fundamentale 3. Proprietatea – fundament al sistemului economic 4. Piața: esența, structura și mecanismul de funcționare 5. Teoria antreprenoriatului și întreprinderea în condițiile economiei de piață 6. Businessul mic 7. Noțiuni de evidență contabilă 8. Elemente de bază în marketing 9. Procesul de management în cadrul întreprinderii 10. Politicile și indicatorii macroeconomici 11. Instabilitatea macroeconomică 12. Sistemul financiar 13. Economia mondială și procesele integraționiste. 14. Direcțiile prioritare de dezvoltare a economiei Republicii Moldova
Strategii de predare-învățare: Prelegerea, prelegerea-discuție, prelegerea cu caracter problematic, seminarul cu utilizarea mesei rotunde, seminar cu folosirea metodei analizei situațiilor concrete, metode intuitive de învățare creativă (brainstorming, discuție Panel, problematizarea, metoda cazului).
Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.
Bibliografie selectivă:
<ol style="list-style-type: none"> 1. BUCOS, T.; BARBĂNEAGRĂ, O. <i>Teorie economică</i>. Chișinău: ASEM, 2013, 236 p.; 2. MOLDOVANU, D. <i>Curs de teorie economică</i>. Chișinău: Ed. ARC, 2006, 428p.; 3. TRUSEVICI, A.; BRANAȘCO, N. <i>Indicații metodice pentru lecții practice la disciplina Teoria economică</i>. Bălți: Tipografia din Bălți, 2010, 85 p.; 4. TRUSEVICI, A.; BRANAȘCO, N. <i>Culegere de teste și probleme pentru lecții practice la disciplina Teoria economică</i>. Bălți: Tipografia din Bălți, 2010, 81 p. 5. FILIP, N.; SOROCEAN, O. <i>Teorie economică: curs universitar</i>. Chișinău: Tipografia Primex-Com SRL, 2009, 364 p.; 6. HĂMURARU, M.; ȚĂRUȘ, V.; CAPSÎZU, V. <i>Teorie economică. Microeconomie</i>. Chișinău: CEP USM, 2010, 280 p.; 7. HĂMURARU, M.; ȚĂRUȘ, V.; CAPSÎZU, V. <i>Teorie economică. Macroeconomie</i>. Chișinău: CEP USM, 2010, 288 p.; 8. СОРОЧАН, О. <i>Экономическая теория: курс лекций</i>. Chișinău: Tipografia Primex-Com SRL, 2009, 327 p., С.Н. Beck, 2014.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Managementul proiectelor
Codul unității de curs în programul de studii: U.04.O.036 - învățământ cu frecvență U.04.O.024 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra științe economice
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 4 învățământ cu frecvență redusă - anul II, semestrul 4
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/in programul de studii. „Managementul proiectelor” constituie o disciplină relativ nouă, având un statut aparte în cadrul științelor umanistice și economice. Ea îmbină evoluția istorică a statelor europene, accentuând schimbările de ordin politic și juridic care au parvenit de la fondarea construcției europene și până la cea contemporană. Managementul proiectelor europene este disciplina care se asociază cu politologia, sociologia, jurisprudența etc. dar are propriul domeniu de studiu și terminologie științifică. În acest context, putem menționa și dreptul comunitar, ca ramură de drept ce derivă din noile realități socio-politice. De altfel, cursul studiază fondarea comunității europene și cooperarea dintre acestea în cadrul proiectelor comune. Disciplina presupune studierea proiectelor UE, dar accentul se pune pe analiza modalităților de colaborare interstatale sub diferite aspecte (proiecte științifice, culturale, economice, sociale etc.). Republica Moldova este angajată în cadrul mai multor proiecte europene, fapt care determină, în mare parte, procesul de integrare europeană. Intensificarea activităților de cooperare din ultimii ani dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova denotă interesul deosebit pentru statul moldovean la momentul actual. În acest context se poate evidenția lipsa materialelor didactice și disciplinelor în domeniu, fapt care prezintă dinamica relațiilor UE - Republica Moldova în mod insuficient. Cursul în cauză are ca scop să completeze cunoștințele studenților prin prisma proiectelor finanțate de instituțiile europene. Suportul teoretic și practic al disciplinei este asigurat prin cercetarea proiectelor deja implementate sau fiind în curs de realizare din Republica Moldova, dar și prin analiza literaturii în domeniu, apărute în Uniunea Europeană.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - să definească noțiunile fundamentale ale disciplinei și raportul cu alte științe; - să cunoască etapele dezvoltării statelor europene; - să explice noțiunile fundamentale precum: proiect comunitar, beneficiar, destinatar, etc. - să valorifice cunoștințele generale în domeniul proiectelor comunitare. - să stabilească locul și rolul disciplinei în cadrul științelor umanistice; - să prezinte metodele de studiu a proiectelor comunitare; - să aplice noțiunile fundamentale în elaborarea referatelor, proiectelor de cercetare etc.
Pre-rechizite: metodologia cercetării științifice, construcția europeană
Teme de bază: Conceptualizarea disciplinei „managementul proiectelor”; definiții, caracteristici, domenii ale managementului proiectelor; Etape și forme de elaborare și implementare a proiectelor; Identificare și analiza proiectelor; Managementul riscului; Tehnici de analiza a riscurilor; clasificarea tipurilor de proiecte ; Surse de finanțare; Evaluarea propunerilor de proiecte. Definirea unui proiect; Identificarea etapelor managementului de proiect; Planificarea proiectelor: instrumente folosite în planificare; Monitorizarea și controlul proiectelor; managementul riscurilor; managementul informațiilor; managementul timpului; managementul costurilor; managementul asigurării calitatii; managementul resurselor umane; Auditul și evaluarea proiectelor.
Strategii de predare-învățare: Prelegerea, prelegerea-discuție, prelegerea cu caracter problematic, seminarul cu utilizarea mesei rotunde, seminar cu folosirea metodei analizei situațiilor concrete, metode intuitive de învățare creativă (brainstorming, discuție Panel, problematizarea, metoda cazului).
Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.
Bibliografie selectivă: <ol style="list-style-type: none"> 1. CIOBANU, I. <i>Indicații metodice privind elaborarea și scrierea proiectelor la disciplina Managementul proiectelor europene</i>. Chișinău: Print Caro, 2013.48p. 2. CIOBANU, I. <i>Managementul proiectelor europene</i>. Suport bibliografic. Ch., 2011.82 p. 3. COROBCEANU, Stela, ANDRIUȚĂ, Liviu. <i>Esența studiului de fezabilitate</i>. Bălți: Tipografia din Bălți, 2011. 60 p. http://adrnord.md/public/files/brosuri/Esența_studiului_de_fezabilitate_brosura_ADR_Nord.pdf 4. CREȚU, V. <i>Management și elaborarea proiectelor</i>. Ch., 2012. 138 p. 5. CURAJ, A., ș.a. <i>Practica managementului proiectelor</i>. București : Ed. Economică, 2003. 208 p. 6. GHERGUT, A., CIOBANU, C. <i>Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale</i>. Ghid practic. Iași: Polirom, 2009. 248 p.

7. GUTIU, I. 13 cele mai frecvente greseli la scrierea proiectelor
Disponibil:<http://www.civic.md/util/fundraising/1620-13-cele-mai-frecvente-greseli-la-scrierea-proiectelor.html> .
8. MOCANU, M, SCHUSTER, C. Managementul proiectelor. Calea spre creșterea competitivității. București: Ed. ALL BECK, 2001. 174 p.
9. ROȘCOVAN, M, ș.a. Ghid de cooperare transfrontalieră. Ch. : Epigraf, 2010. 288 p. ISBN 978-9975-109-11-6.
10. ȘTEFANESCU, D. Managementul proiectelor europene. București : Ed. Fundația România de Măine, 2006. 96 p.
11. SOROCEAN, C, ș.a. Managementul proiectelor : (Identificarea surselor financiare și elaborarea proiectelor). Ch.: Evrica, 2004. 82 p.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Etica și deontologia profesională
Codul unității de curs în programul de studii: G.04.O.037 - învățământ cu frecvență G.06.O.039 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 2
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul II, semestrul 4 învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 6
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu în programul de studii: Unitatea de curs <i>Etica și deontologia profesională</i> are ca scop formarea competențelor profesionale bazate pe principii și norme morale; orientarea tineretului studios spre stăpânirea pasiunilor, dezvoltarea valorilor și virtuților morale eterne, în spiritul asigurării și promovării principiilor, standardelor și regulilor de conduită profesională, respectării drepturilor omului, garantării serviciilor juridice calitative, asigurării creșterii prestigiului instituțiilor de drept. Unitatea de curs <i>Etica și deontologia profesională</i> are ca scop ridicarea nivelului moralității și dezvoltarea bunului simț în relațiile profesionale și interpersonale viitorilor angajați ai sistemului de drept. În cadrul cursului se va urmări atât abordarea teoretică a subiectelor incluse, cât și utilizarea metodelor practice, interactive de lucru: studiu de caz, joc de rol, simularea, negocierea, dezbaterile.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> - să definească noțiunile și teoriile de bază ale unității de curs; - să determine cauzele apariției normelor deontologice și să analizeze normele conduitei profesionale; - să identifice și să aplice normele etichetei specifice conduitei profesionale;.
Competențe prealabile: Pentru a studia unitatea de curs, studenții trebuie să: posede cunoștințe, să fie familiarizați cu noțiuni fundamentale din istorie, cultură, drept; să dețină competențe/capacități privind studierea surselor bibliografice; organizarea informației în prezentări Power Point; capacitatea de analiză, comparare, deducție, sinteza informației.
Teme de bază: În cadrul cursului vor fi puse în discuție subiectele: Obiectul și problematica eticii; Noțiunile fundamentale ale eticii și experienței morale; Valori etice raportate la obligațiile de conduită profesională; principiile și normele de conduită conform Codului de etică al procurorului, Codul de etică și de conduită profesională al judecătorului; Codului de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne; Codul deontologic al avocatului; răspunderea privind nerespectarea prevederilor actelor normative; Codul bunelor maniere; probleme fundamentale ale eticii aplicate precum condamnarea la moarte, eutanasia, sexul comercial, avortul, violența; Integritatea profesională.
Strategii de predare-învățare: Prelegerea, seminarul, explicația, dezbaterile, studiul bibliografiei, prezentări Power Point; secvențe video, consultații; diverse forme de lucru: frontal, în grup, individual etc.
Strategii de evaluare: comunicări verbale, test, rezumatul, comentariul, mini-eseuri.
Bibliografie selectivă: Obligatorie: 1. Codul de etică al procurorului, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016; 2. Codul de etică și de conduită profesională al judecătorului, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Judecătorilor nr. 8 din 11 septembrie 2015; 3. Codului de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 629 din 8 august 2017; 4. Codul deontologic al avocatului adoptat de Congresul Avocaților din 20 decembrie 2002, cu modificările și

completările adoptate la 23 martie 2007 de Congresul Avocaților, cu modificările și completările adoptate la 01 iulie 2016 de Congresul Avocaților;

5. Asserate, A-W. Bunele maniere mic tratat de supraviețuire în societate. București: Nemira, 2007;
6. Bihan Le Christine, Marile probleme ale eticii, Iași, ed. Institutul european, 1999;
7. Capcelea Valeriu, Etica și conduita umană, Chișinău, ed. ARC, 2010;
8. Capcelea Valeriu, Etica în fața provocărilor societății post-moderne, Bălți, ed. Indigou Color, 2016;
9. Marinescu, A. Codul bunelor maniere astăzi. București: Humanitas, 2008;
10. Miroiu Adrian, Etică aplicată, Alternative, București, 1995;
11. Mîndîcanu Virgil, Etica și arta comportamentului civilizată, Chișinău 2001;
12. Valci, G. Bunele maniere în Europa. București: Grupul Editorial Corint, 1999.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Drept procesual civil I

Codul unității de curs în programul de studii: F.06.O.038 - învățământ cu frecvență
F.06.O.033 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 5

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5

învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 6

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Dreptul procesual civil ca disciplină de studiu a învățământului clasic universitar în domeniul dreptului se înscrie printre ramurile fundamentale ale științelor juridice. Importanța dreptului procesual civil o determină rolul acestei ramuri de drept în reglementarea relațiilor sociale ce apar în cadrul îndeplinirii justiției în cauzele civile. Pentru activitatea practică un jurist – judecător, procuror, avocat, juriconsult, notar, pe lângă cunoștințele teoretice la dreptul procesual civil mai are nevoie de unele deprinderi practice de lucru. În scopul îmbinării teoriei cu practica la disciplina Drept procesual civil o mare parte din timp este rezervată orelor pentru soluționarea spețelor, întocmirea actelor procesuale etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să determine noțiunile introductive în drept procesual civil (noțiunea de drept procesual civil, actele de procedură, raporturile procesuale civile, forma procesuală, felurile de proceduri, participanții la proces și clasificarea lor, sancțiunile procedurale, termenele de procedură, cheltuieli de judecată, acțiunea civilă, probele judiciare și alte noțiuni și definiții procesuale);
- să descrie sistemul judiciar din Republica Moldova și să determine competența instanțelor judecătorești în examinarea și soluționarea cauzelor civile;
- să întocmească actele judecătorești de dispoziție conform cerințelor normelor de drept procesual civil;
- să generalizeze practica judiciară în soluționarea cauzelor civile pentru a determina deficiențele în aplicarea legislației;
- să estimeze rolul practicii judiciare în perfecționarea legislației procesuale civile;
- să efectueze studiul comparativ a legislației procesuale civile a Republicii Moldova cu legislația procesuală civilă a unor state europene și să înainteze proiecte de perfecționare a legislației procesuale civile.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să posede următoarele capacități: cunoașterea fundamentelor teoretice ale dreptului, în general și, ale dreptului privat, în particular; cunoașterea temeinică și operarea cu terminologia juridică; aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului științelor juridice; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; cunoașterea principalelor concepte și instituții ale dreptului privat și dreptului public; calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale; interpretarea, corelarea și compararea dreptului procesual civil cu instituțiile specifice studiate în cadrul cursurilor de Teoria generală a dreptului, dreptul constituțional, dreptul civil, dreptul muncii, dreptul administrativ etc.

Teme de bază:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiuni generale privind dreptul procesual civil. 2. Izvoarele dreptului procesual civil. 3. Principiile dreptului procesual civil. 4. Raporturile procesual civile. 5. Părțile în procesul civil. 6. Intervenienții în procesul civil. 7. Participarea procurorului, autorităților publice, organizațiilor și persoanelor fizice în cadrul procesului civil în apărarea intereselor altor persoane. 8. Reprezentarea judiciară civilă. 9. Competența generală a instanțelor judecătorești. 10. Competența jurisdicțională a instanțelor judecătorești. 11. Acțiunea civilă și dreptul la acțiune. 12. Cheltuielile de judecată. 13. Probațiunea și probele judiciare în procesul civil. 14. Actele de procedură. 15. Termenele de procedură. 16. Sancțiunile procedurale.
Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.
Bibliografie selectivă:
Obligatorie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 285-294 din 03.08.2018. 2. Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 12 din 31.12.1992. 3. Belei E. [et al.]. <i>Drept procesual civil: Partea generală</i>. Chișinău: S.n. (Tipogr. „Lexon-Prim”), 2016; 4. Prisac A. <i>Comentariul Codului de procedură civilă al Republicii Moldova</i>. Chișinău: Cartea Juridică, 2019. 5. Гражданский процесс / Под ред. М.К. Треушников. Москва: Издательский дом «Городец», 2020. 6. Гражданский процессуальный кодекс Молдовы: Комментарий / Отв. ред. Кожухарь А.Н., Райлян А.А. Кишинев: Университас, 1992. 7. Гражданский процесс в 2 т. Т. 1. / под ред. Баранова В.А. Москва: Юрайт, 2015.
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bâcu A. <i>Drept procesual civil: Partea generală: curs univ</i>. Chișinău: S.n. (Tipogr. „Prin-Caro”), 2013; 2. Boroii G., Stancu M. <i>Drept procesual civil</i>. București: Hamangiu, 2015; 3. Ciobanu V.M., Boroii G., Briciu T.C. <i>Drept procesual civil: curs selectiv: teste grilă</i>. București: C.H. Beck, 2011; 4. Leș I. <i>Tratat de drept procesual civil. Vol. 1</i>. București: Universul Juridic, 2014; 5. Prisac A. <i>Drept procesual civil. Partea generală</i>. Chișinău: Cartier, 2013; 6. Savva A., Tihon V. <i>Drept procesual civil (partea generală)</i>. Chișinău: Bons Offices, 2012. 7. Гражданское процессуальное право России / под ред. Тумановой Л.В., Алексия П.В., Амаглобели Н.Д. Москва: Юнити-Дана, 2011. 8. Осокина Г.Л. Гражданский процесс. Москва: Юрист, 2004. 9. Сахнова Т. В. Курс гражданского процесса: теоретические начала и основные институты. Москва: Волтерс Клувер, 2008.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
<i>Drept civil. Contracte</i>
Codul unității de curs în programul de studii: F.05.O.039 - învățământ cu frecvență F.05.O.027 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5 învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 5
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Unitatea de curs Drept civil. Contracte, componenta planului de învățământ la specialitatea Drept, anul III, semestrul V, învățământ cu frecvență la zi și învățământ cu frecvență redusă, este o unitate de curs de specialitate obligatorie. Scopul unității de curs este cunoașterea și înțelegerea principalelor contracte civile, și asimilarea de către studenți a noțiunilor, conceptelor și particularităților fiecărui contract, precum și prezentarea lor comparativă. Importanța studierii acestei unități de curs este relevată de evoluția societății contemporane care a condus la expansiunea fenomenului contractual, manifestat prin diversificarea și specializarea contractelor care devin tot mai eterogene, fiind tot mai dificilă identificarea normelor juridice aplicabile acestora. Reglementarea specială pe care legiuitorul a instituit-o în Codul Civil, cuprinde contractele tradiționale, care reflectă operațiunile economice cele mai frecvente întâlnite. În același timp însă nu trebuie neglijată apariția și frecvența contractelor nenumite, nereglementate de legislația civilă, dar valabil încheiate în baza principiului libertății contractuale. Prin urmare cel chemat să interpreteze și să califice un contract va trebuie să aplice dispozițiile generale privind

contractul, iar dacă acestea sunt insuficiente va fi necesar să aplice dispozițiile speciale privind categoriile de contracte, respectiv este obligatorie cunoașterea diferitelor contracte civile astfel cum sunt reglementate de Codul Civil și de legile speciale.

În cadrul unității de curs Drept Civil. Contracte studenții sunt familiarizați cu conceptul și semnificația juridică a diferitor categorii de contracte civile, corelația dintre regimul juridic special al contractelor civile și teoria generală a obligațiilor civile, contractele civile ce au ca obiect transmiterea dreptului de proprietate, folosința și conservarea bunurilor, prestarea de servicii, implementarea ideii de libertate contractuală, cu analiza normelor legale derogatorii, particularitățile răspunderii civile contractuale, analiza jurisprudenței existente în domeniu.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analiza și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice dreptului procesual penal, în conformitate cu reglementările naționale și internaționale din domeniu, prin modalități eficiente, cooperante și flexibile.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să înțeleagă definiția, caracterele juridice, interpretarea, delimitarea, condițiile de validitate și efectele fiecărui contract din curriculum;
- să identifice textele de lege care reglementează fiecare contract în parte;
- să identifice asemănările și deosebirile contractelor civile sub aspectul condițiilor de validitate, efectelor și răspunderii civile contractuale;
- să evidențieze particularitățile fiecărui contract civil;
- să expună specificul obligațiilor părților contractelor civile;
- să interpreteze și să aplice textele de lege la situații concrete;
- să dobândească competențe profesionale prin aprofundarea particularităților materiei contractelor civile;
- să coreleze normele generale cu normele speciale;
- să integreze cunoștințele dobândite în ansamblul cunoștințelor de drept privat.

- **Competențe prealabile:** Studentul trebuie să posede următoarele abilități și cunoștințe: cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul juridic în general; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului, aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic; utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor; cunoașterea și aplicarea regulilor de interpretare a normelor de drept civil și analizarea jurisprudenței în materie; cunoașterea, înțelegerea și aplicarea conceptelor, teoriilor, principiilor și metodelor specifice dreptului civil; posedarea aptitudinilor de aplicare în practică a cunoștințelor teoretice prin rezolvarea corectă a unor chestiuni practice; cunoașterea principalelor concepte și instituții juridice din unitățile de curs Drept roman, Teoria generală a Dreptului, Introducere în Dreptul Civil, Drept civil. Drepturile reale, Teoria generală a obligațiilor.

Teme de bază:

1. Contractul de vânzare-cumpărare
2. Varietăți ale contractului de vânzare – cumpărare
3. Contractul de schimb
4. Contractul de donație
5. Contractul de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață
6. Contractul de rentă
7. Contractul de comodat
8. Contractul de împrumut
9. Contractul de locațiune
10. Contractul de arendă
11. Contractul de leasing
12. Contractul de antrepriză
13. Contractul de prestări servicii
14. Contractul de transport
15. Contractul de mandat
16. Contractul de administrare fiduciară
17. Contractul de comision
18. Contractul de expediție
19. Contractul de depozit și magazinaj
20. Contractul de asigurare
21. Contractul de tranzacție
22. Contractul de societate civilă

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă, analiza studiilor de caz, prezentarea referatelor, lucrări de

control, portofolii, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Constituția R. Moldova, adoptată la 29 iulie 1994 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 18 august 1994, nr.1.
2. Codul Civil al R. Moldova, Legea Nr.1107-XV din 6 iunie 2002, intrat în vigoare la 12 iunie 2003, Moldpres, Chișinău, 2002, republicat în Monitorul Oficial nr.66-75 din 01.03.2019 art.132.
3. *Cimil D., Calificarea raporturilor contractuale. Studiu monografic*, Chișinău, Ed. Grafema Libris, 2013.
4. Chibac Gh., Robu O., Brumă S., Chibac N. *Drept Civil. Contracte și Succesiuni*. Curs universitar. Ed. a 4-a. F.E.P. „Tipografia Centrală”, Chișinău, 2019.
5. Chirică D., *Tratat de drept civil. Contracte speciale*. Volumul I. Vânzarea și schimbul, Ed. Hamangiu, București, 2017.
6. Dincă R., *Contracte civile speciale în noul Cod civil*, Ed. Universul Juridic, București, 2013;
7. Moțu F., *Contractele speciale. Curs universitar*, ediția a VIII-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2020.
8. Trofimov I., *Drept civil: contractele civile*, Ed. Elena – V.I., Chișinău, 2013.

Opțională:

1. Bloșenco A., *Drept Civil. Partea specială. Note de curs*, Chișinău, Cartdidact, 2003;
2. Chibac Gh., Băieșu A., Rotari Al., Efrim O., *Drept Civil, Contracte și succesiuni*, Ed. Cartier juridic, Vol. III, Ediția a III-a, Chișinău, 2010.
3. Deak Fr., Lucian Mihai , Romeo Popescu, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, vol. I, Ediția a 5-a, actualizată și completată, Ed. Universul Juridic, București, 2017.
4. Deak Fr., Lucian Mihai , Romeo Popescu, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, vol. II, Ediția a 5-a, actualizată și completată, Ed. Universul Juridic, București, 2020.
5. Deak Fr., Lucian Mihai , Romeo Popescu, *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, vol. III, Ediția a 5-a, actualizată și completată, Ed. Universul Juridic, București, 2018.
6. Puie O., *Tratat de contracte civile - potrivit Codului civil, Codului de procedură civilă, Codului fiscal, Codului de procedură fiscală, Codului penal și Codului de procedură penală*, două volume, Ed. Universul Juridic, București, Vol. I 2017, Vol. II 2018.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Drept penal - partea specială II

Codul unității de curs în programul de studii: F.05.O.040 - învățământ cu frecvență

F.06.O.034 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5

învățământ cu frecvență redusă – anul III, semestrul 6

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice raporturile juridice de drept penal;
- să cunoască metodele de calificare a infracțiunilor;
- să efectueze analiza juridică a componentelor de infracțiune;
- să aplice în practică prevederile Codului Penal;
- să stabilească ce efecte produc judecătorești străine pe teritoriul Republicii Moldova;
- să perceapă direcțiile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele internaționale în domeniu;
- să identifice problemele de cercetare în domeniul jurisprudenței.

Competențe prelabile: La etapa incipientă a cursului, studentul trebuie să cunoască care sunt izvoarele juridice aplicabile fiecărei ramuri de drept; să facă distincție între persoana fizică și persoana juridică; să opereze cu noțiunile de: normă juridică penală, obiect juridic, ordine publică, proces penal ș.a. În același timp, studentul anului III trebuie să

demonstreze competențe: - de utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul juridic; - de interpretare a legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor.

Teme de bază:

1. Infracțiuni economice
2. Infracțiuni în domeniul informaticii și telecomunicațiilor
3. Infracțiuni în domeniul transporturilor
4. Infracțiuni contra securității publice și ordinii publice
5. Infracțiuni contra justiției
6. Infracțiuni săvârșite de persoane cu funcție de răspundere
7. Infracțiuni săvârșite de persoanele care gestionează organizațiile comerciale, obștești sau alte organizații nestatale
8. Infracțiuni contra autorităților publice și securității de stat
9. Infracțiuni militare

Strategii de predare – învățare: discuții, prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002.
2. Barbăneagră A., Alecu Gh., Berliba V., Budeci V., Carпов T., Cușnir V., Cojocaru R., Mariț A., Popovic T., Ulianovschi Gh., Ulianovsehi X., Ursu N., Volcinschi V. Cod penal al Republicii Moldova. Comentariu, Chișinău, 2009.
3. Brînză S., Stati V. Tratat de drept penal. Partea specială. Vol. II. Chișinău, 2015
4. Brînză S., Stati V., Drept penal. Partea specială, vol. I, Tipografia centrală, Chișinău, 2011.
5. Brînză S., Stati V., Drept penal. Partea specială, vol. II, Tipografia centrală, Chișinău, 2011.
6. Brînză S., Ulianovschi X., Stati V., Grosu V., Țurcanu I., Drept penal. Partea specială, vol. II, Edit. Cartier juridic, Chișinău, 2005

Suplimentară:

7. Boroii A., Nistoreanu Gh. Drept penal. Partea specială. Ed. a III-a. Ed. ALL BECK. București, 2005.
8. Dobrinioiu V. Drept penal. Partea specială. Vol. I. Curs universitar. Ed. LUMINA LEX. București, 2004.
9. Toader T. Drept penal român. Partea specială. Ediția a 7-a revizuită și actualizată pînă la data de 10 noiembrie 2012. Ed. HAMANGIU. București, 2012.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Dreptul muncii

Codul unității de curs / modulului în programul de studii: S.05.O.041 - învățământ cu frecvență
S.05.O.029 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5

învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 5

Titularul unității de curs: **Eduard BOIȘTEANU**, prof. univ., dr. hab.

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii

Unitatea de curs „Dreptul muncii”, componenta planului de învățământ, ciclul I la specialitatea Drept, este destinată explicării sensului normelor juridice, care reglementează raporturile juridice de muncă și alte raporturi juridice indisolubile legate de acestea (raporturi juridice conexe).

În cadrul acestei unități de curs studenții vor studia procedura de încheiere, modificare, suspendare și încetare a contractului individual de muncă, precum și mecanismul de funcționare a parteneriatului social în sfera muncii și modul de negociere și încheiere a contractului colectiv de muncă și a convenției colective în Republica Moldova. Un loc special în cadrul acestui curs de lecții este rezervat instituției supravegherii și controlului asupra respectării legislației muncii și, în plus, securității și sănătății în muncă.

Dreptul muncii – ca instrument al politicii sociale și economice, al gestiunii diverselor categorii de unități – continuă să exercite o influență considerabilă asupra economiei naționale. Contribuie, de asemenea, la orientarea pieței muncii, influențează repartitia venitului național, dar obiectivul său esențial îl constituie protecția social-juridică a salariaților.

Cunoașterea unității de curs „Dreptul muncii” constituie o condiție importantă în formarea specialiștilor în domeniul jurisprudenței cu o viziune largă asupra întregului sistem național de drept.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională în vederea elaborării și susținerii proiectelor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare personală profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să posede cunoștințe teoretice temeinice privind instituțiile dreptului muncii;
- să cunoască la perfecție și să interpreteze corect reglementările legale și convenționale din domeniul raporturilor individuale și colective de muncă;
- să explice coerent raportul existent între dispozițiile legale, clauzele contractelor (convențiilor) colective de muncă și clauzele contractelor individuale de muncă;
- să analizeze și să califice normele juridice aplicabile raporturilor juridice de muncă;
- să coreleze cunoștințele teoretice cu abilitatea de a le aplica în practică;
- să elaboreze și să redacteze actele juridice specifice în domeniul raporturilor juridice de muncă (contract individual de muncă, contract colectiv de muncă, regulamente, ordine, dispoziții, decizii ș.a.);
- să elaboreze propuneri *de lege ferenda* privind înlăturarea inadverențelor legislative în materia raporturilor juridice de muncă.

Pre-rechizite:

- identificarea și explicarea fundamentelor teoretice ale dreptului, în general, și ale dreptului privat, în particular;
- cunoașterea izvoarelor de reglementare a domeniului privat;
- cunoașterea temeinică și operarea cu terminologia juridică;
- interpretarea normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului;
- identificarea și elucidarea principalelor concepte și instituții din cursul de teoria generală a dreptului.

Unități de învățare:

1. Dreptul muncii ca ramură a sistemului național de drept.
2. Izvoarele dreptului muncii.
3. Principiile dreptului muncii.
4. Raporturile juridice de muncă.
5. Subiecții dreptului muncii.
6. Parteneriatul social în sfera muncii.
7. Contractul colectiv de muncă și convenția colectivă.
8. Contractul individual de muncă.
9. Timpul de muncă și timpul de odihnă.
10. Salarizarea.
11. Securitatea și sănătatea în muncă.
12. Disciplina muncii și răspunderea disciplinară.
13. Răspunderea materială în dreptul muncii.
14. Supravegherea și controlul asupra respectării legislației muncii.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, organizarea și desfășurarea proceselor simulate, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie:**Acte normative**

1. Codul muncii al Republicii Moldova. Nr. 154-XV din 28 martie 2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.07.2003, nr. 159-162.
2. Legea RM nr. 186/2008 a securității și sănătății în muncă. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 05.08.2008, nr. 143-144.
3. Legea RM nr. 976/2000 a patronatelor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 09.11.2000, nr. 141-143.
4. Legea RM nr. 1129/2000 a sindicatelor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 19.10.2000, nr. 130-132.
5. Legea RM nr. 105/2018 „Cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 10.08.2018, nr. 295-308.
6. Legea RM nr. 847/2002 a salarizării. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 11.04.2002, nr. 50-52.

Manuale, cursuri universitare, articole de specialitate

1. Alexandru Țiclea, Laura Georgescu, Dreptul muncii. Curs universitar, ed. a VI-a, București, Universul Juridic, 2019.
2. Ion Traian Ștefănescu, Tratat teoretic și practic de drept al muncii, ed. a IV-a, revizuită și adăugită, București, Universul Juridic, 2017.
3. Eduard Boișteanu, Nicolai Romandaș, Dreptul muncii. Manual. Partea generală, Chișinău, CEP USM, 2012.
4. Eduard Boișteanu, Nicolai Romandaș, Dreptul muncii. Manual, Chișinău, Tipografia Centrală, 2015.
5. Eduard Boișteanu, Nicolai Romandaș, Felicia Păscăluță, Ghidul specialistului în resurse umane, Chișinău, Tipografia Centrală, 2016.
6. Monica Gheorghe, Dreptul individual al muncii. Curs universitar, București, Universul Juridic, 2015.
7. Radu Răzvan Popescu, Dreptul muncii, ed. a IV-a, București, Universul Juridic, 2014.
8. Cosmin Cernat, Dreptul muncii, ed. a V-a, București, Universul Juridic, 2014.
9. Carmen Nenu, Contractul individual de muncă, București, C.H. Beck, 2014.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS**Drept procesual penal II**

Codul unității de curs în programul de studii: S.05.O.142 - învățământ cu frecvență

S.06.O.135 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5 învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 6
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Adoptarea în anul 2003 a Codului de procedură penală al Republicii Moldova a marcat momentul unei reforme procedurale de amploare în sistemul de drept autohton în acord cu standardele europene în materia justiției penale. Totodată, practica judiciară din ultima perioadă de timp a făcut cu greu față provocărilor noilor instituții procesual-penale și restructurării logicii procesului penal. Nu același lucru putem spune că s-a întâmplat și în materia doctrinei de drept procesual penal, unde, spre deosebire de doctrina dedicată dreptului penal substanțial, numărul de lucrări de referință se prezintă a fi cu mult mai redus. Acest curriculum a fost elaborat pentru a servi studenților de la ciclul I licență, studii cu frecvență la zi și frecvență redusă. În conținutul lui se regăsește o prezentare riguroasă a conținutului unității de curs „Drept procesual penal I”. Curriculum-ul examinează și tratează conținutul părții speciale a procesului penal având în vedere că normele procesual penale sunt de strictă și imediată aplicare și că acest specific trebuie păstrat și în analiza teoretică a materiei care face obiectul cursului. Elaborat în baza ultimelor reglementări procesual penale și în baza unui suport bibliografic solid, curriculum-ul încearcă să implementeze și valențe practice (autoarea fiind deopotrivă și avocat) absolut de necesare în procesul de înțelegere a prevederilor părții speciale a procesului penal. Din această perspectivă, curriculum-ul la unitatea de curs „Drept procesual penal II” constituie un „ghid” util studenților pentru a dobândi cunoștințele necesare promovării examenelor, precum și practicienilor din domeniu confrunțați zi de zi cu probleme de drept a părții speciale a procesului penal.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. CP3. Identificarea, analiza și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice dreptului procesual penal, în conformitate cu reglementările naționale și internaționale din domeniu, prin modalități eficiente, cooperante și flexibile. CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent. <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aptitudinea aplicării de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice pentru munca în echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilităților urmare a luării anumitor decizii. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - să delimiteze fazele (etapele) procesului penal; - să perceapă consecutivitatea (ordinea cronologică) a desfășurării procesului penal; - să sesizeze sarcinile și scopurile fazei de urmărire penală și a examinării cauzelor penale în prima instanță și în cadrul căilor de atac; - să perceapă direcțiile prioritare de dezvoltare, la moment și de perspectivă, a dreptului procesual penal la etapa actuală; - să aplice cunoștințele teoretice acumulate în activitatea practică a organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată; - să perceapă specificul și aspectul reglementării realizării justiției penale în cadrul procedurilor speciale; - să-și fortifice competențele obținute în cadrul unității de curs prin programe specializate la ciclul II, studii superioare de master.
Competențe prealabile: Studentul trebuie să utilizeze adecvat conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile din domeniul juridic; să aplice tehnici și instrumente specifice domeniului juridic; să realizeze sarcinile profesionale în mod eficient, responsabil și în conformitate cu regulile deontologice specifice; să aplice tehnicile de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate); să utilizeze eficient resurselor de comunicare, a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională; să coreleze și să compare instituțiile dreptului procesual penal cu instituțiile specifice altor ramuri de drept; să încadreze corect, din punct de vedere practic, stările faptice din domeniul vizat și deținerea abilităților teoretico-practice în vederea soluționării lor.

Teme de bază:
<p>23. Noțiuni generale privind urmărirea penală și competența organelor de urmărire penală.</p> <p>24. Sesizarea organelor de urmărire penală și pornirea urmăririi penale</p> <p>25. Desfășurare a urmăririi penale, terminarea urmăririi penale și trimiterea cauzei în judecată.</p> <p>26. Controlul judiciar al procedurii preejudiciare.</p> <p>27. Judecata în prima instanță.</p> <p>28. Căile ordinare de atac</p> <p>29. Căile extraordinare de atac</p> <p>30. Punerea în executare a hotărârilor judecătorești</p> <p>31. Procedurile speciale</p>
Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă, analiza studiilor de caz, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.
Bibliografie selectivă:
Obligatorie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948. 2. Pactul Internațional „Cu privire la drepturile civile și politice”. Adoptat prin Rezoluția Nr. 2200 (XXI), a Adunării Generale a ONU la 16 decembrie 1966. 3. Convenția Europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante din 26 noiembrie 1987. 4. Principiile directe pentru apărarea tuturor persoanelor supuse reținerii sau privării de libertate. Adoptate prin Rezoluția 43/173 a Adunării Generale a ONU la 9 decembrie 1988. 5. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994. 6. Codul de procedură penală al Republicii Moldova Nr. 122-XIV din 14 martie 2003. 7. Legea Republicii Moldova „Privind organizarea judecătorească”. Nr. 134-XVI din 6 iulie 1996. 8. Legea Republicii Moldova „Cu privire la statutul judecătorului” Nr. 149-XVI din 19 iulie 1996. 9. Legea Republicii Moldova „Privind drepturile copilului”. Nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994. 10. Legea Republicii Moldova „Cu privire la protecția de stat a părții vătămate, a martorilor și a altor persoane, care acordă ajutor în procesul penal”. Nr. 1458 – XIII din 28 ianuarie 2008. 11. Legea Republicii Moldova „Cu privire la expertiza judiciară”. Nr. 1086-XIV din 23 iunie 2000. 12. Legea Republicii Moldova „Cu privire la avocatură”. Nr. 1260-XV din 19 iulie 2002. 13. Legea Republicii Moldova „Cu privire la asistența juridică garantată de stat”, nr. 198-XVI din 26.07.2007. // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 157-160/614 din 05.10.2007.
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Antoniu G, Volonciu N, Zaharia N. Dicționar de procedură penală. Ed. Științifică și Enciclopedică. București, 1988. 2. Apetrei Mihai. Drept procesual penal. București, Editura Academiei, 2001. 3. Avornic, Gheorghe. Organizarea și activitatea avocaturii în Republica Moldova: Autoreferatul tezei de doctor în drept / USM; Gheorghe Avornic. – Chișinău, 1996. 4. Bîrsan C. Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentariu pe articole. Ediția 2. București: Editura C. H. BECK, 2010. 5. Boroș Alexandru. Drept procesual penal. București, ALL BECK, 2002. 6. Crișu, A. Drept procesual penal. Partea generală. Ed. A 2-a. București: Ed. C. H. BECK, 2007. 7. Brînză S., Stati V. Drept penal. Partea specială. Chișinău, Vol. I, 2011 8. Barbăneagră A., Alecu Gh., Berliba V., Budeci V., Carpov T., Cușnir V., Cojocaru R., Mariș A., Popovic T., Ulianovsehi Gh., Ulianovsehi X., Ursu N., Volcinschi V. Cod penal al Republicii Moldova. Comentariu, Chișinău, 2009.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
<i>Dreptul familiei</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.05.O.143 - învățământ cu frecvență S.05.O.130 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5 învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 5
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu în programul de studii: <i>Dreptul familiei</i> este o unitate de curs de specialitate inclusă în programul de pregătire a studenților specialităților Drept și Administrație publică. Această unitate de curs este predată studenților anului doi, specialitatea Administrație publică, și anului trei, specialitatea Drept. Cunoașterea acestei discipline de studiu este o condiție importantă în formarea studenților cu o viziune largă în toate ramurile de drept. Dreptul familiei asigură aspectul teoretic al cadrului juridic ce reglementează încheierea și efectele căsătoriei, încetarea, desfacerea și desființarea acesteia, filiația față de mamă și față de tată, adopția, ocrotirea părintească, obligația legală de întreținere și alte instituții ale căror subiecți sunt oamenii, care presupun relații la care indivizii participă fără chiar să-și dea seama că sunt subiecte ale raporturilor juridice de dreptul familiei. De aici rezultă și ideea că unele instituții ale dreptului familiei trebuie cunoscute nu numai de către specialiștii în domeniu, ci și de toate persoanele..

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:**Competențe profesionale:**

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP6. Asigurarea aplicării corespunzătoare a reglementărilor naționale și internaționale în materie procesual-penală.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să posede cunoștințe teoretice temeinice privind instituțiile dreptului familiei, cum ar fi: căsătoria, condiții de fond, de formă și efectele căsătoriei, desființarea, încetarea sau desfacerea căsătoriei, filiația față de mamă și față de tată, obligația legală de întreținere, adopția, ocrotirea părintească etc.;
- să poată realiza corelația dintre doctrina și practica judiciară în materia instituțiilor dreptului familiei;
- să interpreteze corect normele juridice ce reglementează instituțiile dreptului familiei;
- să aplice cunoștințele teoretice și reglementările legale la situații concrete din practică;
- să elaboreze propuneri de lege ferenda privind înlăturarea carențelor cadrului normativ de reglementare a instituțiilor dreptului familiei;
- să evidențieze contradicțiile dintre norme juridice în cadrul unui act normativ, precum și între norme cuprinse în diferite acte normative.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să cunoască fundamentele teoretice ale dreptului, în general și, ale dreptului privat, în particular; să cunoască temeinic și să opereze cu terminologia juridică; să aplice tehnici și instrumente specifice domeniului științelor juridice; să posede capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; să cunoască principalele concepte și instituții ale dreptului privat; să califice corect situațiile conform legislației naționale; să interpreteze, să coreleze și compare dreptului familiei cu instituțiile specifice studiate în cadrul cursurilor de Drept roman, Introducere în dreptul civil / Drept civil, Istoria dreptului, Teoria generală a dreptului etc.

Teme de bază:

1. Aspecte introductive privind dreptul familiei
2. Căsătoria
3. Efectele căsătoriei
4. Ineficiența actului căsătoriei
5. Încetarea și desfacerea căsătoriei
6. Filiația firească
7. Reproducerea umană asistată medical
8. Filiația adoptivă
9. Protecția drepturilor copilului
10. Obligația legală de întreținere

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie selectivă:**Obligatorie:**

1. Codul familiei al Republicii Moldova Nr. 1316-XIV din 26 octombrie 2000, intrat în vigoare la 26 aprilie 2001 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 26 aprilie 2001, nr. 47-48;
2. Legea privind actele de stare civilă Nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr.97-99 din 17.08.2001;
3. Legea privind regimul juridic al adopției Nr. 99 din 28.05.2010 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr.131-134 din 30.07.2010;
4. Pînzari, V. *Căsătoria în legislația Republicii Moldova*. Bălți: Editura PUB, 2002;
5. Pînzari, V. *Dreptul familiei. Curs universitar*. București: Universul Juridic, 2015.

Opțională:

1. Avram, M. *Drept civil. Familia*. București: Editura Hamangiu, 2013;
2. Bacaci, Al. Dumitrache, V.C. Hageanu, C. *Dreptul familiei, Ediția 4*. București: Editura ALL Beck, 2005;
3. Bodoaşcă, T. Draghici, A. Puie, I. Maftעי, Iu. *Dreptul familiei. Curs universitar*. București: Universul Juridic, 2013;
4. Florian, E. *Dreptul familiei*. București: Editura C.H. Beck, 2011;
5. Hageanu, C.C. *Dreptul familiei și actele de stare civilă*. București: Editura Hamangiu, 2012;
6. Irinescu, L. *Curs de dreptul familiei*. București: Editura Hamangiu, 2015;
7. Tomescu, M. *Dreptul familiei. Protecția copilului*. București: Editura All Beck, 2005;
8. Trif, R.M. *Desfacerea căsătoriei prin divorț și partajul bunurilor comune ale soților*. București: Editura Hamangiu, 2007.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS***Dreptul protecției sociale***

Codul unității de curs în programul de studii: S.05.A.144 - învățământ cu frecvență

S.08.A.150 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5 învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 8
Titularul unității de curs: conf. univ., dr. Ina Odinoaka
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. <i>Dreptul protecției sociale</i> este unitatea de curs opțională, care vine de a familiariza studenții cu reglementările în domeniul protecției sociale, cu metodele și instrumentele de realizare a politicii sociale a statului. Întru realizarea scopului propus, temele studiate vor fi axate pe cunoștințele acumulate de către studenți în cadrul unităților de curs: bazele statului și dreptului; sociologie; drept constituțional, elemente de drept public/ privat etc. Remarcăm faptul că, cunoașterea legislației în domeniul protecției sociale constituie o necesitate pentru toți membrii societății, cunoștințele ar permite fiecărei persoane care se află într-o situație de risc să beneficieze la timp de prestațiile de protecție socială, iar în caz de necesitate să se adreseze organelor competente în scopul apărării drepturilor prevăzute de lege. De asemenea, reglementările juridice din domeniul protecției sociale reprezintă importanță și pentru angajatori, aceștia contribuind lunar în BASS și FAOM. Finalitatea cursului de dreptul protecției sociale este acumularea de cunoștințe și formularea de competențe necesare viitorilor specialiști, care ulterior le-ar aplica în practică prin realizarea atribuțiilor de serviciu.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> - să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de dreptul protecției sociale în cadrul altor unități de curs; - să analizeze și interpreteze legislația din domeniul protecției sociale; - să formuleze propuneri de <i>lege ferenda</i> ; - să soluționeze spețe în domeniul protecției sociale, prin aplicarea metodei studiului de caz și argumentarea răspunsului; - să-și dezvolte competențele obținute în cadrul unității de curs prin programe specializate la ciclul II, studii superioare de master.
Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (politică socială; organe de asigurare socială centrale și teritoriale; protecția familiei și copilului; vechime în muncă; contribuții de asigurări sociale; prime de asigurare medicală obligatorie; procedura contenciosului administrativ, etc.) studiate în cadrul unităților de curs: drept constituțional și instituții politice; drept administrativ; dreptul familiei; dreptul muncii; drept financiar și fiscal; drept procesual civil I și II etc..
Teme de bază:
Generalități privind protecția socială. Noțiunea, obiectul, metoda de reglementare și sistemul dreptului protecției sociale. Principiile dreptului protecției sociale. Izvoarele dreptului protecției sociale. Raporturile juridice de protecție socială. Stagiul de cotizare. Pensia pentru limită de vârstă. Pensia de dizabilitate. Pensia de urmaș. Pensii speciale. Prestațiile de asigurări sociale acordate în caz de incapacitate de muncă. Indemnizații acordate familiilor cu copii. Protecția socială a șomerilor. Alocațiile sociale de stat și alte tipuri de tipuri de alocații. Serviciile sociale. Asigurarea obligatorie de asistență medicală.
Strategii de predare – învățare: abordarea euristică, problematizarea, învățarea prin descoperire, modelarea, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, metoda lecturii cu redactare textului scris, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.
Bibliografie selectivă: Acte normative: 1. Legea privind sistemul public de asigurări sociale, nr. 489 din 08.07.1999. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1-4 din 06.01.2000. 2. Legea asistenței sociale, nr. 547 din 25.12.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.042 din 12.03.2004. 3. Legea privind sistemul public de pensii, nr. 156-XIV din 14.10. 1998. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 42-44 12.03.2004. 4. Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale, nr. 756 din 24.12.1999. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.031 din 23.03.2000. 5. Legea privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr.1544 din 23.06.1993. În: Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, nr. 7 din 30.07. 1993. 6. Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, nr. 289 din 22.07.2004. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 168 din 10.09.2004. Literatura de specialitate:

1. Odinoakaia I. Aspecte controversate privind metoda de reglementare a dreptului protecției sociale. În: *Legea și viața: publicație științifico-practică*, nr.6(210)/2009, p.34-39.
2. Odinoakaia I. Considerații doctrinare privind funcțiile protecției sociale. În: *Revista Națională de Drept: publicație științifico-practică*, nr.8(107)/2009, p.28-32.
3. Odinoakaia I. Considerații privind principiile ramurale ale dreptului protecției (securității) sociale. În: *Legea și viața: publicație științifico-practică*, nr./2010, p.28-32.
4. Odinoakaia I. Reflecții privind obiectul de reglementare a dreptului protecției sociale. În: *Legea și viața: publicație științifico-practică*, nr.5(209)/2009, p.38-43.
5. Odinoakaia I. Riscul social – generatorul raporturilor de protecție socială. În: *Revista Națională de Drept: publicație științifico-practică*, nr.7(106)/2009, p.29-33.
6. Romandaș N., Proca L., Odinoakaia – Negură I. *Dreptul protecției sociale*. Chișinău: Foxtrot, 2011.
7. Țiclea, A., Geogescu, L. *Dreptul securității sociale: curs universitar*. București: Univers juridic, 2013.
8. Vieriu, E.; Vieriu, D. *Dreptul securității sociale*. Chișinău: S.N., 2014.
9. Захаров М., Тучкова Э. *Право социального обеспечения России*. 3-е изд. Москва: Wolters Kluwer, 2014

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Dreptul protecției sociale al Uniunii Europene</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.05.A.145 – învățământ cu frecvență S.08.A.151 – învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 <i>Drept</i>
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5 învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 8
Titularul unității de curs: conf. univ., dr. Ina Odinoakaia
Descrierea succintă a corelării/integrării unității de curs cu/în programul de studii. <i>Dreptul protecției sociale al Uniunii Europene</i> este unitatea de curs opțională, care are menirea de a scoate în relief particularitățile sistemelor de securitate socială comunitare și de a le contrapune sistemului național de protecție socială, astfel ca studenții la finele cursului să poată compara, caracteriza și argumenta avantajele și dezavantajele armonizării legislației în domeniu. Întru realizarea scopului propus, în cadrul orelor, se vor utiliza cunoștințele acumulate de către studenți în cadrul cursurilor: politologie, construcție europeană, civilizație europeană, dreptul muncii al Uniunii Europene, dreptul instituțional al UE etc.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> - să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de dreptul protecției sociale în cadrul altor unități de curs; - să analizeze și interpreteze legislația din domeniul protecției sociale; - să formuleze propuneri de <i>lege ferenda</i> ; - să soluționeze spețe în domeniul protecției sociale, prin aplicarea metodei studiului de caz și argumentarea răspunsului; - să-și dezvolte competențele obținute în cadrul unității de curs prin programe specializate la ciclul II, studii superioare de master.
Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (politică socială; acquis-ul comunitar, tratate de constituire a UE, libera circulație a persoanelor, securitate socială, etc.) studiate în cadrul cursurilor de politologie, construcție europeană, civilizație europeană, dreptul muncii al Uniunii Europene, dreptul instituțional al UE.
Teme de bază: Noțiuni generale privind dreptul social comunitar. Noțiuni generale privind securitatea socială și dreptul comunitar al securității sociale. Izvoarele dreptului comunitar al securității sociale. Principiile dreptului comunitar al securității sociale. Raporturile juridice de securitate socială. Tehnici de finanțare a protecției sociale în Uniunea Europeană. Libera circulație a persoanelor. Reglementări privind egalitatea în tratament între femei și bărbați, a tinerilor și persoanelor cu dizabilități. Asigurările sociale cu caracter medical. Asigurarea socială a bătrâneții. Asigurarea socială în cazul accidentelor de muncă sau bolilor profesionale. Protecția socială a familiilor. Protecția socială a șomerilor.
Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstorming-ul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică și curentă, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

1. Acordul de asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană din 27.06.2014. [on-line] <http://www.mfa.gov.md/img/docs/Acordul-de-Asociere-RM-UE.pdf>
2. Carta Socială Europeană (revizuită) din 18.10.1961. [on-line] <http://www.mmpsf.gov.md/ro/content/carta-sociala-europeana-revizuita>
3. Codul European de securitate socială din 16.04.1964. [on-line] <http://documents.tips/documents/codul-european-de-securitate-sociala.html>
4. Gîlcă C. Drept social. Principii. Libera circulație a lucrătorilor. Vol.I. București: Hamagiu, 2006.
5. Kessler F., Lhernould J., Popescu A. Securitatea socială a lucrătorilor migranți în cadrul Uniunii Europene. București: Lumina Lex, 2005.
6. Nistor V. Drept social european. București: Lumina Lex 2004.
7. Gîlcă C. Codul european al muncii și securității sociale. București: Wolters Kluwer, 2009.
8. Casian C., Vlăsceanu A. M. Drept social european. Grile și studii de caz. București: C.H. Beck., 2012.
9. Voiculescu N. Drept social european. București: Universul juridic, 2014.
10. Popescu A., Nicolae V. Drept social european. București: Editura Fundatiei Romania de Maine, 2004.
11. Țincă O. Drept social comunitar. București: Lumina Lex, 2002.
12. Țirdea M. Caracteristica sistemului de protecție socială al Republicii Moldova în procesul integrării europene. // Politici economice de integrare europeană: conf. șt. int., 23-24 sept., 2005, p. 238-240.
13. Антропов В. Модели социальной защиты в странах ЕС. // [Мировая экономика и международные отношения : ежемес. журн.](#), nr.11,1995, p.70-77.
14. Хижный Э.К. Занятость, безработица и социальная защищенность граждан ЕС. // [Актуальные проблемы Европы: Пробл.-темат. сб.](#), nr.3, 2002, С.153-167.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS**Drept procesual civil II**

Codul unității de curs în programul de studii: F.06.O.046 – învățământ cu frecvență
F.07.O.040 – învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 6

învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 7

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Dreptul procesual civil ca disciplină de studiu a învățământului clasic universitar în domeniul dreptului se înscrie printre ramurile fundamentale ale științelor juridice. Importanța dreptului procesual civil o determină rolul acestei ramuri de drept în reglementarea relațiilor sociale ce apar în cadrul îndeplinirii justiției în cauzele civile. Pentru activitatea practică un jurist – judecător, procuror, avocat, juriconsult, notar, pe lângă cunoștințele teoretice la dreptul procesual civil mai are nevoie de unele deprinderi practice de lucru. În scopul îmbinării teoriei cu practica la disciplina Drept procesual civil o mare parte din timp este rezervată orelor pentru soluționarea spețelor, întocmirea actelor procesuale etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să determine particularitățile intentării, examinării și soluționării cauzelor civile;
- să descrie modalitatea de examinare a diferitor feluri de proceduri în procesul civil;
- să întocmească actele judecătorești de dispoziție conform cerințelor normelor de drept procesual civil;
- să generalizeze practica judiciară în soluționarea cauzelor civile pentru a determina deficiențele în aplicarea legislației;
- să estimeze rolul practicii judiciare în perfecționarea legislației procesual civile;
- să efectueze studiul comparativ a legislației procesual civile a Republicii Moldova cu legislația procesual civilă a unor state europene și să înainteze proiecte de perfecționare a legislației procesual civile.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să posede următoarele capacități: cunoașterea fundamentelor teoretice ale dreptului, în general și, ale dreptului privat, în particular; cunoașterea temeinică și operarea cu terminologia juridică; aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului științelor juridice; capacitatea de interpretare a normelor juridice,

a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; cunoașterea principalelor concepte și instituții ale dreptului privat și dreptului public; calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale; interpretarea, corelarea și compararea dreptului procesual civil cu instituțiile specifice studiate în cadrul cursurilor de Teoria generală a dreptului, dreptul constituțional, dreptul civil, dreptul muncii, dreptul administrative, drept procesual civil I, etc.

Teme de bază:

1. Intentarea procesului civil.
2. Pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare.
3. Dezbaterile judiciare.
4. Actele judecătorești de dispoziție ale instanței de fond.
5. Procedura contenciosului administrativ.
6. Procedura specială.
7. Aplicarea măsurilor de protecție în cazurile de violență în familie.
8. Suspendarea și retragerea actelor permissive ce vizează activitatea de întreprinzător.
9. Procedura în ordonanță (procedura simplificată).
10. Apelul în procesul civil.
11. Recursul în procesul civil.
12. Revizuirea hotărârilor, încheierilor, deciziilor irevocabile.

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 285-294 din 03.08.2018.
2. Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 12 din 31.12.1992.
3. Belei E. [et al.]. *Drept procesual civil: Partea generală*. Chișinău: S.n. (Tipogr. „Lexon-Prim”), 2016;
4. Prisac A. *Comentariul Codului de procedură civilă al Republicii Moldova*. Chișinău: Cartea Juridică, 2019.
5. Гражданский процесс / Под ред. М.К. Треушников. Москва: Издательский дом «Городец», 2020.
6. Гражданский процессуальный кодекс Молдовы: Комментарий / Отв. ред. Кожухарь А.Н., Райлян А.А. Кишинев: Университас, 1992.
7. Гражданский процесс в 2 т. Т. 1. / под ред. Баранова В.А. Москва: Юрайт, 2015.

Opțională:

1. Boroii Gabriel, Stancu Mirela. *Drept procesual civil*. București: Hamangiu, 2015;
2. Deleanu I. *Tratat de procedură civilă. Vol. II*. București: Universul Juridic, 2013;
3. Leș I. *Noul Cod de procedură civilă: comentariu pe articole*. București: Editura C.H. Beck, 2015;
4. Leș I. *Tratat de drept procesual civil. Vol. 1*. București: Universul Juridic, 2014;
5. Leș I. *Tratat de drept procesual civil. Vol. 2*. București: Universul Juridic, 2014;
6. Oprina E. *Instituții de drept procesual civil. Vol. 2: Judecata în primă instanță. Căile de atac*. București: Universul Juridic, 2010;
7. Гражданское процессуальное право России / под ред. Тумановой Л.В., Алексия П.В., Амаглобели Н.Д. Москва: Юнити-Дана, 2011.
8. Осокина Г.Л. *Гражданский процесс*. Москва: Юрист, 2004.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Drept civil. Succesiuni

Codul unității de curs în programul de studii: S.06.O.147 - învățământ cu frecvență
S.06.O.136 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 6

învățământ cu frecvență redusă - anul III, semestrul 6

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Unitatea de curs *Dreptul civil. Succesiuni*, componenta planului de învățământ, ciclul I la specialitatea Drept, este o unitate de curs de specialitate obligatorie.

Scopul unității de curs este analiza principalelor instituții specifice materiei succesiunii în reglementarea Codului civil și a altor acte normative.

Dobândirea și aprofundarea de cunoștințe teoretice și practice în materia succesiunilor, este importantă și necesară pentru viitorii juriști, indiferent de domeniul de activitate pe care îl vor alege, deoarece succesiunea exprimă o formă firească de dobândire a dreptului de proprietate.

În cadrul unității de curs se va proceda la analiza instituției juridice a devoluțiunii succesoriale care permite determinarea persoanelor chemate să dobândească pe cale de moștenire patrimoniul total sau parțial al unei persoane fizice decedate. Va fi abordată problematica temeiurilor care legitimează această transmitere și califică devoluțiunea ca fiind legală sau testamentară.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:**Competențe profesionale:**

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analiza și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice dreptului procesual penal, în conformitate cu reglementările naționale și internaționale din domeniu, prin modalități eficiente, cooperante și flexibile.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să fundamenteze conceptele, principiile, sarcinile și scopurile Dreptului civil în materie de succesiuni, a științelor juridice și disciplinelor academice;
- să interpreteze corect normele Dreptului succesoral și să utilizeze actele normative la rezolvarea cauzelor din domeniul respectiv;
- să promoveze diferitele forme de comunicare conform obiectivelor Dreptului succesoral;
- să utilizeze metode specifice de realizare a cercetărilor științifice în domeniul Dreptului succesoral precum și determinarea direcțiilor prioritare de perfecționare a legislației succesorale.
- să soluționeze situațiile de problemă, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să posede următoarele abilități: utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul dreptului civil; aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului dreptului civil în materie de succesiuni; cunoașterea izvoarelor de reglementare a domeniului privat (dreptului civil); cunoașterea și argumentarea subdiviziunilor fundamentale ale dreptului civil; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; cunoașterea principalelor concepte și instituții din cursul de Drept civil parte generală; cunoașterea teoriei actului juridic civil sub toate aspectele juridice ale acestuia; cunoașterea teoriei privind dobândirea dreptului de proprietate.

Teme de bază:

1. Conceptul noțiunii de moștenire.
2. Deschiderea moștenirii
3. Condițiile generale ale dreptului la moștenire
4. Moștenirea legală
5. Moștenirea testamentară
6. Tipuri de testamente
7. Executarea testamentului
8. Statutul juridic al moștenitorului
9. Răspunderea moștenitorului pentru pasivul masei succesorale
10. Pretenții din moștenire - petiția de ereditate
11. Pluralitatea de moștenitori
12. Confirmarea dreptului la moștenire și vânzarea-cumpărarea cotei succesorale

Strategii de predare-învățare: Studiul noțiunilor de curs, al manualelor și materialelor didactice; consultarea izvoarelor primare de studiere a Dreptului succesoral; accesarea, acumularea și studiul informației din rețeaua Internet; elaborarea de referate; rezolvarea problemelor la tema evoluției legale și testamentare.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:**Obligatorie:**

1. Constituția Republicii Moldova din 27.08.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 78 din 29.03.2016.
2. Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 82-86 din 22.02.2002. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 66-75 din 01.03.2019.
3. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 285-294 din 03.08.2018.
4. Codul familiei nr. 1316 din 26.10.200. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.47-48 din 26.04.2001.
5. Legea privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative nr. 133 din 15.11.2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.467-479 din 14.12.2018.
6. Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 08.11.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 154-157 din 31.12.2002.
7. Legea privind procedura notarială nr. 246 din 15.11.2018. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 89 din 01.02.2019.
8. Legea cu privire la organizarea activității notarilor nr. 69 din 14.04.2016. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 277-287 din 26.08.2016.
9. Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-99 din 17.08.2001.
10. Legea insolabilității nr. 149 din 29.06.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 193-197 din 14.09.2012.
11. Adam I., Rusu A. Drept civil. Succesiuni. Curs universitar. Ed.All Beck, București 2003.

12. Bantuș I., Bantuș M. Istoria statului și dreptului în Republica Moldova. Tipografia Reclama, Chișinău, 2001.
 13. Deak Fr. Tratat de drept succesoral. Editura „Actami”. București, 1999.
 14. Deak Fr., Popescu R. Tratat de drept succesoral. Ediția a III-a, actualizată și completată. Volumul I. Moștenirea legală. Editura „Universul Juridic”. București, 2013.
 15. Deak Fr., Popescu R. Tratat de drept succesoral, Volumul II - Transmisiunea și partajul moștenirii. Editura Universul Juridic. București, 2014.
 16. Dogaru I. Drept civil. Succesiunile. Editura All Beck. București
- Opțională:**
1. Stănciulescu L. Curs de drept civil. Succesiuni. Editura „Hamangiu”. București, 2012.
 2. Turuianu C. Probleme speciale de drept civil. Ed. Fundației România de mâine, București 2000.
 3. Vrabie C., Janu N. Drept civil. Succesiuni. Note de curs. Tipografia Bălți, 2021.
 4. Абраменко М., Чугунов П. Наследственное право. Учебник для магистров. Editura Юрайт. Российская Федерация Москва, 2013.
 5. Бондарев Н., Эйдинова Э., Право на наследство и её оформление. Беседы в советском законодательстве. Юридическая литература. Москва, 1971.
 6. Грудцина Л. Справочник наследника. Editura Iustitiinform. Российская Федерация Москва, 2007.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Criminalistica</i>
Codul unității de curs în programul de studii: F.06.O.148 - învățământ cu frecvență F.07.O.142 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 6 învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 7
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: În toate etapele de dezvoltare a societății umane s-au săvârșit fapte antisociale, unele depășind interesele personale sau de grup și atingând chiar interesele comunității în ansamblul său. De-a lungul istoriei omenirii, aceste fapte antisociale au fost prevăzute ca atare în norme juridice, menționându-se și pedepsele corespunzătoare, atât ca o manifestare concretă a reacției de apărare a societății, dar având și o funcție de prevenire generală. La scară mondială s-a constatat că numărul faptelor infracționale a cunoscut perioade de creștere masivă, creștere care a coincis de cele mai multe ori cu perioadele de criză, cum sunt cele care includ războaie, revoluții, catastrofe naturale, perioade cu profunde implicații politice, economice și sociale. Pentru denumirea ansamblului infracțiunilor săvârșite pe un anumit teritoriu, într-o anumită perioadă de timp, s-a adoptat termenul de criminalitate. Odată cu progresul tehnic și implicit cu creșterea economică, numărul infracțiunilor a crescut considerabil. Dar, ceea ce a făcut ca această creștere să devină de-a dreptul alarmantă a fost, pe de o parte, folosirea unor metode și procedee sofisticate pentru ascunderea urmelor infracțiunilor și, pe de altă parte, depășirea granițelor unui singur stat, prin aceleași fapte încălcându-se prevederi legale ale mai multor state. Epoca actuală cunoaște o asemenea creștere a infracțiunilor, ceea ce a atras și atenția ONU. În numeroase documente ale acestui forum mondial s-a subliniat gravitatea criminalității, care prin dimensiunile sale naționale și internaționale împiedică dezvoltarea politică, economică, socială și culturală a popoarelor, pune în pericol drepturile omului și libertățile fundamentale, creează un climat de teamă și violență care compromite pacea și stabilitatea. Este firesc deci ca pentru combaterea și prevenirea manifestărilor infracționale să se folosească mijloace corespunzătoare, apte să contribuie la descoperirea rapidă a infracțiunilor și infractorilor și tragerea la răspundere penală a acestora. Ajungem astfel la criminalistică, știința multidisciplinară care se ocupă cu elaborarea mijloacelor tehnico-științifice, a metodelor și procedeele tactice de descoperire, fixare, administrare și examinare a probelor în scopul cercetării și prevenirii infracțiunilor. Ca o recunoaștere a importanței sale în formarea viitorilor juriști, în prezent știința criminalisticii este predată la toate facultățile de drept din Republica Moldova.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. CP3. Identificarea, analiza și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice criminalisticii, în conformitate cu reglementările din domeniu, prin modalități eficiente, cooperante și flexibile. CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> - să facă generalizări referitoare la instituțiile de bază ale criminalisticii;

<ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze cunoștințele teoretice față de situații concrete din practica aplicării diferitor mijloace tehnico-științifice și procedee tactice în domeniul cercetării și descoperirii infracțiunilor; - să posede anumite deprinderi în privința aplicării mijloacelor tehnico-științifice în scopul cercetării și descoperirii infracțiunilor; - să aprecieze locul și rolul criminalistici în contextul altor ramuri de drept și al științelor juridice; - să determine interdependența dintre diferite instituții ale criminalistici; - să modeleze diferite situații practice în baza cunoștințelor acumulate și să poată argumenta soluțiile propuse; - să propună variante de perfecționare a legislației aplicate în domeniul de cercetare și descoperire a infracțiunilor; - să determine perspectivele dezvoltării criminalistici în urma aderării la diverse documente internaționale; - să estimeze eficiența reglementărilor din domeniul criminalistici în raport cu aplicabilitatea lor practică; - să aprecieze rolul organelor de drept în implementarea noilor reglementări pe tărîmul criminalistici; - să determine perspectivele dezvoltării criminalistici în Republica Moldova - să-și fortifice competențele obținute în cadrul unității de curs prin programe specializate la ciclul II, studii superioare de master.
<p>Competențe prealabile: Studentul trebuie să posede următoarele capacități: utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor și metodologiilor din domeniul dreptului; interpretarea legislației din domeniu și operarea cu noțiunile specifice criminalistici; posedarea cunoștințelor necesare în privința surselor de reglementare a activității de cercetare și descoperire a infracțiunilor; aplicarea tehnicilor și instrumentariului specifice domeniului juridic; identificarea metodelor utilizate de criminalistică în cercetarea și descoperirea infracțiunilor; cunoașterea principiilor generale care guvernează realizarea activității criminalistice pe tărîmul cercetării și descoperirii infracțiunilor.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiuni generale privind criminalistica. 2. Identificarea și diagnostica criminalistică 3. Fotografia și videoînregistrarea judiciară. 4. Noțiunea și clasificarea urmelor. 5. Balistica judiciară. 6. Cercetarea criminalistică a actelor scrise. 7. Înregistrarea penală. 8. Identificarea persoanelor după metoda portretului vorbit 9. Planificarea urmăririi penale 10. Tactica cercetării la fața locului și a ascultării persoanelor. 11. Tactica reconstituirii, percheziției și a ridicării de acte sau obiecte. 12. Tactica prezentării pentru recunoaștere 13. Expertiza judiciară și constatarea medico-legală și tehnico-științifică. 14. Metodica cercetării faptelor cauzatoare de moarte 15. Metodica cercetării infracțiunilor contra patrimoniului.
<p>Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <p style="text-align: center;">Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950. Semnată de către Republica Moldova la 13 iulie 1995, Ratificată prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.1298-XIII din 24 iulie 1999. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 54-55/502. 2. Declarația Universală a Drepturilor Omului. Rezoluția Adunării Generale a ONU nr. 217 A (III) din 10.12.1948. În: Tratatе internaționale. Vol. I. Chișinău, 2001. p. 11-18. 3. Constituția Republicii Moldova: Legea Republicii Moldova din 29 iulie 1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.1. În vigoare din 27 august 1994. 4. Codul penal al Republicii Moldova: Legea Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002. // Monitorul Oficial, 2002, nr. 128-129. În vigoare din 12 iunie 2003. 5. Codul de procedură penală al Republicii Moldova. Legea Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003. // Monitorul Oficial, 2003, nr.104-110. În vigoare din 12 iunie 2003. 6. Legea Republicii Moldova cu privire la înregistrarea dactiloscopică și de stat, nr. 1549-XV din 19.12.2002. // Monitorul Oficial, nr. 14-17 din 07.02.2003. 7. Legea Republicii Moldova cu privire la sistemul informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, nr. 216-XV din 29 mai 2003. // Monitorul Oficial, nr. 170-172 din 08.08.2003. 8. Aionîțoia C., Bercheșan V., Butoi T. ș.a. Tactica criminalistică. Serviciul Editorial și Cinematografic. București, 1989. 9. Aionîțoia C., Pletea C., Suci C. ș.a. Tratat de tactică criminalistică. Ed. Carpați. București, 1992. 10. Alămoreanu S. Problematika expertizelor criminalistice. Ed. HAMANGIU. București, 2013. 11. Antoniu G., Bulai C., Chivulescu Gh. Dicționar juridic penal. Ed. Științifică și Enciclopedică. București, 1990.
<p>FIȘA MODULULUI</p> <p>1. Drept execuțional penal 2. Drept execuțional civil</p>
<p>Codul unității de curs în programul de studii: S.06.O.149 - învățământ cu frecvență S.07.O.143 - învățământ cu frecvență redusă</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 6

învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 7

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Modul este format din două discipline: Drept execuțional penal și Drept execuțional civil.

1. Drept execuțional penal. În complexul ramurilor de drept ce reglementează influența asupra criminalității, un rol important îi revine legislației execuțional-penale, care și-a schimbat esențial caracteristicile în noile condiții de dezvoltare a statului: obiectul, metoda, scopul și sarcinile, baza normativă și mecanismul de realizare. În cadrul cursului de Drept execuțional-penal se studiază normele juridice execuțional-penale ce reglementează modul de executare a pedepselor penale, măsurilor preventive și a măsurilor de siguranță, precum și modul și condițiile de aplicare față de condamnați a mijloacelor de corijare, condițiile de liberare de la executarea pedepsei și acordarea ajutorului persoanelor eliberate din locurile de detenție.

2. Drept execuțional civil. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în repetate rânduri idea că executarea silită în materie civilă reprezintă o parte inerentă a dreptului persoanei la un proces judiciar echitabil. Privită din această perspectivă, executarea silită determină eficiența întregului proces de judecare a cauzei și este un indicator al actului de justiție, determinant pentru încrederea publicului în sistemul de justiție. În cadrul cursului sunt examinate fazele executării silite a actelor judecătorești civile, esența acestora, participanții la procedura de executare, intentarea procedurii de executare, măsurile de executare silită, incidentele procedurale ce pot apărea în cursul executării silite, modalitatea de contestare a actelor executorului judecătoresc etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analiza și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice dreptului procesual penal, în conformitate cu reglementările naționale și internaționale din domeniu, prin modalități eficiente, cooperante și flexibile.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice noțiunile de bază privind dreptul execuțional-penal și trăsăturile specifice ale acestei ramuri de drept, privind legislația execuțional-penală și conținutul ei;
- să definească noțiunile statutului juridic al condamnatului, regimului penitenciar;
- să argumenteze necesitatea izolării diferitor categorii de condamnați în dependență de anumite criterii;
- să determine și să evidențieze asemănările și deosebirile dintre regimurile penitenciare în diferite tipuri de instituții penitenciare;
- să creeze diferite situații practice în baza cunoștințelor acumulate și să poată argumenta soluțiile propuse;
- să propună noi opinii în domeniul execuțional-penal și să formuleze idei de perfecționare a sistemului de executare a pedepselor, măsurilor de siguranță și a măsurilor preventive;
- să determine particularitățile intentării fazei executării silite a actelor judecătorești civile;
- să descrie modalitatea de efectuare a diferitor măsuri de executare silită;
- să întocmească acte procedurale conform cerințelor normelor de drept execuțional civil;
- să generalizeze practica judiciară în soluționarea contestațiilor la executarea silită pentru a determina deficiențele în aplicarea legislației;
- să rezolve situații practice în legătură cu incidentele procedurii de executare silită;
- să efectueze studiul comparativ a legislației execuțional civile a Republicii Moldova cu legislația execuțional civilă a unor state europene și să înainteze proiecte de perfecționare a legislației execuțional civile.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să posede următoarele abilități: cunoașterea temeinică și operarea cu terminologia juridică; utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul juridic; aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului științelor juridice; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; cunoașterea principalelor concepte și instituții ale dreptului privat, dreptului public, dreptului procesual penal și dreptului procesual civil; calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale; realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient, responsabil și în conformitate cu regulile deontologice specifice; aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate); utilizarea eficientă a resurselor de comunicare, a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională.

Teme de bază:

1. Drept execuțional penal

1. Noțiuni generale privind dreptul execuțional-penal.
2. Legislația execuțional-penală.
3. Statutul juridic al condamnaților.
4. Sistemul instituțiilor și organelor de stat, care execută hotărârile cu caracter penal.
5. Modul și condițiile de executare a pedepselor neprivative de libertate.
6. Clasificarea condamnaților la privațiunea de libertate și repartizarea lor în instituțiile penitenciare.
7. Reglementarea juridică a regimului în instituțiile penitenciare.
8. Reglementarea juridică a muncii condamnaților la pedeapsa închisorii.
9. Reglementarea juridică a muncii educative cu condamnații, instruirii generale și profesionale a condamnaților.
10. Asigurarea condițiilor materiale și de trai și asigurarea medicală în penitenciare.
11. Modul și condițiile executării pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri.
12. Modul și condițiile de executare a detențiunii pe viață.
13. Reglementarea juridică a liberării de la executarea pedepsei și stingerea executării pedepsei.
14. Adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție.
15. Modul și condițiile de executare a măsurilor de siguranță.
16. Modul și condițiile de executare a măsurilor preventive.

2. Drept execuțional civil

1. Esența executării silite a actelor judecătorești civile.
2. Participanții la procedura de executare silită.
3. Documentele executorii. Intentarea procedurii de executare.
4. Măsurile de executare silită.
5. Incidentele procedurii de executare.
6. Încetarea procedurii de executare.
7. Contestarea actelor executorului judecătoresc.

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă, analiza studiilor de caz, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, rezolvarea spetelor, bilete de examinare, etc.

Bibliografie selectivă:

1. Drept execuțional penal

Obligatorie:

1. Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443 din 24.12.2004. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 214-220 din 05.11.2010.
2. Legea RM cu privire la sistemul administrației penitenciare nr.300 din 21.12.2017.
3. Statutul executării pedepsei de către condamnați din 26.05.2006.
4. Vladislav Manea. Drept execuțional penal. Chișinău, 2014.
5. Simion CARP. Dreptul execuțional penal. Ch., 2010.
6. Н.А.Белый. Пенитенциарное право Республики Молдова. Кишинев, 2001.
7. М.Лашку, Н.Яворский. Пенитенциарное право. Учебно-наглядное пособие. Кишинэу, 2002.

Opțională:

1. Simion CARP. Dreptul execuțional penal. Ch., 2010
2. P. Zidaru. Drept execuțional penal. București, ALL BECK, 2001.
3. M.Lașcu, S. Mantaluța. Drept execuțional-penal. Chișinău, 2003.
4. Octavian Pop. Executarea pedepsei privative de libertate, Chișinău, 2004.
5. Уголовно-исполнительное право. Учебник под ред. Иванова В.Д., Москва, Издательство приор, 2000.
6. Уголовно-исполнительное право России. Теория, законодательство, международные стандарты, отечественная практика. Под ред. пр. Зубкова А.И. Издательство НОРМА, М, 2002.
7. Уголовно-исполнительное право России. Учебное пособие. Под ред. О.Г.перминова. М., Юрид. Лит., 2001.

2. Drept execuțional civil

Obligatorie:

1. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 285-294 din 03.08.2018.
2. Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443 din 24.12.2004. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 214-220 din 05.11.2010.
3. Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17.06.2010. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 2-8 din 06.01.2017.
4. Belei E. [et al.]. *Drept procesual civil: Partea specială*. Chișinău: S.n. (Tipogr. „Lexon-Prim”), 2016.
5. Belei Elena, Budăi Nelea, Pruteanu Victor, Stratulat Gheorghe. Comentariul Codului de Executare al Republicii Moldova. Cartea I Executarea hotărârilor cu caracter civil. 2021. [online] Disponibil: <https://rm.coe.int/comentariu-codul-de-executare-final/1680a2cf49>
6. Oprina E. *Executarea silită în procesul civil*. București: Universul Juridic, 2010.

Opțională:

1. Boroii Gabriel, Stancu Mirela. *Drept procesual civil*. București: Hamangiu, 2015.
2. Deleanu I. *Tratat de procedură civilă. Vol. II*. București: Universul Juridic, 2013.
3. Leș I. *Noul Cod de procedură civilă: comentariu pe articole*. București: Editura C.H. Beck, 2015.
4. Leș I. *Tratat de drept procesual civil. Vol. 2*. București: Universul Juridic, 2014.
5. Гуреев В.А., Гуцин В.В. *Исполнительное производство*. Москва: Статут, 2014.
6. *Настольная книга судебного пристава-исполнителя: учебно-практическое пособие // Под ред. Гуреева*

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Drept funciar</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.06.A.151 - învățământ cu frecvență S.07.A.147 - învățământ cu frecvență redusă
Codul și denumirea domeniului general de studii: 042 Drept;
Codul și denumirea specialității: 0421.1 Drept;
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 3
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 6 învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 7
Titularul unității de curs: Dănoi Ion, dr. conf. univ. interimar
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. La finele cursului studentul va fi capabil: <ul style="list-style-type: none"> - să delimiteze raporturile juridice funciare de alte categorii de raporturi juridice, civile, administrative etc; - să identifice situațiile când este necesar de aplicat normele generale sau normele speciale funciare; - să deducă problemele actuale în vederea aplicării normelor juridice funciare, precum și situațiile în care legislația funciară este imperfectă; - să propună modificări sau soluții noi în vederea lichidării situațiilor în care legislația funciară este lacunară.
Competențe prelabile: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (<i>drept de proprietate publică, drept de proprietate privată, registrul al bunurilor imobile, drept tabular, raport juridic</i>) studiate în cadrul unităților de curs: Teoria generală a dreptului, Drept administrativ I, Drept civil, Drept administrativ II.
Teme de bază: <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea, obiectul și sistemul dreptului funciar 2. Dreptul de proprietate și alte drepturi reale asupra terenurilor 3. Reglementarea juridică a tranzacțiilor funciare 4. Administrarea de stat a fondului funciar 5. Răspunderea juridică pentru încălcarea legislației funciare 6. Regimul juridic al terenurilor agricole. 7. Regimul juridic al terenurilor gospodăriilor țărănești (de fermier) 8. Regimul juridic al terenurilor din intravilan 9. Regimul juridic al terenurilor destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și altor destinații speciale. 10. Regimul juridic al terenurilor destinate ocrotirii naturii, ocrotirii sănătății, activității recreative, terenurilor de valoare istorico-culturală, terenurilor zonelor suburbane și zonelor verzi. 11. Regimul juridic al terenurilor fondului silvic 12. Regimul juridic al terenurilor fondului apelor 13. Protecția și ameliorarea terenurilor. Schimbarea destinației terenurilor
Strategii de predare – învățare: discuții, prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.
Bibliografie: Obligatorie <ol style="list-style-type: none"> 1. Codul funciar al Republicii Moldova, nr.828 din 25.12.1991 // https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=130650&lang=ro# 2. Cotorobai M., Zamfir P., Ursu V. Drept Funciar. Manual, Ed. "Cartier juridic", Chișinău 2001 3. Marian, Nicolae. Publicitatea imobiliară și noile cărți funciare. București, Editura Press Mihaela, 2000; 4. Miclea M. Mic lexicon de cadastru și carte funciară. București: All Beck, 2000. 5. Nicolae Boș, <i>Cadastru general</i>, Editura ALL BECK, București, 2003. 6. Teacă I. Drept funciar. Curs universitar. Chișinău: UTM, 2007. 7. Trofimof I. <i>Dreptul Mediului</i>. Chișinău: Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, 2002. 8. Zamfir P. <i>Dreptul mediului. Partea specială</i>. Chișinău: CEP USM, 1998. 9. Zamfir P., Macinskaia V. <i>Dreptul Mediului</i>. Seria: Suporturi de curs. Cartea a 16-a. Chișinău: Elan Poligraf SRL, 2009, 224 p.

Suplimentară:

1. Valeriu Stoica, *Drept civil. Drepturile reale principale*, Editura Humanitas, București, 2004;
2. Pavel Zamfir, Protecția juridică a terenurilor., Buletinul Tinerilor juriști, nr.6, 2000.
3. Klimov A., Teacă I., Grecu-Stăvilă I. Constituirea proprietății private asupra terenurilor, crearea și funcționarea pieței funciare în Republica Moldova. Chișinău: Dinamo, 2004. Lupan E. *Dicționar de protecția mediului*. București: Lumina Lex, 1997.
4. Puie O. Regimul juridic al terenurilor. Cadastrul și publicitatea imobiliară asupra terenurilor. București: Universul Juridic, 2014.
5. Motica R.I., Trăilescu A. Drept funciar și publicitate imobiliară. București: All Beck, 2001.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS**Protecția drepturilor consumatorului**

Codul unității de curs în programul de studii: S.06.A.151 - învățământ cu frecvență
S.07.A.147 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 3

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 6

învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 7

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Protecția consumatorului face obiectul unei reglementări juridice specifice având în vedere vulnerabilitatea acestor verigi economice, faptul că de-a lungul anilor tehnicile de producție și de comerț au ajuns să dezechilibreze raporturile dintre producători și beneficiari (consumatori) în detrimentul acestora din urmă, astfel că această situație a produs o reacție în favoarea lor.

Calitatea de consumator aparține tuturor cetățenilor, iar drepturile cetățeanului în calitate de consumator, sunt drepturi ale omului. Importanța ce trebuie acordată consumatorului derivă din consecințele pe care lipsa ei le-ar putea avea asupra ființei umane, deoarece înșelarea consumatorului de către producător sau comerciant aduce prejudicii demnității omului.

Prevederile referitoare la protecția consumatorului, ca mijloace preventive, sunt adesea încălcate. În consecință, consumatorii suferă prejudicii, care impun repararea lor, prin apelarea la mijloace represive, prin tragerea la răspundere a celor culpabili.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să determine conținutul normelor juridice privind protecția drepturilor consumatorului;
- să aplice metode de analiză, sinteză și gândire logică la dezbaterile unor probleme de drept;
- să clasifice normele juridice privind protecția drepturilor consumatorului;
- să compare soluțiile practice cu cele doctrinare în domeniul protecției drepturilor consumatorului;
- să ia decizii în situații contradictorii de drept;
- să argumenteze rolul normelor juridice privind protecția drepturilor consumatorului;
- să elaboreze comentarii asupra reglementărilor privind protecția drepturilor consumatorului;
- să elaboreze proiecte de cercetare științifică în domeniul protecției drepturilor consumatorului.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să determine importanța protecției drepturilor consumatorului; să determine importanța studiului protecției juridice a dreptului consumatorului; să identifice originea regulilor juridice privind protecția drepturilor consumatorului; să analizeze situația actuală a reglementării juridice a drepturilor consumatorului; să definească principiile fundamentale în domeniul protecției consumatorului; să interpreteze normele juridice privind protecția drepturilor consumatorului.

Teme de bază:

1. Poziția consumatorului în fazele economiei
2. Noțiunea de consumator. Relația consumator – agent economic
3. Protecția vieții, sănătății, eredității și securității consumatorului
4. Protecția intereselor economice ale consumatorului
5. Prevederi specifice privind prestarea serviciilor
6. Obligația de informare și de consiliere
7. Cadrul instituțional de protecție a drepturilor consumatorului
8. Răspunderea pentru încălcarea legislației consumeriste

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, analiza studiilor de caz, rezolvarea spețelor, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Directiva 2001/95/CE A Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2001 referitoare la siguranța generală a produselor.
2. Directiva Consiliului 93/13/CEE din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.
3. Directiva Parlamentului European și a Consiliului 1999/44/CE din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe.
4. Codul civil al Republicii Moldova, nr. 1107 – XV, adoptat la 06.06.2002, Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 82 – 86, 2002.
5. Codul civil român, intrat în vigoare la 1 decembrie 1865, (a fost elaborat în anul 1864);
6. Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 adoptată la 13.03.2003, publicată în: Monitorul Oficial nr. 126 din: 27.06.2003.
7. Goicovici J., „Dreptul consumației”, Sfera juridică, Cluj-Napoca, 2006;
8. Vasilescu P. (coordonator), „Consumerismul contractual. Repere pentru o teorie generală a contractelor de consum”, Sfera juridică, Cluj-Napoca, 2006;
9. Baieș S. „Studiu comparativ privind DREPTUL CIVIL”, Chișinău, 2002;
10. Ungureanu C. T. „Drept internațional privat. Protecția consumatorilor și răspunderea pentru produsele nocive”, Editura ALL BECK, București 1999.
11. Bloșenco A. Răspunderea civilă delictuală, Chișinău, ARC, 2002;
12. David S., „Regimul general și de drept internațional privat al răspunderii pentru produse”, în Revista de Drept Comercial, nr. 4/1993.

Opțională:

1. Dona M., Stuart E., „Legislația și politicile de protecție a consumatorilor. Armonizarea legislației la standardele UE în Republica Moldova”, Elan Oligraf, Chișinău, 2010;
2. Pătulea, „Obligația de informare în formarea contractelor”, Revista de drept comercial, nr. 1/1996;
3. Popa F., „Obligația de securitate – mijloc de protecție a consumatorului”, în „Dreptul” nr. 3/2003;
4. Căpățînă O., „Obligația vânzătorului comercial de informare a cumpărătorului”, Revista de drept comercial nr. 10 / 1998 ;
5. Jozon M., „Răspunderea pentru produse defectuoase în UE”, Editura C.H.Beck, București, 2007.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Dreptul contravențional

Codul unității de curs în programul de studii: S.06 A.153 - învățământ cu frecvență
S.08.A.155 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 6

învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 8

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Conceptul privind la unitatea de curs „Drept contravențional” constă în elaborarea unui suport metodologic studenți de la Facultatea de Drept și Științe Sociale, care urmărește scopul de a forma competențe generale și competențe specifice, enunțate în Planul de învățământ menționat. În cadrul unității de curs Drept contravențional se propune a studia reglementările normative în domeniu, în special cele prevăzute în Codul Contravențional al RM, precum și sursele doctrinare și practica în domeniul dreptului contravențional. Rezultatul realizării cursului constă în formarea de abilități și competențe în domeniul dreptului contravențional. Necesitatea cursului rezultă din adoptarea în 2008 a Cod contravențional al Republicii Moldova, nr. 218-XVI din 24.10.2008, publicat în Monitorul Oficial nr.3-6/15 din 16.01.2009, și altor modificări ulterioare a acestuia. În consecință s-au făcut modificări a cursului de drept contravențional în conformarea cu instituțiile reglementate de Cod Contravențional cu ultimele modificări. În legătură cu acestea am revizuit Curriculum la unitatea de curs Drept contravențional, care a fost determinată și de schimbarea calității învățământului. Toate acestea sunt dictate de necesitatea de a crește caracterul competitiv al studiilor care trebuie să fie echilibrate cu obiectivele de îmbunătățire a caracteristicilor sociale în domeniul spațiului european de învățământ superior. În acest context, curriculum-ul la unitatea de curs „Drept contravențional” va deveni bază importantă în atingerea obiectivelor Dreptului contravențional – și anume: cunoașterea cursului la un nivel conceptual și principal; cunoașterea dispozițiilor generale ale articolelor din Codul contravențional.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.

Competențe transversale:

CT1. Capacitatea de a asigura executarea corespunzătoare și cu cunoștință de cauză a sarcinilor trasate în strictă concordanță cu principiile etice și profesionale în raport cu activitatea profesională exercitată de reprezentanții organelor de drept.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să delimiteze dreptul contravențional de alte științe juridice (ramuri de drept);
- să perceapă legătura acestuia cu alte unități de curs juridice (ramuri de drept);
- să sesizeze sarcinile și scopurile dreptului contravențional și să cunoască principalele instituții ale dreptului contravențional;
- să perceapă limbajul juridic specific dreptului contravențional;
- să aplice cunoștințele teoretice acumulate în activitatea practică a organelor judiciare și să poată completa modele de proces verbale cu privire la contravenții;
- să perceapă specificul și aspectul reglementării procedurii contravenționale la diverse etape;
- să-și fortifice competențele obținute în cadrul unității de curs prin programe specializate și ciclul II, studii superioare de master.

Competențe prelabile: Studentul trebuie să posede următoarele cunoștințe și abilități: utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor și metodologiilor din domeniul dreptului; interpretarea legislației din domeniu și operarea cu noțiunile specifice activității procesual-contravenționale; aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic; cunoașterea organizării și funcționării organelor de ocrotire a normelor de drept; corelarea și compararea instituțiilor dreptului contravențional cu instituțiile specifice altor ramuri de drept, în special drept administrativ, drept penal, drept procesual penal; încadrarea corectă, din punct de vedere practic, a stărilor faptice din domeniul vizat și deținerea abilităților teoretico-practice în vederea soluționării lor.

Unități de învățare:

Noțiunea, importanța și sistemul Dreptului contravențional. Principiile și izvoarele dreptului contravențional. Legislația cu privire la contravenții. Caracteristica juridică a contravenției. Cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei și răspunderea contravențională. Răspunderea și sancțiunea contravențională. Caracteristica generală și analiza juridică a contravențiilor. Noțiunea și sarcinile procedurii contravenționale. Autoritățile competente să soluționeze cauzele contravenționale. Participanții la procesul contravențional. Probele în procesul contravențional. Măsurile procesuale de constrângere. Constatarea faptei contravenționale. Judecarea cauzei contravenționale în instanță. Exercițarea căilor de atac în cazul cu privire la contravenții. Executarea sancțiunii contravenționale

Strategii de predare – învățare: În predare. Prelegerea, prelegerea-dezbaterea, explicația, problematizarea, studii de caz, conversația etc. La seminarii: dezbateră, referatul, problematizarea, studiu de caz, comparația, modelarea, proiectul investigației, comunicarea, proiectarea schematică.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control.

Bibliografie:**Obligatorie:**

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al RM Nr. 1 din 18.08.1994.
3. Codul contravențional al RM nr. 218-XVI din 24.10.2008. În: Monitorul Oficial nr.3-6/15 din 16.01.2009.
4. Codul de procedură penală al RM Nr. 122 din 14.03.2003, În: Monitorul Oficial al RM Nr. 104-110 din 07.06.2003.
5. Furdui S. Dreptul contravențional. Manual. Chișinău: Cartier Juridic, 2005.
6. Furdui S. Opinie cu privire la impactul activității practico-științifice a judecătorului asupra actului de justiție înlăptuit. În: Revista Națională de Drept, nr.2, 2017.
7. Furdui S. Opinie cu privire la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 218-XVI din 25 octombrie 2008, elaborat prin colaborarea Ministerului justiției cu autoritățile interesate. În: Revista Națională de Drept, nr. 3, 2011.
8. Furdui S. Sugestii și concluzii în legătură cu aplicarea Codului contravențional. În: Revista Națională de Drept, nr.1, 2010.
9. Găină S. Persoana juridică ca subiect al contravenției și răspunderii contravenționale: probleme juridico-teoretice și practice. În: „Dreptul contravențional ca ramură distinctă a sistemului de drept”. Materialele simpozionului științific studentesc universitar din 3 decembrie 2010. Chișinău: "Notograf Prim" SRL, 2011.
10. Guțuleac V. Tratat de drept contravențional. Chișinău: S. n., Tipografia Centrală, 2009.
11. Guțuleac V., Boghin A. Responsabilitatea și răspunderea juridică - metode de constrângere în administrarea publică. În: Revista Legea și viața, ianuarie, 2009.
12. Guțuleac V., Comarnițaia E. Analiza logico-juridică a modificărilor și completărilor adoptate recent la Legea contravențională. În: Legea și viața, nr.2, 2018.
13. Guțuleac V., Comarnițaia E. Codul contravențional al Republicii Moldova (analiza juridică). În: Revista Națională de Drept, martie, 2009.
14. Guțuleac V., Spînu I., Comarnițaia E. Calificarea juridică corectă a faptei ilicite comisă – condiție de determinare a fmei răspunderii juridice aplicabile. În: Legea și viața, nr.6, 2017.
15. Hotca M. A. Drept contravențional: partea generală. București: Editas, 2003.
16. Hotca M.A. Regimul juridic al contravențiilor. Comentarii și explicații. Ed. a III-a. București: C.H. Beck, 2008
17. Lăcătușu M.-V. Apariția și dezvoltarea conceptului de persoană juridică sau morală. În: Legea și viața, nr.11, 2006.
18. Leș I. Tratat de drept procesual civil, ediția a 3-a. București: All Beck, 2005.
19. Orlov M. Drept administrativ. Chișinău: Epigraf, 2001.
20. Orlov M., Belecciu Șt. Drept administrativ. Chișinău: Editura Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, 2005.
21. Paul M.C. Răspunderea contravențională în materie de mediu. București: Editura Universitară, 2016.

22. Pioniceru M. M., Susanu P., Tudorache D. *Contravenția*. Iași: Institutul European, 1997.
23. Poenaru Iu. *Regimul juridic al contravențiilor*. București: Lumina Lex, 2002.
24. Poenaru Iu. *Răspunderea pentru contravenții*. București: Lumina Lex, 1998.
25. Popescu M. *Înfăptuirea justiției - funcție exclusivă a autorității judecătorești*. În: *Legea și viața*, nr. 8, 2011.
26. Preda M. *Drept administrativ. Partea generală*. București: Editura Lumina Lex, 2006.
27. Preda M. *Tratat de drept administrativ. Partea generală*. Ed. a II-a, revăzută și adăugită. București: Lumina Lex, 2002.
28. Trofimov I., Crețu A. *Probleme actuale privind reglementarea statutului agentului constator, al procurorului și al instanței de judecată în procesul contravențional*. În *Materialele Conferinței „Teoria și practica administrării publice”*, Chișinău, Moldova, 20 mai 2013.
29. Trofimov I., Crețu A. *Statutul agentului constator în relevarea și documentarea cazurilor de comitere a contravențiilor ecologice*. În: *Administrarea Publică*, nr. 4, 2016.
30. Țiclea Al. *Reglementarea contravențiilor*. Ed. a III-a, revăzută și adăugită. București: Lumina Lex, 2003.
31. Urs I. R., Todică C. I. *Teoria persoanelor*. București: Oscar Print, 2003.
32. Гуцуляк В. И. К вопросу о механизме применения отдельных административноправовых норм. В: Журнале «Закон и жизнь», январь, 2010.
33. Гуцуляк В. И., Нечай Ю. Некоторые философско-правовые аспекты в исследовании понятия и структуры статуса военнослужащего Республики Молдова. В: Журнале Закон и жизнь, март, 2007.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Drept ecologic</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.05 A.043 - învățământ cu frecvență S.07.A.040- învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 5 învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 7
<p style="text-align: center;">Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.</p> <p>Unitatea de curs "Drept ecologic" predată la specialitatea Drept a Universității de Stat „A.Russo” din Bălți a căpătat interes didactico-științific de proporții, devenind una de profil în studiul academic al studenților. Pentru o țară în tranziție către economia de piață, cum este Republica Moldova, se impune ca, pe perioada reformei economice, să fie pus accentul pe construcția unui mecanism juridico-economic care să asigure procesul de dezvoltare industrială cu respectarea criteriilor de protecție a mediului. Acest deziderat presupune luarea în considerare a unei serii largi de aspecte juridice ce au fost neglijate pînă în prezent.</p> <p>Pornind de la experiența internațională privind reglementarea juridică a protecției mediului și rezultatele concrete ale aplicării în practică a prevederilor legale, studierea unității de curs "Dreptul ecologic" urmărește: cunoașterea actelor normative de bază privind protecția juridică a mediului; formarea în rîndul studenților a unei conștiințe de mediu, de protecție a acestuia în contextul unei dezvoltări durabile. Astfel, pregătiți în spiritul și litera legislației referitoare la diferite aspecte legate de mediu, absolvenții ar putea transmite mai departe această conștiință de mediu prin modul în care vor aplica cunoștințele dobîndite în profesia respectivă, în orice domeniu și-ar desfășura activitatea.</p> <p>Cunoștințele obținute în domeniul principiilor dreptului ecologic, sistemului expertizei ecologice și procedurii evaluării impactului asupra mediului, protecției juridice a elementelor de mediu ș.a. le va permite studenților să dea o apreciere juridică situației concrete, iar în baza abordărilor conceptuale să elaboreze și argumenteze punctul său de vedere asupra problemei în cauză, și într – un șir de cazuri să formuleze propuneri privind perfecționarea mijloacelor și metodelor de reglementare a raporturilor de drept ecologic. Conceput ca un ansamblu de cunoștințe, deprinderi și competențe Dreptul ecologic urmează să asigure pregătirea temeinică pentru orice specialist în domeniul științelor juridice, politice și economice.</p>
<p style="text-align: center;">Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p>CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.</p> <p>CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.</p> <p style="text-align: center;">Competențe transversale:</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.</p>
<p style="text-align: center;">Finalități de studii realizate la finele unității de curs.</p> <p><i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <p style="text-align: center;">La nivel de cunoaștere și înțelegere</p> <ul style="list-style-type: none"> - să definească și să explice geneza și particularitățile dreptului ecologic; - să opereze cu aparatul epistemologic al disciplinei; - să determine relațiile care constituie obiectul de reglementare al dreptului ecologic; - să înțeleagă principiile dreptului ecologic, să delimiteze izvoarele dreptului ecologic, specificitatea și modul de creare a lor; - să cunoască cadrul normativ internațional și național în domeniul dreptului mediului;

<ul style="list-style-type: none"> - să cunoască instituțiile și mecanismele de protecție a mediului; - să reflecte normele internaționale în dreptul intern; - să cunoască orientarea politicii de stat în domeniul dreptului ecologic; - să delimiteze raporturile juridice ale dreptului mediului de alte categorii de raporturi juridice <p style="text-align: center;">La nivel de aplicare</p> <ul style="list-style-type: none"> -sa analizeze modificările legislative și să le aprecieze din punct de vedere a conformării cu politica de mediu a Republicii Moldova; -să aplice cunoștințele teoretice față de situațiile din practica judiciară; -să aprecieze tendințele legislației în ceea ce privește reglementarea statutului juridic al participanților la raporturile juridice de mediu; -să evalueze problemele existente în ceea ce privește formele, metodele și alte mecanisme juridice de realizare a activității statale în domeniul protecției mediului ambiant; -să perceapă direcțiile de armonizare a legislației RM cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniu; -să prezinte soluții sau calificări corecte a faptelor de poluare a mediului înconjurător; -să propună inițiative în vederea perfecționării legislației în domeniul dreptului ecologic; -să recomande măsuri concrete de îmbunătățire a calității mediului, etc. <p style="text-align: center;">La nivel de integrare</p> <ul style="list-style-type: none"> -să elaboreze lucrări de cercetare științifică în domeniul dreptului ecologic și să identifice lacunele existente în domeniu; -să formuleze inițiative în vederea perfecționării dreptului ecologic și în vederea corelării eficiente a dreptului național cu cel internațional; -să perceapă sensul și direcțiile de armonizare a dreptului ecologic cu normele internaționale în domeniu; -să formuleze propuneri <i>de lege ferenda</i> în contextul aproximării legislației naționale la standardele internaționale.
<p style="text-align: center;">Competențe prelabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul dreptului; -Recunoașterea fenomenului juridic al societății în toate componentele sale; -Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului dreptului; -Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare.
<p style="text-align: center;">Unități de învățare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1.Characteristica generală a dreptului ecologic 2. Raportul juridic de mediu 3. Caracteristica generală a Ministerului Mediului 4. Instituțiile subordonate Ministerului Mediului 5. Evaluarea impactului asupra mediului și expertiza ecologică 6. Protecția juridică a aerului atmosferic 7. Regimul juridic de folosire și protecție a fondului acvatic 8. Regimul juridic de folosire și protecție a resurselor funciare 9. Regimul juridic de folosire și protecție a subsolului 10. Regimul juridic de folosire și protecție a fondului forestier 11. Regimul juridic al gestionării deșeurilor în Republica Moldova
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spetelor, etc.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie:</p> <p style="text-align: center;">Obligatorie:</p> <p>Duțu M., Duțu A. Dreptul mediului. București: Ed. C.H. Beck, 2014.</p> <p>Capcelea A. Dreptul ecologic. Chișinău: Știința, 2009.</p> <p>Drăgan S.-L. Dreptul mediului. Note de curs [on-line] [accesat 28.11.2021]. Disponibil: http://file.ucdc.ro/cursuri/8_2_do2319_Dreptul_mediului_Dragan_Sorina.pdf</p> <p style="text-align: center;">Suplimentară:</p> <p>Lupan E. Tratat de dreptul protecției mediului. București : C.H. Beck, 2009.</p> <p>Barbu S.-G. Administrarea probelor în unele state europene, în litigii privind dreptul mediului. Craiova: Sitech, 2012.</p> <p>Замфир П., Замфир Н. Экологическое право: учеб. пособие в схемах. Кишинэу, 2002.</p>

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
Practica de inițiere în specialitate
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 8
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul III, semestrul 6 învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 8
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. În procesul realizării practicii de inițiere în specialitate , studenții, au ca scop familiarizarea cu bazele viitoarei specialități, capătă deprinderi primare pentru formarea profesională, fiind o primă confruntare a cunoștințelor teoretice acumulate la cursuri și seminare cu realitățile în teren.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: Utilizarea conceptelor și principiilor fundamentale de organizare și funcționare a unităților de practică pentru inițierea

<p>profesională în activitatea instituției publice și/sau private</p> <p>Competențe transversale:</p> <p>Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonal</p>
<p>Finalități de studii realizate la finele unității de curs.</p> <p><i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Să cunoască modul de organizare și funcționare a instituției de practică; - Să înțeleagă și evalueze funcțiunile instituției de practică; - Să înțeleagă procesele desfășurate în diferite tipuri de instituții publice; - Să recunoască și să înțeleagă diferite tipuri de informații, cum ar fi: profilul instituției de practică, viziunea și strategia, obiectivele activităților, categoriile de public cărora li se adresează; - Să înțeleagă politicile de resurse umane și de dezvoltare ale unei instituții/autorități publice; - Să stabilească legături între cunoștințele dobândite și cerințele practice ale profesiei;
<p>Pre-rechizite: Cunoștințe de <i>Teoria generală a dreptului Drept Constituțional și Instituții politice, Teoria administrației publice, Drept civil, Drept Administrativ, Tehnologii informaționale și comunicaționale, Drept financiar și fiscal, Dreptul familiei și stare civilă, Drept informațional, Drept contravențional, Dreptul muncii, Drept procesual civil, Dreptul protecției sociale, Principiile economiei de piață, Etica și deontologia profesională.</i></p>
<p>Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentarea generală a instituției / autorității publice în care se efectuează stagiul de practică de inițiere în specialitate. <ul style="list-style-type: none"> - Reglementarea legală a modului de organizare și funcționare a instituției / autorității de desfășurarea a stagiului de practică. - Prevederile legislației de specialitate. - Statutul sau/și regulamentul propriu de organizare și funcționare. 2. Activitatea instituției / autorității publice în care se efectuează stagiul de practică de inițiere în specialitate. <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea instituției / autorității publice - Caracterizarea componentelor organigramei și a legăturilor dintre ele. - Analiza statutului juridic a instituției de practică / autorității publice - Studierea unor proceduri de lucru aplicate spețelor, situațiilor, cazurilor, persoanelor și a modalităților de soluționare a lor - Colectarea de material documentar pentru aspectul practic al temei de cercetare al tezei de an și în special al tezei de licență la locul desfășurării stagiului de practică
<p>Strategii de predare – învățare:</p> <p>Discuții în cadrul organizației, studierea procedurilor și documentelor interne, activități practice</p>
<p>Strategii de evaluare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluare curentă - de către conducătorul de practică desemnat de catedra de Drept și mentorul (coordonatorul nemijlocit) de la locul practicii. 2. Evaluarea finală. Examen: prin prezentarea <ul style="list-style-type: none"> - raportului de practica de specialitate; - referința (caracteristica) mentorului, (conducătorului nemijlocit); - analiza caietului de practică; - relevanța activităților desfășurate în formarea profesională; - evaluarea modului de susținere a raportului de practică.
<p style="text-align: center;">Bibliografie: Obligatorie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suporturi de curs și seminar aferente disciplinelor studiate, literatura de specialitate, documentarea practică în organizație, legislația specifică.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS
<i>Drept internațional privat</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.07.A.154 - învățământ cu frecvență S.08.A.148 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 7 învățământ cu frecvență - anul V, semestrul 9
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. În contextul poziției ocupate actualmente de Republica Moldova pe arena politică, economică și social-culturală internațională și, ținând cont de tendințele tot mai pronunțate ale statului nostru de a se implica activ în diversele domenii ce interesează circuitul valoric interstatal și, mai ales, deplasarea persoanelor în spațiul european, se impune, în mod imperios, adoptarea unui cadru juridic corespunzător ce ar garanta, ar simplifica și ar proteja eficient un asemenea circuit. Evident că relațiile cu element de extraneitate vizează cu prioritate circuitul civil. Un asemenea gen de relații juridice provoacă o serie de situații specifice, care necesită o reglementare la fel de specifică. Dreptul internațional privat este o disciplină în continuă evoluție și multe din reperele viitoare nu pot fi încă sigur prevăzute. Practica relațiilor cu alte state, cit și acordurile internaționale, ne arată că, pe măsură ce timpul trece, alte

domenii decât cele prevăzute inițial, raporturile de drept privat cu element străin, intră în sfera de preocupare a autorităților și judecătorilor.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

- CP1.** Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.
CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.
CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.
CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

- CT1.** Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională în vederea elaborării și susținerii proiectelor.
CT3. Autoevaluarea nevoii de formare personală profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice raporturile juridice de drept privat cu element de extraneitate;
- să cunoască metodele de soluționare a conflictelor de legi și a conflictelor de jurisdicție;
- să determine instituțiile dreptului internațional privat;
- să aplice în practică prevederile Codului Civil în materia succesiunii;
- să stabilească ce efecte produc hotărârile judecătorești străine pe teritoriul Republicii Moldova;
- să perceapă direcțiile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele internaționale în domeniu;
- să identifice problemele de cercetare în domeniul jurisprudenței.

Pre-rechizite:

- utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul dreptului civil, dreptul familiei, drept comercial, dreptul muncii, dreptul procesual civil;
- aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului dreptului privat în materie de drept internațional privat;
- cunoașterea izvoarelor de reglementare a domeniului privat;
- cunoașterea și argumentarea subdiviziunilor fundamentale ale dreptului privat;
- capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului;
- cunoașterea principalelor concepte și instituții din cursul de drept civil, dreptul familiei, drept comercial, dreptul muncii, dreptul procesual civil.

Teme de bază:

1. *Considerații generale asupra dreptului internațional privat. Noțiunea și obiectul disciplinei. Metoda de reglementare.*
2. *Conținutul dreptului internațional privat*
3. *Izvoarele dreptului internațional privat*
4. *Conflictul de legi*
5. *Calificarea și conflictul de calificări*
6. *Retrimiteră, ordinea publică și fraudea la lege în dreptul internațional privat*
7. *Aplicarea legii străine*
8. *Condiția juridică a străinilor*
9. *Norme conflictuale cu privire la starea, capacitatea, numele și domiciliul persoanei fizice*
10. *Regimul persoanelor juridice străine*
11. *Norma conflictuală cu privire la bunuri și drepturile reale*
12. *Norme conflictuale cu privire la forma, condițiile de fond și efectele actelor juridice*
13. *Norma conflictuală privind faptele juridice*
14. *Norma conflictuală în domeniul raporturilor de familie*
15. *Norma conflictuală în materia succesiuni*

Strategii de predare – învățare:

- Studiul notițelor de curs, al manualelor și materialelor didactice;
- consultarea izvoarelor primare de studiere a Dreptului internațional privat;
- accesarea, acumularea și studiul informației din rețeaua Internet;
- elaborarea de referate;
- rezolvarea problemelor la temele de drept internațional privat.
- pregătirea pentru lucrări de control și atestări finale.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie:

Acte normative

Acte internaționale și regionale:

1. Declarația universală a drepturilor omului din 10 decembrie 1948//R. Moldova a aderat prin Hotărârea Sovietului Suprem nr.217-XII din 28.07.1990//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.1, 1998;
2. Pactul internațional privind drepturile civile și politice din 16 decembrie 1966//Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28.07.1990//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.1, 1998, p. 30;
3. Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale din 16 decembrie 1966//Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28.07.1990//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.1, 1998, p. 18;

4. Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950//Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XIII din 22.07.1997//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.1, 1998, p. 341;
5. Convenția asupra protecției drepturilor investitorilor din 28 martie 1997//Ratificată prin Legea nr.1259-XV din 19.07.02;
6. Convenția –ntru protecția minorităților naționale din 1 februarie 1995//Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1001-XIII din 22.10.1997//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.26, 2001, p. 93;
7. Convenția de la Geneva din 28 iulie 1951 relativă la privind statutul refugiaților//R. Moldova a aderat prin Legea nr.677-XV din 23.11.2001;
8. Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților// R. Moldova a aderat prin Legea nr.677-XV din 23.11.2001;
9. Convenția cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989//R. Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.408-XII din 12.12.1990//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.I, 1998;
10. Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale din 29 mai 1993//R. Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.1468-XIII din 29.01.1998//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.15, 1999;
11. Convenția europeană în materia adopției de copii (revizuită) din 27 noiembrie 2008
12. Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii//R. Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.1468-XIII din 29.01.1998//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.15, 1999, p. 67;
13. Tratatul de asistență juridică în materie civilă, familială și penală din 1993 încheiat între Republica Moldova și Federația Rusă//Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.260-XIII din 04.11.1994//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.2, 1999, p. 49;
14. Tratatul de asistență juridică în materie civilă, familială și penală din 1993 încheiat între Republica Moldova și Republica Letonia//Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.1487-XIII din 10.06.1993//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.19, 199, p. 278;
15. Tratatul de asistență juridică în materie civilă, familială și penală din 1993 încheiat între Republica Moldova și Republica Lituania//Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.1487-XIII din 10.06.1993//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.19, 1999, p. 313;
16. Tratatul de asistență juridică în materie civilă și penală din 1993 încheiat între Republica Moldova și Ucraina//Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.261-XIII din 04.11.1994//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.22, 1999, p. 85;
17. Tratatul de asistență juridică în materie civilă și penală din 1996 încheiat între Republica Moldova și România//Ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.1018-XIII din 03.12.1996//Editura Oficială „Tratate Internaționale”, vol.20, 1999, p. 364;

Acte normative naționale:

1. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994//*Monitorul Oficial nr.1 din 12.08.1994*;
2. Codul civil al Republicii Moldova Nr.1107-XV din 6 iunie 2002, intrat în vigoare la 12 iunie 2003, Moldpres, Chișinău, 2002//*Monitorul Oficial nr.82-86/661 din 22.06.2002*;
3. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV, din 30 mai 2003, în vigoare din 12 iunie 2003, Editura “Cartea”, Chișinău, 2003//*Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.20/234 din 12.06.2003*;
4. Codul familiei al Republicii Moldova Nr.1316-XIV din 26 octombrie 2000, Moldpres, Chișinău, 2000//*Monitorul Oficial al Republicii Moldovanr.47-48/210 din 26.04.2001*;
5. Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova din 30 septembrie 1999// *Monitorul Oficial nr.1-4/2 din 11.01.2001*;
6. Legea Republicii Moldova nr.200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova // *Monitorul Oficial nr.179/181 din 24.09.2010*;
7. Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024 din 2000//*Monitorul Oficial nr.98-101/709 din 02.06.2000*;
8. Legea Republicii Moldova nr.273 din 1994 privind actele de identificare din sistemul național de pașapoarte//*Monitorul Oficial nr.9/89 din 09.11.1994*;
9. Legea Republicii Moldova nr.100 din 2001 privind actele de stare civilă//*Monitorul Oficial nr.96-97/765 din 26.04.2001*;
10. Legea Republicii Moldova nr.269 din 1994 cu privire la ieșire și intrarea în Republica Moldova//*Monitorul Oficial nr.6/54 din 26.01.1995*;
11. Legea Republicii Moldova nr.270 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova //*Monitorul Oficial nr.53-54 din 13.03.2009*;
12. Legea Republicii Moldova nr. 99 din 28.05.2010 privind regimul juridic al adopției //*Monitorul Oficial nr.131-134 din 30.07.2010 etc.*

Monografii, tratate, studii, cursuri

1. Avram, Marieta. Filiația. Adopția internațională și națională. București : Editura All Beck, 2001.
2. Babără, V. Drept internațional privat. Chișinău: Editura „Tipografia Centrală”, 2002.
3. Babără, V. Drept internațional privat. Ed. a 4-a. Chișinău : Tipografia „ElanPoligraf”, 2013.
4. Băieșu, V., Căpățână I. Dreptul internațional privat – note de curs. Chișinău : Editura Garuda-Art, 2000.
5. Богуславский, М.М. Международное частное право. Москва : Изд. Юристъ, 1999.
6. Dariescu, C. Fundamentele dreptului internațional privat. București : Ed. Universul Juridic, 2013.
7. Deleanu, S. Dreptul internațional privat. București : Ed. Universul juridic, 2013.
8. Diaconu, Nicoleta. Regimul juridic al persoanei fizice în dreptul internațional privat român. București : Editura Sylvi, 2004.
9. Diaconu, N. Regimul juridic al persoanei fizice în dreptul internațional privat român. București : Editura Sylvi, 2004.
10. Dumitrache, Simona, Persoana juridică în dreptul internațional privat. București : Editura Lumina Lex, 1999.

11. Ермолаев, В. Г., Симаков, О. В. Международное частное право : курс лекций. Москва, 1998.
12. Ерпылева, В. Г. Международное частное право : учебник для вузов. Москва, 1999.
13. Filipescu, I. P. Drept internațional privat. București : Editura „Actami”, 1999.
14. Filipescu, I. P. Tratat de drept internațional privat. București : Regia Autonomă Monitorul Oficial, 2004.
15. Jakotă ,M. V. Drept internațional privat. Vol. I. Iași : Editura Fundației „Chemarea”, 1997.
16. Jakotă ,M.V. Drept internațional privat. Vol. II. Iași : Editura Fundației „Chemarea”, 1997.
17. Macovei, I. Drept internațional privat. București : Editura Ars Longa, 1999.
18. (вопросы и ответы).Москва, 1994.
19. 27. Popescu, D. A., Harosa, M. Drept internațional privat. Tratat elementar. Vol. I. București : Ed. Lumina Lex, 1999.
20. 28. Popescu, Tudor R. Drept internațional privat,. București : Editura ROMFEL, 1994.
21. 29. Predescu, Bianca Maria Carmen. Fundamentele normelor conflictuale. București, 2001.
22. 30. Pricopi, A., Furea, A., Drept internațional privat : Note de curs. București : Editura Actami, 1997.
23. Rauschi, M., Adoptia în dreptul internațional privat. București : Editura Ministerului de Interne, 2000.
24. Sitaru, D.-Al. Drept internațional privat : Tratat. București : Editura Lumina Lex, 2001.
25. 33. Ungureanu, O., Jugastru, C. Manual de drept internațional privat. București : Ed. All Beck, 1991

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Drept comercial

Codul unității de curs în programul de studii: S.07.A.155 - învățământ cu frecvență
S.08.A.149 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 7

învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 8

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Disciplina Dreptul comercial este predată la finele studiilor universitare, ea oferă numeroase materiale studenților pentru a înțelege noțiunile juridice fundamentale, pentru a le aborda sub diferite unghiuri de vedere, din perspectiva pluri-, interdisciplinarității și complexității fenomenelor sociale. În cadrul disciplinei Dreptului comercial se studiază apariția și evoluția instituțiilor juridice de drept privat prin prisma legislației de afaceri, urmând principalele etape de dezvoltare a dreptului privat.

Obiectivul principal al disciplinei: Dreptul comercial contribuie la educația juridică a studenților, la sporirea nivelului de cultură juridică, realizând o tranziție treptată de la materia teoretică, la cea practică.

Fiind o continuitate logică a disciplinelor studiate anterior, dreptul comercial se bazează pe cunoștințele studenților acumulate la teoria generală a dreptului, dreptul constituțional și administrativ. Dar în cea mai mare măsură dreptul afacerilor se bazează pe cunoștințele cultivate de dreptul privat roman și dreptul civil a căror continuare logică este. Temele disciplinei consolidează cunoștințele acumulate anterior, și concomitent le aprofundează și le dezvoltă prin studierea unor noi teme impuse de actele legislative care reglementează raporturile juridice de mare complexitate, referindu-se, în special, la statutul juridic al întreprinzătorilor persoane fizice și juridice, regimul juridic al diverselor tipuri de activități de întreprinzător (afaceri) și la alte fenomene juridice ce contribuie la dezvoltarea mediului de afaceri.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să definească conceptele juridice pe baza materialelor concrete naționale, urmând atât calea inductivă, cât și deductivă;
- să utilizeze capacitățile empatică în legătură cu diferite situații
- să dezvolte capacitatea proprie de argumentare și investigare.
- să aplice cunoștințele teoretice din cadrul dreptului comercial în evaluarea și soluționarea unor probleme de ordin practic
- să dea dovadă de capacități de analiză și sinteză ale informației achiziționate la nivel de specializare;
- să emită ipoteze pe baza informațiilor incomplete și a cadrului legislativ
- să sesizeze interpretări diferite ale aceluiași eveniment istorico-juridic

- să argumenteze adoptarea unui punct de vedere în analiza unui fapt sau
- să proces istorico-juridic cu referire la dreptului comercial.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să definească conceptele juridice pe baza materialelor concrete naționale, urmând atât calea inductivă, cât și deductivă; să relateze despre principalele evoluții ale dreptului comercial pe parcursul istoriei până la dreptul contemporan; să distingă între elementele teoriilor juridice ce explică dinamica și temporalitatea dreptului comercial; să demonstreze actualitatea și importanța fundamentării spațiale și cronologice a fenomenului juridic și a componentelor sale; să distingă între procesul de aculturație juridică și prezentarea concretă a particularităților sistemului juridic de drept privat la diferite etape istorice; să identifice particularitățile specifice ale fenomenului juridic în cadrul etapelor de tranziție de la o perioadă la alta; să compare parcursul istoric al dreptului comercial la etapa inițială a perioadei moderne cu cel din etapa similară a perioadei contemporane; să fundamenteze opiniile asupra avantajelor și dezavantajelor implementării unor modele eficiente din practica altor state.

Teme de bază:

1. Introducere în dreptul comercial. Izvoarele dreptului comercial.
2. Activitatea de întreprinzător (afacerile). Dreptul de a desfășura activitatea de întreprinzător.
3. Reglementarea juridică a activității de întreprinzător.
4. Subiectele dreptului comercial. Întreprinzători persoane fizice și juridice.
5. Noțiunea, clasificarea și constituirea persoanelor juridice cu scop lucrativ.
6. Funcționarea persoanelor juridice cu scop lucrativ.
7. Regimul juridic și componența patrimoniului persoanelor juridice cu scop lucrativ.
8. Reorganizarea persoanelor juridice cu scop lucrativ.
9. Dizolvarea și lichidarea persoanelor juridice cu scop lucrativ.
10. Insolvabilitatea întreprinzătorilor persoane fizice și juridice.
11. Statutul juridic al societăților comerciale: societatea în nume colectiv; societatea în comandită; societatea cu răspundere limitată; societatea pe acțiuni.
12. Statutul juridic al societăților cooperatiste: cooperativa de întreprinzător; cooperativa de producție.
13. Statutul juridic al întreprinderilor de stat și municipale.
14. Sistemele societare. Filiale și reprezentanțe;
15. Supravegherea de stat și controlul asupra activității de întreprinzător. Răspunderea întreprinzătorilor pentru încălcarea reglementărilor legale la desfășurarea activității de întreprinzător;
16. Administrarea și deținatizarea patrimoniului public.
17. Reglementarea juridică a investițiilor în activitatea de întreprinzător.
18. Reglementarea juridică a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.
19. Reglementarea juridică a activității de întreprinzător în zonele economice libere.
20. Reglementarea juridică a activităților financiare.

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, analiza studiilor de caz, rezolvarea spețelor, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Legea privind principiile de bază a activității de întreprinzător nr.235/2006;
2. Codul civil nr.1107/2002, publicat în MO, 2002, nr.82-86.
3. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845/1992, MO, 1994, nr.2.
4. Legea cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr.220/2007;
5. Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr. 1134/1997, MO, 1997, nr.38-39.
6. Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135/2007, MO, 2007, nr.127-130;
7. Legea cu privire la investiții în activitatea de întreprinzător nr.81/2004 //MO, 2004 nr. 64;
8. Legea insolabilității nr. 632/2001, MO, 2001, nr.139-140.
9. Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451/2001, MO, 2001, nr. 108-109.
10. Mihalache I. Dreptul afacerilor. Note de curs. Chișinău: Print Caro, 2014, 325 p.
11. Roșca N. Baieș S. Dreptul afacerilor. Vol. I., Chișinău, 2004, 453 p.
12. Roșca N. Baieș S. Dreptul afacerilor. Vol. II., Chișinău, 2006, 431 p.
13. Roșca N. Baieș S. Dreptul afacerilor, Chișinău, 1997, 400 p.
14. Roșca N. Baieș S. Dreptul afacerilor (scheme). Chișinău, 2001.
15. Comentariu la Codul civil al Republicii Moldova, volumul I, Chișinău, 2006.
16. Chiriac A. Aspecte istorico-teoretice a persoanei juridice în legislația Republicii Moldova. Ed. Cartdidact, Chișinău, 2001, 175p.
17. Lazăr T. Societatea comercială persoană juridică în economia de piață. Chișinău.

Opțională:

1. Cărpenaru S. Drept comercial român, ALL BECK, București, 2019, 646 p.
2. CĂRPENARU, STANCIU. PREDOIU, C. DAVID, S. PIPERA, Gh. Societățile comerciale. Reglementare, doctrină, jurisprudență. Ed. ALL BECK, București, ed.II-a, 2018, 611 p.
3. CĂPĂȚINĂ, OCTAVIAN. Societățile comerciale, ediția II-a actualizată și întregită, Lumina Lex, București, 1996, 447 p.
4. COZIAN, V. M. VIANDER, A. Droit des societes. Cinquieme edition, Litec, Paris, 2017.
5. GEROTA, D. D. Curs de societăți comerciale. București, 2018.
6. GEORGESCU, I. L. Drept comercial român. Vol.I și II. Ed. "Soces &Co SAP", București, 2019.
7. GIORGIO DEL VECCIO. Lecții de filosofie juridică.. Ed. „Europa Nova”, ed. IV, Roma, 2016, trad. din limba italiană de Drăgan Constantin.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Dreptul comerțului internațional
Codul unității de curs în programul de studii: S.07.A.156 - învățământ cu frecvență S.09.O.156 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 3
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 7 învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Unitatea de curs <i>Dreptul comerțului internațional</i> este înscrisă în planul de învățământ în cadrul unităților de curs cu caracter teoretico-aplicativ ca urmare a faptului că tendințele actuale în domeniul economic o reprezintă internaționalizarea și globalizarea afacerilor. Amplificarea și diversificarea raporturilor comerciale și de cooperare tehnico-științifice economică internaționale în epoca modernă, au generat modificări profunde la nivelul dreptului comerțului internațional. Toate marile domenii ale dreptului comerțului internațional au cunoscut un proces novator, materializat atât prin adaptarea instituțiilor sale tradiționale la exigențele realităților comerciale moderne, cât și prin apariția și extinderea unor instrumente juridice noi, compatibile cu necesitățile și interesele participanților la relațiile comerciale actuale. Prin predarea unității de curs <i>Dreptul comerțului internațional</i> se urmărește furnizarea către studenți a cunoștințelor de bază în domeniul izvoarelor dreptului comerțului internațional, subiectele dreptului comercial internațional, în privința contractelor comerciale internaționale, în special legea aplicabilă contractului, încheierea contractelor comerciale, efectele contractelor comerciale internaționale, răspunderea pentru neexecutarea contractelor, etc. Cunoașterea principalelor reglementări în acest domeniu, consacrate de convențiile internaționale, de legislația R. Moldova, de cele consacrate sub egida organizațiilor internaționale, precum și cele adoptate de organizațiile profesionale ale comercianților din diferite domenii, se impun pentru a fi în pas cu tendințele de modernizare a comerțului internațional. Analiza jurisprudenței în domeniul dreptului comerțului internațional se impune pentru a crea aptituduni de aplicare a cunoștințelor teoretice în practică, inclusiv corelarea normelor generale cu normele speciale, corelarea normelor de drept comercial cu cele de drept comercial internațional, procesual civil, internațional privat, european.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent. CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> - să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de <i>Dreptul comerțului internațional</i> în cadrul altor unități de curs; - să explice importanța uniformizării reglementărilor privind comerțul internațional în domeniul contractelor; - să explice și să compare soluțiile practice cu cele doctrinare propuse în materia contractelor comerciale internaționale; - să identifice soluțiile corecte în privința problemelor de ordin practic din domeniul contractelor comerciale internaționale, aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul; - să înțeleagă și să evidențieze poziția și rolul participanților la comerțul internațional la încheierea contractelor comerciale internaționale; - să integreze cunoștințele dobândite în ansamblul cunoștințelor de drept privat; - să dezvolte competențele obținute prin cursul de <i>Dreptul Comerțului Internațional</i> în cadrul studiilor la ciclul II, studii superioare de masterat.
Competențe prealabile: Studentul trebuie să posede un bagaj de abilități și cunoștințe și anume: cunoașterea fundamentelor teoretice ale dreptului, în general, și ale dreptului privat, în particular; cunoașterea temeinică și operarea cu terminologia juridică; cunoașterea conceptelor de bază precum contracte civile, obligații, contracte comerciale, contracte cu element de extraneitate, răspundere contractuală ș.a.; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; utilizarea legislației din domeniu în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor; cunoașterea, înțelegerea și aplicarea principalelor concepte, teorii, principii și instituții ale dreptului comercial; dispunerea de cunoștințe privind interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor dreptului comerțului internațional cu instituțiile specifice studiate în cadrul unităților de curs Teoria generală a obligațiilor, Drept Civil. Contracte, Drept internațional Privat, Drept Comercial, Drept Procesual Civil etc.

Teme de bază:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea Noțiuni introductive privind dreptul comerțului internațional 2. Noțiunea și caracteristica generală a contractelor comerciale internaționale 3. Încheierea contractelor comerciale internaționale 4. Conținutul contractelor comerciale internaționale 5. Efectele contractelor comerciale internaționale 6. Contractul de vânzare internațională de mărfuri 7. Contractul internațional de transport de mărfuri 8. Contractele de intermediere în comerțul internațional 9. Contracte moderne și complexe 10. Arbitrajul comercial internațional
Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.
Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.
Bibliografie selectivă:
Obligatorie:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1, 18 2. Convenția ONU de la Viena din 11 aprilie 1980 asupra contractelor de vânzare internațională a mărfurilor; 3. Principiile UNIDROIT aplicabile contractelor comerciale internaționale; 4. Convenția de la Roma din 1980 asupra legii aplicabile obligațiilor contractuale; 5. Convenția de la New York pentru recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10 iunie 1958; 6. Convenția referitoare la contractul internațional de mărfuri pe șosele CMR, încheiată la Geneva în anul 1956, modificată prin protocolul din 5 iulie 1978; 7. Convenția ONU privind transportul de mărfuri pe mare, adoptată la Hamburg (Regulile de la Hamburg) din 31 martie 1978; 8. Băieșu A., <i>Contractele comerciale internaționale. Suport de curs</i>. Chișinău : CEP USM, 2007; 9. Cazacu V., <i>Dreptul comerțului internațional. Note de curs</i>. Bălți, 2014; 10. Gribincea L., <i>Contractul comercial de vânzare-cumpărare internațională</i>, Ed. Reclama, Chișinău 2002; 11. Gribincea L., <i>Dreptul comerțului internațional. Tratat</i>, Ed. Reclama, Chișinău, 2014; 12. Macovei I., <i>Tratat de drept al comerțului internațional</i>, Ed. Universul Juridic, București, 2014. 13. Mazilu D., <i>Tratat privind dreptul comerțului internațional</i>, Universul Juridic, București, 2011; 14. Sitaru D-A, <i>Dreptul comerțului internațional, Tratat, Partea Generală</i>, ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2017
Opțională:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sitaru D-A, buglea C-P, stănescu Ș-A, <i>Dreptul comerțului internațional, Tratat, Partea Specială</i>, ediția a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2017; 2. Stoian I., dragne E., Stoian M., <i>Comerț internațional. Tehnici și proceduri</i>, vol.II, Editura Caraiman, București, 1997; 3. Ungureanu C. T., <i>Dreptul comerțului internațional</i>, Ed. Hamangiu, București, 2018; 4. Ungureanu C. T., <i>Dreptul comerțului internațional. Contracte de comerț internațional</i>, Ed. Hamangiu, București, 2014.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Dreptul proprietății intelectuale</i>
Codul unității de curs în programul de studii: S.07.A.057 - învățământ cu frecvență S.08.A.152 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 7 învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 8
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Unitatea de curs <i>Dreptul proprietății intelectuale</i> are ca obiect de studiu protecția creației intelectuale, a autorilor de opere ale spiritului și a rezultatelor acestei activități de creație sub diferite forme în care se prezintă, dar și protecția celor mai importante semne distinctive ale activității de comerț. Dezvoltarea relațiilor în economia de piață impune și o radicală schimbare în activitatea întreprinderilor. Pentru acest fapt este necesar de a corecta și a regla relațiile noi apărute în primul rând prin protecția tuturor valorilor dar și a proprietății intelectuale – invenția, marca, desenele industriale, modelul de utilitate, denumirea de origine a produselor etc. În legătură cu aceasta, cunoașterea unor astfel de instituții și norme de către generația tânără devine o necesitate. Cursul propus se axează pe studierea legislației naționale și internaționale în materia proprietății intelectuale, precum și pe analiza practicii internaționale în domeniu. Cunoștințele obținute în domeniul proprietății intelectuale le va permite studenților să dea o apreciere juridică situației concrete, iar în baza abordărilor conceptuale să elaboreze și argumenteze punctul său de vedere asupra problemelor în cauză. Concepută ca un ansamblu de cunoștințe, deprinderi, competențe, unitatea de curs <i>Dreptul proprietății intelectuale</i> trebuie să asigure pregătirea temeinică pentru orice specialist în domeniul dreptului, precum și pentru cei care se vor

lansa în viața politică, socială, sau economică a statului Republica Moldova.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să analizeze legislația în vigoare în materia proprietății intelectuale;
- să analizeze activitatea organizațiilor naționale și internaționale competente în materia proprietății intelectuale;
- să evidențieze lacunele existente în legislația Republicii Moldova în materia proprietății intelectuale și să propună inițiative de modificare a acestora;
- să soluționeze spețe în domeniul proprietății intelectuale aplicând metoda studiului de caz, argumentând răspunsul;
- să perceapă direcțiile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele internaționale în domeniu;
- să aplice cunoștințele obținute în cadrul studierii cursului Dreptul proprietății intelectuale în cadrul altor unități de curs..

Competențe prealabile: Studentul trebuie să identifice izvoarele juridice cu caracter general aplicabile fiecărei ramuri de drept; să distingă drepturilor subiective civile nepatrimoniale de drepturile subiective civile patrimoniale; să diferențieze modurile de dobândire și de stingere a dreptului de proprietate; să cunoască modalitățile de apărare a dreptului de proprietate; să opereze cu noțiunile de: delict civil, contravenție și infracțiune.

Teme de bază:

Noțiunea și particularitățile specifice dreptului proprietății intelectuale: Definiția și particularitățile dreptului proprietății intelectuale. Dreptul proprietății intelectuale din perspectiva istorică. Natura juridică a dreptului proprietății intelectuale

Principiile și izvoarele dreptului proprietății intelectuale: Principii internaționale ale dreptului proprietății intelectuale. Principiile naționale ale dreptului proprietății intelectuale. Izvoarele internaționale ale dreptului proprietății intelectuale. Izvoarele interne ale dreptului proprietății intelectuale

Reglementarea juridică a dreptului de autor în legislația Republicii Moldova: Noțiunea și particularitățile dreptului de autor. Obiectele dreptului de autor. Subiecții dreptului de autor. Conținutul dreptului de autor

Contractul de autor: Noțiunea și particularitățile contractului de autor. Condițiile și forma contractului de autor. Tipurile contractelor de autor

Drepturile conexe: Protecția juridică a interpreților. Protecția juridică a producătorilor de fonograme. Protecția juridică a organizațiilor de difuziune prin cablu și satelit

Apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe: Apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe pe cale civilă. Apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe pe cale contravențională. Apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe pe cale penală

Caracteristica generală a obiectelor proprietății industriale: Noțiunea și particularitățile proprietății industriale. Obiectele proprietății industriale. Subiecții relațiilor privind obiectele proprietății industriale

Temeiurile și procedura obținerii drepturilor asupra invențiilor, desenelor și modelelor industriale: Temeiurile și procedura obținerii drepturilor asupra obiectelor proprietății industriale. Drepturile și obligațiile titularului brevetului. Protecția drepturilor inventatorilor

Protecția juridică a mărcilor: Definiția, elementele și funcțiile mărcii. Clasificarea mărcilor. Protecția mărcii: condiții de fond și de formă. Subiecții dreptului la marcă. Dobândirea dreptului la marcă. Înregistrarea internațională a mărcilor. Transmiterea dreptului la marcă. Stingerea dreptului la marcă. Radierea înregistrărilor internaționale. Apărarea dreptului la marcă.

Indicația geografică, denumirea de origine și specialitatea tradițională garantată: Noțiunea și particularitățile indicației geografice, denumirii de origine și specialitatea tradițională garantată. Protecția juridică a indicației geografice și a denumirii de origine. Protecția juridică a specialității tradiționale garantate. Înregistrarea indicației geografice, denumirii de origine și specialitatea tradițională garantată. Respectarea drepturilor asupra indicației geografice, denumirii de origine și specialitatea tradițională garantată.

Protecția juridică a soiurilor de plante: Noțiunea și particularitățile protecției juridice a soiurilor de plante. Condițiile de brevetabilitate a soiului. Efectele protecției prin brevet a soiului. Procedura de acordare a brevetului. Procedura de asigurare a respectării drepturilor asupra soiului.

Protecția juridică a topografiilor circuitelor integrate: Considerații generale. Înregistrarea topografiei. Drepturile titularului. Transmiterea drepturilor asupra topografiei. Încetarea drepturilor asupra topografiei. Răspunderea pentru încălcarea drepturilor titularului.

Protecția juridică a know-how-ului: Considerații generale. Contractual de know-how.

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1, 18 august 1994.
2. Codul penal al Republicii Moldova, adoptat la 18.04.2002// Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.128-129, 2002.
3. Codul civil al Republicii Moldova Nr.1107-XV din 6 iunie 2002 // Monitorul Oficial Nr.82-86 din 22.06.2003 (în vigoare din 12.06.2003).
4. Legea Republicii Moldova privind dreptul de autor și drepturile conexe, nr.139 din 02.07.2010.
5. Legea Republicii Moldova privind brevetele de invenție, nr. 461 din 18.05.1995.
6. Legea Republicii Moldova privind protecția desenelor și modelelor industriale, nr. 611 din 12.07.2007.
7. Legea Republicii Moldova privind protecția mărcilor, nr. 38 din 29.02.2008.
8. Legea Republicii Moldova privind protecția soiurilor de plante, nr.39 din 29.02.2008.
9. Legea Republicii Moldova privind protecția topografiilor circuitelor integrate, nr. 655 din 29.10.1999.
10. Legea Republicii Moldova cu privire la difuzarea exemplarelor de opere și fonograme, nr.1459-XV din 14.11.2002.
11. Albusel I., Budileanu C. Proprietate intelectuală. Drepturi de autor. Mărci. Brevete - Volumul I, Jurisprudenta C.J.U.E. în procedura trimerilor preliminare, Editura Hamangiu, 2016.
12. Bodoasca T., Tarnu L.I. Dreptul proprietății intelectuale, ediția a III-a revizuită și adăugită Ed. Universul juridic, 2015.
13. Dominte Nicoleta-Rodica. Dreptul de autor. Mărci. Desene și modele. Brevete de invenție, Ed. CH Beck, 2012.
14. Enache Ionuț- Ștefan. Investigarea fraudelor din domeniul proprietății intelectuale, ed. Vladimed-Rovimed, 2011.
15. Spatari M. Încălcarea dreptului de autor și a altor drepturi conexe: aspecte juridico- penale, (în coautorat), Ch.: Totex-Lux, 2012.
16. Spatari M. Semne obiective care caracterizează conținutul constitutiv al variantei-tip a infracțiunii de încălcare a dreptului de autor și a drepturilor conexe (art.185/1 alin. (1) C.pen. RM). În: Revista Națională de Drept, 2011, ianuarie, nr.1(124).
17. Spatari M., Rusu V. Interpretări conceptuale referitoare la drepturile morale (personale nepatrimoniale) de autor. În: Avocatul poporului, nr. 7-8, 2011.
18. Spatari M. Repere privind corelarea normelor contravenționale și penale în materia proprietății intelectuale. În: Revista Națională de Drept, nr.12, decembrie, 2011.
19. Spatari M. Drepturile de proprietate intelectuală și proprietatea intelectuală, În: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale Reformele cadrului legal și instituțional din Republica Moldova prin prisma practicilor europene". Chișinău: USEM, ICEȘD, IISD al AȘM, 2010.
20. Spatari M. Dreptul de autor și interpretarea conținutului acestuia, în: Materialele Conferinței științifico-practice internaționale Reformele cadrului legal și instituțional din Republica Moldova prin prisma practicilor europene. Chișinău: USEM, ICEȘD, IISD al AȘM, 2010.
21. Spatari M. Premisele juridice de elucidare a conținutului dreptului de autor și a drepturilor conexe, în: Materialele Conferinței științifice internaționale Aspecte economico-financiare și sociale ale economiei Republicii Moldova în contextul transformărilor sistemice și integrării în spațiul european. Chișinău, noiembrie 2010.
22. Spatari M. Obiectul juridic și obiectul material al infracțiunii de încălcare a dreptului de autor și a drepturilor conexe, în: Materialele Conferinței științifice internaționale a tinerilor cercetători cu genericul Consolidarea și dezvoltarea statului de drept în contextul integrării europene. Ediția a V-a. Chișinău: IISD al AȘM, Academia Fiscală de Stat din Ucraina, Universitatea „Danubius” din România, 2011.
23. Spatari M., Jacota-Dragan O. Reglementarea juridică a obiectelor dreptului de autor în legislația Republicii Moldova. În: Anuarul Catedrei Științe socioumane și asistență socială, Bălți: S. n., (Tipografia Universității „Alecu Russo” din Bălți), 2017, p. 158-163. – ISBN 978-9975-50-216-0.

Opțională:

1. Florea S. Proceduri civile în materia drepturilor de proprietate intelectuală. Ed. Universul juridic, 2013.
2. Macovei I. Dreptul proprietății intelectuale, Editura C.H.Beck, Bucuresti, 2010.
3. Ros V. Dreptul proprietății intelectuale. Vol. 1. Dreptul de autor, drepturile conexe și drepturile sui generis. Editura C.H. Beck, 2016.
4. Revista română de dreptul proprietății intelectuale, Editura Universul juridic, București, nr. 1/2017.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Dreptul proprietății intelectuale al Uniunii Europene

Codul unității de curs în programul de studii: S.07.A.058 - învățământ cu frecvență
S.08.A.153 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 7

învățământ cu frecvență redusă - anul IV, semestrul 8

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Unitatea de curs *Dreptul proprietății intelectuale al Uniunii Europene* are ca obiect de studiu protecția creației intelectuale la nivel european, a autorilor de opere ale spiritului și a rezultatelor acestei activități de creație sub diferite forme în care se prezintă, dar și protecția celor mai importante semne distinctive ale activității de comerț.

Potrivit art. 118 din TFUE în contextul instituirii și funcționării pieței interne, Parlamentul și Consiliul European au stabilit măsuri pentru crearea dreptului proprietății intelectuale al UE, în vederea asigurării unei protecții uniforme a DPI în UE, precum și pentru înființarea unor sisteme centralizate de autorizare, coordonare și control la nivelul UE. În acest context, cursul propus se axează pe studierea legislației europene în materia proprietății intelectuale, precum și pe analiza practicii în domeniu.

Cunoștințele obținute în urma audierii cursului le va permite studenților să dea o apreciere juridică situației concrete, iar în baza abordărilor conceptuale să elaboreze și argumenteze punctul său de vedere asupra problemelor în cauză.

Concepută ca un ansamblu de cunoștințe, deprinderi, competențe, unitatea de curs *Dreptul proprietății intelectuale al Uniunii Europene* trebuie să asigure pregătirea temeinică pentru orice specialist în domeniul dreptului, precum și pentru cei care se vor lansa în viața politică, socială, sau economică a statului Republica Moldova.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:**Competențe profesionale:**

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/ sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în urma audierii cursului în cadrul altor unități de curs;
- să analizeze legislația UE în materia proprietății intelectuale;
- să analizeze activitatea organizațiilor internaționale competente în materia proprietății intelectuale;
- să soluționeze spețe în domeniul proprietății intelectuale aplicând metoda studiului de caz și argumentând răspunsul;
- să perceapă direcțiile de armonizare a legislației Republicii Moldova cu normele internaționale în domeniu.

Pre-rechizite: Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (principiu, izvor de drept, operă, drepturi și obligații contractuale, apărarea drepturilor, ș.a.) studiate în cadrul unităților de curs: teoria generală a dreptului, drepturi reale, drept penal, etc.

Teme de bază:

Protecția juridică a dreptului de autor și a drepturilor conexe în UE. Protecția juridică a invențiilor, desenelor și modelelor industriale în UE. Protecția juridică a mărcilor în UE. Protecția juridică a indicației geografice, denumirii de origine și a specialității tradiționale garantate. Protecția juridică a soiurilor de plante în UE. Protecția juridică a topografiilor circuitelor integrate în UE. Protecția juridică a know-how-ului în UE.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie selectivă:

1. Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE (JO L 130, 17.5.2019, p. 92).
2. Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională.
3. Directiva 2011/77/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2011 de modificare a Directivei 2006/116/CE privind durata de protecție a dreptului de autor și a anumitor drepturi conexe.
4. Directiva 2009/24/CE Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator.
5. Directiva 96/9/CE A Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date.
6. Directiva 2014/26/UE Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă.
7. Directiva (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului (JO L 130, 17.5.2019, p. 82).
8. Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date.
9. Directiva 2015/2436 din 16 decembrie 2015 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci.
10. Directiva 98/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale.

11. Directiva (UE) 2016/943 Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale.
12. Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală Text cu relevanță pentru SEE.
13. Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare.
14. Regulamentul (CE) nr. 1891/2006 al Consiliului din 18 decembrie 2006 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 6/2002 și (CE) nr. 40/94 pentru ca aderarea Comunității Europene la Actul de la Geneva al Aranjamentului de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale să producă efecte.
15. Albusei I., Budileanu C. Proprietate intelectuală. Drepturi de autor. Mărci. Brevete - Volumul I, Jurisprudenta C.J.U.E. în procedura trimiterii preliminare, *Editura Hamangiu*, 2016.
16. Bodoasca T., Tarnu L.I. Dreptul proprietății intelectuale, ediția a III-a revizuită și adăugită Ed. Universul juridic, 2015.
17. Dominte Nicoleta-Rodica. Dreptul de autor. Mărci. Desene și modele. Brevete de invenție, Ed. CH Beck, 2012.
18. Enache Ionuț- Ștefan. Investigarea fraudelor din domeniul proprietății intelectuale, ed. Vladimed-Rovimed, 2011.
19. Spataru M. Încălcarea dreptului de autor și a altor drepturi conexe: aspecte juridico- penale, (în coautorat), Ch.: Totex-Lux, 2012.
20. Spataru M. Drepturile de proprietate intelectuală și proprietatea intelectuală, În: *Materialele Conferinței științifico-practice internaționale Reformele cadrului legal și instituțional din Republica Moldova prin prisma practicilor europene*. Chișinău: USEM, ICEȘD, IISD al AȘM, 2010.
21. Spataru M. Dreptul de autor și interpretarea conținutului acestuia, în: *Materialele Conferinței științifico-practice internaționale Reformele cadrului legal și instituțional din Republica Moldova prin prisma practicilor europene*. Chișinău: USEM, ICEȘD, IISD al AȘM, 2010.
22. Spataru M. Premisele juridice de elucidare a conținutului dreptului de autor și a drepturilor conexe, în: *Materialele Conferinței științifice internaționale Aspecte economico-financiare și sociale ale economiei Republicii Moldova în contextul transformărilor sistemice și integrării în spațiul european*. Chișinău, noiembrie 2010.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS <i>Practica de inițiere în specialitate</i>	
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept	
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale	
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept	
Număr de credite ECTS: 16	
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 7 învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 10	
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. În procesul realizării practicii de specialitate II , prezintă un grad mai înalt de complexitate și poate viza pe lângă aplicarea cunoștințelor dobândite și aspecte de implicarea nemijlocită în activitatea instituției de desfășurare a stagiului de practică, în limitele permise de conducerea instituției de practică și sub supravegherea mentorului de practică. Acest tip de practică are drept scop dezvoltarea abilităților practice necesare pentru pregătirea către o activitate profesională independentă. De asemenea, prin parcurgerea stagiilor de practică, studenții au posibilitatea de a se documenta în vederea elaborării lucrării de licență (practica judiciară, studii de caz, aspecte din practica diferitelor profesii juridice etc.)	
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:	
Competențe profesionale: Utilizarea eficientă a metodelor și instrumentelor de analiză specifice domeniului Drept; formarea deprinderilor necesare și a capacității de implementare a cunoștințelor dobândite, în activitatea practică a instituțiilor de desfășurare a practicii; dezvoltarea competențelor de comunicare și orientare în spațiul judiciar.	
Competențe transversale: Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonal	
Finalități de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Să stabilească legături între cunoștințele dobândite și cerințele practice ale profesiei; - Să deprindă abilități de autoevaluare a propriei activități practice; - Să deprindă abilități de a lucra în echipă prin utilizarea competențelor de comunicare la nivelul colectivului de muncă și în relațiile cu alți specialiști implicați; - Să deprindă abilități de analiză și sinteză privind evaluarea activității din cadrul instituției/autorității publice - Să soluționeze probleme de drept pe care o ridică o situație de fapt, prin utilizarea raționamentelor juridice; - Să realizeze selectarea corectă și argumentată între mai multe soluții care pot fi date unei situații de fapt; - Să elaboreze studii și / sau proiecte profesionale pornind de la încadrarea juridică a unei situații de fapt. 	
Pre-rechizite: Cunoștințe de <i>Teoria generală a dreptului Drept Constituțional și Instituții politice, Drept civil, Drept Administrativ, Tehnologii informaționale și comunicaționale, Drept financiar și fiscal, Dreptul familiei și stare civilă Drept informațional, Drept contravențional, Dreptul muncii, Controlul actului administrativ, Drept procesual civil, Dreptul protecției sociale, Contracte administrative, Principiile economiei de piață, Etica și deontologia profesională, Dreptul mediului, Drept vamal,</i>	
Teme de bază:	
Activitatea instituției / autorității publice în care se efectuează stagiul de practică de specialitate. Practica de specialitate se va desfășura la judecătoria, procuratură, secții de poliție, birouri de avocați, cabinete notariale, birouri ale executorilor judecătorești, birourile consilierilor juridici, mediatorilor, compartimentele juridice ale consiliilor locale și municipal, direcții juridice și servicii juridice ale societăților publice sau private sau oricărei autorități publice. <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea instituției / autorității publice în care se efectuează stagiul de practică - Studiarea unor proceduri de lucru aplicate spețelor, situațiilor, cazurilor, persoanelor și a modalităților de soluționare a lor - Colectarea de material documentar pentru aspectul practic al temei de cercetare al tezei de an și în special al tezei de licență la locul desfășurării stagiului de practică - Organizarea și gestionarea activității operaționale în cadrul a instituției / autorității publice în care se efectuează stagiul de practică - Organizarea și gestionarea activității de relații publice și comunicare în cadrul a instituției / autorității publice în care se efectuează stagiul de practică - Organizarea activităților de management din cadrul instituției / autorității publice. în care se efectuează stagiul de practică. 	
Strategii de predare – învățare: Discuții în cadrul organizației, studierea procedurilor și documentelor interne, activități practice.	
Strategii de evaluare:	
Evaluare curentă - de către conducătorul de practică desemnat de catedra de Drept și mentorul (coordonatorul nemijlocit) de la locul practicii.	
Evaluarea finală. Examen: prin prezentarea <ul style="list-style-type: none"> - raportului de practica de specialitate; - referința (caracteristica) mentorului, (conducătorului nemijlocit); - analiza caietului de practică; - relevanța activităților desfășurate în formarea profesională; - evaluarea modului de susținere a raportului de practică. 	
Bibliografie: Obligatorie	

1. Suporturi de curs și seminar aferente disciplinelor studiate, literatura de specialitate, documentarea practică în organizație;
2. Actele normative care stau la baza disciplinelor din planul de învățământ alocat programului de studiu, cu relevanță pentru instituția publică parteneră de practică;
3. Culegeri de jurisprudență

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Drept bancar

Codul unității de curs în programul de studii: S.07.A.159 - învățământ cu frecvență
S.08.A.159 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8

învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Unitatea de curs „Drept bancar” constituie o disciplină la alegere predată studenților Facultății de Drept, ciclul I ce are ca obiect de studiu și de reglementare totalitatea normelor care guvernează raporturile juridice bancare.

Scopul disciplinei de drept bancar vizează, pe de o parte, familiarizarea cu structura, modul de formare și principiile de funcționare a sistemului bancar al Republicii Moldova, iar, pe de altă parte - cunoașterea mecanismului de reglementare a raporturilor juridice bancare și conținutului acestor raporturi.

Ca urmare a studierii acestei unități de curs, studentul își va forma următoarele abilități și deprinderi: dobândirea unor deprinderi pentru a identifica și aplica corect cunoștințele obținute în domeniul dreptului bancar ca profesionist și ca consumator de servicii bancare; obținerea de cunoștințe teoretice și practice în domeniul legislației naționale și comunitare ce are ca obiect de reglementare raporturile de drept bancar și respectarea acestei legislații.

Curriculum-ul la disciplina vizată se bazează pe trei niveluri comportamentale, cum sunt: cunoaștere, aplicare, integrare.

Nivelul cunoaștere presupune acumularea cunoștințelor teoretice, formarea bazei conceptuale în domeniul dreptului bancar autohton și legislației comunitare a Uniunii Europene, ținând cont de armonizarea legislației bancare a R.M. cu cea europeană.

Integrarea presupune formarea capacității de transfer al cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice în situații concrete, soluționarea situațiilor de criză, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate, manifestarea atitudinilor personale în diferite domenii de activitate profesională ce au tangenta și cu dreptul bancar.

În concluzie menționăm, că curriculum-ul universitar la disciplina „Drept bancar”, ciclul I, reprezintă atât pentru studenți, cât și pentru profesor un program de activitate coerent și concret în acest domeniu.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să fundamenteze conceptele, principiile, sarcinile și scopurile dreptului bancar în sistemul de drept, a științelor juridice și disciplinelor academice;
- să determine bazele teoretice ale noțiunilor fundamentale ale dreptului bancar: drepturile și obligațiile bancare, contractul de credit bancar, de cont bancar și altele;
- să se familiarizeze cu baza juridico - normativă națională și internațională ce reglementează raporturile juridice bancare;
- să cunoască diverse metode de studiere a problemelor teoretice și practice din domeniul dreptului bancar autohton și comunitar european;
- să explice noțiunile și principiile fundamentale ale dreptului bancar;
- să interpreteze corect normele dreptului bancar și să utilizeze actele normative la rezolvarea cauzelor din domeniul respectiv;
- să promoveze diferitele forme de comunicare conform obiectivelor dreptului bancar;
- să utilizeze metode specifice de realizare a cercetărilor științifice în domeniul dreptului bancar comparat precum și determinarea direcțiilor prioritare de perfecționare a legislației bancare autohtone și europene;
- să determine și să stabilească locul și rolul dreptului bancar;
- să elaboreze proiecte de cercetare științifică și propuneri de perfecționare a legislației în domeniul dreptului bancar;
- să evalueze starea și nivelul organizatoric al instituțiilor care aplică prevederile dreptului bancar;
- să contribuie la formarea conștiinței și culturii de drept prin instruire și promovare a modelelor pozitive de comportament în societate.

Competențe prealabile: Studentul trebuie să dețină următoarele abilități: utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmei și metodologiilor din domeniul dreptului bancar; aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului dreptului bancar; cunoașterea teoriei privind noțiunea de instituție financiară, bancă, filială, sucursală, sistem bancar, politică monetară; cunoașterea procedurii de licențiere și de lichidare a unei banci comerciale în Republica Moldova; cunoașterea diferitelor tipuri de operațiuni bancare și analizarea contractelor bancare care au ca obiect operațiunile bancare studiate; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului bancar.

Teme de bază:

1. Noțiuni introductive privind dreptul bancar.
2. Noțiuni generale despre bănci și sistemul bancar
3. Instituții financiar-monetare internaționale
4. Sistemul bancar al Republicii Moldova
5. Regimul juridic al instituțiilor financiare
6. Tipuri de operațiuni efectuate de bănci
7. Reglementarea juridică a instrumentelor de plată
8. Contractele bancare
9. Reglementarea juridică a operațiunilor valutare.

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, analiza studiilor de caz, rezolvarea spețelor, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Legea privind principiile de bază a activității de întreprinzător nr.235/2006;
2. Codul civil nr.1107/2002, publicat în MO, 2002, nr.82-86.
3. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845/1992, MO, 1994, nr.2.
4. Legea cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr.220/2007;
5. Legea cu privire la societățile pe acțiuni nr. 1134/1997, MO, 1997, nr.38-39.
6. Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135/2007, MO, 2007, nr.127-130;
7. Legea cu privire la investiții în activitatea de întreprinzător nr.81/2004 //MO, 2004 nr. 64;
8. Legea insolvenței nr. 632/2001, MO, 2001, nr.139-140.
9. Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr.451/2001, MO, 2001, nr. 108-109.
10. Mihalache I. Dreptul afacerilor. Note de curs. Chișinău: Print Caro, 2014, 325 p.
11. Roșca N. Baieș S. Dreptul afacerilor. Vol. I., Chișinău, 2004, 453 p.
12. Roșca N. Baieș S. Dreptul afacerilor. Vol. II., Chișinău, 2006, 431 p.
13. Roșca N. Baieș S. Dreptul afacerilor, Chișinău, 1997, 400 p.
14. Roșca N. Baieș S. Dreptul afacerilor (scheme). Chișinău, 2001.
15. Comentariu la Codul civil al Republicii Moldova, volumul I, Chișinău, 2006.
16. Chiriac A. Aspecte istorico-teoretice a persoanei juridice în legislația Republicii Moldova. Ed. Cartdidact, Chișinău, 2001, 175p.
17. Lazăr T. Societatea comercială persoană juridică în economia de piață. Chișinău.

Opțională:

1. Cărpenaru S. Drept comercial român, ALL BECK, București, 2019, 646 p.
2. CĂRPENARU, STANCIU. PREDOIU, C. DAVID, S. PIPERA, Gh. Societățile comerciale. Reglementare, doctrină, jurisprudență. Ed. ALL BECK, București, ed.II-a, 2018, 611 p.
3. CĂPĂȚINĂ, OCTAVIAN. Societățile comerciale, ediția II-a actualizată și întregită, Lumina Lex, București, 1996, 447 p.
4. COZIAN, V. M. VIANDER, A. Droit des sociétés. Cinquieme edition, Litec, Paris, 2017.
5. GEROTA, D. D. Curs de societăți comerciale. București, 2018.
6. GEORGESCU, I. L. Drept comercial român. Vol.I și II. Ed. "Soces &Co SAP", București, 2019.
7. GIORGIO DEL VECCIO. Lecții de filosofie juridică.. Ed. „Europa Nova”, ed. IV, Roma, 2016, trad. din limba italiană de Drăgan Constantin.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Reglementarea juridică a activității de întreprinzător

Codul unității de curs în programul de studii: S.08.A.160 - învățământ cu frecvență
S.09.A.160 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8

învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9

Titularul unității de curs: Iurie Mihalache, conf. univ., dr. hab. (titularul cursului)
Craevscaia-Derenova Cristina, asist. univ. (seminarist)

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii.

Conținuturile unității de curs contribuie la însușirea de către studenți a: conceptului și semnificației juridice a diferitor categorii de societăți comerciale; corelației dintre regimul juridic și teoria generală a dreptul economic; transmiterea dreptului de proprietate a societăților comerciale, folosința și conservarea bunurilor, crearea de valori ori prestarea de servicii; regimului juridic specific obiectelor proprietății intelectuale; răspunderii civile delictuale, ce formează mecanismul juridic de protecție a drepturilor subiective absolute și înlăturare a consecințelor negative patrimoniale și nepatrimoniale ale faptei ilicite; normelor ce reglementează transmisiunea patrimoniului în cadrul societăților comerciale. Disciplina încorporează ansamblul normelor juridice care reglementează activitatea economică aducătoare de profit a întreprinzătorilor persoanele fizice și juridice, statutul juridic al întreprinzătorilor precum și normele ce reglementează relațiile dintre întreprinzători și stat.

Importanța "Reglementării juridice a activității de întreprinzător" rezidă în familiarizarea cu genurile de activitate antreprenorială, legislația în domeniu, structura și modul de funcționare a societăților comerciale, regulile de care trebuie să se ghideze agenții economici etc.

Disciplina respectivă urmărește scopul familiarizării studenților cu principiile reglementării juridice a activității de întreprinzător, legislația ce reglementează activitatea de întreprinzător, deosebirea activității de întreprinzător de alte activități social – utile, determinarea cercului de activități premise față de cele pot fi practicate în baza permiselor speciale (licențelor), monopol de stat sau a activităților interzise, procedura de înregistrare de stat a subiectelor dreptului afacerilor, organizarea și activitatea persoanei juridice, modul de reorganizare și lichidare a subiectelor dreptului afacerilor, procesul de insolvență, principalele forme de organizare juridică a subiecților dreptului afacerilor și organizarea internă a acestora.

Formarea profesională a studenților în domeniul dreptului impune și necesitatea cunoașterii cadrului normativ în domeniul activității de întreprinzător. În acest context, curriculumul universitar presupune o echilibrare a planurilor și programelor de învățământ, obținerea unor rezultate adecvate cerințelor zilei de azi și tendințelor dezvoltării social-economice.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:**Competențe profesionale:**

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs.

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să acumuleze cunoștințe cu privire la normele juridice ce reglementează modalitățile de constituire, funcționare și încetare a activității societăților comerciale, precum și normele ce reglementează raporturi juridice la care agenții economici participă
- să identifice obiectul activităților de întreprinzător;
- să definească conceptele activității de antreprenariat;
- să determine obiectivele și conținutul activității de antreprenariat.
- să interpreteze termenii utilizați în raporturile de comerț;
- să caracterizeze diferite categorii de subiecte ale activității de antreprenariat
- să manifeste conștiința apartenenței la categoria de contribuabili;
- să manifeste flexibilitate și dinamism în perceperea relațiilor de antreprenariat;
- să poată clasifica societățile comerciale în funcție de criteriile caracteristice acestora;
- să identifice atribuțiile organelor societăților comerciale ce necesită o structură internă obligatorie;
- să poată analiza și caracteriza activitatea comercianților persoane fizice și a formelor de organizare a acestora.

Pre-rechizite:

- La etapa incipientă a studiilor juridice studentul trebuie să cunoască formele de organizare a persoanelor juridice precum și a statutului juridic al persoanelor fizice, cunoștințe acumulate din cursul de *Drept civil* (partea generală), studiată anterior. Așadar, cunoștințele despre subiecții participanți la raporturile juridice de drept privat sunt indispensabile pentru studierea unității de curs **Reglementarea juridică a activității de întreprinzător**, constituind suportul cognitiv și formativ a acesteia.
- În același timp, studentul trebuie demonstreze competențe:
- de analiză și sinteză a formelor de organizare juridică a persoanelor juridice și clasificarea acestora;
- de evaluare a domeniilor generale de participare a acestora la viața juridică;
- de identificare a cauzelor și efectelor apariției și încetării existenței acestora ca subiecte de drept.
- Capacitate de gândire critică și creativitate;
- Capacitate de analiză, sinteză, comparare.

Teme de bază:

1. Activitatea de întreprinzător – considerații generale
2. Principiile activității de întreprinzător
3. Izvoarele specifice activității de întreprinzător
4. Genurile activității de întreprinzător
5. Reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător

6. Întreprinzătorul individual.
7. Societatea în nume colectiv.
8. Societatea în comandită.
9. Societatea cu răspundere limitată.
10. Societatea pe acțiuni.
11. Cooperativa de producție.
12. Cooperativele de întreprinzător.
13. Întreprinderea de stat. Întreprinderea municipală.
14. Natura juridică și constituirea societăților comerciale.
15. Structuri ale societăților comerciale
16. Uniuni de societăți comerciale
17. Reorganizarea societăților comerciale
18. Lichidarea societăților comerciale

Strategii de predare – învățare:

- Metode clasice și moderne: expunerea, prelegerea, explicația, conversația, exercițiul, problematizarea,
- expunerea însoțită de mijloace tehnice,
- învățarea prin descoperire,
- studiul de caz,
- brainstorming-ul, lucrul în echipă,
- metoda hărților conceptuale,
- metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: răspunsurile la examen (evaluare finală); testarea periodică prin lucrări de control/teste; activități gen teme/referate/eseuri/proiecte.

BIBLIOGRAFIE:

I. Acte normative

1. Codul civil al Republicii Moldova, nr. 1107-XV din 6 iunie 2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 66-75 din 01.03.2019;
2. Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, nr. 160 din 22.07.2011. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 170-175 din 14.10.2011;
3. Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, nr. 220 din 19 octombrie 2007. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 184-187 din 30.11.2007;
4. Legea privind societățile pe acțiuni, nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1-4/1 din 01.01.2008;
5. Legea privind societățile cu răspundere limitată, nr. 135 din 14 iunie 2007. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 127-130 din 17.08.2007;
6. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 2/33 din 28.02.1994;
7. Legea concurenței, nr. 183 din 11.07.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 193-197 din 14.09.2012;
8. Legea insolvenței, nr. 149 din 29.06.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 193-197 din 14.09.2012;
9. Legea cu privire la secretul comercial, nr.171 din 06.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 13 din 10.11.1994;
10. Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, nr. 131 din 08.06.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 181-184 din 31.08.2012;
11. Legea cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, nr. 81-XV din 18 martie 2004. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 64-66 din 23.04.2004;
12. Legea privind cooperativele de producție, nr. 1007-XV din 25 aprilie 2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 71-73 din 06.06.2002;
13. Legea privind cooperativele de întreprinzător, nr. 73-XV din 12 aprilie 2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 49-50 din 03.05.2001;
14. Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 297 din 30 decembrie 2009 privind aprobarea Regulamentului privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 27-28 din 19.02.2010;

II. Manuale, monografii, publicații periodice

1. Angheni S. Drept comercial. București: C.H. Beck, 2019;
- 2.
3. Cărpănu St.D. Tratat de drept comercial român. București: Universul Juridic, 2019.
4. Cârcei E. Constituirea societăților comerciale pe acțiuni. București: Ed. Economică, 1996;
5. Comentariul Codului civil al Republicii Moldova / Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N., Vol. I. Chișinău: Editura „ARC”, 2005;
6. Gyorfı Lehel-Zoltan. Activitatea antreprenorială din România în contextul dezvoltării economice. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2015.
7. Ioniță Veaceslav. Întreprinderile gestionate de stat și rolul lor în economia națională. Chișinău, ed. Idis Viitorul, 2016.
8. Lazăr T. Societatea comercială – persoană juridică în economia de piață. Chișinău: Ed. „Tipografia Centrală”, 2000;
9. Mărgineanu G., Mărgineanu L. Dreptul afacerilor. Chișinău: Ed. „Elena - V.I.”, 2004;
10. Moroșan T. Drept economic: Curs de lecții. Chișinău, 2005.
11. Muntean I. Dreptul antreprenorial: Studiu comparativ. Chișinău, 2002.
12. Roșca N. Instituția falimentului în legislația Republicii Moldova. Chișinău, 2001;
13. Roșca N., Baieș S. Dreptul afacerilor. Chișinău, 2004;
14. Rusu V., Focșa G. Curs de drept comercial. Curs universitar. Chișinău: Departamentul

Editorial-Poligrafic al ASEM, 2006

15. Rusu V., Focşa Gh. Curs de drept comercial. Chişinău: Dep. Ed.-Poligr. al ASEM, 2006.
 16. Scheaua M. Legea societăţilor comerciale nr. 31/1990, comentată şi adnotată. Bucureşti: Ed. ALL Beck, 2000;
 17. Urda O.A. Drept comercial român. Bucureşti: Universul Juridic, 2017;
 18. Volcinski V., Cojocari E. Dreptul economic (Dreptul antreprenoriatului): Suport de curs la specializarea Dreptul
- Bibliografie în limba rusă:**
1. Борисов А. Комментарий к Гражданскому кодексу Российской Федерации. – Москва: Изд. «Книжный мир», 2000;
 2. Каленик А.В. Коммерческое (предпринимательское право). – Кишинев, 2007;
 3. Ершова И.В. Предпринимательское право: Вопросы и ответы. – Москва: Изд. «Юриспруденция», 2002;
 4. Герчикова И.Н. Регулирование предпринимательской деятельности. – Москва: Изд. «Консалтбанк», 2002;
 5. Рассолов М.М. Коммерческое право. Москва: Изд. «Юнити-Дана», 2002.

FIŞA UNITĂŢII DE CURS Dreptul organizaţiilor internaţionale	
Codul unităţii de curs în programul de studii: S.08.A.161 - învăţământ cu frecvenţă S.09.A.161 - învăţământ cu frecvenţă redusă	
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept	
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept şi Ştiinţe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept	
Număr de credite ECTS: 3	
Anul şi semestrul în care se predă cursul: învăţământ cu frecvenţă - anul IV, semestrul 8 învăţământ cu frecvenţă redusă - anul V, semestrul 9	
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Unitatea de curs „Drept bancar” constituie o disciplină la alegere predată studenţilor Facultăţii de Drept, ciclul I ce <i>Dreptul organizaţiilor internaţionale</i> , componenta planului de învăţământ la specialitatea Drept, anul IV, semestrul VIII, învăţământ cu frecvenţă la zi şi anul V, semestrul IX, învăţământ cu frecvenţă redusă, este o unitate de curs de specialitate opţională. În prezent, schimbările din cadrul ordinii internaţionale tradiţionale se intensifică ca urmare a efectelor globalizării şi, după cum se remarcă, la momentul actual, realitatea relaţiilor internaţionale afectate de globalizare pare chiar mai complexă. Efectele globalizării solicită în mod constant o integrare la nivel mondial, creînd o arenă politică internaţională în care statele, ca actori primordialii, de conducere, sunt înlocuite tot mai mult cu organizaţiile internaţionale. Ultimele au devenit unul dintre principalele mijloace de cooperare internaţională, apărând în calitate de noi actori pe arena internaţională în care au dobîndit treptat un statut special. Astăzi organizaţiile internaţionale sunt subiecte de drept internaţional şi sunt titulari independenţi de drepturi şi obligaţii în temeiul dreptului internaţional. În condiţiile activizării şi complexităţii relaţiilor internaţionale, organizaţiile internaţionale abordează o multitudine de probleme, care anterior constituiau obiect de cooperare exclusiv pentru state. Mai mult ca atît, organizaţiile internaţionale au început să reflecte mai adecvat realităţile lumii contemporane, să acorde o atenţie mai mare soluţionării problemelor globale, să reacţioneze mai sensibil la necesităţile unor state sau grupuri de state. Aceasta pare să fie foarte important, în special, în condiţiile amplificării interdependenţei statelor în cadrul comunităţii internaţionale, cînd la soluţionarea problemelor internaţionale este necesar a ţine cont atît de interesele individuale a fiecărui stat, cît şi de necesităţile globale. Organizaţiile internaţionale se transformă într-un mecanism internaţional comod de acumulare a unei asemenea interdependenţe şi, prin urmare, într-un mijloc eficient de soluţionare a problemelor ce apar în contextul societăţii internaţionale.	
Competenţe dezvoltate în cadrul cursului: Competenţe profesionale: CP1. Operarea cu noţiunile, conceptele, teoriile şi metodele de bază ale ştiinţelor juridice în activitatea profesională. CP4. Analiza şi interpretarea cadrului legal naţional în vederea armonizării acestuia la standardele internaţionale. CP6. Aplicarea reglementărilor naţionale şi internaţionale în activitatea profesională Competenţe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă şi în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de iniţiativă şi în concordanţă cu principiile etice şi deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaţionare în grup, deprinderea şi exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităţilor de comunicare interpersonală şi prin asumarea responsabilităţii pentru luarea deciziilor.	
Finalităţi de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none">- să opereze cu aparatul epistemologic al disciplinei;- să definească ramura de drept al organizaţiilor internaţionale;- să determine relaţiile care constituie obiect de reglementare al dreptului organizaţiilor internaţionale;- să determine rolul organizaţiilor internaţionale în societatea internaţională contemporană;- să cunoască diverse organizaţii internaţionale universale şi regionale;- să distingă problemele dreptului organizaţiilor internaţionale- să identifice personalitatea juridică a organizaţiilor internaţionale interguvernamentale;- să efectueze analiza comparativă a organizaţiilor internaţionale interguvernamentale;- să distingă capacitatea instituţională şi funcţională a organizaţiilor internaţionale guvernamentale;- să valorifice competenţele achiziţionate în cadrul disciplinelor juridice de specialitate conexe şi în practica juridică- să distingă probleme actuale din punct de vedere a dreptului organizaţiilor internaţionale şi să propună rezolvarea lor prin aplicarea principiilor şi normelor de drept internaţional public;	

- să formuleze inițiative în vederea perfecționării dreptului organizațiilor internaționale;
- să formuleze recomandări în vederea reformei atât a sistemului ONU, cât și a altor organizații internaționale universale și regionale;
- să perceapă avantajele și dezavantajele participării Republicii Moldova la diverse organizații internaționale în calitate de membru deplin sau asociat.
- să elaboreze lucrări de cercetare științifică în domeniul dreptului organizațiilor internaționale, să identifice lacunele existente în domeniu și să formuleze propuneri de lege ferenda în vederea remedierii acestora.

Competențe prealabile: La etapa respectivă a studiilor juridice studentul trebuie să cunoască elementele sistemului dreptului internațional public: normele, instituțiile și ramurile dreptului internațional, principiile fundamentale ale dreptului internațional public, subiecții originari și derivați de drept internațional, personalitatea juridică internațională a participanților la relațiile internaționale, cunoștințe acumulate din cursul de *Drept internațional public*, studiat în anul II, coroborate cu cunoștințele despre organizațiile supranaționale achiziționate din cursul *Dreptul instituțional al Uniunii Europene*, studiat în anul I, indispensabile pentru studierea unității de curs *Dreptul organizațiilor internaționale*. De asemenea, studentul trebuie să fie capabil: să analizeze și să califice situația de jure și de facto a societății internaționale; să delimiteze normele dreptului internațional de normele dreptului intern; să distingă obiectul, metoda, și principiile ramurilor și instituțiilor dreptului internațional public; să demonstreze în fapt cultură politică și cultură juridică adecvată nivelului de formare profesională; să utilizeze eficient resursele de comunicare și sursele de informare.

Teme de bază:

1. Elementele introductive ale dreptului organizațiilor internaționale
2. Dreptul organizațiilor internaționale. Personalitatea juridică a organizațiilor internaționale
3. Participarea la activitățile organizațiilor internaționale
4. Structura organizațiilor internaționale
5. Funcționarea organizațiilor internaționale
6. Organizații internaționale universale: Organizația Națiunilor Unite (ONU)
7. Organizații internaționale universale: Instituțiile specializate din sistemul Națiunilor Unite
8. Organizații internaționale universale: Organizația Mondială a Comerțului (OMC)
9. Organizații internaționale europene și euroatlantice
10. Organizații internaționale extraeuropene
11. Alte entități relevante în cadrul relațiilor internaționale interstatale. Raporturile acestora cu organizațiile internaționale interguvernamentale..

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, metoda comentariului de text, învățarea prin descoperire, brainstorming-ul.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă, analiza studiilor de caz, rezolvarea spețelor, prezentarea referatelor, lucrări de control, portofolii, bilete de examinare.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Arat T. Gh. Organizații și relații internaționale: Note de curs. Galați, 2001.
2. Arhiluc V., Chirtoacă N. et al. Reprezentanțele organizațiilor internaționale în Republica Moldova. Chișinău: CEP USM, 2008.
3. Burian A., Balan O., Osmochescu N. et al. Drept internațional public. Ediția a III-a (revăzută și adăugită). Chișinău, 2009.
4. Carta Națiunilor Unite din 26 iunie 1945// [on-line] <http://www.dri.gov.ro/documents/Carta%20ONU.pdf>
5. Ceban C. Dreptul organizațiilor internaționale. Chișinău: Vizual design, 2012.
6. Consiliul Europei. 800 mln. de europeni, Chișinău, 2002.
7. Convenția Națiunilor Unite cu privire la dreptul tratatelor, semnată la Viena la 23 mai 1969 // [on-line] http://www.mfa.gov.md/img/tratate/Conventia_Viena_1969.pdf
8. Convenția de la Chicago privind aviația civilă internațională, 7 decembrie 1944 // [on-line] http://academiadeaviatie.md/pdf/legislatie_internationala/Conventia%20Chicago,%201944.pdf
9. Convenția din 1946 privind privilegiile și imunitățile funcționarilor ONU // [on-line] <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=356486>
10. Convenția din 1947 privind privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate ale Națiunilor Unite // [on-line] <http://www.monitoruljuridic.ro/act/conventie-din-21-noiembrie-1947-cu-privire-la-privilegiile-si-imunitatile-institutiilor-specializate-aprobanda-de-adunarea-general-a-organizatiei-natiunilor-unite-la-21-noiembrie-1947-emitent-85854.html>
11. Craijdan A. Organizații internaționale europene. Chișinău, 2001.
12. Documente de drept internațional public. Culegere în 2 volume. București: Lumina – Lex, 2002.
13. Țărălungă V. Drept internațional public (curs universitar). Bălți, 2014
14. Țărălungă V. Drept instituțional al Uniunii Europene (curs universitar), Bălți, 2014.

Opțională:

1. Jinga I., Popescu A. Organizații europene și euroatlantice. București: Lumina – Lex, 2001.
2. Geamănu G. Drept internațional public. Vol. I, II. București, 1981, 1983.
3. Gălea I. Tratatul Uniunii Europene : Coment. și explicații. București: C.H. Beck, 2012.
4. Miga-Besteliu R. Organizații internaționale interguvernamentale. București, 2000.
5. Niciu M. Organizații internaționale (guvernamentale). Iași, 1994.
6. Organizații și relații internaționale. București, 2002.
7. Pântea V. Dreptul organizațiilor internaționale, Chișinău, 2001.
8. Principalele organizații de integrare economică (UE, NAFTA, ASEAN, OPEC). Univers Pedagogic Pro, 2011
9. Popescu A. Organizații europene și euroatlantice. București, 2001
10. Rusu I. Organizații și relații internaționale. București : Lumina – Lex, 2002.

11. Statutul Consiliului Europei semnat la Londra la 05 mai 1949 // [on-line] <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/PDF/Romanian/001-Romanian.pdf>
12. Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona, 13 decembrie 2007. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 2007/C 306/01// [on-line] <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:C:2007:306:SOM:RO:HTML>
13. Tratatate internaționale la care R. Moldova este parte (1990-1998) în 22 volume.
14. Vătăman D. Organizații europene și euroatlantice. București: Ed. C.H. Beck, 2009.
15. Международный справочный словарь, Москва, 1998.
16. Международное право, Отв. ред. Ю.М.Колосов, Москва, 1998.
17. Наумов А.О. Международные неправительственные организации и проблемы глобального управления. Государственное управление. Электронный вестник. Выпуск № 39. Август 2013 г.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Dreptul diplomatic și consular
Codul unității de curs în programul de studii: S.08.A.162 - învățământ cu frecvență S.09.A.162 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 3
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8 învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: Dreptul diplomatic și consular, componenta planului de învățământ la specialitatea Drept, anul IV, semestrul VIII, învățământ cu frecvență la zi și anul V, semestrul IX, învățământ cu frecvență redusă, este o unitate de curs de specialitate opțională. În prezent, schimbările din cadrul ordinii internaționale tradiționale se intensifică ca urmare a efectelor globalizării și, după cum se remarcă, la momentul actual, realitatea relațiilor internaționale afectate de globalizare pare chiar mai complexă. Edificarea și menținerea unor relații internaționale pașnice și a păcii mondiale impun ca cerințe fundamentale egalitatea suverană a statelor și principiul reciprocității. Astfel, manifestarea suveranității unui stat nu se poate face decât în condiții de reciprocitate, cu condiția respectării drepturilor altor state, a normelor și principiilor dreptului internațional. Unitatea de curs "Dreptul diplomatic și consular" vizează să aprofundeze una dintre ramurile importante ale dreptului internațional public, însușirea de către studenți a noțiunilor specifice dreptului diplomatic și consular, a principiilor pe baza cărora funcționează această ramură de drept, dezvoltarea capacității de a interpreta normele de drept diplomatic și consular în raport cu situațiile concrete, explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale acestei discipline. Obiectivele disciplinei rezonază cu logica internă a planului de învățământ și vizează o justă îmbinare a perspectivei general-teoretice asupra dreptului cu aceea de specialitate. Astfel, unitatea de curs Dreptul diplomatic și consular oferă cunoștințe temeinice pentru orice specialist care se va lansa în viața politică, socială, economică a statului Republica Moldova, de aceea obiectivul esențial al unității de curs este de a familiariza studenții cu cadrul juridic internațional și național al activității statului și instituțiilor sale în relațiile externe, în special al activității diplomatice și consulare în promovarea politicii externe a statului, reprezentarea intereselor statului, persoanelor sale fizice (cetățenii, bipatrizii, apatrizii) și juridice, precum și protecția drepturilor și libertăților lor legitime, prin metodele și formele specifice admise de dreptul internațional.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> • să opereze cu aparatul epistemologic al disciplinei; • să însușească noțiunile specifice dreptului diplomatic și consular, principiile pe baza cărora funcționează aceste ramuri de drept; • să identifice normele juridice din sistemul de național și european și a principalelor instrumente juridice internaționale care au relevanță pentru dreptul diplomatic și consular; • să distingă problemele dreptului diplomatic și consular; • să utilizeze limbajul juridic de specialitate, scris și oral, și instrumentele de logică juridică pentru explicarea și interpretarea conceptelor și teoriilor specifice domeniului dreptului diplomatic și consular. • să analizeze principalele instrumente juridice de drept diplomatic și consular în contextul evoluției acestor reglementări și a relațiilor dintre state; • să coreleze legislația internă cu legislația altor țări și cu tratatele internaționale și realizarea unei viziuni integratoare asupra fenomenologiei juridice a relațiilor diplomatice și consulare dintre state; • să dezvolte capacitatea de a interpreta normele de drept diplomatic și consular în raport cu situațiile concrete,

<p>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale acestei discipline, corelarea legislației interne cu legislația altor țări și cu tratatele și convențiile internaționale în vederea unei viziuni integratoare asupra fenomenologiei juridice a relațiilor dintre state.</p> <ul style="list-style-type: none"> • să distingă probleme actuale din punct de vedere a dreptului diplomatic și a dreptului consular și să propună rezolvarea lor prin aplicarea principiilor și normelor de drept internațional public; • să formuleze inițiative în vederea perfecționării dreptului diplomatic și a dreptului consular; • să perceapă avantajele și dezavantajele în materia activității diplomatice și consulare a Republicii Moldova. • să elaboreze lucrări de cercetare științifică în domeniul dreptului diplomatic și consular, să identifice lacunele existente în domeniu și să formuleze propuneri de lege ferenda în vederea remedierii acestora.
<p>Competențe prealabile: La etapa respectivă a studiilor juridice studentul trebuie să cunoască elementele sistemului dreptului internațional public: normele, instituțiile și ramurile dreptului internațional, principiile fundamentale ale dreptului internațional public, subiecții originari și derivați de drept internațional, personalitatea juridică internațională a participanților la relațiile internaționale, cunoștințe acumulate din cursul de Drept internațional public, studiat în anul II de studii. De asemenea, studentul trebuie să fie capabil să analizeze și să califice situația de jure și de facto a societății internaționale; să delimiteze normele dreptului internațional de normele dreptului intern; să distingă obiectul, metoda, și principiile ramurilor și instituțiilor dreptului internațional public; să demonstreze în fapt cultură politică și cultură juridică adecvată nivelului de formare profesională; să utilizeze eficient resursele de comunicare și sursele de informare.</p>
<p style="text-align: center;">Teme de bază:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica generală a dreptului diplomatic 2. Reglementarea juridică a activității diplomatice bilaterale 3. Privilegiile, imunitățile și facilitățile diplomatice 4. Reguli care se aplică în cazul diplomației ad-hoc și multilaterale 5. Caracteristica generală a dreptului consular 6. Particularitățile activității diplomatice a Republicii Moldova 7. Particularitățile activității consulare a Republicii Moldova
<p>Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie selectivă:</p> <p style="text-align: center;">Obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anghel I. M., Drept diplomatic și consular, LUMINA LEX, București, 1996. 2. Burian A. Drept diplomatic și consular, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Chișinău, 2003. <p style="text-align: center;">Opțională:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arhiliuc V. Diplomația preventivă și dreptul internațional, Chișinău, Centrul Ed.Poligr. al USM, 2004. 2. Burian A., Vornicov M. Protecția consulară a persoanelor fizice și a persoanelor juridice în străinătate. Monografie. Chișinău: Centrul Ed.-Poligr. al USM, 2004. 3. Mazilu D. Diplomația. Drept diplomatic și consular. Ediția a III-a. București: Editura Lumina Lex, 2009.

<p>FIȘA UNITĂȚII DE CURS Drept european al afacerilor</p>
<p>Codul unității de curs în programul de studii: S.08.A.163 - învățământ cu frecvență S.09.A.165 - învățământ cu frecvență redusă</p>
<p>Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept</p>
<p>Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale</p>
<p>Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept</p>
<p>Număr de credite ECTS: 3</p>
<p>Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8 învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9</p>
<p>Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:</p> <p>Normele Dreptului european al afacerilor se aplică în diferite sectoare economice atât statelor membre ale Uniunii Europene cât și întreprinderilor. Unitatea de cursul Drept european al afacerilor are ca scop pregătirea fundamentală a studenților Facultății de Drept, în privința reglementărilor europene consacrate domeniului afacerilor, urmărind să explice noțiunile fundamentale, interpretarea corectă, rolul și funcționarea acestora.</p> <p>Dreptul european al afacerilor se impune a fi cunoscut și studiat de către studenții învățământului superior cu licență, indiferent de specializarea acestora dată fiind calitatea Republicii Moldova de stat asociat al Uniunii Europene, precum și din perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>În cadrul unității de curs sunt analizate reglementările legale europene consacrate pieței interne (cele patru libertăți fundamentale: libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a serviciilor, a capitalurilor) arătându-se modul în care acestea se corelează cu normele juridice interne ale statelor membre al UE. În domeniul concurenței sunt examinate regulile aplicabile întreprinderilor și cele care sunt luate în considerare pentru statele membre. Aspectele arătate sunt examinate în mod aprofundat avînd în vedere dinamica dreptului european în ultimii ani, în special în domeniul dreptului de stabilire și în domeniul concurenței, precum și evoluția practicii Curții de Justiție a Uniunii Europene.</p>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului:</p> <p style="text-align: center;">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.</p>

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională în vederea elaborării și susținerii proiectelor.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul juridic în general;
- capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului, aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic;
- utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor;
- cunoașterea instituțiilor juridice specifice din Dreptul Uniunii Europene.
- cunoașterea, înțelegerea și aplicarea conceptelor, teoriilor, principiilor și metodelor specifice Dreptului Uniunii Europene;
- posedarea aptitudinilor de aplicare în practică a cunoștințelor teoretice prin rezolvarea corectă a unor chestiuni practice;
- cunoașterea principalelor concepte și instituții juridice din unitățile de curs Teoria generală a Dreptului, Dreptul Uniunii Europene, Drept comercial, Dreptul concurenței.

Competențe prealabile: La etapa respectivă a studiilor juridice studentul trebuie să posede următoarele abilități: cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul juridic în general; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului, aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic; utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor; cunoașterea instituțiilor juridice specifice din Dreptul Uniunii Europene; cunoașterea, înțelegerea și aplicarea conceptelor, teoriilor, principiilor și metodelor specifice Dreptului Uniunii Europene; posedarea aptitudinilor de aplicare în practică a cunoștințelor teoretice prin rezolvarea corectă a unor chestiuni practice; cunoașterea principalelor concepte și instituții juridice din unitățile de curs Teoria generală a Dreptului, Dreptul Uniunii Europene, Drept comercial, Dreptul concurenței.

Teme de bază:

1. Noțiuni introductive privind Dreptul european al afacerilor
2. Libera circulație a mărfurilor
3. Libera circulație a persoanelor
4. Libera circulație a serviciilor
5. Libera circulație a capitalurilor și a plăților
6. Drept european al concurenței

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Tratatul privind Uniunea Europeană;
2. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
3. Acordul de asociere Uniunea Europeană - Republica Moldova din 2014;
4. Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii;
5. Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi;
6. Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora;
7. Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale.
8. Deleanu S., Drept european al afacerilor. Piața internă a Uniunii Europene, Ed. Universul Juridic, 2013;
9. Diaconu N, Dreptul Uniunii Europene, Politicile Uniunii Europene, Ed. Universul Juridic, București, 2017.
10. Dobrilă M. C., Dreptul european al afacerilor. Principii, politici, piață unică, libertăți, drept european al contractelor, Editura Universul Juridic, București, 2019.
11. Dușcă A. I., Dreptul Uniunii Europene privind afacerile, ed. a II-a, Ed. Universul Juridic, București, 2016;

Opțională:

1. Dumitrașcu M.-A., Legislația privind libertățile de circulație în Uniunea Europeană, Ed. CH Beck, București, 2015.
2. Fuerea A., Dreptul Uniunii Europene. Principii, acțiuni, libertăți, Ed. Universul Juridic, București, 2016
3. Fuerea A., Manualul Uniunii Europene, ed. a 6-a, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
4. Lazăr I., Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței, ed. Universul juridic, București, 2016.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS Dreptul transporturilor
Codul unității de curs / modulului în programul de studii: S.08.A.164 - învățământ cu frecvență S.09.A.164 - învățământ cu frecvență redusă
Codul și denumirea domeniului general de studii: 042 <i>Drept</i>
Codul și denumirea specialității: 0421.1 <i>Drept</i>
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 3
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8 învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9
Titularul unității de curs: Ciobanu Ion
Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii. În actualele condiții, transportul se analizează ca o fază inseparabilă a producției și desfacerii de mărfuri sau de servicii. Din punct de vedere economic transportul reprezintă principalul element de infrastructură, fără de care atât producția, cât și comerțul ar fi lipsite de sens. De aceea scopul cursului Dreptul transporturilor constă în determinarea locului acestei ramuri/subramuri de drept în sistemul științelor juridice și examinarea relațiilor sociale care sunt reglementate de normele din transport. Practica de zi cu zi a activității de transport, care devine tot mai sporită în ultimii ani, determină de a acorda o atenție deosebită dreptului transporturilor ca obiect de studiu, în vederea acumulării cunoștințelor din sfera dreptului transporturilor și evidențierii particularităților activității de transport. În Republica Moldova Dreptul transporturilor reprezintă relativ „o noutate”, cu toate că la moment există numeroase acte normative și o practică judiciară ce pot servi ca fundament științific și didactic al predării disciplinei date în cadrul facultăților de drept.
Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private. CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale. CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent. CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.
Finalitățile de studii realizate la finele unității de curs. <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - să înțeleagă locul și rolul transporturilor în viața oricărei societăți și să determine obiectul de studiu al disciplinei, să evidențieze principalele tipuri de contracte de transport naționale și internaționale, să cunoască legislația internă aplicabilă Dreptului transporturilor; - să elaboreze un set de cerințe înaintate față de un contract de transport intern și internațional; să traseze sarcini și să manifeste aptitudini de organizare a activităților și de verificare a acestora; - să elaboreze un model de contract de transport național sau internațional, să cunoască drepturile și obligațiile părților într-un atare contract și să determine corect competența internă și internațională în cazul soluționării litigiilor ivite în materia respectivă; - să întocmească corect acte normative ce țin de fondarea și buna derulare a activității unei întreprinderi; - să cunoască principalele convenții internaționale ce reglementează anumite activități în domeniu; - să analizeze prevederile legislative din domeniul Dreptului transporturilor, să elaboreze propuneri legislative pentru cadrul juridic autohton în baza analizei legislației altor state în domeniu, să stabilească corelația funcțională dintre Dreptul transportului și alte discipline studiate și să aprecieze importanța Dreptului transporturilor în contextul intensificării relațiilor internaționale.
Competențe prealabile: <ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea fundamentelor teoretice ale dreptului, în general și, ale dreptului privat, în particular; - cunoașterea temeinică și operarea cu terminologia juridică; - aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului științelor juridice; - capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; - cunoașterea principalelor concepte și instituții ale dreptului privat și dreptului public; - calificarea corectă a situațiilor conform legislației naționale; - interpretarea, corelarea și compararea dreptului transporturilor cu instituțiile specifice studiate în cadrul cursurilor de Teoria generală a dreptului, dreptul constituțional, dreptul civil, dreptul muncii, dreptul administrativ etc.
Unități de învățare: <ol style="list-style-type: none"> 1. Aspecte introductive privind dreptul transporturilor. 2. Contractul de transport de pasageri și bagaje. 3. Răspunderea părților.

4. Contractul de transport de mărfuri.
5. Răspunderea cărauşului din transportul de mărfuri.
6. Transportul auto de pasageri și bagaje.
7. Transportul auto de mărfuri.
8. Transportul feroviar.
9. Transportul maritim de pasageri și mărfuri.
10. Navlosirea maritimă.
11. Alte contracte din transportul maritim.
12. Aspecte generale privind transportul aerian.
13. Transportul aerian de pasageri și bagaje.
14. Transportul aerian de mărfuri.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 66-75 din 01.03.2019.
2. Codul transporturilor rutiere nr. 150 din 17.04.2014. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 247-248 din 15.08.2014.
3. Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 854 din 28.07.2006. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 124-125 din 08.08.2006.
4. Regulamentul transporturilor rutiere de mărfuri aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 773 din 20.06.2016. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 169-183 din 24.06.2016.
5. Codul transportului feroviar nr. 19 din 03.02.2022. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 45-52 din 18.02.2022.
6. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 238 din 25.02.2005 pentru aprobarea unor acte normative privind punerea în aplicare a prevederilor Codului transportului feroviar. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 39-41 din 11.03.2005.
7. Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nr. 599 din 30.09.1999. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1-4 din 11.01.2001.
8. Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301 din 21.12.2017. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 95-104 din 23.03.2018.
9. Mihalache I. *Dreptul transporturilor*. Chișinău: Pontos, 2012.
10. *Транспортное право. Общая часть*. / отв. ред. Н.А. Духно, А.И. Землин. Москва: Юридический институт МИИТа, 2017.

Suplimentară:

1. Stănescu A.-T. *Dreptul transporturilor: Contracte specifice activității de transport*. București: Editura Hamangiu, 2015.
2. Piperea G. *Dreptul transporturilor*. București: C.H.Beck, 2013.
3. Petică R.C. *Dreptul transporturilor: Curs universitar*. Sibiu: Editura Univ. „Lucian Blaga”, 2007.
4. Асеев С.В. *Транспортное право. Особенная часть*. Н. Новгород: Издательство ФГОУ ВПО «ВГАВТ», 2007.
5. Гречуха В.Н. *Транспортное право России*. Москва: Юрайт, 2015.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Insolvabilitatea

Codul unității de curs în programul de studii: S.08.A.165 - învățământ cu frecvență
S.09.A.165 - învățământ cu frecvență redusă

Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 3

Anul și semestrul în care se predă cursul:

învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8

învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9

Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii:

Unitatea de curs „Insolvabilitatea”, componenta planului de învățământ, ciclul I la specialitatea Drept, este o unitate de curs de specialitate facultativă.

Scopul unității de curs este de a pune la dispoziția studenților informații utile, necesare pentru însușirea cât mai eficientă a actualului cadru legislativ în domeniul insolvabilității

Dobândirea și aprofundarea de cunoștințe teoretice și practice în materia insolvabilității rezidă în înțelegerea rațiunilor reglementărilor legale în cadrul desfășurării actelor de procedură, precum și formarea unor deprinderi importante în scopul utilizării lor corecte și eficiente în practică.

În cadrul unității de curs se va proceda la analiza instituției juridice a insolvabilității, ca fiind o piesă funcțională a mecanismului legislativ în domeniul economico-comercial, menită să faciliteze eliminarea, cu minimum de costuri, și sancționarea entităților care au ajuns la un final tragic datorită unui comportament ilicit, fără a omite să protejeze pe acei debitori care, deși au funcționat corect, au eșuat pentru motive neimputabile.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:**Competențe profesionale:**

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională în vederea elaborării și susținerii proiectelor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare personală profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele cursului:

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să identifice procedura insolvenței ca institut a dreptului procesual civil și să determine noțiunile de bază ce fundamentează instituția insolvenței;
- să evidențieze principalele trăsături definitorii ale procedurii de insolvență în raport cu alte proceduri judiciare;
- să explice temeiurile necesare pentru intentarea procedurii insolvenței;
- să generalizeze practica judiciară în soluționarea pricinilor cu privire la insolvență pentru a determina deficiențele în aplicarea și interpretarea legislației procesuale.

Competențe prealabile: La etapa respectivă a studiilor juridice studentul trebuie să posede următoarele abilități: utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul insolvenței; aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului dreptului comercial în materie de insolvență; cunoașterea izvoarelor de reglementare a domeniului privat (dreptului comercial); cunoașterea și argumentarea subdiviziunilor fundamentale în domeniul insolvenței; capacitatea de interpretare a normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; cunoașterea principalelor concepte și instituții din cursul de Drept civil, drept comercial, procedură civilă; cunoașterea teoriei actului juridic civil sub toate aspectele juridice ale acestuia; cunoașterea teoriei privind noțiunea de persoană juridică, formele de constituire și de organizare a persoanelor juridice.

Teme de bază:

1. Noțiunea și caracteristica generală a insolvenței
2. Participanții la procesul de insolvență. Debitorul, creditorii și Administratorul autorizat
3. Competența instanțelor de judecată în cadrul procesului de insolvență
4. Condițiile de intentare a procesului de insolvență
5. Perioada de observație
6. Etapele procesului de insolvență propriu-zis
7. Masa debitoare
8. Masa credală: tipurile de creanțe
9. Masa credală: procesul de validare a creanțelor
10. Procedura falimentului. Procedura simplificată a falimentului
11. Procedura de restructurare și procedura accelerată de restructurare
12. Tranzacția de împăcare în procesul de insolvență
13. Valorificarea masei de debitoare și distribuirea acesteia între creditorii
14. Acțiunile civile specifice procesului de insolvență
15. Închiderea procesului de insolvență

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor, etc.

Bibliografie selectivă:**Obligatorie:**

1. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, nr.225 din 30.05.2003 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.111-115/451 din 12.06.2003.
2. Codul civil al Republicii Moldova, nr.1107 din 06.06.2002 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.82-86/661 din 22.06.2002.
3. Legea insolvenței, nr.149 din 29.06.2012 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.193-197 din 14.9.2012.
4. Hotărârea explicativă a Plenului CSJ cu privire la aplicarea în practica judiciară a Legii insolvenței din 2012 din 23.03.2014.
5. Acostioaei C. Drept comercial. Note de curs.– Iași: Fundația „Chemare”, 2000.
6. Acostioaei C. Elemente de drept pentru economiști. Curs Universitar. – București: ALL Beck, 2001.
7. Cărpenaru Stanciu D. Drept comercial român. Procedura falimentului. – București: Global Print, 2000.

Opțională:

1. Cîrcei E. Drept comercial român. Curs pentru colegiile universitare. – București: ALL Beck, 2000.
2. Costin M.N., Schiau I. Reorganizarea și lichidarea judiciară. Analiză de legislație și doctrină. – București: Lumina LEX, 1997.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS**Dreptul concurenței**

Codul unității de curs în programul de studii: S.08.A.165 - învățământ cu frecvență

S.09.A.165 - învățământ cu frecvență redusă
Domeniul de formare profesională la care se referă unitatea de curs: 0421 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 3
Anul și semestrul în care se predă cursul: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8 învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9
Descrierea succintă a corelării/integrării cursului cu /în programul de studii: <i>Dreptul concurenței</i> este unitatea de curs opțională, care își propune să ofere o prezentare de ansamblu asupra dreptului concurenței comerciale, ținând seama atât de evoluția înregistrată pe plan legislativ național, cât și de prevederile internaționale în domeniu în conformitate cu Legea concurenței nr. 183/11.07.2012, prevederile Tratatului CE, precum și jurisprudența Curții de Justiție de la Luxemburg. Pentru realizarea scopului propus temele studiate vor fi axate pe cunoștințele acumulate de către studenți în cadrul unităților de curs: Drept comercial, Dreptul internațional privat, Reglementarea juridică a activității de întreprinzător, etc. Este de menționat faptul că, una din condițiile de bază pentru existența unei economii de piață funcționale, alături de liberarea de mișcare a bunurilor, persoanelor, serviciilor și capitalului, o reprezintă un mediu concurențial nedistorsionat. Astfel, comercianții, fie la nivel național, fie la nivel comunitar, trebuie să funcționeze pe cât posibil în mod liber, fără influențe negative din partea agenților puternici sau aflați în situații privilegiate, asociațiilor de agenți economici sau a statului. Într-o economie de piață funcțională, respectarea normelor privind concurența asigură progresul economic, apărarea interesului consumatorilor și competitivitatea produselor și serviciilor în cadrul economiei respective, dar și față de produsele de pe alte piețe. La sfârșitul cursului, studenții vor acumula cunoștințe importante, își vor forma competențele necesare viitorilor specialiști în domeniul dreptului, care ulterior le vor aplica în practică prin realizarea atribuțiilor de serviciu. Drept consecință, studenții trebuie să identifice problemele juridice pe care le ridică o speță în materia dreptului concurenței și să soluționeze aceste probleme pe baza dispozițiilor legale aplicabile.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului: Competențe profesionale: CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională. CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private. CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent. Competențe transversale: CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională în vederea elaborării și susținerii proiectelor. CT3. Autoevaluarea nevoii de formare personală profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i> <ul style="list-style-type: none"> - să aplice cunoștințele obținute în cadrul cursului de Dreptul concurenței în cadrul altor unități de curs; - să analizeze și interpreteze legislația din domeniul dreptului concurenței; - să efectueze o analiză juridică a situației pieței și a raporturilor economice cu delimitarea cazurilor de concurență loială/licită de cazurile de concurență neloială (monopol, oligopol, monopson, oligopson) și acțiunile de anticoncurență; - să-și formeze o viziune de ansamblu privind dreptul concurenței, ținând seama atât de evoluția înregistrată pe plan legislativ național și de prevederile internaționale în domeniu, cât și de evoluția practicii judiciare naționale și internaționale. Competențe prealabile: La etapa respectivă a studiilor juridice studentul trebuie să utilizeze adecvat conceptele, teoriile, paradigmele și metodologiile din domeniul dreptului comercial; să aplice tehnici și instrumente specifice domeniului dreptului comercial și al afacerilor; să califice corect situațiile conform legislației naționale; să cunoască particularitățile competitivității vitale din societate în vederea atingerii succesului individual și colectiv; să cunoască situația generală din economie și sectorul antreprenorial la nivel național și internațional; să interpreteze, coreleze și să compare instituțiile de supraveghere și reglementare a concurenței cu instituțiile specifice altor ramuri de drept.
Teme de bază: <ol style="list-style-type: none"> 1. Aspecte generale privind concurența și dreptul concurenței. 2. Instituții fundamentale ale dreptului concurenței. 3. Raportul juridic de concurență. Autoritatea națională de concurență – Consiliul concurenței. 4. Acorduri, decizii și practici concertate. 5. Exploatarea abuzivă a pozițiilor dominante. 6. Acțiunile sau inacțiunile autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței. 7. Concurența comercială neloială pe piața internă. 8. Concentrările economice. 9. Ajutoarele de stat. 10. Procedura de soluționare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale. 11. Răspunderea pentru încălcarea legislației concurențiale. 12. Limitarea sau înlăturarea răspunderii pentru încălcarea legislației concurențiale. Prescripția. Politica de clemență

Strategii de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare periodică, curentă și finală, prezentarea referatelor, portofolii, lucrări de control, rezolvarea spețelor, studii de caz, etc.

Bibliografie selectivă:

Obligatorie:

1. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03.01.1992. În: Monitorul Parlamentului, nr. 2 din 28.02.1994.
2. Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 126-131 din 27.06.2003.
3. Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 166-169 din 16.02.2012.
4. Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 193-197 din 14.09.2012. În vigoare din 14.09.2012.
5. Boroi G. Dreptul concurenței (note de curs), Institutul de drept și relații internaționale „Nicolae Titulescu”, București, 1996.
6. Căpățână O. Dreptul concurenței comerciale – partea generală. Editura Lumina Lex, București, 1998.
7. Irinescu L. Dreptul concurenței. Suport de curs. Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, 2012. On-line: file:///C:/Users/Admin/Downloads/Dreptul_Concurenței.pdf.
8. Oprea R., Tudor F. Dreptul concurenței comerciale. Note de curs. Galați, 2007. On-line: <https://www.slideshare.net/exodumuser/75984245-dreptulconcurenței>.
9. Rusu V., Focșa Gh. Curs de drept comercial. Curs universitar. Chișinău, Departamentul Editura Poligrafică ASEM, 2006. On line: <http://www.lib.ase.md/wp-content/uploads/publicatii/2006/Curs%20de%20drept%20comercial.pdf>.
10. Titulescu P.-R. Dreptul concurenței. Curs universitar, 2018. On-line: <https://ru.scribd.com/document/395868602/Dreptul-Concurenței-2-PDF>.
11. Егорова М.А., Кинев А.Ю. Конкурентное право Учебник. Институт права и национальной безопасности российской академии народного хозяйства и государственной службы при президенте российской федерации федеральная антимонопольная служба. Москва, 2018

Opțională:

1. Concurența. Studii și cercetări privind protecția concurenței economice. În: Buletinul direcției monitorizare teritorială. Consiliul concurenței din Romania. Anul II, Nr. 1 (3), aprilie 2007. On line: http://www.consiliulconcurenței.ro/wp-content/uploads/2019/12/concurenta_3.pdf.
2. Concurența. Revistă analitico-informativă nr. 4 din 2016. Chișină, 2016. On-line: <https://competition.md/public/files/Concurenta4Romc6365.pdf>.
3. Politica în domeniul concurenței. Lucrarea elaborată în cadrul proiectului Phare RO 0006.18.02 - Formarea funcționarilor publici din administrația locală în afaceri europene și managementul ciclului de proiect, implementat de Institutul European din România în colaborare cu human dynamics în anul 2003. Lucrarea face parte din Seria Micromonografii - Politici Europene, versiune actualizată. On-line: http://ier.gov.ro/wp-content/uploads/publicatii/Politica_concurenta.pdf.
4. Set de Instrumente Pentru Evaluarea Concurenței. Volumul II: Ghid de evaluare a concurenței. Organizația pentru cooperare și dezvoltare economică, 2001. On-line: <http://www.oecd.org/daf/competition/98765441.pdf>.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Reglementarea juridică a profesiunilor liberale

Codul unității de curs / modulului în programul de studii: S.08.A.164 - învățământ cu frecvență
S.09.A.157 - învățământ cu frecvență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 042 Drept

Codul și denumirea specialității: 0421.1 Drept

Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale

Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept

Număr de credite ECTS: 4

Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs:

învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8

învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9

Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii

Unitatea de curs „Reglementarea juridică a profesiunilor liberale”, componenta Planului de învățământ, ciclul I la specialitatea Drept, este o unitate de curs de specialitate facultativă.

Scopul unității de curs este studierea și analiza în mod exhaustiv și complex a profesiunilor liberale, care constituie – în contextul în care aspectele juridice ale societății se lipsesc din ce în ce mai mult de aspecte economice – un imperativ social și juridic.

Profesiunile liberale întrunesc, la nivel mondial, zeci de milioane de membri și constituie, în cadrul comunității internaționale, un factor socio-economic de o importanță deosebită, ele dând expresie dreptului la libera circulație a persoanelor și a serviciilor.

Rolul crescând al profesiunilor liberale în cadrul sistemului juridic dar și în cadrul sistemului economic, presupune cu necesitate prezentarea în mod detaliat a diverselor perspective juridice care învâluie profesiunile liberale. În fapt, este vorba despre perspectiva concurențială, perspectiva protejării drepturilor consumatorilor, perspectiva publicității ș.a.

Cunoașterea unității de curs „Reglementarea juridică a profesiunilor liberale” constituie o condiție importantă în formarea specialiștilor în domeniul jurisprudenței cu o viziune largă asupra întregului sistem național de drept.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională în vederea elaborării și susținerii proiectelor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare personală profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

Finalități de studii realizate la finele unității de curs

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să posede cunoștințe teoretice temeinice privind conceptul de „profesiune liberală”;
- să scoată în evidență trăsăturile caracteristice ale profesiunilor liberale;
- să cunoască și să explice principiile aplicabile profesiunilor liberale;
- să cunoască la perfecție și să interpreteze corect reglementările legale privind statutul juridic al titularilor profesiunilor liberale (notar, avocat, executor judecătoresc, mediator etc.);
- să deslușească particularitățile răspunderii juridice a liber-profesioniștilor;
- să coreleze cunoștințele teoretice cu abilitatea de a le aplica în practică;
- să elaboreze propuneri *de lege ferenda* în vederea cizelării legislației din domeniul profesiunilor liberale.

Pre-rechizite: cunoașterea temeinică și corecta operare cu terminologia juridică; interpretarea normelor juridice, a principiilor dreptului și a actelor de aplicare a dreptului; cunoașterea principalelor concepte și instituții din cursul de drept civil, procedură civilă, precum și de drept comercial.

Unități de învățare:

1. Caracteristica generală a profesiunilor juridice liberale.
2. Accederea în profesia de notar.
3. Drepturile, obligațiile și răspunderea juridică a notarului.
4. Principalele proceduri notariale.
5. Camera Notarială în calitate de organ de autoadministrare al notarilor.
6. Principiile aplicabile activității avocațiale, formele de exercitare a profesiei de avocat și modul de organizare a acesteia.
7. Statutul juridic al avocatului.
8. Organizarea profesiei de executor judecătoresc.
9. Statutul executorilor judecătorești.
10. Reglementarea legală a profesiei de mediator.

Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, organizarea și desfășurarea proceselor simulate, metoda comentariului de text, etc.

Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.

Bibliografie:

Acte normative

1. Codul civil al Republicii Moldova. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 01.03.2019, nr. 467-479.
2. Legea RM nr. 69/2016 „Cu privire la organizarea activității notarilor”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 26.08.2016, nr. 277-287.
3. Legea RM nr. 246/2018 „Privind procedura notarială”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 01.02.2019, nr. 30-37.
4. Legea RM nr. 1260/2002 „Cu privire la avocatură”. Republicată în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 04.09.2010, nr. 159.
5. Legea RM nr. 113/2010 „Privind executorii judecătorești”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 23.07.2010, nr. 126-128.
6. Legea RM nr. 137/2015 „Cu privire la mediere”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 21.08.2015, nr. 224-233.
7. Statutul profesiei de avocat, adoptat de Congresul Uniunii Avocaților din 29.01. 2011. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 08.04.2011, nr. 54-57.

Manuale, cursuri universitare, articole de specialitate

1. Cojocari E. Dreptul notarial. Manual. Chișinău: Ruxanda, 1998.
2. Constantinescu E., Chibac Gh., Bondarciuc O. Notariat. Chișinău: Pontos, 2001.
3. Legea notarilor publici. Comentariu pe articole. Coord. Popa I.-F., Moise A.-A. București: Solomon, 2016.
4. Leș I. Elemente de drept notarial. Ediția a 3-a, revăzută și adăugită. București: C.H. Beck, 2014.
5. Leș I. Manual de drept notarial. București: All Beck, 2001.
6. Leș I. Manual de drept notarial. Ediția a 2-a. București: C.H. Beck, 2008.
7. Niculeasa M. Profesiile liberale: reglementare, doctrină, jurisprudență. București: Universul Juridic, 2006.
8. Palanciuc V. Activitatea notarială. Note de curs. Bălți: Tipografia din Bălți, 2002.
9. Poenaru E., Murzea C. Profesiile juridice liberale. București: Hamangiu, 2009.
10. Popa I., Moise A.-A. Drept notarial: organizarea activității, statutul notarului, proceduri notariale. București: Universul Juridic, 2013.
11. Spinei S. Organizarea profesiilor juridice liberale. București: Universul Juridic, 2010.

FIȘA UNITĂȚII DE CURS

Procedura de soluționare a litigiilor de muncă

Codul unității de curs / modulului în programul de studii: S.08.A.164 - învățământ cu frecvență

S.09.A.157 - învățământ cu frecvență
Codul și denumirea domeniului general de studii: 042 Drept
Codul și denumirea specialității: 0421.1 Drept
Facultatea responsabilă de unitatea de curs: Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra responsabilă de unitatea de curs: Catedra de drept
Număr de credite ECTS: 3
Anul și semestrul în care se predă unitatea de curs: învățământ cu frecvență - anul IV, semestrul 8 învățământ cu frecvență redusă - anul V, semestrul 9
<p align="center">Descrierea succintă a corelării / integrării unității de curs cu / în programul de studii</p> <p>Unitatea de curs „Procedura de soluționare a litigiilor de muncă”, componenta planului de învățământ, ciclul I la specialitatea Drept, este o unitate de curs de specialitate facultativă.</p> <p>Scopul unității de curs este studierea și analizarea în mod detaliat a procedurii de aplanare a litigiilor de muncă. În esență, litigiile de muncă sunt considerate drept conflicte ce apar între părțile contractante (angajator și salariat) cu referință la drepturile individuale de muncă. În plus, ele apar doar între subiecții individuali ai dreptului muncii: salariatul, angajat în baza unui contract individual de muncă, și angajatorul (unitatea). Cu toate acestea, în calitate de parte a unui litigiu de muncă poate fi și o persoană care urmează a fi angajată la unitate (de exemplu, persoana angajată prin transferare la o muncă permanentă la o altă unitate).</p> <p>Cunoașterea unității de curs „Procedura de soluționare a litigiilor de muncă” constituie o condiție importantă în formarea specialiștilor în domeniul jurisprudenței cu o viziune largă asupra întregului sistem național de drept.</p>
<p align="center">Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs:</p> <p align="center">Competențe profesionale:</p> <p>CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.</p> <p>CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și/sau private.</p> <p>CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.</p> <p align="center">Competențe transversale:</p> <p>CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.</p> <p>CT3. Autoevaluarea nevoii de formare personală profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.</p>
<p align="center">Finalități de studii realizate la finele unității de curs</p> <p><i>La finele cursului studentul va fi capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • să posede cunoștințe teoretice temeinice privind modalitățile de aplanare a litigiilor de muncă; • să cunoască la perfecție și să interpreteze corect reglementările legale și convenționale din domeniul raporturilor juridictionale; • să analizeze și să califice normele juridice aplicabile procedurii de examinare și soluționare a litigiilor de muncă; • să coreleze cunoștințele teoretice cu abilitatea de a le aplica în practică; • să elaboreze propuneri <i>de lege ferenda</i> privind înlăturarea inadvertențelor legislative în materia ce ține de jurisdicția muncii.
<p align="center">Pre-rechizite:</p> <p>Studentul trebuie să cunoască conceptele de bază (litigiul de muncă, jurisdicția muncii, organele de jurisdicție a muncii, procedura în acțiuni civile etc.) studiate în cadrul unităților de curs „Dreptul muncii” și „Drept procesual civil”.</p>
<p align="center">Unități de învățare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea, trăsăturile caracteristice și semnificația juridică a litigiilor de muncă. 2. Principiile aplicabile procedurii de soluționare a litigiilor de muncă. 3. Părțile litigiilor de muncă. 4. Competența organelor de soluționare a litigiilor de muncă. 5. Modul extrajudiciar de soluționare a litigiilor de muncă. 6. Medierea în dreptul muncii ca alternativă la instanța de judecată. 7. Procedura de examinare și soluționare a litigiilor de muncă. 8. Executarea hotărârilor privind litigiile de muncă.
<p>Strategii de predare – învățare: prelegerea, explicația, conversația, problematizarea, studiul de caz, lucrul în echipă, organizarea și desfășurarea proceselor simulate, metoda comentariului de text, etc.</p>
<p>Strategii de evaluare: teste de evaluare curentă și finală, prezentarea referatelor, lucrări de control, rezolvarea spețelor.</p>
<p align="center">Bibliografie:</p> <p align="center">Acte normative</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Codul muncii al Republicii Moldova. Nr. 154-XV din 28 martie 2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.07.2003, nr. 159-162. 2. Legea RM nr. 976/2000 a patronatelor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 09.11.2000, nr. 141-143. 3. Legea RM nr. 1129/2000 a sindicatelor. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 19.10.2000, nr. 130-132. 1. Legea RM nr. 137/2015 „Cu privire la mediere”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 21.08.2015, nr. 224-233. 2. Legea RM nr. 23/2008 „Cu privire la arbitraj”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 20.05.2008, nr. 88-89. 3. Legea RM nr. 140/2001 „Privind Inspectoratul de Stat al Muncii”. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 29.06.2001, nr. 68-71. <p align="center">Practica judiciară</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 9/2014 „Privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă” la http://jurisprudenta.csj.md.

2. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 6/2005 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației materiale despre încasarea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau altă vătămare a sănătății ori prin deces” la <http://jurisprudenta.csj.md>.
3. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 11/2005 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți” la <http://jurisprudenta.csj.md>.

Manuale, cursuri universitare, articole de specialitate

1. Alexandru Țiclea, Laura Georgescu, Dreptul muncii. Curs universitar, ed. a VI-a, București, Universul Juridic, 2019.
2. Călinoiu C. Jurisdicția muncii. București: Lumina Lex, 1998.
3. Eduard Boișteanu, Nicolai Romandaș, Dreptul muncii. Manual, Chișinău, Tipografia Centrală, 2015.
4. Elena Belei ș.a. Drept procesual civil. Partea generală, Chișinău, USM, 2016.
5. Ion Traian Ștefănescu, Tratat teoretic și practic de drept al muncii, ed. a IV-a, revizuită și adăugită, București, Universul Juridic, 2017.
6. Oxana Secieru, Tatiana Macovei, Litigii de muncă. Suport de curs, Chișinău, CEP USM, 2012.
7. Tudor Capșa, Comentariu științifico-practic la Codul muncii al Republicii Moldova, Chișinău, 2015.

DESCRIEREA FINALITĂȚILOR DE STUDII ȘI A COMPETENȚELOR

Finalitățile formării:

La finele ciclului I absolventul va fi capabil:

- să aplice cunoștințele obținute în cadrul disciplinelor juridice fundamentale și de specialitate studiate, într-un mediu profesional determinat;
- să soluționeze juridic situații de fapt, prin încadrarea juridică a acestora, aplicând metoda studiului de caz;
- să demonstreze creativitate în elaborarea proiectelor și inițiativelor juridice în procesul de învățare, cercetare și de muncă;
- să elaboreze judecăți bazate pe cunoașterea realității juridice care apar în activitatea profesională și de cercetare;
- să estimeze nivelul de conștiință juridică și cultură juridică socială în raport cu conștiința juridică individuală;
- să descrie imperfecțiunile dreptului pozitiv în vederea formulării propunerilor *de lege ferenda*;
- să demonstreze capacitatea de a dezvolta la ciclul II, studii superioare de masterat, a competențelor achiziționate la ciclul I, studii superioare de licență.

Competențe profesionale:

CP1. Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională.

CP2. Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private.

CP3. Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniului juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient.

CP4. Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale.

CP5. Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent.

CP6. Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională.

Competențe transversale:

CT1. Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.

CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.

CT3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE STUDII EXPRIMATE PRIN COMPETENȚELE PROFESIONALE ȘI COMPETENȚELE TRANSVERSALE:

COMPETENȚE PROFESIONALE						
Descriptori de nivel ai elementelor structurale ale competențelor profesionale	CP1 Operarea cu noțiunile, conceptele, teoriile și metodele de bază ale științelor juridice în activitatea profesională	CP2 Interpretarea și aplicarea principiilor fundamentale ale dreptului în activitatea profesională în instituții publice și / sau private	CP3 Identificarea, analizarea și soluționarea problemelor de ordin practic, prin tehnici și instrumente specifice domeniul juridic, în conformitate cu prevederile legale, în mod cooperant, flexibil și eficient	CP4 Analiza și interpretarea cadrului legal național în vederea armonizării acestuia la standardele internaționale	CP5 Identificarea lacunelor și contradicțiilor legislative în scopul formulării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ existent	CP6 Aplicarea reglementărilor naționale și internaționale în activitatea profesională
CUNOȘTINȚE						
1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională	CP1.1 Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea noțiunilor, conceptelor, teoriilor din domeniul dreptului	CP2.1 Explicarea și perceperea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a organelor de drept	CP3.1 Identificarea, înțelegerea și utilizarea eficientă a metodelor specifice științelor juridice, în scopul încadrării legale a stărilor de fapt	CP4.1 Cunoașterea și utilizarea termenologiei juridice în comunicarea profesională	CP5.1 Cunoașterea și înțelegerea principalelor metode de interpretare a normelor juridice	CP6.1 Cunoașterea prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte
2. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului	CP1.2 Utilizarea cunoștințelor achiziționate în cadrul disciplinelor fundamentale pentru explicarea și interpretarea conceptelor și proceselor din domeniul dreptului	CP2.2 Interpretarea prevederilor legale în vederea soluționării unor probleme tipice din domeniul dreptului	CP3.2 Analiza și încadrarea legală a rezolvării situațiilor și modelării proceselor din domeniul juridic	CP4.2 Utilizarea termenologiei juridice pentru explicarea și interpretarea situațiilor de fapt	CP5.2 Utilizarea metodologiei în procesul de interpretare a normelor juridice	CP6.2 Interpretarea și raportarea prevederilor legale naționale la cele internaționale
ABILITĂȚI						
3. Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme / situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată	CP1.3 Aplicarea metodelor de bază pentru soluționarea situațiilor de fapt în procesul formării profesionale	CP2.3 Soluționarea situațiilor concrete în conformitate cu principiile dreptului	CP3.3 Aplicarea normelor legale în scopul identificării soluțiilor pentru situațiile de fapt modelate din domeniul dreptului	CP4.3 Implimentarea principiilor metodologice în rezolvarea problemelor din domeniul dreptului în condiții de asistență calificată	CP5.3 Aplicarea principiilor și metodelor aplicabile specifice domeniului drept, în scopul identificării lacunelor legislative	CP6.3 Aplicarea principiilor și metodelor din domeniul științelor juridice în procesul de comparare a reglementărilor naționale și internaționale
4. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea unor procese, programe, proiecte, concepte,	CP1.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de	CP2.4 Aplicarea corespunzătoare a principiilor fundamentale pentru evaluarea	CP3.4 Utilizarea criteriilor și metodelor standard de evaluare, în	CP4.4 Analiza situațiilor de caz în vederea evaluării legalității acestora	CP5.4 Utilizarea criteriilor și metodelor standard de evaluare, pentru	CP6.4 Utilizarea adecvată de criterii și metode de evaluare, pentru a

metode și teorii	evaluare, aplicate în cadrul disciplinelor fundamentale, pentru recunoașterea și estimarea problemelor din domeniul dreptului	cantitativă și calitativă a proceselor specifice în domeniul dreptului	scopul aprecierii eficienței soluțiilor pentru situațiile de fapt modelate din domeniul dreptului		a aprecia calitatea reglementărilor și conturării propunerilor de modificare a legislației	aprecierea calitativă a legislației și formularea opiniilor personalizate și argumentate privind racordarea acesteia cu standardele internaționale
5. Elaborarea de proiecte profesionale cu utilizarea unor principii și metode consacrate în domeniu	CP1.5 Elaborarea de proiecte în domeniul dreptului cu întrebuintarea principiilor și metodelor consacrate de disciplinele fundamentale	CP2.5 Redactarea proiectelor cu utilizarea principiilor și metodelor consacrate de disciplinele de specialitate	CP3.5 Elaborarea propunerilor de modificare și amendare a legislației	CP4.5 Elaborarea proiectelor profesionale în conformitate cu principiile metodologice și previziunea efectelor scontate	CP5.5 Formularea propunerilor de <i>lege ferenda</i> și argumentarea necesității adoptării acestora	CP6.5 Elaborarea proiectelor de studiu în baza analizei comparative a cadrului normativ național și internațional
Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței:	Definirea noțiunilor, interpretarea conceptelor și teoriilor, precum și aplicarea acestora în situații tipice din domeniul dreptului	Soluționarea unor situații de caz de complexitate medie, care necesită modelarea și simularea unor procese și fenomene specifice din domeniul dreptului	Încadrarea legală a situațiilor modelate	Redactarea unor proiecte decizionale în domeniul dreptului	Interpretarea prin utilizarea metodelor de interpretare a normelor juridice în vederea identificării lacunelor legislative și perfecționării cadrului normativ	Elaborarea și argumentarea viziunilor expuse în proiectele de studiu în baza situațiilor de fapt concrete
Descriptori de nivel ai competențelor transversale	COMPETENȚE TRANSVERSALE			Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței		
6. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată	CT1 Executarea riguroasă, eficientă, responsabilă și în termen, a sarcinilor profesionale, în spirit de inițiativă și în concordanță cu principiile etice și deontologia profesională.			Elaborarea și susținerea în cadrul unităților de curs a proiectelor planificate, tezelor de an, tezelor de licență în conformitate cu rigorile metodice		
7. Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate	CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor.			Realizarea proiectelor / sarcinilor de grup de complexitate medie, axate pe probleme actuale și relevante domeniului de formare, care necesită abordare interdisciplinară și care permit de a dezvolta spiritul de echipă, planificarea activității în grup, repartizarea rolurilor în echipă, diversitatea în cooperare, nivelul înalt de studiu		
8. Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională	CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.			Identificarea necesității de dezvoltare personală și profesională continuă în concordanță cu necesitățile pieței muncii și utilizarea în acest sens a diverselor resurse și tehnici de învățare.		

NOTĂ EXPLICATIVĂ

Generalități

Planurile de învățământ pentru ciclul I, studii superioare de licență, învățământ cu frecvență și învățământ cu frecvență redusă, reprezintă documentele de bază care determină finalitățile și conținutul formării inițiale a unui specialist în domeniul dreptului. Titlul obținut la finele ciclului I, studii superioare de licență – *licențiat în drept*.

Planurile de învățământ cuprind:

- I. Planul de învățământ propriu-zis;
- II. Nota explicativă la planul de învățământ.

Planurile de învățământ au fost elaborate în conformitate cu prevederile:

1. Codului educației al Republicii Moldova, nr. 152 din 17 iulie 2014;
2. Legii privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, nr. 142-XVI din 07 iulie 2005;
3. Planului-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II - Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29 octombrie 2015;
4. Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1046 din 29 octombrie 2015;
5. Cadrelor Național al Calificărilor al Republicii Moldova și Cadrelor Național al Calificărilor pentru învățământul superior pe domenii de formare profesională, aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 934 din 29 decembrie 2010.

Concepția formării specialistului

a. Scop și caracteristici

Scopul programelor de studii constau în formarea specialiștilor calificați în domeniul de formare profesională 0421 Drept, specialitatea 0421.1. Drept, capabili să facă față exigențelor profesionale în condițiile statului de drept, economiei de piață, integrării regionale și evoluției societății internaționale.

Caracteristicile distinctive ale programelor de studii constau în asigurarea unei pregătiri profesionale de calitate tuturor celor care doresc să-și construiască o carieră în domeniul dreptului. Formarea profesională este axată pe însușirea fundamentelor științifice și normative ale teoriei constituției și principiilor generale ale dreptului, necesare pentru dezvoltarea abilităților și deprinderilor practice în domeniul dreptului.

b. Angajabilitate

Absolvenții ciclului I, studii de licență, specialitatea Drept, pot ulterior activa în cadrul organelor judecătorești, organelor procuraturii; avocaturii; Ministerului Justiției; Ministerului Afacerilor Interne; direcțiilor și secțiilor juridice ale organelor administrației publice centrale și locale, ale instituțiilor, organizațiilor, întreprinderilor publice și private; Curții Constituționale; Centrului pentru drepturile omului; instituțiilor de expertiză judiciară; organizațiilor non-guvernamentale specializate în apărarea drepturilor omului; reprezentanțelor Republicii Moldova peste hotare; organizațiilor guvernamentale internaționale și regionale, în alte domenii care necesită protecția, monitorizarea respectării drepturilor, libertăților și intereselor persoanelor sau a valorilor ocrotite de lege.

c. Formare ulterioară

Formarea inițială la ciclul I, studii superioare de licență, constituie o premisă necesară pentru continuarea studiilor la ciclul II, studii superioare de masterat, în domeniul general de studii *042 Drept*.

Termenul de studii și structura anilor de studii

a. Învățământ cu frecvență

În corespundere cu cerințele Planului-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29 octombrie 2015, durata studiilor superioare de licență (ciclul I), specialitatea Drept, învățământ cu frecvență este de 4 ani, respectiv 240 credite ECTS.

Anul de studii este divizat în două semestre a câte 15 săptămâni fiecare. Numărul total de ore de studiu prevăzute în plan - 7200, dintre care: ore de contact direct - 3600; numărul orelor de lucru independent – 3600, ceea ce este echivalent cu 240 de credite.

b. Învățământ cu frecvență redusă

În corespundere cu pct.14.1 din Planul-cadru pentru studii superioare (ciclul I - Licență, ciclul II Master, studii integrate, ciclul III - Doctorat), aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 1045 din 29

octombrie 2015, durata studiilor superioare de licență (ciclul I), specialitatea Drept, învățământ cu frecvență la redusă este de 5 ani (cu un an mai mult decât la învățământul cu frecvență), respectiv 240 credite ECTS.

Anul de studii universitar este divizat în două semestre. Într-un semestru sunt planificate 5-7 unități de curs / module, corespunzător numărul formelor de evaluare nu vor depăși 7.

Un semestru (cu excepția ultimului) este format din 2 sesiuni: o sesiune de predare-învățare cu durata de 3 (inițială, anul I – 4) săptămâni de studii câte 6 zile, cu un număr săptămânal până la 46 ore de contact direct și 1 săptămână de evaluare, care se completează cu o săptămână de sesiune de reexaminare.

Semestrul X include practica de cercetare și documentare investigare, cercetare, experimentare, redactare, elaborare a prezentării, susținere publică a tezei de licență.

Numărul total de ore de studiu prevăzute în plan - 7200 , dintre care: ore de contact direct - 1782; numărul orelor de lucru independent – 5418, ceea ce este echivalent cu 240 de credite.

Ponderele creditelor a unităților de curs în Planul de învățământ este următoarea:

1. Componentei de disciplină *fundamentale (F)* în plan îi revin *84 de credite* ECTS.
2. Pentru componenta de formare a abilităților și competențelor *generale (G)* planul prevede *14 credite* ECTS.
3. Pentru componenta de orientare *socio-umanistică (U)* planul prevede *12 credite* ECTS.
4. Pentru componenta de *orientare spre specialitatea de bază (S)* planul prevede *92 de credite* ECTS.
5. Practica de specialitate (de inițiere), Practica de specialitate (de producție) - *24 credite* ECTS.
6. Teza de licență - *14 credite* ECTS.

Teza de an

Teza de an este parte componentă a unei unități de curs fundamentale sau de specialitate prevăzute în planul de studii pentru *învățământul cu frecvență* în semestrele V-VI, iar pentru *învățământul cu frecvență redusă* în semestrele VII-VI. Teza de an prevede formarea la studenți a capacităților de documentare și analiză critică a informației, expunerii succinte (adnotării) articolelor științifice de specialitate, analizei și perfectării unei bibliografii la o temă. Tematica tezelor de an oferă posibilitatea studentului de a continua cercetarea în elaborarea tezei de licență.

Temele tezelor anuale sunt distribuite studenților *învățământul cu frecvență* la începutul semestrului V, iar studenților *învățământul cu frecvență redusă* la începutul semestrului VII. Susținerea publică a tezelor de an are loc pentru *învățământul cu frecvență* în anul III, semestrele V și VI, iar pentru *învățământul cu frecvență redusă* în anul IV, semestrele VII și VIII. Tezele de an se susțin cu cel puțin o săptămână până la începerea sesiunii de examene în fața unei comisii constituite din două sau mai multe cadre didactice, numite de către șeful catedrei.

Organizarea practicii studenților

Obiectivele practicii de specialitate rezidă în familiarizarea studenților cu particularitățile specialității, achiziționarea deprinderilor profesionale inițiale. Practica de inițiere în specialitate se promovează la *învățământul cu frecvență* în sem. VI, iar la *învățământul cu frecvență redusă* în sem. VIII, cu durata de 2 săptămâni și se acreditează cu 4 credite, ceea ce reprezintă 240 de ore. Practica de specialitate (de producție) se promovează la *învățământul cu frecvență* în sem VII, iar la *învățământul cu frecvență redusă* în sem. X cu durată de 8 săptămâni și se acreditează cu 16 credite, ceea ce reprezintă 480 ore.

Practica de cercetare are drept scop dezvoltarea abilităților practice necesare și aplicarea cunoștințelor teoretice la activitatea profesională independentă și efectuarea cercetărilor, documentarea și colectarea informației pentru realizarea proiectului tezei de licență. Studentul, de comun acord cu cadrul didactic conducător al tezei de licență și mentorul responsabil de practică va operaționaliza conținutul stagiului de practică în funcție de tema de cercetare.

Practica de cercetare se promovează la *învățământul cu frecvență* în sem. VIII, iar la *învățământul cu frecvență redusă* în sem. X cu durată de 8 ore săptămânal și se acreditează cu 8 credite, ceea ce reprezintă 120 de ore.

La evaluarea finală, stagiile de practică se apreciază cu note de către o comisie creată de Catedra responsabilă, ținând cont de referința mentorului din cadrul unității-bază de practică despre activitatea stagiului, calitatea susținerii publice a raportului, rezultatele realizării sarcinii individuale, aprecierea conducătorului de practică. Notele obținute pentru stagiul de practică se includ în rezultatele sesiunii respective de examinare, se iau în considerare la calculul mediei reușitei academice a studentului.

Evaluarea practicii de cercetare se face de către o comisie cu privire la susținerea practicii de cercetare, desemnată de către șeful Catedrei responsabile, în dependență de activitatea studentului în procesul de elaborare a proiectului tezei de licență și de referința conducătorului tezei de licență.

Evaluarea studenților

Planurile de învățământ preved următoarele tipuri și modalități de evaluare a finalităților de studii:

- *evaluarea periodică* - test de evaluare care va fi axat pe temele studiate în prima jumătate a orelor de curs (prelegeri), pentru a estima situația intermediară a reușitei studentului, în conformitate cu graficul sesiunii de evaluare periodică sau, după caz, în cadrul sesiunii de reexaminare a evaluării periodice;

- *evaluarea curentă (continuă)* realizată în cadrul orelor de seminar prin diverse modalități: răspunsuri la întrebările ce țin de subiectul orei; referate; participare la dezbateri în cadrul seminarelor; lucrări de control, sarcini pe platforme de învățare MOODLE etc.;

- *evaluarea studiului individual* reprezintă o parte componentă a volumului de lucru al studentului suplimentar la numărul de ore de contact direct;

- *evaluarea semestrială* realizată la finalizarea unităților de curs / modulelor sub forma unui examen, realizat *oral, scris, combinat* sau *evaluare asistată de calculator* (on-line pe platforme de învățare) etc.

Teza de licență

Studiile se finalizează cu examenul de licență care se rezumă la susținerea publică a tezei de licență. La susținerea tezei de licență sunt admiși absolvenții care au realizat integral prevederile planului de învățământ și care au susținut cu succes prezentarea prealabilă a tezei de licență în fața comisiei desemnate de către șeful Catedrei responsabile.

Teza de licență reprezintă o componentă esențială a evaluării activității studentului. Aceasta testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, sub tutela conducătorului, precum și a de a redacta cercetarea conform regulilor comunității științifice. Scopul tezei de licență constă în sistematizarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice ale studenților, precum și formarea competențelor de rezolvare a problemelor metodice și de cercetare, în conformitate cu tema tezei de licență și cu sarcinile puse în fața studentului de către conducătorul științific.

Tematica tezelor de licență este elaborată de catedra responsabilă și este difuzată studenților pe parcursul penultimului an de studii. Tematica tezelor de licență și conducătorii științifici sunt aprobați la ședința Consiliului Facultății de Drept și Științe Sociale.

Teza de licență este însoțită de avizul conducătorului științific.

Susținerea publică a tezei de licență are loc în fața Comisiei de Licență.

Creditele

Creditele se alocă pe unități de curs, stagiile de practică și teza de licență care sunt evaluate independent. Un credit se alocă pentru 30 ore de studiu, inclusiv: 15 ore contact direct și 15 ore studiu individual (*învățământ cu frecvență*) și 6 ore contact direct și 24 ore studiu individual (*învățământ cu frecvență*).

Creditele reflectă cantitatea de muncă investită de student pentru însușirea unei unități de curs / modul, sub toate aspectele (curs, seminare, ore practice, lucrări de laborator, studii individuale, stagii de practică, elaborarea proiectelor, susținerea probelor de evaluare). Creditele acordate unei discipline au valori întregi cuprinse între 2 și 6 credite de studiu. Prin acordarea de credite se certifică faptul că pentru rezultatul obținut la evaluare a fost realizat volumul preconizat de muncă.